

سولدوزون اولدوزلاری

دنیز ایشچی

گادار چایی
آشیر داشیر

بیرینجی بولوم

مه یلی اسیر. خرمن واختی یتیشماخ دادی. بستانچیلار بستانلارینین پیشاریسین گوزلمه ده دیلر. بوتون یایی بستانلارینین حاصل لارین بارا گتیریب و بئجرب و ساتیلار. داھی مه یلینین اسمه سی حتی قوون قاریزلارین ایچیندهکی چردهلریده اویناماغا سالیب. شیزینلیخلربندن هامیسی پارچالانیب و شیره لری سوزور.

کوچه لرین اوشاخلاری قرتلیا قرتلیا کوچه لرده "آغاج آغاج" و یا "جولایا بادام آتما" و یا "اشک بئلی قیرما" اینایلار. یئل اونلارین ئوزلرینه سامانلارین دانه لرین سپه سپه اسیر. اوشاخلارین یاناخلاری شاماملارین ئوزو

کیمی قیرمیزیدی. اونلارین دوداخلاریدا بعضاً یتیشمیش شفتالیلار کیمی یارالیدیر. گویا کی مه یئلی بستانچیا اوزاخلاردان خبر گتیریر کی "تئز اول تئز اول آغاش باشینداکی میوه لر و بستانین حاصللاری شیرنلیغیندن پاشلاب پاتلاماغا". اوشاخلاردا بیلبلر کی اونون زامانی یتیشیب کی اونلار بستانچینین ازنیله آغاشلارین باشلارینا دیرماشیب و شیرینلیخدن پاتلایان میوهلری دیشلرینه چکه لر. میوه لرین شیره لری اونلارین پارچالی دوداخلارینی ایسلادیب و یوموشالدیدر.

اونلار دورد بئیش آیدی کی بو گونلری گوزلیردیلر. اونلار بونو دا بیلبلر کی بستانلاردان سونرا باغلارین نوبه سی یتیشه جاخ. اونا گوره قورو و سرین یئل اسن زامان اونلارین گولاخلاری سسده دی کی "کیمین بستانینا پیشاریا کئده جاخلار". یا کی کیمین باغینین حاصلینی توپارلاما زامانی یتیشیب.

ارسلان سبد داشیسی الینده قربان گئیه طرفه گئدیر. کوچه دن باغیریب قربانی سسلیر. قوربان هله یاغ دورمگینی دیشلیه دیشلیه قاپیا چیخیر. بیر "بو دو گلدم" دیب بیر داها ایچریه قایدیر. چاریخلارینی زورلا یاغینا تاخیب بیر قورتوم سویلا بوغازین

ایسلادیب بیر دا تئز ائشیه چیخیر. " گل گنداخ بایرامگیلین قاپیسینا" دیر قوربان. الینده ال آغاجی قورباندا قوشونور ارسلانا و بایرامگیله طرف گئدیللر.بایرامین دده سی بيله سینه تاپشیریب کی " آخشام ماللار ناخیردان کلمه دن قاباخ طوله نی سوپوروب قورو پهن سپیب و ماللارین یم لرینی طوله یه کئتیر مه لیسن.

ارسلاننان قوربان بونا دوزمزلر. اونا گوره تئز بایراما کمک ائدیله تا آتاسی تاپشیردیغی ایشلری یئر به یئر ایله سینلر.بایرام آراشقینین باشینا قویوب و بیر توربا دالینا سالیب ئوچو بیرلیخده یولا دوشوللر. اونلار بیر آز بیواختا قالیلار اونا گوره بین بین یول گنده گنده قیم قیم ده دانیشیلار. ارسلان سبد داشیسین باشیندا تولایا تولایا و بایرام توربانى الینده تولایا تولایا و قوربان ال اغاجینی بئلینه سالیب و اللرینی دالیدان اونا حلقه سالیب شینگیلیم آتا آتا کندین کوچه لرینده محو اولدولار.

ارسلانگیلین ئولری تپه نین اته یندن یرلشمیشدی. بوتون بو خیرداجا سلدوز شهری بیر تپه نین چوره سینده قایریلییدی. بو بویوک و سولو دوزگانلیغین اورتاسیندا بو تورپاخلی تپه نین یرلشمه سی غریبه نظره گلیر. بعضی قازیتیلار کی تپه نین چوره سینده اولور تازا ائو دوزلتماخدان اوتری یئردن چولمکدن و قاب قاشیخدان و ئولو سوموکلری چیخیر.

منیم بویوک قارداشیم یونیورسیتهمین بیتیرندن سونرا دیردی کی "بورا قدیم بیر شهریمیش دوزگانلیغین اورتاسیندا. نه زامانا عاید اولماسی و اونون کئچمیشینی آراشدیرماغ ئوچون گرک آرختولوزی ایشلر گورولسون". اما حسنلی تپه سی سلدوزون 15 کیلومترلیغینده قرار تاپیب کی اوردا آمریکالیلار و آوروپالیلار آرختولوزی ایشلر گورولر. حسنلی تپه سیندن تاپیلانلاری اونلار داشیب و آمریکا و آروپا موزه لرینه داشیلار.

حسنلی تپه سیندن تاپیلان قیزیل جام کی "مانالار" حکومتینه عایددی و تاریخی دورت مین ایله قدر تخمین وورولور. بو بیر نمونه بو منطقه ده یاشایان اینسانلارین گئچمیش مدنیتین گوسدریر کی دورت مین ایل بوندان قاباخ اونلار مئتالوزی علمی و طبیعتاً شهر ده یاشاماخ و شهر یاشامینین مدنیتینه صاحب اولماخدا و اکیپلیخ و مالدارلیحدا ریاضیات و ساریره علملرده نه قدر ایرهلی گیتیمیشدیلر.

سلدوزون تپه سینی کی بلکه اون کره حسنلی تپه سیندن بویوکدی حالا ایندییه قدر آراشدیرمیبلار و اونون آلتینداکی تاتمیش سئری ایشیه چیخارتمایبلار. سلدوزون ئوز اهالیسی تپه نین چوره سینده کی دوزگانلیخ کیمی دیر ئولرینی قیریبلار. گند گل بوجورسونه راحتدیر. تپه یه دیرماشماخ بیر آز چتیندیر. اونا گوره سوندان کوچمن کیمی گلیب و سلدوزدا فحلله لیخ ایلینلر کی "ماراغا" هشتری" و یا باشقا یئرلردن گلمه لی دیلر تپه نین باشیندا ئوزلرینه ائو دوزلدیب هیچ بیر کسه بورجسوز و منت سیز آزاد یاشایلار.

سلدوزون اصل جمعیتینین چوخو دا کنت لرده یاشایلار. اونون کنتلری هامیسی سولو دوزگانلیخ و آباداندیر. بو منطقه ده یاشایانلارین اکثری بیر بیرلریله قوهوم دولار. اگر ده احياناً قوهوم اولماسالار حتماً بیر بیرلرین تانیلار.

هر گون سحر تئزدن کی کتدیله حاصللارین شهرده "قاپانا" ساتماغ اوچون گتیریلر شهرین دورت گوشه سیندهکی کتدیله بیر بیرلریله سالاملاشیب و کیف احوال ائدیله. صبحون سحرینده گون چیخار چیخماز حالیندا کتدیله رین قالین قیم پالتار آلتیندا و بورکلری باشلاریندا آغیزلاریندان ایسدی بوغ چیخا چیخا قیم قیم دانیشمالاری بویوک بیر تئاترا بنزیر که فقط "موتزارت" کیمی بیر نابغه قادیردی اونو سمفونی صورتینه گتیرسین.

اما ایندی خرمن وقتی دیر. بو زامانلاردا اکینچیلر مه یلینین گلمه سینی چوخ خوشلامازلار. مه یلی دنیز طرفیندن گلیر و ئوزویله رطوبت گتیریر. البته بو زامانلار چوخ آغ یل اسر کی قورو یلدی. بو زامان خرمن طرفینه گتسن گوررسن کی خرمنچیلر هر بیرسی بیر نجه کوما بوغدادان آرپادان و نخودان کومالایب و اونلارین اوستونده بیر طرفدن مال و حیوانلاری جنجره قوشوب سورولر و او بیر طرفدن شالوارلارینی دیزدن یوخاریاجان چیرمالیب و شانایلا آرپانی یا بوغداننی سورولار. البته بو ایش مهارت ایستسر. اونلار یئلین جهینه دقتله توجه ایله ملیدیلر. بو بیر طرفدن ده گورورسن خانیملار دا شووکه لردن قیردیغی سوپورگه لرله سامانلاری سوپورولر.

سامانلاری سوورا سوورا کیشیلر اوجا سسله ماهنیلار و یا قدیم کوراوغلودان حماسه لر اوخویالار "فیر آتا چکدیردیم بیر جوت اوزنگی قیرارام عثمانی هندی فیرنگی استانبولدا سلام جنگی اینشاللاه". بو گرلی و جمشیدی و حماسی اوخوماخلاری بیر دیب اوبیریده قایتاریردی.

البته کی ارسلان بایرام و قوربان خرمنه گتتمگی چوخ سویردیلر. اما اوردا چوخ دوام گتیره بیلمیردیلر. چونکی خرمنین ایشلری آغیریدی. او بیر طرفنده ایشین آلتیندان قاچا بیلمزیدیلر. هر دفعه کی ننه سی اونلار تاپشیراندا "گل دده ین ناهار یئمگی آپار" اورا گتندن سونرا بیر نجه ساهاتدا اوردا چالیشمالیدیلر. او چالیشمادان قایم قایم دانیشمالاردان سوینج و لذت آپاریردیلر اما یورولاندان سونرا بیر ماهانایلا اوردان قاچیردیلر "دده ماللارین آلتین گرک تمیزلیم" "گتتملیم". دده دا بیر سوز تاپا بیلمیردی دئسین. "اوغولوم گتت". گنده گنده اوغلانلار اوز رویالارینا جوموردولار اما هنوز خرمنچیلرین سسی و اوخوماخلاری دالیدان قولاخلارینا گلیردی.

بارات گیلین خرمنلری خرمنلیغین لاپ چیخاریندا یئرلشمیشدی. ارسلان اوردان گتچرکن اوجا سسله باراتین آتاسینا اوزون دوندردی و باغیردی "بازار اولسون ایلیس عمی" ایلیس عمی ده ئوزون ارسلان دوندریب دیدی "بی آزار اولسان ارسلان" سونرا هر بیرسی اوز ایشلری و اوز رویالارینا قووشدولار.

شهره دوندوخلری زامان هر دن بیر اونلار بایرام گیلین ئولرینه گندیب و اونلاردا "چلتیک دویمه" یه باخیردیلر. بایرامگیلین "زمی لرینده" بیر نجه تکه ده دویمه اکریدیلر. دویمه لرین سوتولرین قوروداندان سونرا او زامان چلتیکلری دویمه ماخ وقتی یئتیشردی. چلتیکی بیر انبارتکی بیر یئرده دویردیلر. اونو دویمک اوچون ایکی نفر آزیندان لازم اولاردی. اونون دویمگی چوخ چتین مهارت ایستیردی و عین حالدا چوخ خطرلی و گورخونج اولاردی.

اول یئرده بیر جولای کیمی یئر قازیب و سمیت تکین بیر برک مادهیله اونون ایچین و چوره سین صافالداردیلار. اونون یانیندا بیر نفر ایلیشیب و ایله قیراخدان چلتیکی جولانین ایچینه توکریدیلر. او بیر طرفدن او بیر نفر بویوک و آغیر داش توخماغین کی اشاغیسینا بیر آغیر داش باغلانمیشدی و ایخلا اوستونه باسیلیب و کنترل اولونوردو، چلتیکین اوستونه سالاردی. بو آغیر داش توخماغی کی اشاغیسینا دا بیر داش باغلانمیشدی و ایخلا کنترل لولوردو، یوخاریسینا دا بیر گیش باغلانمیشدی کی بیر آغاشدان دوزلمیش داربسته مهار اولونموشدو. بو قیشی چکیب و عین حالدا ایخلا توخماغین اشاغیسینداکی داشین اوستونه

باسماخلا اونو قالدیراردیلار. سونرا بیر دن بوراخماخلا او دوشردی چلتیک لرین اوستونه. ایکینجی دفعه قالدیرانا قدر یترده ایلشن گرک ایله بیر دفعه جولاداکی چلتیکی قاریشدیرسین. بو صحنه یه اوشاخلار قورخونجیلا باخاردیلار چونکی یترده ایلشن کیشی بیر لحظه غفلت ایلسیدی الی گویدن دوشن داشین آلتیندا قالا بیلردی.

اونلارین ایکسی بو ایشی ایله بیر "هارمونی" له گوروردولر ایله بیل کی توخماغین سسی دا اونلارین موسیقی سیدی. دوره دوشندن سونرا اونلارین حرکتلری ایله بیرگورخونج او یون هاواسینا بنزیردی. اوشاخلار چلتیک دویمه سینه باخاندا سسلری اصلا چیخمازدی گورخاردیلار اونلاری کیریخدیرالار و توخماخ داشی چلتیگی چنورینن الینه دوشر.

سلدوز ثروتلی بیر اولکه دیر. اوردا بورجلو تاپیلماز. ممکندیر بیر کس بیریندن بیر شی امانت آلسین اما بورج آدیندا بیر شی گوروشمز. او اندازه باغلارینین بستانلارینین و زمی لرینین محصوللری واریدی کی هامیا کفایت ایلسین. او قدر مال و حیوانلارینین سوتو و اتی واریدی کی هامینی گورسون. او قدر یر وار کی هامی ئو دوزلده بیلسین و او اندازه آغاج وار کی اوستون باسدیرا بیلسین. دوزدو کی هنوز یرلرین چوخو و مال حیوانلارین چوخو اربابلرین الینده دی اما هامینین بیر اوی واریدی و هامی بیر تکه چورک تاپپ و فکرسیز و خیالسیز ییه بیلیردی.

بارات گیلین اولریده اویری سلدوزلولار کیمی تپه نین قیراغیندا یترلش میشدی. او نلارین ئولری تپه نین گونی قسمینده یترلشمیشدی. اونلار سول طرفدن درویش عمی گیلن گونشویدولار. ئولرینین او بیری طرفیده کوچه ییدی کی تپه طرفه اوزانمیشدی. کوچه دیواری چی کرپیشن تیکلمیشدی اما تازا سواخ چکیلیب و بویانمیشدی. او بیرسی کوچه دن کی گیریش اوردانیدی حیاطین انی اون تا اون ایکی متر دن آرتیخ اولمازدی اما اوزوناسی چوخیدی. اوزوناسی بلکه ایگرمی تا ایگرمی اوچ متره قدر اولایدی. اونلار حیاتین ان باشیندا ایکی اوتاخ بیر قهوه خانا دوزلدیمشدی لر کی اونلارین آلتی بیر متر اوجالیخدا بیر زیر زمین کیمی دیر کی تویوخلارین و قازلارین نین یترلریدی. حیاتین گیریشی ده چورک دامیدی کی اونون دبییده او دامیدی کی هم آذوقه انباریدی و هم او دامی. قیش گنجه لرینده چورک دامینا داشینیب و کورسو قوروب و کورسونون دوره سیده تخم چیدیب و دیب گولوب دانیشاردیلار. اوردان ایکی قدم آتدانیب و ئو دامیندان بیر سالخیم میلخ گنتیریپ و کرسو نون اوسته قویوب و بیردیلر. او دامی و چورک دامی پیشیکلر و سیچانلاریندا اویلاخلاریدی. اما همیشه او پیشیکلریدی کی ظفر گلریدیلر.

گادار چایی شهردن بیر ایکی آغاج فاصله یله آخیر. گادار چایی که همیشه سولویدی، چوره دکی داغلاردان آخیب و یا قازلارین اریمه سیندن قوشوب شاقیلدا یا شاقیلدا یا کفله کفله آخیب و مین ایللردن بئری بیر بویوک ملتین مدنیتین و تاریخین ئوز سینه سینده داشیر. قیشدا سویوخدان گرک بوزلاری سیندیریپ اونون پاک و دورو سویوندان بیر چلک چکیب و ایچمک اوچون ئوه داشیاسان. باهارده اونون سویو کوپوکلنه کوپوکلنه بورغان قورا قورا آخیر. چوخ بونا بنزیر کی بیر قشون لشگر قلنج لا دشمنه یوروش آپاریر. باهار فصلینده گادار چاییلا کرک چوخ احتیاطلی داوراناسان. هر ایل باهار نیچه نفر ناشیلیخدان چایدا بوغولوب و قربانی اولالار.

یایدا گادار چاپی بیر آنا کیمی هامیا سوت وئریر بئجریر و اوزویله بوتون ماھالا یاشام و حیات گنتیریر. کتدیلاز تامام دوره کتدردن گلیب و هره سی گاداردان بیر یولاخ آیراراخ بیر بیریله قورشاخ قورشلغا باغلایب بند وورالار . او بندین طریقله گادار اونلارین کندلرینه سو وئریر و یاشام وئریر. گادار قوجا سلدوزون آتاسی اونون آتاسی اونون دامارلاریندا آخان قانیدیر. قرنلر دیر بو ماھالین تاریخین سیننه سینده بویوک بیر سر داشی کیمی داشیر. بو سر لرین چوخو هیچ زامان آچیلیب و دیلمیه جاخ. نه قدر دشمن اردولای اوردا شکست ییب و بوغولوبلار. نه قدر آنالار گوزیاشی گادارین سولاریلا توکووب. نقدر سئوگیلر سوگیلیرین الدن ویردیخلری اوچون اوزلرین اوردا بوغوب و اوز سرلرین گادارین سیننه سینده بوراخیلار. مهربان گادار سولدوز ماھالینین آنالارینین گوز یاشی هله آخیر. سلدوز ملتینین کوراوغلار تک قلینجینی هاوادا شاقیلدادن کفلیب بورغان کیمی دولاشان گادار هله ده بیزیم ملتی قوروپور.

و اما ایندی پاییز یتیشمه ده دیر. بو زاماندا گادارین سویو لاپ آزالیر. لاپ آزالیر دیدیغیمیزده حالا "قرخ پله" ده سو باشدان آشیر ایندی هر یترده ایسده سن ایلیه بیلرسن بالیخ توتاسان. هاوالار سودوغو اوچون داهی اوشاخلار چیم ماغ اوچون گادارا گلیملر. داهی اکینچیلر سو سوارماغ اوچون گادارا بند وورماغا گلیملر. داهی چوللرده اوت و علف ده او قدر قالمایب کی مالاری اوتارماغ اوچون اشیه چیخادسینلار. یونجا و سامانی و اوت علف قوروسون کفایت قدر طوله لرده انبار ایلبلر کی تامام گیشی گورسون.

سلطان یاغیب داغی اوجا قامتیه بیر اوجا و اوزون سند کیمی او بیرری طرفدن شهری قوروپور. داغین باشینداکی اوجا قایالار کی ایلین آلتی آیین بولوتلار ایچینده گیزلنوب گوردوخلری سرلری ایچریده ساخلایب و بیر دیلیندن ایشیه وئریر. بو ماھالین بش مین ایلیک تمدن تاریخینین سرلرین بیر گادار چاپی بیلیر بیر ده سلطان یاغیب. نه زامان اونلار بو سرلری آچیب و اشیه توکه جاخلار فقط گله جه گورسده جاخ.

پاییزین گلماغی اوشاخلارین مدرسه تعطیلرینین بیتمه سی و تازاشدان مدرسه یه گنتمه لرینن برابردی. ارسلان قربان بارات و بایرام هامیسی بیر مدرسه یه گنڈیلر. باراتین آتاسی بیر باقال توکانی واردی کی بالیخچی جادهسینده یئرلشیددی. بالیخچی جادهسی شهردن بالیخچی کندینه گنڈن یولدا یئرلشیب کی شهرین قاپانیدان چوخ فاصله سی یوخدور. کتدیله کی شهره گلیب و حاصلارین ساتاندان سونرا اورداکی توکان و بازاردان پالتار باشماخ و قند چای و باشقا تازه چیخان شی لردن آلیردیله. بو گونلرده رادیو تازا چیخمیشدی و هامی تلاش ائدیردی کی بیر رادیو ئوینه آلسین. اونلاردا کی بیر رادیولاری واریدی اونا بیر مخمر قیرمیزی دون گیدیریدیلر ایله بیل کی بیر اوین تازا گلیندیر.

باراتین آتاسی کتدیله قند چای باشماخ پالتار و باشقا شیلر ساتیردی و معامله لری بویله یدی کی خرمن وقتی گنڈیب بیرنه اونلاردان آرپا یا بوغدا آلسین. اونلار عین زاماندا اولرینده قاز و اردک ساخلایردیلر. بیر نئچه باش دا مالاری واریدی کی کتده قوهوملارینین ناخیرینا قاتمیشدیله. او ایله خرمن زامانی تمام کنلری دولانیب و مشتری لرله حساب کیتاب ایلیب و ساتدیغی شیلر مقابلینده داشقا داشقا آرپا و بوغدا و نوخود گتیریب انبار ایلردی

بعضاً گوروردون کی نئچه آت داشقاسی نقده شهریندن یولا دوشوب و کندلرین بیرینه یولا دوشورولر. اونلار بیر یاریم گون و بضاً داها چوخ یولدا اولاندان سونرا کتده یئتیشیب و اوردا خرمنه گنڈیردیلر. اونلار خرمنده گنڈیب و باراتین آتاسینین مشتریسین تاپیب و اونلارلا کمکلشیب و تایلاری آرپا و یا بوغدا و گاهاً ده نوخودلا دولدوروردولار. سونرا اونلار یمک ییب و دینجلیب و سوندان یولا دوشوب و نقده طرفینه ساری یولا دوشردیلر. اونلار یولون اوزونلوغون دانیشماخلا و چوخ وقت ده اوخوماخلا گنچیردیلر. بو اوخوماخلاردا سوزلرینین چوخوندا ئوز حیات ستر داشلاری ئوز آتارینا گوزل اوخومالار اوخویاردیلر. سانکی آتار دا اونلارین اوخومالارین قانیردی. گاه باخیشلاریلا و گاه باشینی تولامالاریلاو گاه قویروخلارین تولامایلا اوز مقابل احساسینی گوستیریدی.

اونلار گلیب شهره یئتیشنده بوتون ئوز گوزلرین توز و توپراخ آلیردی. اول ایش کی گوروردولر آتالارای بیر چلک سو گتیریدیلر. سوندان اونلار بیر چای ایچیب و بیر سیگار چکنه قدر بارات قاجیب و بازارا گنڈیب و آتاسینا اونلارین گلمه سینین خبرین وئیریدی. آتاسی تئز یولدا گنچن حاملاردان ایکی و یا اوچون سسلیب و اوزوینن ئوه گتیریدی. داشقاجیلارلا خوش پیش ایلین حالدا حاملار تلیسلری بیر بیر چینلرینه آلیب و بوغدا دامینا داشیردیله. آتار دا سولارین ایچندن سونرا توربالاری آغیزلاریندا یمک لرینه مشغول اولوردولار. اوشاخلار دا میمون کیمی آرادا اورا بورایا آتلیب و قاجیردیله. داشقالار بوشلاندان سونرا داشقاجیلار و حاملارین پولون وئریب و اونلاری یولا سالیردی و اوزوده توکان طرفینه یولا توشوردو.

حمبالار به مهارتیه ، اولجه بیر تلیسی داشقانی دالیسیندا یئره قویاردیلار. سوندا اونلارین بیر داشقانی اوسدونه چیخیب و دولو تلیسلی داشقانی قیراغینا چکین و یولداشینین دالینا قالدیرماغا حاضرلایردی. یولداشلاری ، پالانلاری دالاریندا کی داشقایا ساری گلیردیله ، دالارینی داشقا چئویریب ، سونرا آلرینین بیرینی چینلرینین اوستوندن و گولاخلارینین کناریندا آپارین و تلیسین بیر گولاغیندا یاپیشیب و بیر تکانلا قالدیریب و انبارا ساری داشیاردیلار. بیر گتندیخده اوبیری گلیردی. بو طریقه یله داشقانی اوسدونه کی ده هیچ زامان الی بوش قالمیردی.

بو حالدا نوبه یئتیشیردی اوشاخلارالی بوغدا تایلارین آپسینلار و نیر بیرلرینه قاریشدرسینلار. اونلار انباردا بوغدانین اوسدونه اوزه اوزه اوزلرین چکیب و بوغدا تلیسلرین چکیب و یوخاریا سوروتدیندن سونرا اوردا آغزین آجیب و تلیسین اشاغی قولاخلاریندا یاپیشیب و قالدیریب و بوشالداردیله.

اونلار دا دامدان چیخاندا سونرا "خوتدانا" بنزیردیله. اونلارین بوتون اوز گوز و پالتارلاری آغ تولو اولوردو. اونلار مجبور یا قویودان بیر سطیل سو چکیب و باش گوزلری ئو دامینین قاباغیندا یووردولار و یا چوخ بیواخت اولماسایدی اوزلرین گادارا یئتیریب و اوردا بیر یاخشی چیمردیلر.

. انبار ایلدیغی آرپا بوغدالاری توپلایاندان سونرا او علفلار کی تبریزدن و یا باشقا بویوک شهرلردن گلیردیله ساتاردی. اونلارین همیشه چانه ووروب و چرتکه یه سالیب قیم قیم دانیخیلاری اوشاخلارا بیر فیلم کیمی گلیردی. بارات گرچه علفلارین محکم محکم و تمز تمز دانیشیب و ال گولارینی اولچمه لرینه حیرت قالدیردی اما اونلاردان چوخ خوشو گلمزیدی. اونلار آینی آرپا بوغدانین ایچینه سالیب و همیشه ایراد توتاردیلار و همیشه اوجوز آلیب و باراتین آتاسینین الیندن چیخارداردیلار.

اونلارین چوخو آریخ و اوزون اولوردولار کی چوخ بیر حیله کار ایلاتا بنزیردیله. اونلارین نازیک بویونلاری دا گوسدریردی کی عمورلرینده آلرینه بیل و کولوک آلمایلار. اونلار ایشچیلر ایله مدن هامیسی حیله و تزویر و ال قولارینی اولچمه لرینین چورکینی بیلر.

بوغدا و آرپالاری آلفالارا ساتاندان سونرا بیر دانا مخصوص قورشاغی واریدی پوللاری اونون ایچینه یئرلشدیریب و سونرا تبریزه خریده گنردی تا ینی دن انبارینی مال و جنس نن دولدورسون

مدرسه وقتی او زامانیدی کی اوشاخلار ایاخلارینا باشلایردیلار کی جوراب کئی سینلر. خاور باجی بویوک اولادلارینین جیریخ جورابلارین کسب و باراتا و اوندان کیچیک اوشاخلارینا یئر تیخ یاماخلا جوراب دوزلردی. آی بو یاین ایسدیسینده ایش آلتیندا شاقیلداخ اولان پارچا پارچا دابانلارا یاماخلی رنگ به رنگ جوراباری کئیماخ نه قدر گوزلیدی. دوغروان بئله بیله سن ایپکدن دوزلن جورابیدیلار. گالوش باشماغین ایچینه جورابلی ایاخلارلا اوشاخلار مدرسه یه گنیردیله.

اوشاخلارین پالتارلاریدا جورابلاری کیمی یاراشبخلیری. اوشاخلارین مدرسه لرینین آدی انوشیروانیدی. هیچ کس تانیمریدی انوشیروان کیمدی اما آلتینجی ایلده اوخویانلار دیردیله کی او بیر نفر چوخ قدیم شاهلاردانیمیش. اما بیزیم شهر ده بیلیم نیه هیچ کسین آدی "انوشیروان" قویولمامیشدی. بو قریبه آدی نیه بیزیم مدرسه نین اوستونه قویوموشدیله.

مدرسه زامانی اوشاخلارین کیلاسارینا کوردلر محلّه سیندن ده اوشاخلار گلیردیله. سلدوزدا بیر نئچه خانواده ده "جوود" واریدی کی اونلارین دا اوشاخلاری مدرسه یه گلیردیله. اوندان دا گورملی کتندن گلن اوشاخلاریدیله. او کتله کی مدرسه یوخیدی اوشاخلار کومایلا هر گون صبح یا دوچرخه یله و یا ایاغ اوسته شهره مدرسه یه گلیردیله. اونلار ناهار بوخجالارین دا اورلریله گتیریب و ناهاردا کی هامی اوشاخلار ایکی ساهات تعطیل اولارخ ائولرینه گتیردیله مدرسه ده قالب و ناهارلارین اوردا بیردیله.

ارسلان و بارات و قوریان و بایرام بو قدر اوشاغی بیر یترده گورماخدان ایله بیلن آیری بیر دنیانین ایچینه گیریدیله. هامیسی بیر سینما پرده سی کیمی یا بیر بویوک "آپرا" ویا "سمفونی" کیمی قاباخلاریندا ظاهر اولوردو. بو صحنه اونلاری وجده و شور و شوقه گتیریدی. اونلار گوروردیلر کی کورد اوشاخلارینین هامیسی آزدان چوخدان تورکی دانیشیردیله اما تورکلر چوخ آز کوردی دیلی بیلیردیله. جودلرده اوز دیلریندن سونرا کی اونو هیچ آیری بیر کس دانیشامازیدی فقط تورکی دیلی دانیشاردیلر.

هر گون صبح ساهات سگزه مدرسه ده زنگ چالیناندان سونرا هامی سربازخانا کیمی صفة دوراردیلر تا "ناظم" النده بیر آغاج اونلارین اللرینه باخسین. بعضاً کتندن گلن اوشاخلارا تاپشیراردی کی اونون اوچون کتندن آغاج کسب گتیرسینلر. سونرا هامیسی صف ن کیلاسارلا گتیریب و تاختا اوچ نفره اولان میز و صندلی لرین دالیسیندا اوتوراردیلر. او زامانیری کی قارا تاختا قاباغیندا آغ گچین توزونون قاباغیندا معلم بوغازین جیراردی کی "دارا سیب دارد. سارا انار ندرد." اوشاخلار دا بو قریبه دانیشیخلارلا نه فقط گولاخلارین بلکه آغیزلارین و بورونلاریندا آچیردیله. گوزلریده آز قالیردی کی کاسادان ائشیه چیخسین.

او اوشاخلاریکه "ورزش" آدیندا بیر شئی بیلیمزدیلر. چون اولار فقط ئوده باغدا بوستاندا و زمی ده چالیشماغی باشاراردیلر گوردولر کی اونلارین درس لرینده بیر ساهات دا ورزش وار. بو بیر ساهاتدا اونلارین قاباغینا بیر "توپ" اتیردیله تا اوشاخلار بیر بیرلرینه شوت ایله سین. اوشاخلاردا اویرندیله کی اوزلریده ایلیه بیلر کی "مالین قارنینین داغارجیغینی" پوفلیب ویتله ماخلا ایلیه بیلر توپ دوزلدسینلر. سونرالار اوشاخلار اویرندیله کی ورزش ساهاتیندا اونلار "فوتبال"، "گولشمه"، "والیبال" و باشقا اویونلاری اوینا بیلر.

آخشاملاری اونلار مدرسه دن ئوه یتیشندن سونرا کیتابلاری بیر گوشه یه آتیب و کوچه یه قاچاردیلر. او زامانیری کی اونلار او ایسده دیخلری اویونلار یعنی "آغانج آغانج"، "چیلیک آغانج"، "کوس آغانج"، "جولا"، "آشیخ"، "خسترچین" و "سپد داشی" یا ریزین داشیلا "قوش وورماغا گتیریب یا باشقا اویونلارلا مشغول اولاردیلر. بو اویونلارین هیچ بیرسی مدرسه ده اینانمازیدی.

دیردیلر کی رادیو دان سونرا بیر قوطو تکین کچیک بیر دستگاه چیخیب کی اونون ایچینده سینما کیمی فیلم اوینایلار. "عربعلینین قهوه خانه سینده کی اوندان قاباخ هر گون "عاشیخ" گلیب "داستان" تعریف ایلردیلر ایندی بو آغ قارا فوتو نون ایچینده گلیب "فارس" دیلینده دانیشیلار و جماعت آغیزلارین گوزلرین و گولاخلارن آچیب و گولاخ ویریلر. اوشاخلاردا عربعلینین قهوه خاناسینا گنتمه خدن هدفلری بوودو کی "فوتبال" گوستیریدی و گورسدیر دی کی "پله" نجه دنیدا بیرینجی فوتبال اوینانندی.

اولدره او اوینلار کی بیزلره مدرسه ده اویردیردیلر کاملاً بیزیم اوز اصیل اوینلاردان دیشیکیدی. اولدره کی اوشاخلار "قوالا قاشدی" "تولا دویدو" "کوس آغانج" و باشقا اوینلاری اوینلار دیلار اونلارین یرین "فوتبال" "کشتی" "والیبال" "وزنه گوتوماخ" و او نا تای باشقا اوینلار توتوردی کی تام دیشیکیدی. بو اوینلار چون "مدرسه" طرفدن بیزلره اویرنیریلیدی اونلاری چاغداش و مدرن بیلدیریلیدی و بیزیم اصیل و سنتی اوینلاریمیز اونون مقابلینده کهنه قدیمی گورسندیریلیب و دالی قالماخ نشانه سی سایلیردی.

اونون کناریندا تازا رادیو و سونرا تلویزیون بازارا گلیردی. رادیو لاری کی مخمل دون گیدیرپ و بویوک باطریلره ایشیکده چیغیردا چیغیردا اوخودوردولار. بیر طرفدن بو دستگاهلارین ایچیندن اوخویانلاردا فارس دیلینده اوخویوردولار. شهرین بیر دانا تک سینماسی دا کی اوشاخلار بیش قیران یغاندان سونرا اورا قاچیردیلار تا اژدهانی اولدرن "زیک فرید" گورسونلر کی او دا فارسی دانیشیر. او آغلامالی هندی فیلم لرده هامیسی فارسی دانیشیردی. اما من ایندی آلی ایله یاخین او گونلردن گنچندن سونرا "عالیه خانیم"، "خانیم زرگری"، "آقای رستگار" و "حسن زیرک" تکین گوزل ماهنی اوخویانلارین سسی گولاغیمدا سسلنیر. سانکی او قارانلیخ دومان بیزیم کولتوروموزون اوستون اورتن زامانلار بو سسلر جاودانه لیخ بهشتدن چیخمیش سسلریدیلر. نقدر گوجلو و قدرتلی سسدیلر کی آلی ایله یاخیندیر کی منیم روحومو نوازش ویریر.

او گونلرده کی تازا "قازته" لرده سینما دا فیلملرده اوینویانلارین رسملری و یا فارس اوخوجولارینین رسملری هر گون و هر هفته یایلیردی. اونلارین هارا کتتمه سی نه یمه سی نه گیمه سینه قدر بو اوشاخلارین بینلرینه دولدورولوردو، بیر کس ده بیلمدی "خانیم زرگری" تک جاودانه سسلی اوخویانلاریمیزین باشینا نه گلدی. بو پروسه بیزیم هامیمیزی بیر دیل بیر فرهنگ بیر کشور و بیر هویته چویرملی و او بیری "دالی قالمیش ملتور و فرهنگلری متمدن آریایی فرهنگینین ایچینده اریتمه سین ایستیردی". بو آسیمیلیون سیاستی دولتین رسمی سیاستی کیمی چوخ مهارتله ایله قاباغا آپاریلیدی کی ملتین ایچینده هر کیمسه قاباغا دوشسیدی هم مالی باخیمیندان امکان قاپیلاری آرتیخراخ اونلارین قاباغینا آچیلیدی و همیده پرستیژلری اجتماعدا او بیرلردن متمدنتر اولدوخلاری اوچون یوخاری سایلیردی.

ارسلان، قوربان، بایرام و بارات بو دوره ده مکتبه گنذیب و هم دنیانین اوئوزون گوروب و هم بو ئوزون. هم بیلیر کی آذربایجانچیلیخ خزینه سینده نجه پارلاخ التینلار، ذرلر و گوهرلر وار کی ایللر بویو اوستون توپراخ اورتوب. همیده اونلارا بیلدیریلر کی فقط ایرانلی و آریایی اولماخ نمدن نشانه سیدیر.

آخیردا بو گرده توپ موفق اولدو کی جولانین یثرینی توتسون. او دا بو مفهوما دیر کی "فوتبال" اویونو داهی "جولایا بادام آتما" اویونونون یثرینی توتدو. سلدوزدا جوانلارین آراسیندا اوچ و سونرا دورت فوتبال تیملری قورولدو. اونلاردان ایکسی کوردلر منطقه سینده قورولدو. بو تیملرین آدلاری "درفش" و "کاوه" تیملریدی. بارات گیلین محله سینین تیمین آدی "اسپارتاک" یدی. خرمن محله سینین آدی دا "عقاب" تیمیدی. سلدوزون "قارا پاپاق" لاردان سونرا گلن مهاجرلرین ده تیملرین آدلاری "مهاجر" یدی. ایندی من دقتله باخاندا گورورم کی بونلاردان "درفش" و "کاوه" تیملری کورد تاریخینده ملی و تاریخی هویت و اهمیتی واردی. بیزیم محله نین دا تیمین آدی کاملاً "سولچولوخ" ایدئولوژیسیندان ایلحام آلیب

. "مهاجر" تیمین ده آدی اونلارین "قاراپاپاق" اولمادیخلاری اوچون بیر نوع ملی هویت داشیردی. فقط "عقاب" تیمین هیچ بیر ملی و سیاسی آدی یوخیدی. یادیمدان چیخمامیشدان "خیاطلار" تیمینه ده ایشاره ایلیم کی ایخ سیندیران تیمیدیلر. البته کی تقریباً هامیسی تورکلر دینیدیلر. بئله سولدوزدا هامی بو محله تیملرین ایچینده ، بیر تیم ده واریدی کی خیاطلارین تیمی دیر. اونلارین هامیسی جوانیدیلر و تقریباً هامیسی یآز سوادلاری واریدی و یا سوادلاری یوخویدو. چوخ خشونت له توپ اوینایاردیلر کی اونا گوره ایخ سیندیران تیمی نه مشهور اولموشدولار.

اونلار کی اطلاع لاری یوخدو دیملم کی کوردلر معتقد دیلر کی "کاوه آهنگر" بیر کوردیدو. "کاوه آسنگر" "درفش کویانی" نی کوردستاندا قالدیری کی اونو فردوسی شاهنامه سینده شعره گتیریب. بیز او زامان بیلمیردیخ نه اوچون بونلارین تیملرین آدلاری "کاوه" و "درفش" یدی. بونو راحت نتیجه توتماخ اولار کی "حزب دموکرات کردستان" نین فعالیتلری او سیاسی خفقان دوره سینده ده حضورلاری واریمیش و او نحوه ده حضورلارین و سیاسی فعالیتلرین دوام و ثریمیشلر.

عین مسأله بیزیم محله ده صدق ایلیردی. بیزیم محله دن قدیمن سواددیلمار سیاسی چابالارلا ایلگیلنیردیلر. اونلارین بیر نئچه سی "توده" پارتیاسیلا چالیشمالاری اولموشدو. بیر عده سیده "فیرقه دموکرات آذربایجانلا" چالیشمالاری اولموشدو. اونلارین بیر تعدادی دا مصدقچیلیخ دوره سینده "جبهه ملی" له علاقه دار اولموشدولار. اما بونلارین هامیسندان مهم بودور کی بیزدن بیر نسل بویوک جوانلار و او شاخلارین بویوک قارداشلاریمیز تازه باشلانان "فدائیلر" حرکتینه قاریشمیشدیلار.

او شرایطده که شاید کل ایراندا فدائیلرین عضولرینین تعدادی ایگیرمی نفر اولمایایدی اونلاردان بیری یا ایکسی "سلدوز" ماهالیندایدی. اونلارین سمپاتلاری بیزیم شهرده اوزلرینه بیر خیرداجا تشکیلاتلاری واریدی. بارات گیلین تیمین آدی بو حرکتلرین نتیجه سیندیدی. "اسپارتاک" کی "موسکوا" نین تانیمیش فوتبال تیمی دیر اونون آدین بیزیم تیمین اوستونه قویوموشدولار. اون بیش ایلدن آرتیخ بو قضایانین اوستوندن گنچدن سونرا من بو قضیه لری آناماغا باشلادیم. بونودا سونرا گوردوم کی بارات گیلین تیمین آدین نئچه ایلدن سونرا دوندریب و "هما" آدینا چویردیلر. "مهاجر" تیمی و "عقاب" تیمین آدلاری غیر سیاسی آدیدي اما

"اسپارتاک"، "کاوه" و "درفش" تیملری سیاسی حزبلر دوشونجهلرین داشیردیلاز او گونلرده که "حزب رستاخیز شاهنشاهی" دن سونرا آیری بیر حزبی سیاسی چالیشمایا مجوزی یوخویدو.

بو او گونلریدی کی حالا شهرین اوچ اصلی خیابانلاری یومورو داشلارلا فرش اولونموشدو. قیرمیزی فرش اولونموش داشلارین اوستونده گندن آت داشقارلارینین حرکتی گوزل قیزلارین یریشلرینه بنزیردی کی تازا دونلارین گیب و یثرقالانا یثرقالانا گئدیله. بارات، ارسلان و او بیری اوشاقلار مدرسه دن گلندن سونرا یاواشجانا گیزلنپ و آت داشقاسینین دالیسیجا قاجیب اوندان پاییشیب و سالانیردیلاز. چون داشقاجی همیشه قاباغا باخاردی بعضی سیمیتان اوشاخلار حتی قالخیب داشقانین اوستونده اوتوراردیلاز. داشقاجیدا اونلاری گورموردو اما بو جوره سیله اونلار یولون بیر پارچاسین پیاده گتتماخ یرینه داشقا اوستونده گندیردیله. البته او زمان کی داشقاجی بیلیردی اوشاخلارین قوپاراخلارین گوتوروردو و اونلار قاقلیا قاقلیا قاجیب و گندیردیله. داشقاجیدا بیر قمچیسینی گویده فیریلتمایلا اوشاخلاری گورخوداردی.

بارات، بایرام، قوربان و ارسلانین هر بیرینین ئولرینده بولکی باجیلاری و قارداشلاری واریدی. اونلارین دیمک اولار کی قارداشلارینین هر بیرسی بیر نجه کلاس سوادلاری اولدوغو اوچون یازیب و اوخوماخ باشاراردیلاز. اونلارین چوخو اداره لرده چالیشیردیلاز. دیمک اولار "دخانیات"، "ثبت اسناد"، "ثبت آمار"، "کشورزی" و "آموزش و پرورش" و باشقا اداره لرده چالیشاردیلاز. قاباخدا سویله دیغیم کیمی اونلارین بیر تعدادی دا "دیپلم" لارین آلیپ و "دانشگاهها" گندیب و اوردا تحصیل ایلیردیله. بو جوانلار بایرام تعطیلاتیندا دونوب "سلدوزا" گلنده تمام گونشولار و گوهملار نقدر اونلارا قورور دویاردی و اونلاری گوزلری اوسته ساخلاردی. بو جوانلار دولانماغا شهرین بیر تک خیابانینا چیخیب اوردا قدم وورابدا و یا باغلارا و باخچالارا قوناخ گندنده و یا "گادار چایینا" گندیب و اوردا بالیخ توتوپ و چیمنده یا بالاخره "سلطان یاغیب" داغینا و "یدی گوز" بولاخلارینا یا "دیولر قویوسو" گایالارینا گندیب و اوردان دوربین "کامرا" لارینان رسیملر و عکسلر چکیب و چیخارداردیلاز.

بو دسته جوانلار گوزلری دونیایا آچیلدیخجا علم و تمدن دنیا سینی دا گوردوخلری زمان بیلیردیله کی نه قدر اوز ماهاآلارینین ملتی ایسدی قان و گوزل اولدوخجا گننه ده چوخ تمدن دنیا سیندان دالی قالیلاز. علم، صنعت، و تکنولوژی بو اولکه یه ایله گرک حالا یول آچمیب. بیر ده دوزدو کی بو ماهاالدا وارلی وکاسیب آراسیندا چوخ فاصله یوخویدو، اما، ثروتین بولونمه سی مورد ده بیزیم منطقه نین ملتی عموما اورمیه "تبریز" یا "تهران" جمعیتینه نسبت کاسیب قالمیشدیلاز. بو مساله اونلارین او ایشیک و دام داشلاریندا و آغیر آغیر چالیشمالاریندا گورسنیردی.

"بارات" گیلین ئولرینده "دایی" لرینین دیلرله تمام اوشاخلار آتالارینا "داداش" دیردیلهو آنالارینه "باجی" سسلردیله. کیچیک اوشاخلارا دا اویردمیشدیله کی، بویوک قارداشلارینا "داداش" سسله سینله.

باهاردان باهاری "سلدوز" ماهاالی بهشته دونردی. "سولو" و "دوز" گانلیخ اولدوغو او چون همیده بو ماهاالین هامیسی اکینچیلیخ اولدوغو اوچون او اندازه گوزل گوللر چیخاردی کی اوشاخلار اوزلرین باغا باخچایا ووراندا طبیعتین بیر بولومنه چویریلیردیله.

هوانین ملایم و سرین اولدوغو بیر طرفدن، چمنلرین شه لری ایاخلاری ایسلاتدیغی زاماندا گورودون نه گوزل بالا با بالا با "بلبلر" نه گوزل رنگلرده اوینایا اوینایا اوخویاردیلار. بو بوتادان او بوتایا آتیلان زامان او شاخلاردا بوتالارین آراسیندا قاقیلاب قاقاندا بو طبیعتین بیر بولومونه دونوردیلر. چالیشماخ چتین اولسایدیدا، بیزیم ثروتلی ئولکه هامینین قارنینی دولو ساخلایردی.

شهرین "مللاری" حالا ایندییه قدر قیزلار و قادینلار درس اوخوماخ اجازه سین وئرمه میشدیلر. بونا گوره ده او جوره کی ئوزگورلوخ و آزادلیخ و تمدن دنیاسینین قاپیلاری اوغلانلارین ئوزرینه آچیغیدی قیزلارین ئوزونه باغلیدی. تورکلر محله سینده "شیخ مهدی" و "میرزا ابراهیم" مللایخ ایلیردیلر. اونلارین تقلیدلری "شریعتمداریه" باغلیدی. بونلار "محرم" آیندا "قوربان" بایرامیندا و "ئولو" یرنده و بالاخره "تویدا" عقد اوخوماخدا ظاهر اولوب و ملتئ الله ین جزاسیندان و جهنمین ئودوندان گورخوردیلار. بیسواد آتا و آنالار روحانی دنیالارین بونلارین اللرینه تاپشیرمیشدیلار. بیر طرفدن بونلار آتا آنالار فکری باخیمندان بیر امنیت وئیردی کی اونلار ئوروج و نامازلارین توتوب و قیلسالار و بیر پارا آیری ایشلر گوروب و بیرپارا آیری ایشلری گورمه سه لر ، بهشته گئدکر. بونلارین سوزلرین آتا آنالار "الله" طرفیندن اولدوغو اوچون قبول ایلیردیلر. بیزیم ئولکه ده کی بیر یازی قانون یوخودو، بو سوزلر سنت شکلینده قانونسوزلوقون بوشلوقونى دولدوروردو.

بونلارین سوزلری و عمللری اوچ بولومدن تشکیل تاپیردی. بیر بولومو "اخلاقئ" نصیحتلر "دی کی عمومیتده جامعه نین ساغلام قالماسینا کمک ایلیردی. ایکیمجی بولوملری تشریفاتئ نقشلیردی کی "ئولو" یرنده ، "تویدا" و "دینی مراسمده" ایفا ایلمختن ملت او طریقتن تکلیفلرین مناسب تشریفاتئ شکلده ایفا ایلیردی.

اونلارین اوچونجو نقشلری و رل لاری خرافاتی بیر مضمئن ناخوشلوخ کیمی جامعه ده رواج وئر ماخلایردی. چون بونلارین خرافی سوزلری "موسی" "عیسی" نین دیدیخلری و "محمد" ین او داستانلاری تکرار ایلدیغی نغللری کی ایکی مین بئش یوز ایلکر بوندان قاباخدان تا مین بئش یوز ایل بوندان قاباغا قدر دیدیغی زامان تعلقئ اولدوغو اوچون قادر دیلدی "میرزا ابراهیم" و یا "شیخ مهدی" نین توسطیله بو گونکو علمی کشفیاتئ توجیح ایله سین، بیر گولمه لی تراژدی کیمی بیر طرفدن جوانلار طرفیندن سینیب و توکولوردو. او بیر طرفدن ده آتا و آنالاری بو ایکی میندن چوخ یاşلی ناخوشلوخ "قیزیلجا" دان و "دیفتری" دن چوخ مریض ایلیب و عذاب وئریردی.

بونلار حالا قیزلارا اجازه ویر مه میشدیلر مدرسه یه گئدیپ و درس اوخوسونلار. بیر پارا جوانلار ئولرده بونلارلا مقابله یه قالدیب و باجیلارین درس ئویردوغه باشلادیلار. بیر تعداد جوانلار دا آتا آنالارین زوریلای قانع ایلدیلر کی قیزلارین مدرسه یه گوندرسینلر. جوان و تحصیل ایلمیش اوغلانلار موفق اولدولار خرافی دوشونجه لرین قاباغیندا دایانیب و بیر تعداد قیزلاری او جهالت دنیاسیندا کی "مللار" اونلار یاراتمیشدیلار نجات وئرسینلر. بو پارلاخ قیزلار سونرا گوستردیلر کی هیچ جوان قارداشلاریندان اسکیک دیلر. اونلار جهالت و خرافاتین قاپیسین سیندیرارخ قارداشلاریلای برابر تمدن و مدنیت قاپیلارین آتا آنالاری و او بیر باجی و قارداشلارینین ئوزونه آچسینلار.

تأسفله دیلملیدی کی بونلار بیر کیچیک اقلیت دستهسی قیزلارا شامل اولوردو. اکثریت و قیزلارین چوخو بو خرافات دوشونجه لر و ناخوشلوخلاری تأثیری آلتیندا قاباخدان قربانی اولموشدولار.

"میرزا ابراهیم" تقریباً بیر جوان ملأ اولدوغو اوچون او زامان کی گوردو اوز قیزلاری بویوبوب و مکتبه گنتماخ زامابلاری گلیب، ذهنینه واقعیّت خرافه یه غلبه ایلدی و بیر پارا "تفسیر" و "توجه" لرله اوز قیزلارین مکتبه گوندردی و قیزلارین مکتبه گنتمه سینه بیزیم آتالارا اجازه ویردی. بو او زامانیدی کی "باراتین" باجیسی اوچ ایلیدی آتاسیندان گیزلین قارداشلارینین تشویقی و حمایتله ئوده درس اوخویوردو. دوردونجو ایلده کی "ملأ"نین فتواسی صادر اولموشدو اونون آتاسی کیچیک قیزی مکتبه گوندردیغی زامان، بویوک باجیسی دا دوردونجو کلاس گنردی.

بو خیرداجا و ثروتلی، عین حالدا کاسیب ماهالین جوانلاری اوز طبیعتی کیمی پاک اورکلی اولدغو ئوچون و اوز جمعیتی کیمی جدی چالیشان اولدوخلاری ئوچون یونیورسیتیلر و دانشگاهلاردا دا چوخ ایرلی گئدن و ئویرنجیلردن اولوردولار. اونلار دنیانین ان پارلاخ علمی و مدنی دوشونجه لريله تانیس اولوب نه فقط اوز اولکه لری بلکه بوتون مملکتی دیشماغا چالیشیردیلا. اونلار "ئوزگورلوخ" و "عدالت" آرادیلاری ئوچون او سیاسی پارتیالارا یاخینلاشیردیلا کی بو ایکی دوشونجه لری تمثیل چیلیخ ایلیدی.

دنیا عرصه سینده اگر ایکی "کاپیتالیستیک" و "سوسیالیستیک" دوشونجهلر بیر بیرله یاریشمادایدیلار، بونلاردان بیری انسانلاری استثمار ایله مغ اساسیندا و او بیری انسلنلارین قول گوجلرینه و ایشلرینه دایانیردی. چون "کاپیتالیستیک" دوشونجه ثروتلی لردن کاسیبیلارین قاباغیندا حمایت اندیردی بو دوشونجه ظالمردوسونه تعلقی ویریدی. اما "سوسیالیستی" دوشونجه مظلوملارین حقیندن دفاع ایلیرارخ "عدالت" و "آزادلیخ" وعده سی ویرارخ "مدینه فاضله" یارادماغی دوشونوردولر.

بیر دسته "کاپیتالیستیک" دوشونجه صاحبگری موجود وضعیتی ساخالیب و قدرتلی و ثروتلی لرین حاکمیتیه دوام ویرماغی دوشونوردولر. جوانلار جامعه نی دیشماغ ایسده دیخلری اوچون "سوسیالیستیک" دوشونجه اردوسونا دوغرو گنیدیریلر. بو اردو طغیان یارادیب تمام پیسلیک لری تمیزلمک دوشونوردولر. اونلار خرافاتی آرادان گوتوروب و علمی دوشونجهلری اونلارین یئرینه قویماخ ایستیردیلا. اونلار پولکی و ثروتلی لری ملتنین گوجونه دایانارخ قدرتدن سالماخ و اونلارین یئرینه برابرلیخ و بیرلیخ حکومتی یاراتماخ ایستیردیلا.

اونلار بونو بیلیردیلا که اونلارین دشمنلری نه فقط مملکتین ایچینده کی ثروتلی لریدیلا کی ملتنین خرافی دوشونجه لرینه دایانارخ اونلاری "الله" و "جهنم" دن قورخودارخ جوانلارلا قارشی سالما بیلر، بلکه بونلارین بین الملل سطحینده کی ان بویوک قدرتلی و ثروتلی شریکلیدی. اما بونلار اونلارین شدت و حدت قضاوت و جانی اولماخلارین بیلیردیلا. اولما بیلر کی "کاپیتالیستلر" بو قدر آزادلیخ و عالت ایستینلر مقابلینده قصی و جلا اولسونلار؟

مملکتین هر یثرین بیر قارانلیخ بولوت آلمیشدی. بو قارانلیخ بولوتون آلتیندا هیچ کس حاکم اولان نظاما و "شاهنشاهی" نظامی دیشماغین دانیشیغین ایلیه بیلمزیدی. قارانلیخ بولوتون آلتیندا بونلارین دانیشمالارینا قولاخ ویریب و دینیلنر واریدی. اگر جوانلار یغیشیب نظامین دیشلمه سی مورد ده دانیشماغا باشلاپ و پیچ پیچ ایله سیدیلر، دیوار دا اونلارین دانیشیخلارینا گولاخ ویریدی. کندلرده ژاندارمری واریدی که کند لره امنیت گتیرمغ اوچون یارادیلیمیشدی. شهرلرده ده اونون موازاتیندا شهربانی امنیتتی شهرلرده یاراتماغ اوچون یارادیلیمیشدی. ارتش ده کی بونلاردان داها گوجلو هر یثرده پادگانلاری واریدی و گورسنیردی.

دوزدو کی "شهربانی" و "ژاندارمری" نین بیر وظیفه سی "سیویل" امنیت یارادماغیدی. دوزدو کی ارتشین اصلی وظیفه سی سنیرلی قوروماغیدی. اما بونلارین بیر دانه اصلی مشترک وظیفه لری بوبودو کی "شاهنشاهی" نظامینی قوروماغ اوچون هر نه مخالفت سسینی ازیب داغیدیب و خفه لسینلر. بونلاردان داها گورخونج "ساواک" یا ("سازمان اطلاعات و امنیت کشور") یدی. بو قورخونج تشکیلاتین تایلاری تمام آمریکایلا دوست اولان حکومتلر اولکه سینده "سی ای ا" طرفیندن تربیت اولونوب و هدایت اولان تشکیلاتلاری کی "سوسیالیستی دوشونجه لی" حزبلر و پارتیالارین عضولری و سمپاتلارین توتوب اولدوروب و نابود ایلسین. دوسداخلار عدالت سون و جامعه نی دیشماغ ایسین جوانلاردان دولیدو کی اشکنجه آلتیندا عذاب چکیردیله. اونلارین آنالاری و باجیلاری ئولرده گوزلری یولدایدی.

بو قارانلیخ دومان کی ساواک شهربانی ژاندارمری و ارتش ملتین اوسدونه سالمیشدی. بو قورخونجی که ساواک و سیاسی زندانلار جوانلارین آراسیندا سالمیشدی تا اونلار نظامی دیشماغ فکیرین بین لریندن آتسینلار جوانلاری ئنچه دسته یه بولوردو. بونلارین بیر عده سی طرفسیز اولوب هیچ بیر ایشه قاریشمیردیله. او بیرری دسته لری اوزلرینی فرصت قازانماخدان ئوتوری بو نضام ساتیب و اونلارلا ال بیر اولوردولار. ان پارلاخ و رشید و دوشونجه لی جوانلار قالخیب و یوخ دیب سیستمی چویریب و دیشماغ ایسدیردیله. اونلار "عدالت" و "آزادلیخ" یاراتماغ ایستیردیله.

بعضاً بونلارین بعضی سی "حمید جنگی" تکین اوزونو ساخلایا بیلیمب آشکاردا دوشونجه لرین تمام پاکلیخلا دیلینه گتیریب و سیستمین اوتوندا الولانیب و یانیردی حمید سولدوزون بیر گوزل جوانلاریندانیدی. اونلار بیر نسبتاً کاسب خانواده دنیدیلر. او بارات گیلدن بیر نسل قاباغا تعلق و واریدی. اونون اوزو گوزل اولدوغو حالدا فکریده چوخ دورو و پارلاغیدی. او اوز زامانیندا چوخ علمی موردلرده معلملریندن سوادی چوخراغیدی. او کیتابلاردا اوخودوغو علمی انکشافات و یارادجیلاری اوزو شخصاً "تست" ایلیب و یا یاراتماغا چالیشاردی. عین حالدا سوسیال دوشونجه لر موردینده ده وانون فکیرلری چوره سینده کیلردن چوخ ایره لیدی. پولسوزلوغ اوچون مدرسه نی دوام ویره میب و یونیورسیتته یه گنده مدیغی اوچون سربازلیغا گنیدیب و اورادا اوزون اولدایمیشدی.

او بیریلر تشکیلات قورماغا تلاش ائدیردیله. "سولدوز" بو خیرداجا شهر کی حتی آذربایجانین اوزونده چوخلاری اونون آدیندا اشیتیمب بو تشکیلاتلاری صفینین اوللرینده قرار تاپدی. تهراندا و تبریزده یونیورسیتته یه گنیدیب و درس اوخویان ئویرنجیلر سواددوزا دونندن سونرا اللرینده کیتاب گتیریب و شهردکی جوانلارلا دانیشماغا باشلایردیلر. زامان 1349 ایلرینه یاخینلاشدی. "سیاهکل" اتفاقی توشندن سونرا سولدوزون جوانلاریندان بیر تعدادی بو توتولدو بو توتولان جوانلار اوز دوشونجه لرینین

توخومون او بیرری جوانلارین ایچینده سیمیشدیلر. اونلار ایلدیریم تکین بو دومانی یاریب شاقیلدایب و قارانلیغی پارچالایب ایلدیریمین شعله هر یره ایشیخ سالماغ ایسدیردیلر. جوانلار پاک اورکلری الده و شمشک کیمی پارلاخ گوزلریله چیرکین اورکلیرین نظامینی بر باد ایلماخ ایستیردیلر. اونلار استبدادی گوتوروب یئرینه آزادلیخ گتیرماخ ایستیردیلر. اونلار ظلمی گوتوروب یئرینه عدالت قویماخ ایستیردیلر. اونلار نوکرچیلیغی گوتوروب یئرینه استقلال قویماخ ایستیردیلر.

او زامان هامینین ئوینده بئش یا آلتی باجی قارداش اولاردیلار. بارات آلتی قارداش ، ایکی باجیدان یوخاریدان دوردونجو قارداشیدی. باجیلاریندان بیرری اوندان بویوک و اویری اوندان کیچیکیدی. بارات مدرسه دن سونرا بو ایللرده ئودن قازلارینی چوله آپاریب و بویوک قارداشی رشید له بیرلیخده اوتاریدیلار. اونلار بو ایشی قونشولارینین اوغلانلاری یوسف و ماحمودله بیرلیخده گوروردولر. رشید دورد یاش باراتدان بویوکیدی. اونلارین ئوینده هامیسی درسده و مدرسه ده چوخ هوشلو و زرنکیدیلر. اما هر بیرسینین اوز ئوزلیخلری ده واریدی. رشید درسده چوخ آز باش قوشاردی اما بیر دفعه قولاخ وئرماخلا هر زادی ئویرنردی. چوخ یولداشلارینا بازیدی اونلارلا تمیز پالتار گیب و باشلارین داریب دولاناردیلار. او زامان باراتین هوشو کسمزدی اما اونلار " قیز بازلیغا" گنردلر.

قازلاری اوتاراندا صبح اول وخت هر بیرسی سفره باشیندا بیر پیلا قاتیخ چورک ییب . اوستوندن بیر جای ایچردیلر. اوندان سونرا بیر بوخجا چورکدن یومورتادان پنیردن باغلایب و ال آغاجلارینین اوستونه تاخیب و آغاجی چینلرینین اوستونه قالدیریب و قازلاری قاباخلارینا قاتیب پیچیلیمیش بوغدالیخلارا و یا "قوبو" قیراغینداکی یاشیلیخلارا و یا "گادارین" قیراغینداکی باخچالارا

آپاریب و اوتاراردیلار. اونلار گاه پولارین یغیب و "اکبر چرخچی" دن دو چرخه کرایه ایلیب و بیر ایکی ساهاتا قدر رشید چرخه سوروب و بارات دا قاباخداکی دمیر لوله نین اوستونده اوتوروب و خیابانلارین چالالی "سنگفرشترین ئوستونده سوردریلر. باراتین یانی بیر مدتدن سونرا اغریدان او دمیر لوله نین اوستونده آتیلیب دوشمه دن حسین الدن وئریب و "نام" اولوردو.

چرخه سورماخدان سونرا قوبونون کناریندا یاشیلیخدا قازلاری اوتارماغا بوراخیب و اوزلری سویون درینلیغینده سید قورباغ سی وباشقا قورباغالارین سویا شیرجه ووروب و استادلیخلا سویون ترکینده کی بوتالارین اوستونده اوتورماخلارینا تاماشا ائدیردیلر. بغضاده داشنان و یا آغاجان توسباغالار و قورباغالار و یا سو ایلانلارینین جانلارینا دوشدریلر. چون "قوبو" نون سویو یاواش آخاردی اونلار همیشه ناهار یماغا گادار چاینین قیراغینا گندردیلر کی بویوک چایی دی و سویو شدتله آخاردی و قدیمدن دیبلر "آخار سو هر بئش آتدیمدان بیر سلکینز و ئوزون تمیزلر". اورا یتیرندن سونرا ایاخلارین چیرمالیب نئچه آتدیم سویون ایچینه گندیب و سونرا باشلاردیلار باشلارین سویون اوسدون یا آریله یا نفسلریله تمیزلیب و ایچردیلر.

او سو دان کتری لرین دولدوروب و اودوندان بیر اود قالیب سویو اونون اوستونده قاینادیب و توسدولو اودون اوستوندهکی قاینار سویلا بیر چای دوزلدیب و بوخجالارینداکی ناهاری شریکلیغه یماخدان سونرا بیر چول چایی ایچردیلر. قازلاردا گادارین سویون ایچندن سونرا گیراخدا دینجلردیلر و مال او تارانلاردا مالارینی بیر گاداردا چیمدیردیلر. ناهاردان سونرا قازلار بیر طرفده یاتاردیلار، مالار بیر طرفده و آداملار دا بیر طرفده تا هامی دینجلندن سونرا دوروب بیر داهای بیچیلیمیش زمین لر و یا بستانلارین قیراغیندا اوتارا اوتارا اوزلرین آخشاما ئوه گنتماغا حاضرلا یردیلار. بعضا بیر "نوخودلوخ" یانیندا گنچنده بیر نئچه کول قویاردیب و نوخودلاری سوتول دوزلدردیلر. بعضا ده اود قالیب و یئر آلماسی بستاندان چیخاردیب و آغاج و کولش اودونون اوستونده پیشیریب و قابیغین سویوب ییردیلر. بو جوهره اود اوستونده نوخود، بوغدا سوتولو و یا یئر آلماسی پیشیریب یماخ نه گوزل دادلی اولاردی.

او گونلردن دانیشیخ آپارساخ گرک بیر "زینال" دان آد آپاراخ. "زینال بیزیم قونشولوغوموزدا بیر اوغلانیدی کی رشید دن ایکی یاش کیچیک و باراتدان ایکی یاش بویوک اولای بیلردی. او نون جسمی باخیمیندان نقص عضوی واریدی. اما فکری باخیمیندان ساغلامیدی. او یول گئندنده ساغ اونبا سیندان بئلی ایریدی و اللرینین دا بیرری ناقصیدی و دانیشیغیندا دا آغزی و دیلی راحت ترنیب و دولانمیردی. اونون آناسی اونون قاباغینا بیر نئچه "غاز" قاتیب و بارات گیل نن بیرلیخده یولا سالاردی چوللره. اونون چوخ کسرلی فکری و قوتلی روحیه سی واریدی. او بعضاً چولده سسی آتیب باشینا اوخویاردی و بارات گیلده ده اونون لهجه سی عادی اولموشدو. اونونلا باش باشا قویان زامان دا اوزدن گئتمزدی. بارات گیل کیچیک اولدوخلاری اوچون، زینال اوزون آیریپ و رشید گیل له یاخینلاشدیریپ و "قیز بازلرخدان" دانشاردیلار. او دا او بیریله کیمی او بیر ساغ اینه بیر ال آغاجی آلاردی و اوخویا اوخویا چوله دوشردی.

آخشام اوستو کی قازلارین بوغازلاری دولاردی و دولو اولدوخلاریندان دوز قالاردی، "ایرکک" قاز اوزو سسله اوییری قازلاری سسله اوز دالینا سالیب ائو طرفه حرکت گلدیلر. گون اشاغی یندیخجه تایالارین قذی اوزاناردی و گون باتان طرف قیزارماغا باشلاردی. اوشاخلار شهره یاخینلاشاراخ اونلارین کولگه لری ئوز قاباخلاریندا اوزاناردی. تا اونلار شهرین حاشیه سینده تازه چادر ووران "قاراجیلارا" یاخینلاشاردیلار.

"قاراجیلار" هامیسی "کورد" اولاردیلار کی یایلاخ قیشلاخ ایلیردیلر. اونلار ایکی اوچ آی یایدا سولدوزا گلیب و بویوک "قوبو" نون یانیندا شهرین کناریندا اون بئش یئرمی چادر وورادیلر. قارانلیخ دوشه دوشه اونلارین قایم قایم دانشمالارین سسلری گولاغا کلیردی. اونلارین اود اوستونده بویوک قازانلاردا دیویو پیشیریپ و اونون اوستونه توکن کره یاغنین عطری بیزلری اوزاخذان مست ایلردی. یاخینلاشاندا گوروردون کی بیر کیشی بیر طرفه آتینا قشو چکیر. او بیر طرفه بیش آلتی کیشی موشدوهله سیگار آغیزلاریندا بیر بیرلریله دانشلاریدیلار. چادرین ایچینه باخاندا فانوس چیراغین آلتیندا یاتان کورپه اوشاخلاری گورماخ اولوردو کی یورغان آلتیندا یاتیلار. بویوک اوشاخلاریندا اویناماخلارین سسی گولاغی بیر گوزل تیاتر پرده سی کیمی گولاغا نوازش وئرئر دی. گونوزده همان قاراجیلارین خانیملاری شهرده خیابام قیراغیندا ئوزلری قیردیخلاری مال و یا گئچی بورنوزلارینده دسته قایریمیش پیچاخلاری ساتاردیلر. تخته دن چوخ مهارتله داراخ دوزلدین کوزل الیه قیردیخلاری اوشاخ اویونجاخلاریلا برابر خیابان کناریدا خانیملار توسطیله ساتیلیردی.

شهره و ئوه یئتیشن زامان اوشاخلارچوخ یورقون اولاردیلر. آنالاری حاضرلادیغی شام کی بعضا قاریز ، پنیر و چورکدن باشقا بیر شی دگیلدی ییب و باشلارین آتیب یاتاردیلار. ایله داش کیمی یوخونون ایچینه جوماردیلار کی یدی دانه توپ آتسایدین اویانا بیلمزدیلر.

باراتین رشیددن سونرا ایکی دانه آیری بویوک قارداشلاری واریدی کی بارات اونلاری داها بایرمدان بایراما تعطیلاتدا گورردی. اونلار بویوبوب تحصیلاتلارین اورمیه شهرینده بیتیریپ و اونلاردان "فیروز" ارتش ده "دنیزلر قوهسی بولومونده افسر اولموشدو و "سلیمان" تهراندا یونیورسیتته ده "سیویل" مهندسلیخ بولومونده درس اوخویاردی. "فیروز" چوخ خوش لباس یدی و گوزل سسی واریدی و همیشه آتدان آتدان اوخویاردی. او عین حالدا چوخ هوشلو و تمیز و هنرلیدی. "سلیمان" چوخ فکیرله ترپن و احساسلی و منقلی بیر اوغلانیدی کی هر زادا چوخ علمی و درین باخاردی. او یونیورسیتته ده اولدوغو اوچون سیاسی حرکتلردن تاثیر آلیب و چوخلو کیتابلار دا اوه "رشید"، "بارات" و "باجیلاری" ترلان و "مارال" اوچون گتیردی. بو طریقله یدی کی بارات گیل "صمد بهرنگینین" نغیلریله باشلایردیلار جامعه ده کی عدالتسیزلیخ و استبدادی سوال آلتینا چکسینلر.

"ترلان" و "مارال" باجیلاری ائوده آناسی "خاور" باجیا سیلیپ و سوپورماخدا کومک ایلیردیلر. اونلار هر گون هرهمی الینه بیر سوپورگه آلیب و تورپاخلی حیاتی "آفتابه" یله سو سیب و سونرا ایکی سی حیاتین بیر طرفیندن باشلایردیلار سوپورماغا. اونلار سوپورنده "زیگ زاگ" کیمی بیر بیرلریله یاخینلاشیپ و سونرا اوزاخلاریدیلار. "بارات" کی ایسلانمیش توپراغین عطریندن مست اولموشدو ال آغاجی الینده آغزیندا بیر تکه چوپو چینیه چینیه پله لرین اوستونده اوتوروب بو صحنه یه تماشا ایدردی.

گرچه "ترلان" و "مارال" حدوداً دورت یاش فاصله لری واریدی اما گو چه ده بیر بیرلیخده یولداشلاری "سودابه" و "مینا" و اوبیرلریه "خستر چین" "گیردنن پانچ" اویناردیلار.

"ترلان" ائو ایشی و اویناماخدان سونرا چوخ جدی درس اوخویاردی. او کی "مئلارین" تحریمینین اساسینداورد ایل مکتبه گتتماخدا دالیا قالب و ئوزون یوخاریا چکیب و "باراتیله" کی ایکی یاش اوندان کیچیکیدی بیر کلاس گئدیردیلر. او تیز و سرعتلی یورولماز و هوشلو بیر قیزیدی. "مارال" او اوزون و قیرچین "باشیلا کی" "آناسینین" توکلرینه بنزیردی چوخ ایسدکلی و محربان و آرام قیزیدی. او درسینده نرمالیدی. بیر خانواده ده کی هامی درسده کلاسلا ریندا ان باشدا قرار تاپاردیلار "نرمال" یاخشی سایلمازدی اما چون هامی "مارالی" چوخ سئوردیلر اونون درسینین نرمال اولدوغو چوخ جدی مساله اولمازدی بعضاً اونو شوخیا سالیب و عصبانی ایلیردیلر.

"مارالدان" سونرا دا اونلارین ایکی آیری کیچیک قارداشلاری واریدی. "مارالدان" کیچیک قارداش بونلارین ایچینه هامیسیندان مکملیدی. "اختای" همی هوشلویدو همیده گوزل هیکلی واریدی. همی احساسلیدی همیده منطقی. همی یولداشلاریلا چوخ یاخینیدی همیده گوزل ظرافتلی و قدرتلی "فوتبال" اوینایدی. اونونلا کیچیک قارداشی پیروزون آراسیندا سنی فاصله سگڑ ایلدن چوخودو. پیروز گرچه حالا اوشاغیدی ولی اونون شخصیتی اوشاخلیخدان بیر آز "رشیده" بنزیردی.

بارات گیلین بیر دانه قریبه اویونلاریندان دا بیری بویودی کی "آری یواسینا چوپ اوزادیب و اونلاری دلی ایلیردیلر". اونلار باخچادا یوغون و اوجا آغاجلارین اوستونده کی دلیکلرده اولان و یا دیوارلارین چاتینداکی آری یولارین آغاج اوزادیب و آریلاری دلی ایلیب و قاچاردیلار. آریلار چوخ وقت بونلاری توتامازدیلار. بونلارا دا یاخینلاشسایدیلار، یارپاخلی شوکه یله اونلاری ووروب و قوالباردیلار. اوج دسته آری وایدی، بیری بال آریسی، ایکینجیسی ساری آریلار و اوجونجوسو "اشک آریسی". بونلارین ایچینه "اشک آریسی" هامیسیندان قورخونج و زهرلری خطرلیدی. اونلارین بیری آدامین اوزون سانجاندا کفته کیمی شیشیب و قیرمزی اولاردی.

بیر گون بارات گیل آری یواسینا آغاج اوزادیب و قاچیلار. او بیری طرفده ده "مارال" کی بیر کیچیک قیزیدی دیوار دیبینده اوینایردی داش و کسک نن اوینایردی. اونون باشینین توکو اوزون و قیرجنی اولاردی. آریلار اوشاخلار قوالایارخ گلیب و اونلار مارالین یانیندان قاچاندا مارالین باشینا دولاشالار. مارالین باشینین ایچینه گیریپ و اوردا تورا دوشلر و اونون باشین چوخ یئردن سانجالار. خبیر "خاور باجی" یا یئتیشیر و او تیز قندی سودا ایسلادیب و مارالین باشینا شیره یاخیر. مارالدا او بیریلر کیمی اوز گوزو قیزاریب و شیشمه لی گونلرین گئچیردی تا ساغالدی. اونون توکلرینین چوخون مجبور اولدلار قیچی له کسه لر تا آریلاری ایچیندن چیخاردالار.

تازا بارات یدینجی کلاسی بیتیرمیشدی. هر زامان مدرسه ده "انشا" کلاسی اولاندا ایلده آزیندان بیر دفعه بو سورونو انشا اوچون سوراردیلار کی (علم یاخشیدی یا ثروت؟). همیشه ده هامی "دیپلماتیک" بیر دورومدا جواب وئرردی کی "البته علم ثروتدن یاخشیدی". بیر حالدا کی سگز اولاد و آتا آنا بیر ئوده صبحانه نی بیر کاسا "قاتیخ چورک" و آخشامی قارپیز پنیر چورکله قارینلارین دویوزدوراردیلار، البته کی "پول و ثروت" ایلیه بیلر اونلارین قارینلارین دولدورسون. هامی بو ثروته ال تاپماغین یولونو درس اوخویوب و مدرک آلیب و استخدام اولماخدا گوروردولر.

صبحلر گون چیخما میشدان قصابلار کی مألاری "سالخ خانایا" آپاریر دیلار اونلارین سسی گلیردی کی اونلارین سسیله بایرام و قربان، ارسلان و بارات یوخودان دوراردیلار. ملارین سسی ایله بیر حالتی واریدی کی ایله بیله سن بیلیردیله کی اولومه گنیدیردیله. بعضا قصابلرین الیندن قاجماغ ایستیردیله کی قصابلارین اولارا یامان ددیخلری و اونلارین ایپلریندن محکم توتمالای و ملار اونلاری او طرف بو طرفه سورمه لری و ایکی سینینده نفس نفس وورمالارینین سسلراونداکی هامی یورقان آلتیندایدی هامینی یوخودان اویدایب و یادلارینا سالیردی کی دورماخ واختی بیتیشمیش.

بارات گلین ئوینده بعضا صبحانه یه "سوت چورک" بیردیله بعضا ده "قاتیخ چورک". سوت چورک واختی اولاندا "بارات صبح تئزدن گنردی" "قدم باجی" گیلین ئولرینه و دوز اونلارین "طوله" لرینه گنیدب و گورردی کی "قدم باجی" ملارین بالالاری دوروب "اممیشدن" قاباخ اونلاری ساغیب و سوتون ساتاردی. بیر آزجا دا سوت "بالاخلارا" ساخلاردی. تازا سوتون ایسدیلیغی و اوستونده کی کوپوکلری و عطرلری نه گوزل دادی و طعمی واریدی. مدرسه دن اوشاخلارا اویردمیشدیله کی سوتو قاینادیب سونرا ایچین. اونا گوره گرک بیر نئچه دقیقه ده سوتون قاینا ماغینا دوزیدیخ. هر کسین بیر کیچیک پیلاسی واریدی کی اونون ایچینده اوز پایین ییه جاغیدی. البته هامی چورکله دورغاناخلی ییه جاغیدیلر.

قاتیخ آماغ اوچون چوخ واختاتر باراتین قارداشی "رشید" کی اوندان بو یوکیدی "قاپان" طرفه گنیدب "صوفی عبدالله" دان قاتیخ آلاردی. هر گون سحر گون چیخمامیشدان کندن "صوفی عبدالله" یا قاتیخ گتیردیله. صوفی اول قاتیغین اوزون کسب و پیچاخان مربع شکلرینده بولوب و بیر بوش قبا قویاردی. سونرا دا پیچاغی بیر "مارچ مارچلا" یالیب سونرا اوستونه سیلیب کنار قویاردی. رشید بعضا "بیر تومنیخ" قاتیخ و بعضا ده بیر تومنیخ قاتیخ و بئش قرانلیخدا اوستونه خاما آلاردی و گتیردی تا هامی صبحانه سین یسن.

هیچ زامان باراتین یادیندان چیخمار اوندا کی قیشین سو یوغوندا گون چیخا چیخدا "قدم باجی" گیلین ایتلری رشیدین قوپاراغین کوتورموشدو و اونو توموشدو. رشید سونرا تعریفلیدی کی چون ایت اونون اوز گوزونو چینه ماغ ایستیردی ، او مجبور اولموشدو الینی ایتین آغزینا سالسین. ایت اونون الینی چینه میشدی و بو یروندن نئچه یئردن اونا دیشلرین و پنجهلرین باتیرمیشدی.

بونلارین سسلرینه "قدم باجینین" اری "محمد" کیشی اشیه چیخیب و ایت قاجیب ییه سینین طرفینه گنتمیشدی . بو صحنه لر باراتین ذهننده بیر سینما پردهسی کیمی همیشه قالیر. محمد کیشی ایتی آغاشلا اولدوردو گلیب بارتگیلین قاپیلارین چالیب خبرین وئردی کی ائیتی اولدورموش. نئچه ساهات سونراسی اوشاخلار ایتین باسدیردیغی یئره گنئیدب باخیردیلار. حالا یئر تیتیردی. گویا ایتی باسدیراند ایت کاملاً اولممیشدی.

صبح ساهت سگزه مدرسه نین زنگی چالاردی. هامی سربازخانا کیمی صفه دوراردیلار. لازم اولسایدی ناظم الینده بیر آغاج بیر پارا دستورلار وئردی و سونرا دوشوب اشاغیا بیر بیر صف لر آراسیندا حرکت ایلیب هامینین الینه و درناخلارینا باخاردی. بو وقتدهیدی کی گوروردون کتدن گلن اوشاخلار دوچرخه لرله تازا یتیشدیلر. ناظم اونلارین بیش دقیقه بیواخ گلمخلرین تحمل ایلیب و اونلاری تنبیه ایلمیردی. اما چوخ وعده اوشاخلارین گنژ گلماغی اولاندا اونلاری بیر قیرلخدا ساخلایب هر بیرسینه بیر آغاج آرنه ووروب سونرا ایچریه اوتوردیلر. قیشین سوپوغوندا الدن آغاشلا ووراندا الی پیچاخ کیمی کسردی.

بیردن گوروردون اول ساهات درسیمیز تاریخیدی. او بویوک و رسملی تاریخ کتابلری کی "هخامنشی" دوره سیندن باشلایب و "اریالیلارین" بو منطقه ده اولین امپراطورلوخلاریندان "کوروش"، "داریوش" و او بیرری هخامنش شاهلاریندان و اونلارین فتوهای و جنگلری و قهرمانلیخلارینین صحنه لریندن تصویرین چکیب و تشریح ایلیردیلر. خصوصاً ارسلانلار بارات بو صحنه لره بویوک تاریخ کیتابیندا باخاندا بو رسملری "کوراوغلنون" ساواشلارینا بنزیدیلر. کوراوغلنون استانبول سفرینده نیگار خانیمی گنیرمسی و یولدا ایلدیغی قلینجیلا و آتیلا ساواشلاری یادا دوشوردو.

البته تاریخ کیتابینین اولرینده بیر بولوم "زرتشت" دینی و "اهورا" و "اهریمن" دن واریدی کی اونون بعضی رسملری "ملک محمد" و "ملک احمد" و "ملک جمشید" ین دیولرله ساواشی نغیرینه بنزیددی. او اوشاخلار کی بو کیتابلری الرینه آلیب و اوخویوردولار او بیرلره نسبت ارشدلیخ احساس ایلیردیلر. تاریخ ساهاتی گورتولاندان سونرا بیردن گوروردون "ناظم" ایچریه گیردی و معلمه دیدی کی "بهداشت طرفیندن گلیب و آنفولانزا ناخوشلوغو اینه سی ووراجاخلار". "هیچ کس اشیه چیخماسین تا سیزین کلاسین نوبه سی یتیشسین". اوندایدی کی اوشاخلار اینه دن قاقماغ اوچون مین دانه کلکدن چیخیردیلار. پنجره دن چیخیب قاشماخ اولمزدی چونکی چوخ اوچایدی. اما هامینی توالته گنتماخ توتاردی. آخیردا بیر یا ایکی نفر توالته بهانه سیله قویوب و ینه نین الیندن قاچاردیلار.

بارات گیلین گونشولوخلاریندا ایله بیر آداملار واریدی هر بیرسینین کاملاً بیر بیرلریله دیشیک "کاراکتر" لری واریدی. اونلاردان بیرری کور مختاریدی. او کیشی کاملاً کورویبدو و هیچ گوزلری گورمزیدی. اونون بیر کیچیک ئوی واریدی. او ئوین گیریشیندن ایچریه گیرندن سونرا بیر کیچیک دار حیاطدان گنچیب و سونرا بیر دامایا گیریدین کی "کور مختارین" ئویدی. او کیشی کورلوغویلا چوخ وقت لرگنجه لری اوردا چراخ یاندیراردی.

اونون هاردان گنچینمغین بارات بیلمزدی. فقط بونو بیلردی کی او توپوخ و قاز ساخلایار. او هرگون توپوخلارینا دن وئریب و سو وئریب و اشیه سالاردی. ناهاردا گننه توپوخلاری اویرنمیشدیلر کی قاپی قاباغینا یغیشسینلار تا او گونه ده اونلارا دن و سو

وئرسین. آخشام دا ها بئله. او حیوانلارینی بیر به بیر الیه تومارلاب و تانیاردی. بیر گون اونلارین بیری گنژ ئوه گلسیدی او دوروب و گونشولاری اوغورو سایب و بیرینین قاپیسین کسه جاغیدی.

کور مختاردان اونا گوره هیچ کسین خوشو گلمزیدی. او چوخ بد اخلاقیدی. قدیم دیردیله اونون بیر آروادی واریمیش کی کور کیشی اونی چوخ وورارمیش. بارات بیلمیردی کی او آروات اونون الیندن قاچیب و گندمیشدی و یا باشینا نه اویون گلمیشدی. باراتین آناسی دیردی کی بیر دفعه ده "کور مختار" بیر قیزی ئوینه سالیبیش کی اوزونه آراد ایله سین کی قونشولار الیندن آلمیشدیله.

اونون اوز به اوزونده بیر آز یوخاریدا "حسن مهتر" عمی گیلین ئولری واریدی. اونلاردا اونا بونا ایشدردیله و تازا بو ماهاالا گلمیشدیله و "قارا پاپاخ" ایلیندن دیلدیله. اونلارین دا دانیشیخلاری "قارا داغ" یا "مغان" طرفیندن اولمالیدی. اونلارین دا تمام ائو اشیهلری بیر بویوک ئو دامیدی. اونلار بیکار زامانی حصیر توخویاردیلار. او کیشی قدیم مهتریمیش اما مهترلیغه سلدوزدا ایش یوخویدو. اونلار دا اوزگه لره اکین و بیچینده و یا مال دارلیخدا کمک ایله ئوز گونلرین گنچیردیردیله.

شهرین دلیلهریندن بیرینین آدی "تورشعلی"یدی. "تورشعلیر شهرین اوشاخلارینین تفریحلرینین ان دادلی لاریندان بیریدی. اونلار "تورشعلیه" دولشاراخ اوندان آلان جوابلاریلا نغشه اولوردولار.

اشیهده مدرسه دن ئوه گلن زامان بیردن گوردون یولدا اوشاخلارین گوزونه "ترشعلی" ساتاشاردی کی بیرینین میوه ساتان توکانیندا هر شیئی آختاریردی. سونرا بیر دانه سوغان و بیر دانه آلما گوتوردن سونرا توکانچی گوره گوره توکاندان چیخاردی و اونلاری اوچ دورد دانه بیر بیرینین اوستوندن گی دیغی کت لارین بیرینین جیبینین ایچینه قویاردی. هیچ کس ده "ترشعلیه" بیر سوز دیمزدیله چونکی دیدیغی قدر گوتوره جاغیدی.

ترشعلیدن سونرا شهرده بولگو بیر نئچه دانه دلی واریدیله کی شهرین دادی و دوزلاریدیله. هر بیرینین اوز دیشیک شخصیتلری واریدی. شهرده ده هامی شهرین دادی و دوزو اولان دلیلهریندن گوزلیکله مواظب اولوب و انلاری قورویاردیلار. فقط اوشاخلاریدی کی تفریحلری اوچون اوز اندازه لریندن چیخاردیلار.

"عین الله"، "علو"، "سلیمان خان"، "ترشعلی"، "باییر" و کوردلر طرفینده "فاطیم" و "بریم" اونلارین نومونه لریدیله کی اوشاخلار اونلارین فوت و فن لریده ده بلدیله و یئلیردیله کی کیمه نه دیسینلر تا نه جواب یا عکس المل آلسینلار تا اونلاری نغشه ایلسین. جالیب بودورکی "فاطیم" و "بریم" کی ایکیسیده کوردویدلر گوزل ترکی دیلینه تسلطلری واریدی "بریم" کورد دیلینده "ابراهیم" دیمکیدیر. او دا بونا گوره یدی کی اوردا کوردلر دورددن بیر جمعیتی تشکیل وئریب و آزاراخ دایدیلار. اونلار فقط "بالخچی" کندینین یولوندا محله لری واریدی. اونلارین جمعیتی آز اولدوخلاری اوچون مجبوراً تورک لرین دیلرین کی اوچ قات اونلاردان چوخویدولار اویرنماخدایدیله. البته هامی تورک لر بیر آزاراخ کوردی بیلیردیله. تورکلردن بیر آزاراخ تعدادی دا کورد دیلینه کامل تسلط لاری واریدی. بیزیم "فاطیم" و "بریم" ده اونلاردانیدیله.

بو دلیر توکانلارا گنتدیخلری زامان توکانچیلار بیر آز خیریم خرده شئی دن زاتدان اونلارا وئردیلر. گاه دا هیچ زاد اولماسایدی بیر آز پول وئردیلر. قهوه خانایا گندسیدیلر بیر آز یمک ایچمک اونلارا وئردیلر. شهرین اوز جماعتی بویله سینه ئوز دلیرینی قورووردو. "هاآ ده اونلارا ئوز ئو داملاریندا قیشدا پناه وئردیلر کی بیچاره "علو" دلی اولدوغو اوچون تندیره دوشوب و اوردا بوغولموشدو.

اخشام قارانلیخ توشن زامان قیشدا "ترشعلی" بارات گیلین کوچهلرینین دالیندا یاتماغ اوچون یولا دوشوب او طرفه گلیردی. کوچه نین اوشاخلاری اونا آتماجا آتیب و سوزلر دیردیلر. بعضاً ده اونا داش آتاردیلر کی گورنده آتا آنالاری اونلارا آجیخلاناردی. اونا گوردون "ترشعلی" هوار چکیب و "آت گادارا" بیر اونون مخصوص اوز اصطلاحین داد چکدی و سونرا باشدادی "رضا شاها" یامان دیماغی. او خفقانین ایچینده هیچ کس شاهین خانواده سینه بیر سوز دیه مزدی، اما "ترشعلی" آزادی کی شاهین خانواده سینه توخونسون.

ترشعلینین بیر بویوک بوخجا کیمی یورقان و دشکی کی بارات گیلین دالی کوچه لرینده "چولاخ مامان" باجی گیلین قاپیلارینین قاباغیندا اولاردی کی کیمسه اونلارا ال وورمازدی. ترشعلی اونلاری اوستونه چکیب و سونرا جیبینده کی شئی و شوی لری چیخاردیب و خیردا خیردا یمه غا باشلاردی. سونرا دا یورقان و تشکی اوستونه چکیب و آلتیندا ایله یاطاردی. گاه ایله یاطاردی کی اوستونه قار یاغیب و و قارین آلتیندا یاطاردی. صبح "رشیدبعصاً" قاتیخ" آماغ او چون قاپانا گندنه یول اوستونده بیر کوما قارین آلتیندا "ترشعلینین یاتماسیندان خبر وئردیلر کی قارین آلتیندا یاتیب و یاندیغی یئردن بوغ و بخار یئردن چیخاردی.

قیشین گئجه لری چوخ اوزون اولاردی. اوشاخلار مدرسه دن گلندن سونرا "باسمالیخلارین" اوسته بیر آز چیلیک آغاشدان زاتدان اویناردیلر تا هاوا قارانلیخ اولاندا اونلاری ئوه سسلردیلر. یمکلرین بیندن سونرا "دیشی بابا علی" نین توکانیندان بیر آز خرما و جويز آلاردیلر و ارسلانگیلین ئولرینه "عاشخ قوربانعلینین" دانشیغی و ناغیلارین ایشیدماغا گندردیلر.

"دیشی بابا علی" نی اوندان بو اسمه سسلردیلر کی اونون دورد اوشاغینین هامیسی قیزیدیلر. اونون توکانینی دا چوخ وقت قیزلاری اداره ائدردیلر. قیشین شاخدا سیندا "جويز" نن "خرمانی" "چورکین" آراسینا قویوب . دورمک دوزلدیب یمک نقدر دادلیدی. دیشی بابا علی نین توکانیندا تلیس تلیس مويزلردن سونرا ئوه لازم اولان خیریم خیردا شیلر تاپیلاردی. اونلاردان سونرا دا بشقا دا "نفت" توکانین ایچینده ساتیلاردی کی بیز: والور: و "پیلته چراغی" و "فانوس" اوچون اوندان استفاده ایلرديخ.

شامدان سونرا کی درسلی تز تز یازاندان سونرا ارسلان گیله یولا توشردیخ. یواشجانا بوروخ پله لردن یوخاریا چیخیب و یوخاری طبقه نین قهوه خاناسی کی بیر خیرداجا اطاخ کیمی بیر یئردی چاتاردیخ. اوردان ساغ الدکی قاپی اونلارین اوز اوتوردوغو یئره کی ایندی خانیملار اوردایدی چاتاردی. سول الدهکی اطاخ قوناغ اطاغیدی کی هامی کیشیلر اوردایدیلر. ایندی بیز ده گله جغین کیشیلری قوناغ اطاغینا سوزولردیخ. یواشدان بیر "سلام" وئریب و قاپی طرفه فرشین اوستونده اوتوراردیخ. سول طرفدن ایچیره گیردیغین زامان قوناغ اطاغیندا قاپینین قاباغی بیر متره قدر فرشدن زاتدان بوشیدی باشماخلاردان اوتری.

ایچیرینی بیر طرفدن اودون بوخاریسی گوزل ایسدی ایله میشدی. تاخچالاردا بیر و یا ایکی دانا فتیله چیراغی اطاعی ایشیق ایله میشدی. سیقارین و بیر مقداردا تریاکین توسدوسو اطاعی کامل دلدورموشدو. بیز ده بیر آز اوسگورندن سونرا چیراغین یاریمچلیخ ایشیقینین قاباغیندا اوینایان توسدولرین حرکتینه باخاردیخ و بیر استکان چایی گوزلردیخ. اوندا گوردون "حسن امنیه" بیزیم اویبری قونشوموز "موشتوک" آغزیندا آجی کاغز سیقاری اونون باشیندا ایچریه گیردی. سیقارا بیر درین نفس ووراندان سونرا اوسگوره اوسگوره مجلسین باشینا گئتدی. یولون وسطینده اوسگورمه نین اورتاسیندا بیر درین نفس آلیب و بیر: "سلام" وئریب و اوسگورمه یه دوام ویره ویره یترین خوشلایب اوتوردو تا بیر استکان آجی چایلا بوغازین ایسلادسین تا بلکه اوسگورمه سی کسلسین.

اوندا گوردون "عاشیخ قوربانعلی" کومورلری پوفلیه پوفلیه بیرین سئچدی. ماشایله اونو توتوب و بیر بالاجا نوخودجان بیر قارا خورمایا بنزر بیر شئی حقانین دلینه قویوب و اوستونده قیزارمیش کومورو قویوب و بیر ایکی درین نفس چکندن سونرا "میر لطیفین" اینه وئردی. بو جمعین ایچینده کی اون کیشی و بیر اون نفر ده اوغلان اولاردیلار فقط میر لطیف و عاشیخ قوربانعلی حقا چکیردیلر اوندان سونراکی کیشیلرین چوخو سیقار چکیردیلر.

اوندا گوردون "میر لطیف" نیشه اولوب باشلادی سیاستدن دانیشماغا. "بو کوپک اوغلو دا عراقدا داییب بیزیم بویروموزه" بو سوزدن منظورو بویرودو کی عراق حکومتی بیزیم حکومتین بویرونه داییب و بیزی ازمخ ایسدر. سوزو قورتولمامیشدان حسن امنیه خیشیلتیلی سسیله دالیسجا دیردی کی "هیچ قاط ایلیه مزلر. تفنگ لرین اللریندن آلیب اوز بویرولرینه داییراریخ". بوردا سیاسی دانیشیخ قورتولاردی. اوندان سونرا هر کس سیاست موردینده دانیشماخ ایسده سیدی، یانینداکینین گولاغینا بیر ایکی کلمه دیه جاغیدی. هامی سیاسی مساله لری دانیشماخدان احتیاط ایلیردیلر.

سونرا دونوب و عاشیخ قوربانعلیدن ایسدلینیردی کی "ملیک جومشودون" ناغیلین دوامین باشلاسن. عاشیخدا چابین جوتدویندن سونرا اشتهایلا و هوسیه ملک "جومشودون" دیولرله ساواشا گنتدیغی ساواشین و قارداشلارین دئولرین الیندن قورتارماسینین ناغیلین باشلایاردی. بو نغیلر مین بیر گنجه لر نغیللری کیمی بعضاً هفته لر سورردی کی قورتارسین. البته هامیسیندا یاخشیلیخ یامانلیغا و دوزلوخ یالانلیغا و آیدینلیخ چیرکینلیغا غلبه ایلیردی.

بعضاً ده عاشیخ سازین اینه آلیب و سوبلدیغی نغیلریر پارا گوشما شعرلرله دوام وئیردی. سلدوز طرفینین ماهالاریندا عاشیخلار تک سازین چالالار و اونلاری زورنا و یا بالابان یولاخلیخ ایله مز.

چایخانا کی پله لردن چایخان یئرده قاپیدان ایچریه گیردیغی یرده قرار تاپمیشدی. چایخانا دا اشیح کیمی چوخ سویوغیدی. قوناغ اوتاغینین قاپیسی آچیلان زامان "بارات" و "ارسلان" و یولداشلاری کی قاپیا یوخون اوتورموشدولار بیر سویوخ یئل اوزلرینه ووروب و نه فقط اونلاری اوشودورد. بلکه کسالت دنده چیخاردیردی. بیر تازه هوا ایچریه گلماخان اونلارین آغ جیارلاریدا تازه هوایلا دولوردو. اوزون گنجه عاشیخ قوربانعلی نین آخر اخلاقی نصیحتلریله تمام اولاردی.

اوندا گوردون "حسن امنیه" موشتویو الینده ایغا قالخدی. یول گنده گنده "گنجه یز خیر" دیب و هامیدان خدا حافظ ل شیردی. اوندان سونرا باراتین "حسنقلی عمو اوغلو سو" کی آتاسینداندان بو یوکیدو ایغا قالخیردی. و اونون دالیسیجا "بو یوک آغا" "باراتین" عمو اوغلو سو اونون دالیسیجا تئز یولا دوشوردو. پله لردن کی اشاغیا دوشدولر اشاغیداکی ائو دامیندان قاپینی آچیب و حیاتا دوشوردولر. حیاتدا نه فقط سویوخ کسیردی بلکه یئل ده اوزاخدان هورون قورتلار کیمی اولویوردو. او زامان کی گویده بولوت یوخویدو و آی اشیقی واریدی گرچه چوخ سویوغیدو، بلکه ایاغین آلتین گورمک اولوردو و فانوسا احتیاج یوخویدو. اما او زامان کی هاوا بولوتیدو و یا قار چیلیردی و یئل اسیردی، هامی بورکلرین دیبه جن چکیب و پالتولارینا بورونوب و فانوس الده ربالارین اوستونه ایاخلارین باسا باسا گنیدیردی. اوه یتیرندن سونرا تئز یورقانلارین باشلارینا چکیب و یوخویا گنیدیردی. بعضاً ده یاتمامیشدان قاباخ آژ قوردلارین کی "نقدهه" یاخینلاشمیشدی یار تا بلکه بیر طعمه تاپالار، اولاماخ سسلرینی اشیدیردی.

سولدوز دا ایکی دانا اصلی هفته بازاری واریدی. بو بازارلارین اصلی سی نقده شهرینده اولوردو. بو هفته بازاری بیر گون یاریم چکردی. نقده ده کی هفته بازاری گادار چایینین یانیندا اولاردی. او بیرری بازار دا "محمد یار" کندینده اولاردی. بازاردان بیر ایکی گون قاباخ کندلردن و بعضا لاپ اوزاخ یئرلردن مثلاً "اشنویه" و "خانا" شهر لریندن ساتیشا حاضر اولان مال، داوار، آت، اشک، و گنچی و قاطر ساتیش اوچون نقده بازارینا گتتیریلردی.

بازاردان بیر گون قاباخ "کاروانسرا" لاردا غوغا اولاردی. شهرده بیر سری اولر واریدی کی بویوک طوله لری واریدی کی مخصوص هفته بازارینا گلن لرین مال حیوان لارین ساخلاماخ اوچون حاضرلانمیشدی. بو اولرده بیر نئچه آرتیخ دا اطاخ اولاردی کی حیوان لارین صاحبلاری اوچون دوزلمیشدی. بو اولرین صاحبلاری هفته ایچینده اوز عادی گنچینه جنخلرینده اولوردولار. هفته نین سونوندا بازارا گلنلرین اوزلری و مال حیوانلارینا یئر وئریب و او بابتدن بیر آرتیخراخ گلیرلری اولوردو.

بو اولره عین حالدا "کاروانسرا" دیردیله. بونا تای اولر شهرده داغیناخ یئرلرده قرار تاپمیشدی کی مال ساتیب و آلانلار او اولری تانیردیله. بیر ایل باراتین بویوک دایی سی "غلام دایی" نقده بازارینین خرجدارلیغی "مالیات توپلاماسین" شهردارلیخدان کرایه توتمیشدی. شهردارلیخ دایره سی هر حیوانین ساتیشینا بیر خرج "مالیه" باغلامیشدی کی اونون توپلانماسین کرایه وئرمیشدی.

"غلام دایی" دا محله نین اوشاخلارین کی مدرسه یه گنڈیب و نئچه کلاس سوادلاری واریدی اونلاری ایشه چکیب و اونلارا "تومنه بیر قران" وئره رک همی اونلارا بیر کمک لیخ ایلیب و همی ده اوز ایشین گوروردو. بو زاماندا کی بارات دا اوچونجو کلاس گنڈیردی بویوک قارداشی رشید و محله نین او بیرری اوشاخلاری بو ایشه قاریشیدیلار.

سولدوزون اوزوندن و اوزاخ یئر لردن گلن مال و حیوانلاری جمه آخشامی گونونده ناهاردان سونرا باشلاردیلار تا گادار قیراغیندا کورپونون "کهله" کندی طرفینده توپلانالار. بعضاً ده مال حیوانین قاباغینا بیر مقدار اوت و یونجا توکردیلر. هر کس اوز حیوانلارین بیر کوما ایلیب و بیر یئرده ساخلاردی. ییه لریده آلرینده بیر آغاج اونلارین یانیندا ایلیشیب و دینجلردیلر.

چوخ زامان حیوانلاری آلانلار سولدوزون اوزوندن اولاردیلار، اما چوخ زامانلار دا بویوک شهرلردن گلیب و اوردان مال حیوان آلیب و یوک ایلیب داشیب آپاریدیلار. حیوانلاری آلماخ ایسندنلر ده دولانیب و گزیردیله تا سودیخلری حیوانی تاپیب و ییه سینن باشلاردیلار معامله ایلمغه. او لحظه کی بیر نفر بیر حیوانین آریخ یوغون اولماغین و یا اونون بالاسی اولوب اولماماسین امتحان ایلینده ایکی نفر بیر قیراخدان تاپیلاردی. اونلارین بیر "خرجداریدی" و او بیرری "دکال".

بارات گیل اونلارین آغزینا باخیب و سینما پرده سی کیمی دلالین آرا قیزیشدیرماسی و مالی تعریف ایله مغی عین حالدا مشتری قیمتی آرتیرماغا و مال صاحبین قیمتی یندیرمغه تشویق ایلردی. او ندان سونرا اونلارین آلرین بیر بیرین ایپچینه قویوب چوخ وقت حتی گوروردو نه آلان و نه ساتان قیمتدن راضی دی اما "الله خیر وئرسین" دیراخ معامله نی قورتاراردی. بو لحظه ده بارات قبض دفتیرین چیخاردین و تئز یازاردی کی "بیر دانا قویون ساتیلدی "حیدر عمی یه" خرجی اوتوز بئش قران. تئز اوتوز بئش قرانی مال آلاندا آلپ و او بیرسی کوما یا گنیدردی. اوندان گوروردون کی دلال کی معامله نی اوزونون گوجونه قورتاریب حالا اوز دلال لیخ پولون آلا آلا اونلارلا دانیشیب و اونلارا اینام وئیردی کی هر ایکسی ده یاخشی معامله ایلیبلر.

جومه آخشامی هاوا قارانلیخ اولان زامان حیوانلاری صاحبیلاری کاروانسرایا داشیاردیلار. اوردایدی کی خرجدارلارین گوزوندن اوزاخ بویوک حیوان معامله لری اوز وئردی. بارات دا او بیر بویوک خرجدارلاردان اشیتیمیشدی کی گئجه ده بویوک معامله لر اولور اونا گوره کاروانسرالارا گنیدب و معامله لری گوزلیردی.

او بعضاً نچه ساهات اونلاری مالاری اولچو پیچ ایلیب و بحث ایلماخلارین قولاخ ویردی. حتی نچه دفعه کاروانسرا دا مال لارین بالا دوغماغینا شاهید اولموشدو. آخشام اولاراخ کاروانسرالاردا طویله لره باش چکرک اوردا مشتری لری گوروردو کی مال صاحبیلارینان دانیشیغا مشغولدولار. قشین سویوخ هاواسیندان طویله نین ایچنین مالارین ایسدی نفسیندن قیزمیش ایسدی طویله لرین هاواسی جانی قیزدیریردی. طویله نین قوخوسو اونا تازا سوت و قیماخ یادا سالیب و نشاط وئیردی.

طویله نین ایچینده کی بحث بیر بیر مالاری آلت اوست ایلماخلا و دلالارین تز تز دانیشیخلاریلا دوام تاپیردی. اونلار طوله دکی بحثی قورتارانندان سونرا اوسته اطاعا گنیدب و سفره دوره سینده ایلشردیلر تا شاملارین یه سینلر. بارات دا اطاعا گنیدب و اوردا ایلشردی و گاهاً او دا اونلارلا قاریشیب شام بیردی، اما هیچ واخت بویوک معامله اونا قسمت اولمادی.

دلالار و مال آلپ و ساتانلار او اندازه یاشلی د دوشونجه لری واریدی کی بارات تکین بیر اوشاغی یولا سالیب و سونرا معامله لرین بیتیرسینلر. شامی ییندن سونرا بارات گوروردو کی همی چوخ گئج اولوب و اوه گنتملیدی همیده یواش یواش یوخوسو گلیر. او گنندن سونرا داها بیلیردی معاملن دالیسی نجه گشدی.

صاحبیسی گونو صبح تئزدن اونلار دوباره گون چیخا چیخدا بازار میدانینا یغیشاردیلار تا صبح تئزکی معامله لری الدن قاقیرتاسینلار. سویوخدا اوشاخلار سینلیه سینلیه گوزلری آغیزلاری و بورونلاری آچیب مالی آلپ ، ساتان و دلالین آغیزلارینا باخاردیلار. صبح تئزدن ده چوخ وقت لر یاخشی مال سلتیلردی.

بیر دفعه بیر دانا بو معامله لرده بارات گوردو کی دلال "الله خیر وئرسین" لری وئرندن سونرا اوزون دوندردی باراتا و دئدی "اوغلون قبضین یاز". بارات کی سگز یا دوگز یاشیندایدی هله بیلیردی نه آلینب و ساتیلیب. دلال دان سوروشور نه ساتیلیب. او دا دیر دورت دانه مال ساتیلیب. اوندان بارات گورور کی او بیلیر دورت مالین خرجی هر بیرسی یلی تومنن نچه ایلیر. او تجربه یین اورگنمیشدی کی اگر ایکی مال ساتیلسا خرجی اون دورت تومن ایلیر. اما دورت مالین خرجین حساب ایلیه بیلیرد.

دلآل کی گوردو بو بیلیمیر دوندو و دیدی کی "اوغولوم"، "یترمی سگزر تومان ایلیر. سوندان بارات اونون سوزونه شک ایلیراخ گننه آوارا قالدی. اونون آوارالیغینی دلآل گننه دن گورراخ دونوب و دیر کی "اوغولوم ایکی دانا ایکی مال ساتیش قبضینی یاز". باراتین بیننه باتیر و ایکی دانا قبض یازیر هر بیریسینده ایکی مالین ساتیشی.

بازارین حاشیه سینده قهوه خانانچی الینده کمری نازیک استکانلاردا تتر تتر چای داشیاردی. او بیری طرفده "حسین فتحعلی" آریخ اوزون قیافه سیله آغ و سالآخ سیبل لريله و تریاکی و خمار گوزلريله بیر کیچیک و اوجا میز قویوب و بیر نئچه قمار ورقی الینده "یا بوندادی یا بوندا" دیردی. بعضاً دوندرب کورد مشتریلرینه دیردی کی تاپین "آوای نالام آوای نالام آو خالی سوره کی دالام" "اونو دئمیرم بونو دئمیرم بو قیمیزی خالی نی دئمیرم". او حالدا آری اولموش روحون آری کیمی ورقلری تتر تتر میزین اوستونده یتر به یتر ایلیردی و هر کسدن کی قیمیزی خالی تاپماغی ایسده سیدی اول ایکی قیران آلیب و سوندان دیردی کی تاپسین. یوزه دوخسان جماعت تاپامازدیلا و اوتوزاردیلار.

او بیری طرفده گوروردون کی "حسن شمالی" پهلوانلیخ بساطین قوروب و بیر آیری نوچه سی یانیندا بیر بیر و چیغیرمادان خیشیلیدان سسیله میدانی قیزیشدیریر تا جماعتی او دوره یه توپلاسین. سونرا سوینوب و همان سسله باغیرا باغیرا میداندان رجز اوخویاراخ بیر سری "ورزشلره باشلاردی. میدانی دور ووروب شعر اوخویا اوخویا چوخ یاخینا گلیب و میدانی دارلاشدیرانلاردان ایسدردی کی دالیا چکیلسینلر دا میدان آچیلسین. سوندان او گوردوغو ایشلری بیر بیر باشلاردی گور ماخان قاباخ آچیخلاماغا.

او آچیخلامادان قاباخ هامیا دیردی کی بو ایشی گورندن سونرا الله رضاسینا هر کس الین جیبینه سالیب و اونون کاسه سینه بیر نئچه قیران آتسین. اونون ان گورملی ایشلریندن کی اوشاخلار چوخ مایلیدیلر گورسونلر، زنجیری قیرماغی و او بیرسی میخلرین اوستونده یاتیب و آرینده آغیر دمیرلری قالدیرماسیدی. پول یغماخ زامانی چوخلاری نئچه قران پول وئریدیلر، بعضیلری قیراغا چکیلدیلر بعضیلری ده بئله سینه تاماشا ایلردیلر.

گاهآ ده بیر طرفده ایلان اوینادان ایلان اوینادامسینا مشغولیدو. بونلارا گوره بازاردا ایشی اولمایان دا بونلاری تاماشا ایلماخ اوچون بازارا بیر باش ووراردی. بو درویشلر و پهلوانلار و ایلان اوینادانلار و حتّی قهوه خانانلاردا چالان عاشیخلار دا گنزیب و دولاناردیلار. اونلارین چوخونون اولری نقده ده دیلدی.

جمعه گونو ناهاردان بیر آز کئچندن سونرا مال صاحبیلاری اوز کنلری یا "محمد یار بازاری" طرفینه یولا دوشوردولر. ساحات ایکی دوره سینده داها بازاردا هیچ کس قالمیردی و خرجدارلارین هامیسی "عربعلی" نین قهوه خاناسیندا گوروشراخ، قولام دایی اونلارین هامیسینا بیر جای آلیب و سونرا اونلارین یازدیخلاری خرجدارلیخ دفترینده کی یازلار اساسیندا و توپلادیخلاری پول اساسیندا اوندان بیر اوز سهملرین جیب لرینه قویوب و سنگول منگول اولری طرفه گنذیردیلر.

بیر یا ایکی دفعه بارات خرجدارلیخ دفترینی آچیب و حساب گنذیب و سونرا پولاری تحویل وئرن زامان گورسندی کی مثلاً ایگیری تومان ایتیریب. دایی سی اونون پولوندان چیخمازدی و اونون خرجدارلیخ پولون وئریدی. او گون آخشام خرجدار اوشاخلارین هامیسی سینما یا گنذریدیلر. اونلار "سامسون و دليلة"، "اسپارتاکوس"، یا هندی آغلامالی فیلملره و بالاخره بیک ایمانوردی و فردین فیلم لرینه گنذیب و هرسی بیر پاکت توخوم چیدیا چیدیا باخاردیلار.

بیر گون "باراتین آتاسی" ناهار اوستو شورباسینی بیندن سونرا کی چاینا منتظریدی و اوزون یئلیه یئلیه اطاحدان حیاطا و حیاتدان دروازه یه و دروازه دن اشیه گوزون تیک میشدی دیدی کی اونون مشتریلرینین بیرینین اوغلو گلیب و اونلاردا قالب و درس اوخویاجاخ. چونکه اونلارین کندلرینده دورد کلاسدان چوخ یوخدو. باراتین آتاسینین دا تقریباً تمام مشتریلری کوردیدولر. سونرا دیدی کی اونلارین کندلری "خرنج" آدلانیر که "خانا" یولوندا "پسوه" دن سونرا قرار تاپیب.

"بارت" دا بونو بیلیردی کی آتاسی کی سربازلیخدا بیر آز درس اوخوموشدو و ایفبانین یاریسیندان چوخون دا بیلیردی و توکاندا اوز حسابلارین یازاردی چوخ اوشاخلارین درس اوخوماخلارینا فخر ایلیب و اونلاردان حمایت ایلردی. گرچه تمام بو اولادلی خانواده ایکی اطاحلی بیر ئوده یاشایردیلار هامیسی بو تازا قوناغین گلمه سینه سوینیب و هیچ کس اوندان شکایت ایله مدی. حتی باراتین آتاسی کی ایکی قیز اوشاغینین صاحبیدلر.

گون او گون اولدو کی یابین آخرلاریندا بیر گون "حمّد" آتاسیلا برابر بارات گیلین ئویمینه قوناخ گلدیلر. باراتین آتاسی او اندازه کوردی دیلینه مستطیدی کی دانیشاندا هیچ کس بیلیمزدی کی او تورک دی. بارات گیلین ئولرینده آتالاریندان سونرا هیچ کس کوردی دیل بیلیمزدی. اوشاخلار کوردی دیلین یاریا قدر حالی اولوردولار اما دانیشاییلمیردیلر. اونلار گلندن سونرا بیر سلام علیک دن سونرا قالان صحبت لری فقط آتالاری ایلدیلر. "حمد"ین ده اوزو و آتاسی بیر کلمه تورکو دیلی بیلیمزدیلر. اوشاخلار بو تازا کندن گلن اوغلانی و او اوغلان بو شهرده تازه گلدیغی محیطی آغیر و یونگول ایلیردیلر.

"حمد" بارات دان ایکی یاش بویوکویدو. او سولدوزا گلنده کوردی پالتارلارین گئی میشدی. حتی بارات گوردو کی او باش دستمالینا قدر باغلامیشدی. بارات حیرت نن باخیردی کی بو کوردی پالتاری گئین اوغلانیا کی فارسی نی ده چوخ چتینلیخده غلیظ لهجه یله دانیشیردی، نه جوهره بیرلیخده درس اوخویاجاخ.

"حمد" ، قاپینین قاباغیندا ایلخلارین جوت قندیب و دیک اوتوموشدو. گوزو فقط باراتین آتاسی و اوز آتاسینین آغزیندایدی. هردن ده دونوب و گوزونون آلتیندان بارات گله بیر باخیب تئز گوزون قاجیردیدی.

"حمّد" ، "بارت"له بیر کلاسدا اوخویاجایدیلار. لرلندا اونلارلا همکلاسیدی اما او قیزلار مدرسه سینه گنده جاغیدی. "حمّد" باراتدان بیر یکی یاش بویوک نظره گلیردی. شهره گلدیغی اوچون سعی ایلیردی کی چوخ مرتب گورسنسین. بونو بیلیمزدی کی اوشاخلار اونون کیچیکترین ترپنشین گوز آلتینا آلیبار. بیر بویوک بوخجا اوزویله پالتار گتیرمیشدی و بیر باغلاما دا یورقان و تشک گتیرمیشدی. سفره باشیندا الین دیزلرینین اوستونه قویوردو. هردن بیر اوشاخلار اوندان نئچه کلمه فارسی خبر آلیردیلار کی

دونوب احتراملا و کتابی و مرتب جواب وئریردی. اونلار گنجه نی بیزده قالاندان سونرا صباح گندهجاغیدیلار تا "حمد" مدرسه یه یازیلین.

کندن گلدیخلری اوچون باراتین ننه سی اونلار گئندن سونرا پالتارلارینی گونه سردی تا "پیت" و "بیره" لری گئتسین. سونرا اونلارا "پیت" دواسی ووردو. "خرنج" کندینین مسیریندن شهره گونده بیر "جیب" ماشینینی هر گون صبح مسافر گئتیردی و آخشام دا همان جیب گایدان مسافرلری قایتارادی. "حمد" گایدان زامان ئوزو ئوزونه دوشونوردو کی گرک اوزون بو تازه محیط له توتوشدورسون. ایکی طرفینده بیر بیرلینه باخیشلاری مثبتیدی. خصوصاً "حمد" بونو بیلیردی کی بو اودو کی گرک اوزونو شهرین محیطله و تازه خانواده یله توتوشدورسون.

بیر ایکی هفته سونرا "حمد" عموسویلا شهره گلدی. عموسو "حمد"ی گتیرمیشدی تا او پاییزین اول گونوندن مدرسه نی باشلاسن. بو دفعه "حمد" بیر آز آرتیخراخ پالتاردان سونرا بیر کویه پنیر، بیر نچه کونداله "آغ کره" و بیر "بایدا" قاتیخ گتیرمیشدی. "حمدین" اتاسی ئوین بویوک اوغلویدو و چوخ چالیشان و آز دانیشاندی. اما عموسی بیر طرفدن آز مسئول آداما بنزیردی. او بیر طرفدن ده بیر آز ایش آلتیندان قاچانا بنزیردی و بیر آز دا شهر ده اوزونه خوش گتیرنه بنزیردی.

"حمد" گوردو کی بو ئوده هامی بیر بیرله "تورکی" دیل دانیشیلار و مدرسه ده ده هامی بیر بیرله تورکی دیلی دانیشیلار او دا گوردی کی اگر ایستیر بو جمعه قاریشسین گرک تورکی دیلین اویرنیب تا ایله بیلین او دا اوشاخلارین اوینلاریندا اونلاریلا بیر اولسون. اولینده اوده فقط "بارات" و "ترلان" لا فارسی دانیشا بیلیردی. سونرا باشدادی اونلاردان بیر بیر تورکی کلنه لر کی ایشیدیردی معنی لرین سوروشسون. ایکی اوچ آی گنجه میشدی کی "حمد" باشلادی تورکی دیلینده دورد بش کلمه ای جمله دوزلده. دانیشاندا جمله لری چوخ قسا ، لهجه سی چوخ غلیظ و گرامرلری غلط اولوردو ، اما منظورون جماعت حالی اولوردولار. اونون غلط دانیشماغی دا ائوده هامینی گولدوروردی. اما اونون اوزو ده قاریشیب جماعته گولوردو. "باراتین" آنا سی ئوده قوناغ اطاغینی او ایکسینه وئرمیشدی نا اوردا ایکسی درس اوخویوب و یاتسینلار.

حمد ائوده چوخ رادیو دان "سویوخ بولاخ" شهری کی آدینی دیشیب و مهاباد ایله میشدیلر ایستگاهینی توتاردی. اوردا چوخ "حسن زیرک"، "ماملی" طایر توفیق" و باشقا کوردستانین اوخوجولاریندان ماهنی یایردیلار. اوشاخلاریندا گونده نچه ساهات دیشیک اولماسی اوچون بونلارا گولاخ وئریب و خوشلاری گلیردی. واقعیت بو بودو کی "بارات" بو طریقیله و "حمد"له دانیشماخلا کوردی دیلین دا اویرنیردی. اما اونون او قدر اعتماد به نفسی یوخویدو کی اشیه ده کامل دانیشسین. دانیشماغین اجبارین دا احساس ایله میردی چون هامی شهرده تورکی دانیشماغی باشا بریدیلار. تورکلر ایکی قات او بیرلردن چوخویدولار.

بیر گون مدرسه دن گلنده شهرده جار توشدو کی "قادر آغا گیلی اولدوروبلر و شهرده دولاندیرا جاخلار". خبری چوخ تنز هر یئرده یایلدی. اونلاری ژاندارمری داغدا محاصره ایلیب و ارتشین کمکلگیله اولدورموشدو. بارات گیل کی هیچ زاتدان خبرلری و آناملاری یوخویدو، اولولری گورماخ اوچون هیجانلانمیشدیلار. "اونلار چته یمیشدر. اونلار دولتین علیه نه داغا چیخمیشدیلار" "چته" کلمه سین اول دفعه یدی کی بارات ایشیدیردی.

اونلار تلسه تلسه شهرین اصلی خیابانینا کی داشدان فرشیدی گتدیله. اوزاخدان جماعتین کوماسین گوروب و او طرفه گتدیله. "حمد" کی موضوعدان بارات گیلدن آرتیخراخ بیلگیسی واریدی دینمیردی و دانیشمیردی. "قادر آغا" گیل کورد اربابلاریندانیلار. اونلار دولتین علیهینه قالدی و داغان پاسگاهلارا یوروش گتیریب و کوردستانا خود مختارلیخ ایستیردیله.

بیر دن یاخینلاشاندا گوردو کی ملت دلیلرکیمی هیجاندا و گوزلری پاریلدا. تتر تتر او طرف بو طرفه سرعتله یتریرخ، بیر ال داشقاسینا یاخینلاشیب و اوندان اوزاخلاشیلار. بارات گیل ده اوزلرین اونلارین آراسیندان ایچریه سوخوب داشقانی اوستونده ایکی جنازه نی بیر بیر اوستونده گوردولر. اونلارین بیری آلتا و او بیریسی اوستده یدی. آلتاکی نین باشی و اوزو گورسنمیردی. اما اوستده کینی "قادر آغا" سسلیردیله گوردو کی کامل کوردی پالتاریندادی. اونون باشیندان ایله گولیهله وورموشدولار کی آغزی و بورنوندان یوخاریسی کامل پاتالیب و داغلمیشدی. اوزونون زبر سقلی و سوپورگه کیمی سبیلری گورسنمیردی.

بویاندان دا بیر نفر اوجا سسله "ایهالناس" لا باشلایراخ بیر مناجات کیمی دانیشیب و بیر سوزلر دیردی. او دولت طرفیندن بونو دیردی کی "گورون و باخین تا سیزلره عبرت اولسون. هر کس دولتین علیهینه طغیان ایله سه آخری بویه اولاجاخ". بارات گیل گورندن سونرا "چیمچشیب" و دالیا چکیلدیله. بعضی اوشاخلار دلیلر کیمی هیجانا گلیب و گندیب و داش آتیردیله. اونلار بیلنیردیله نه اوچون داش آتیردیله. بلکه اولودن و اولومدن گورخوب و اونو دفع ایله ماغ اوچون اولومو داشلایریدیله.

اوندان سونرا نئچه دفعه ده بارات گونشولاریندا قوجا کیشی لردن اولندن سونرا اونلاری یویاندا دامین اوستوندن اونلارا باخمیشدی. ایله بیر گورملی منظره دیدلی کی هیچ اونو مجبور ایلیردی کی اولومدن قورخسون.

یولدا گلنده "حمد" اونلارین ملی کوردوستان یولوندا ساواشلارینا اشاره ایلیره راخ معلوم اولدو کی "قادر آغا" گیل تک دیکر. او "مله آواره" دن ده صحبت ایلدی کی اونون دا نظامی قوه سی وار و حکومتین قاشی سینا قالدی. بیر قریبه گوروش و تجربه یدی کی بارات ایلیه بیلمیردی اوزونه آچیب و آیدینلاشدیرسین. کوردستانین موردینده بیر پارا واقعیتلر وار کی چوخ آجی دی و بو آجیلیخ او قدر دی کی بیر پارا انسانلار جانلارین بو یولدا قویولار. او عین حالدا گوردو کی اولوم ایلیه بیلر چوخ گورخونخ بیر شئی اولسون.

"حمدین" کنده گتتمه غه اورگی داریخماغا باشلامیشدی تا بیر کون جمعه آخشامی گونو کی مدرسه لر ناهارا قدر آچیغیدیلار گلدی ئوه یتیشمه میشدن باشلادی اولین مختصر کورکی کلمه لرله کی اویرنمیشدی دانیشماغا. (بارات گتدیریم). بارات خبر آلیر کر هارا گتدیرسن. او دا جواپینده دیر. (گتدیریم کتیم/آیزه). بارات قهقا چکیر "نه دیدین؟"

"حمد ده کی متوجه اولموشدو دانیشیغین گولملی شکلده دیب. تتر باشلایردی اصلاح ایله مغا. (گتدیریم/میزم کتده). بالاخره او اوچ کلمه نی بیر بیرینین یانینا دوزماخداب بلی ایلیردی کی اورگی داریخیب و کنده گتتماخ ایستیر. اصلاح ایلدیغی جمله اولده دیدیغی جمله دن داها گولمه لی اولدوغو اوچون اوشاخلار داها باشلایدیلار گولماغا. "حمد بیر لحظه ناراحت اولاندان سونرا او دا قاریشدی او بیری اوشاخلارا و باشلادی گولماغی.

"پسوه" و "لیکین" منطقه سینین "گازلی"، "بالخچی" خیابانیندا قرار تاپمیشدی. او خیابانداکی مغازه لرین یاریسی کورد و یاریسی تورکیدولر. بالخچی خیابانی کوردلر و تورکلر محلّه لرینین سنیریدی. "گازاژ" صاحبین آدی "مولود خاله" یدی. همیشه کوردی پالتار اینینده بیر قسّا بوی و دولو و کوک بیر کیشیدی کی سسیده خیشیلدایردی. جیپلر مسافرلری دولدوروب و حرکتیه دوشمه میشدن قاباخ او چیخیب و اشیهده سسلیب و مسافرلری چاغیراردی. ("جلدیان" "پسوه" "خرنج" "لیکین"). او خیشیلدیان سسیله باشلایب و دال به دال بو کندلرین آدلارین سسلردی. ناهاردان سونرا ساهات دوردیاریم دوره سینده جیپ حرکتیه گلیب و یولا دوشردی.

حالا جاده لر آسفالت اولمامیشدیلا اّما قیر قوم اولموشدولار. یعنی آلتدان بیر لایه قاینار قیرین اوستوندن قوم سپلمیشدی کی او قوملار قیرا یاپیشیب و ایری ایری قارا رنگیده جاده حتّی "جلدیانه" قدر کی اوردا بیر ارتش پادگانی دا واریدی دوام تاپیب و "خانا" شهرینه قدر دوام تاپیردی. "جلدیاندا" کی "حسن اقدم" گیلین ده قهوه خانالاری واریدی جلدیاندا بیر نّچه توکان و بیر قهوه خانه و بیر نّچه دانه ده ئو واریدی. اورادان خانا یولوندان بیر جاده سولا آیریلیب و "پسوه" طرفه گندیردی. بو جاده آسفالت دیلدی اّما یری چوخ برکیددی و اوستونه ده قوم سپه لنمیشدی. "جلدیاندان" حتّی "خرنج" کندینه قدر جاده نین چاله چوقّه ی چوخیدی و جیپ اونلارین اوستوندن گنّچن زامان بعضی یئرلرده سرعتی آزالدیب و فایتون کیمی اویان بویانا یئرقلانیردی. جیپین ایچینده هامی اوجا سسیله ده بیر بیرلیله دانیشماغا مشغولیدیلر و شوفر ده اونلارلا برابر.

کنده یتیشن زامان هامینین کیریپکلری و بئغلارینین اوستونده توپراخ ایلشمه دن اوزلری و باشلاری آغ اولموشدو. هامی کیشیلر ناش دستمال لارین گوتوروب و اونونلا اوست و باشلارین چیریب و بیر بیرلینه دیردیله کی هارالاری حالا تمیزلنمه میش. او جوانلار دا کی حالا باشلارینا دستمال باغلامامیشدیلا بورک لرله بو ایشلری گوروردیلر.

ایگینجی سفری که "حمد کنده ایلدی قیشدایدی. قار یاغمیشدی و هر یئر شاخدا و سویوغیدی. جیپ کنددن گلیب و ئوزون شهره یتیرمیشدی اّما شهردن کنده گنده بیلمهسین هیچ کس دیه مزدی. جیپ آخشام اوستو ئوزون حتّی "پسوه" به قدر یتیرمیشدی. اوردن اویبری طرفه گنّتماخ امکانی یوخویدو چون قار یاغیب و یولو باغلامیشدی.

گنّجه نی کنده بیر ئوده قالبیلار. بیر نّچه دانه ئو کی اونلارین اشیهینده فقط حیوانلارین پهن لرین سرن یئرلر قارالیردی. اوندان سونرا نه قدر گوز گوروردی هر یئر قاردان آغاریردی. هامینین ئویندن "یاپا" و "کرمه" قوروسونو یاندىران تندیرلرین توسدولری پاچالاردان چیخیردی. حتّی توسدولری اوزاخدان گورمخله انسانین دونموش الری باشلایردی قیزیشماغا. اّما صبح حمدین ماجراسی تام بونون ترسینه اولمالیدی. او تندیر یانان داودان و ایسدی یورقانی آلئیدان چیخیب و اشیه ده سویوخ و بورانی قارشیلایب و آتا مینیب و آتیلا اوز کند لرینه گنّتمه لیدی.

دامین قارا تاختا قاپیسینین تمام دلیه لری توتولموش اولسا داد گنّنه ده سمیتان اشیه ین سازغی بیر یولاخلار تاپیب ایچریه پوفیلیدی. همان یولاخلاردان دا بیلماخ اولوردو کی هوا اشیخانیر. بو زاماندا "حمد یوخودان قالخاراخ اشیهده کی قوردلارین

"نولاماخ" سسلرینده دویوردو. بیر کیچیک مجمعه ده قاتیخ و چورک گتیردیلر. اونو تلسیه له عین حالدا اشتهایله یماخدان سوندا بیر ایسدی چای خیرداجا کمری نازیک استکاندا ایچدی. اما بیر دانه قندی که آغزینا قویموشدو اریماغا گلمیردی. چایین ایکینجیسین ایچندن سونرا تازه بیر آز بو قند یوموشالماغا باشلایردی.

پالتارلارین گیندن سونرا باش دستمالینین یاریسیندا اوزو و بورنونا چکندن سونرا تازه یوموشالمیش قندی چینیه چینیه دوز طویله طرفینه گنتدی. اوندان قاباخ ئو صاحبی کی اونون آتاسیگیکی قونشو گند ده تانیردی طویله یه گندیب وقاطرلاری یحر له میشدی. قاطرین یحرینه بیر بوخجا دا پنیر و چورک باغلامیشدیلار.

اوچ کیشی بیرلیخده قاطر اوستونده سویوخ یئل پوفلویه پوفلویه اوز گوزلرینه باغلا یاراخ قاطرلارین اوستونده کنده طرف یولا دوشدولر. اوزاخذان دا قوردلار بونلاری دوره لیب و تعقیب ایلیراخ وضعیتی آغیر یونگول ایلیردیلر. گاهی که قورتلار بیر آز یاخینلاشیردیلار بونلار ال آغاجلاری چیخاردیب و تولایب و گورخونج سس چیخارماخلا قوردلاری اوزاخ ساخالایردیلار. ایکی کندین فاصلا سی اون ایکی کیلو متر اولاردی . بو اون ایکی کیلومتری قوردلارلا بیله سینه داوارانا داوارانا کنده یاخینلاشدیلار. ناهار واختی یاخینلاشیردی و بونلار کنده گیرماخ حالینده اولاندا قوردلار اوزون دیلریله آغیزلارینین دوره سین یالایب و کند دن اوزاخلاشدیلار.

یایدا هیچ کسین حماما گتماغا حماما گتماغا احتیاجی یوخیدو. چونکی هامی گندیب و "گادار" چایندا چیمه بیلیردیله. اورادا هم چیمیب و همیده اوزوب و هم یویونا بیلیردیله. باهاردای کی "گادار" این سویو چوخ دورو اولاردی اما بورغانلی و کویپهلو آخاردی. بو زامانلار چایدا اوزنلر گرک چوخ ماهر اولایدیلار کی ایلیه بیللی دیلر اوزلرین چیمنده خطرله سالمسینلار. گادار هم کفله کفله و همیده سرعتله گلیردی. باهارین هاواسی سویوخ اولدوغو بیر طرفه اما او بیر طرفدن گادار سویو قار سویو اولدوغو اوچون چوخ سویوخ اولاردی.

یایدا اگر گئنه ده گادارین سویو قار سویو اولسایدی، گنه ده سویو دورو اولسایدی، چون آخیب گلیب سولدوزا چاتدیغی زامان بیر مقدار یاین ایستیسینه گوره گلیردی. یاین ایسیدی هاواسیندا گادارین دورو و سرین سویوندا چیمماخ هامیا خوش گلیردی. گادار اولدوغو زامان حماما گتماغا احتیاج یوخدو. یاشلی آداملار اوزلرله معمولی صابون یا "مراغه" صابونی آپاریردیله تا باش بدنلرین یوسونلار. جوانلاردا یا ایکی قیران وئریب او جیهه قویان صابونلاردان آیردیله و یا بیر قوطی اوچ قیرانلیخ پالتار یویان فابلاردان آلیب و آپاراردیله.

فاب لا هم باش گوزلرین یویاردیلار، هم پالتارلارین. سودان چیخیب قورولاناندان سونرا دریلری کاغذ کیمی قورویوب و شاقیلایاردی. باش لارینین توکلری بیز بیز قورو دوروب پارلاردی. دریلرین قورولوخدان چیمچشماغی اونلاری مجبور ایلردی کی اوز گوزلرینه اوز باغی سورتسونلر.

پاییزدا گادارین سویو آزاندان سونرا و هواین سووماغیندان سونرا جماعت داهی اورادا چیما بیلیردیله. اوندا یواش یواش ئولرده سو قویوب دامدا یویوناردیلار یا دا کی "عمومی حمام" گئیدیردیله. هنوز شهر ده "نمره" یا اطاق اطاق شکلینده حمام دوزلمه میشدی. "بارات" گیلین زامانیندا "خزینه" حمامینی "غیر بهداشتی" اولدوغو اوچون یغیشدیرمیشدیله. هفته نین سونوندا بیر گون خانیملارین نوبه سی اولسایدی او بیر گون ده آغالارین نوبه سیدی.

حمامین ایچینه کی گلیردین بیر بویوک تالاریدی کی نئچه آچیخ حجره لره بولونموشدو. هر کس بو حجره لرین بیرینین گوشه سینده کی بوشیدی سویونوب و بیر فته یله اوسدو اورتملی یئرلرین اوستون اورتدیله. اوندان سونرا حمامین یویونماخ بولومونه گیراردیلار. یویونماخ بولومی ده نئچه آچیخ حجره دن تشکیل تاپیردی. دوره ده نئچه یرده سویوخ و ایسیدی سو شیرلری واریدی. همیده نئچه دانه "دوش" توتماغ اوچون نمره لر واریدی. هر کس بیر گوشه ده بدنین یویوب و دولچالارنان شیرلردن سو آچیپ و باشین و بدنین یویاردی. آخیردادا کندیب "دوش" لارین آلتیندا بیر داها سویلا اوزلرین ایسلاداریلار تا او ایسیدی طالاردان چیخیب و اشیه طالارا کی سریندی گله یدلر. ایشیه ده کی طالار دا هم سرین اولدوغو اوچون جانلاری سرینلیردی. همیده

ایاخلارینی طالارین ایچیندهکی سرین حوض سویونا باساندا و یا بیر لیوان سو آلیب ایچندن سونرا ایچریلرینین ده عطشی یئیردی.

اوشاخلار هر ایکی یا بعضاً اوچ هفته دن بیر حماما گنتماخ وقتلری یئیردی. اونلار دوشوندولر کی "حمد"ی ده اوزلریله آپارسینلار. انلار حمدین دانشیخلاریندان بیلیردیلر کی اونلارین کندلرینین یاخینلیغیندا بولاخ وار. اونلارین کندلریندن بیر مقدار فاصله یله ده بیر چای آخیر. هر حالدا حمدین کوینه لرینین یاخاسی چوخ یاغلی گورسنیردی. اوز گوزی و باشی دا یاغلی اولوردو.

حمام وقتی یتیشن زامان ئودن رشید له بارات حاضرلاشیردیلار کی حمامه گندهلر. حمد ده یاشی و شید دن کیچیک و باراتدان بویوکیدو او اورتادا راحت ئوزونه یئر سالمیشدی. حمد ده پالتارلارین حاضرلایاندان سونرا او لحظه کی یولا دوشماخ وختیدی بیدن یوخ اولاردی. رشید ن بارات بیر اورانی بیر بورانی آختارانان سونرا فکر ایلیردیلر کی حمد حمامه گندیب یولا دوشوب و اوزلری گندیب و حمام ایلیم قایدیردیلار.

اونلار قایداندان سونرا بیر قسا زاماندان سونرا حمد تاپیلیردی اوز گوزون و بونو گولاغین یوموش و بیر بهانه گتیریردی. "گتدیم کوردلر محله سینده یولداشیملا گتدیم" و بونا تای بهانهلر تاپیردی. بارات بو یالانلارا اینانیردی، رشید شک ایلیردی و اونلارین آناسی بیلیردی کی بو یالان دیر. تا بیر گون حمام و اختی گوز گویدو و حمدین قاشماغینین قاباغین آلدی. اوندایدی کی حمد دیله گلدی. او کی اوتانیردی اوشاخلارین آناسی کی او دا اوشاخلار کیمی اونو "باجی" سسلیردی دانشسین، باشلادی رشیدله صحبتته. رشیدله اونلارین یاشلاری یاخین اولدوغو اوچون و رشیدین چوخ مهربان و دوست سون اولدوغو اوچون اونونلا چوخ راحت اوزون احساس ایلیردی.

"آی رشید، دیکر کی حمامدا بیر دله وار کی گلر آدامین جانین یویار و الین آدامین هر یئرینه سورتتر". رشید بونو اشیدندن سونرا کی تازه ایکی قرانلیغی توشموشدو باشلادی قألدایب و گولمه غه. قایتاردی "پس سنین حمامدان قاچماغین علتی بویودو؟". حمد قایتاردی "دیکر کی حمامین ایچینده هامی لوت و تومانچاخ دولانیر". رشیدن بارات چوخلو گولندن سونرا باشلادیلار. حمد ده بو دورومدا اونلارا قاریشیب بعضاً گولمغی گلیمه گلیمغی مصنوعی حالتده گولوردو. بعضاً ده دوروب و فکره جوموردو. سونرا اوشاخلار باشلادیلار حمده "عمومی حمامین" ایچینده یویونماغین حالتلرین توضیح وئرسینلر. "اولاً هر کس کی ایچریه گندیب بیر فته باغلایر و بدنین اورتلمی یئرلرین اورتور. ثانیاً دله یویاندا الین آدامین بدنین هر یئرینه وورماز. ثالثاً ده دله ه گرک پول وئرهسن و چون بیزیم او قدر پولوموز یوخدو بیز اوزوموز اوز جانیمیزی سورتوب و یومالیخ". حمدین او گون حمامدا جانینین کیرلرینین پیلته لری مداد ایچی قدر یوغونیدو.

بارات گیلین ئولری تپه نین گونی طرفینده اوبیری تای دا اولسایدی، اونلارین مدرسه لری "وزی طرفینده دوز بارات گیلین توکانلارینین قارشسی سیندا قرار تاپمیشدی. اوشاخلار چوخ زامانلار تپه نی دور وورارخ گئدیپ و مدرسه یه گئدیردیله. اما چوخ وقت ده ، خصوصاً مدرسه دن دونن زامان کی ئوه یئیشماغا تلسیردیله ، تپه نین اوستوندن گلیردیله. دوزدو کی اولینده بوروخ بوروخ کوچه لردن گئچیب و سو منبعینه چاتانا قدر بیر آز چتینلیخ چکیردیله اما اوندان سمنرا اوز اشاغیا دوشوب و راحت گلیردیله.

تپه نین اوز اشاغیسیدا هم شدتلیدی همیده کوچه لری گئنه ده بوروخ بوروخیدو. اونا گوره ده قاجیب اشاغیا گلنده کوچه لری (زیگ زاگ) حالتینده قاجیب گلردیله. اما اوشاخلار ان چوخ قیشدا بو یولردن گلماغی سوردیله. قیشدا اوز اشاغیا یئتیشن همی اونلار مدرسه کیف لرینی آلت لارینا قویوب و بوز باغلامیش بوروخ بوروخ اوز اشاغی دار کوچه لرده "زوو" گئتماغا باشلاردیله. ایله سرعتیله گلردیله کی کوچه لرده نئچه دفعه دیوارا دیماخلارین بیلمدیله. هردن ایله محکم یخیلاردیله کی کوچه نین اشاغیسینا قدر نئچه دفعه کله معلق ووراردیله.

بعضاً او اوشاخلار کی مدرسه کیف لری یوخویدو بیر تکه نایلون اوستونده "زوو" گئردیله و یا هیچ زاد دا اولماسایدی ایاخلاری اوسته "زوو" گلیب و آترین تعادل ساخلاماغ اوچون اشاغیا قدر آچیخ ساخلاردیله. بو ال ایاغی یارالی ئوه گلماخلا اونلار ایتین کیفین چکیردیله. اورادان گلندن سونرا آرتیخراخ "زوو" گئتماخ ایسته سیدیلر اونلار کوچه نین قاباغینداکی "چای" کی اونوندا اوستو قالین بوز باغلامیشدی گئدیپ و اوردا "زوو" گئتماغا دوام وئیردیله.

قار یاغاندا بارات و حمد ایکیسیده نوبه یله دامین هره سی بیر بولومونو کوریددیله. اونلار دامی کوریب و بیر قسمتین کوچه یه و بیر بولومون ده حیاتین ایچینه توکوردوله. سونرا حیاتین ایچینه بیر یول اشیه قاپیا و بیر یول حیاتین گوشه سیندهکی توالته و بیر یول دا "ئو دامینا: آچیردیله. اونلار گئجه لری "قازلاری" ئو دامینا سالیب و گوندوزلر اونلاری اشیه چیخاردیر دیله. "قازلار" هر صبح اشیه چیخان زامان بیر بیرلینه گوله گوله "قاه قاه" ایلیب و قاناتلارین نئچه دفعه بیر بیرلینه چالاندان سونرا پله لرین یانینا گلردیله تا گونکو جیره لرین آلسینلار.

اوشاخلار دا بعضاً حیاتداکی قارلاری تئز اریدماخدان ئوتری و خصوصاً گئجه لرده کیچیک ایشلرین قارلاری اوستونه گورردیله و آلبته بویوک ایشلرین حیاتدا توالته ایلردیله. اونلار بو شکیلده قارلارین ایچینه ساری دلیه آچیلیب و اریمه سیندن لذت آپاریردیله.

قار یاغان زامان اوشاخلار قار توپالاسیلا بیر بیرلرین ووراردیلار. بعضاً ده توپلادیخلاری قاردان آدام هیکلی و یا باشقا هیکل لر دوزلدردیلر. بو قیشدا "حمد" ئولریندن بیر جوت داوار یونوندن توخونموش جوراب اوزونه و بیر جوت رشیده و بیر جوت ده بارات اوچون گتیرمیشدی. اونا گوره باراتین ایاخلاری قاردا و بوزدا پلاستیک باشماغین ایچینده آز اوشویوردی. اونلار اوچون باجیلاری "کاموا" دان هره سینه بیر جوت الجک دوزلدیمیشدیلر.

قیشین لاپ شاخداسی اولان زامان کی هر یئر قاردان آغیدی و سویوخ آدامی دونداریردی، ارسلان، بایرام، قوربان و بارات گندیب و آت گویروغوندان یولونوب تکردن تاپیب و گتیریدیلر. سونرا بیر طاباخ کیمی تاختا تاپیب و اوستونه میخ چالاردیلار. سونرا اونلار او آت قیل لارین حلقه کیمی ایلیب و میخ لره باغلاردیلار. سونرا تخته نی دامین اوستونده قویوب و اوستونه بیر آز قار سپه لردیلر تا کامل گیزلنسن. اوندان سونرا اونون اوستونه بیر آز دن سپه لردیلر.

حیوانلار کی بو قارلیخدا اوزلرینه غذا و یمک تاپا بیلمیدیلر چوخلاری اوزلرین چوخلو خطرله سالاردیلار تا قارین لارین دویوزدورسونلار. قوشلار دا بو قضیه دن خارج دیلدیلر. اونلار کی گویده اوچان زامان هر یئر آغ و قار گوروردولر، بیر دن بیر دامین اوستونده بیر مقدار قارلیخ و دن یترده گورن زامان اورایا گتیریدیلر. اونلار دن لری بین زامان ایاخلاری آت گیلیندن دوزلن حلقه لره ایلیشردی. بو زامانیدی کی اوشاخلار بیر قوشونون رهبری حمله دستورون وئرن کیمی هامیسی بیر دن یوروش چکیب و دام اوستونده تله یه هجوم گتیریب و تله نی ساخلایاندان سونرا قوشلاری شکار ایلردیلر.

حمدین عموسو آتاسیندان کیچیکیدی. او اوز یماخ و ایشماغینا یاخشی یتیشردی. حمدین آتاسی آریخ اولدوغویلا ان چوخ ایشرلی گوردی اما اونون عمو سو هیکلی بیر اول اولایشرلین آلتیندان قاجانا بنزیردی. اونلارین کندلرینده بقال توکانی یوخیدو. اونا گوره قیشدا حمدین عموسو شهره گلدیگی زامان "جویردن" خرمادن" و خصوصاً نچه دانه انار آلیب و سویوب ییردی. آدیندا او حمده باش وورماغا گلیمیشدی و تمام آغیر ایشرلی کتده حمدین آتاسینا بوراخیمیشدی. او شهرده تمام کورلخاری کی چکمیشدی، اونلارین عقده سین بوشالتماغا و کیف و لذت اوچون شهره گلیمیشدی.

قیشیق آخیرلارینا یاخینلاشارکن دامین دالینداکی و کوچه دکى قارلار باشلایردیلار اریمغه. اولارین قالیلیغی آزالدیخجا یاغین آلتیندا چوخ یئر گورسنیردی. هاوالار یاواش یاواش باشلایردی قیزیشماغا. یواش یواش اشیه گئندنه لازم اولموردو الجکلری اله تاخاسان. یا کی کوتون اوستوندن پالتو گیه سن. ناهارا یاخین گونون قاباغیندا دقتله باخسایدین داملارین اوستوندن بوغ قالخیردی. کوچه لرده یاپئالیخلارین اوستو برکیمیش و قوروموش کیمی اولموشدو. اگر قار دا یاغسایدی چوخ قالین یاغمیردی. قالین دا یاغسایدی تئز گونون ایسدیسی آلتیندا اریب و محو اولوردو.

گویا گونون ایسدیسی نجه کی یترین آلتینداکی اوت، میوه و گول لرین دانه لرین قدیخلاماغا باشلامیشدی، اوشاخلارین دا جانلاریندا بیر مخصوص هیجان احساس اولوردو. یئر دن بوغ قالخان زامان اوشاخلارین دا جانلاری قیزیشیب و سنگولوم حالیندا

آتیللا آتیللا و اوخویا اوخویا کوچهلرده گندیب و بیر بیرلرین اشیه سسلیب و اویناماغا چاغیریدیلار. دیوارلارین کنارلاری قورودوغو زامان بادام اویناماغ اوچون جولاقازاماغا باشلاردیلار. گوچه لرده اوشاخلار گرده و شوشه دن اولان "مرمر"لرین چیخاردیب و اویناماغا باشلاردیلار. یا کی اونلار "غاشخ"لارین گتیریب و آلچی، توخان" اویناماغا باشلاردیلار. قیزلار دا یئرده خط چکیب و خسترچین اویناماغ باشلاردیلار و یا یئرده "میش داش" یا "بش داش" ایناردیلار. نارین اوشاخلاردا پارچادان دوزلمیش گلینلرین چیخاردیب و بیرلرینه قوناخ گئدیردیلر.

بونلارین هامیسی بیر بویوک خوش خبرین پیغامین گتیریدی کی ممه ییندن تا پپه یینی شامل اولوردو. بو پیغام و بو خبرین هیجانی غربته اولانلارین ایچینده چوخ شدتله احساس اولونوردو. او جوانلار کی سرباز گنتمیشدیلر و گنتمیشدن قاباخ سوگیلی لرین نیشانلی ایلیب و سونرا گنتمیشدیلر. یا اونلار کی ایشسیزلیخدن ایش اوچون باشقا شهرلره گنتمیشدیلر. و یا اونلار کی خانوادهلری پارچالانیب و قارداشلاری باجیلاری و یا آتا آنالاری باشقا شهرده یاشایردیلار. بارات گیلین ائویندهده "فیروز و "سلیمان" تهراندان درس اوخویوردولار. یاخین گله جکده بایرام گلیر. تمام خانواده بیر یئره یغیشاجاخ کی هیچ، هامی ئولرینده بایرام سفرهسی آچاجاخلار، بیر بیرلرینه قوناخ گنده جاخلار، بیر بیرلرینه بایراملیخ وئره جاخلار و آییلار قاباخدان "خیاطلار" پالتار تیکماخ اوچون وقت لری دولوردو. اوشاخلار دا مدرسه دن ایکی هفته تعطیل اولاجاغیدیلار.

بارات گیل بویوک قارداشلارینین تئز لیخده بایرام وختی گلمه سینین یاخینلاشماسینی احساس ائدیردیلر. اونلارین آتا و آنالاری بارات گیلدن بویوک قارداشلارینا چوخ فخر ایلیردیلر. بوجوره بیر کیچیک شهردن کی حتی آدی جغرافیا کتابلریندا تاپیلیمیر اونلارین ایکیسی دیپلم لارین الاندان سونرا بیر مهندس لیخ اوخویوردو و اویری افسر ارتش اولموشدو کی دنیزلر قوهسی بولومونده کالجه گئدیدی. فیروز و سلیمان بو یونیورسیتیه یه چیخماخدا تک دلدیلر. واقیئته اونلارین یاخین یولداشلاری کی بیرلیخده اوخویوردولار تقریباً هامیسی یونیورسیتیه یه چیخمیشدیلار. اونلارین هامیسی نه فقط بیر بیرلریله یاخین یولداشیدیلار بلکه انسانی باخیمیندان چوخ تمیز اوغلانلاردیلار. اونلار جدیت باخیمیندان خددن آرتیخ چالیشقان جوانلاردیلار. اونلار بیر بیرلرینه ده چوخ مهربانیدیلار. اونلارین بیر تعدادی تهراندان یونیورسیتیه یه گئدیردیلر و بیر تعدادی تبریزده و بیر تعداد دا باشقا کالجلرده اوخویوردولار. "عبدالعلی"، "تقی"، "محرم"، "حسین"، "قلی" و ها بئله او بیر یولداشلاری هامیسی بو جمله یه شامل اولوردولار.

اونلار بایرام تعطیلاتین دا "نقده"ه گلنده بیر بیرلرینی چوخ زامان گورمیش اولدوخلاری اوچون، چوخ زامان بیر بیرلریله گنچیردیردیلر. اونلار یئنی نسلیدیلر کی بو بویوک کنندن کی شهر آدلانیدی انسانلارینین پاک اورکلریندن قالخیب و اوچوب و گندیب دنیانین انکشافاتیللا آشنا اولاندان سونرا جامعه ده دیشیخ یارادماخ مسؤلیتین اوز چینلرینده احساس ایلیردیلر. اونلارین پیچیلدایب و دانیشیخلاریندان اوشاخلار احساس ایلیردیلر کی اونلار دنیا سیاستیندن دانیشیب و جامعه ده جاری اولان زور و عدالتسیزلیخدن صحبت ایلیردیلر. اونلار او موردلردن دانیشیخ ایلیردیلر کی هیچ کس جرات ایله میردی حتی اوز ائوینین دیوارلارینین آراسیندا دانیش سین. اونلار هر دفعه گلنده اوشاخلارا دا خیرداجا نغل کیتابلاری گتیردیلر.

گنجه لری بعضاً قارداشلاری یولداشلارینا قوناغ اولاردیلار گاه دا اونلارین یولداشلاری بارات گیلین ئولرینده قوناغ اولاردی. اونلار البته گلنده ئوده قوناغ اطاغیندا قالیب و یاتاردیلار. او قوناغ اطاعی کی اونلارین آناسی اورداکی یاسدبخلاری مخصوص قاز توکوندن دولدورموشدو و یورقان تشکی ده قویون یونوندن چوخ یوموشاخ دوزلد میشدی. بارات گیل ناهار و شام وختی و آرادا سیرا دا وخت ایلیردیله کی قارداشلارینا دانیشیب اوینایب و وقت گنچیر سینلر.

بونلارین هامیسی بیر یوخو و رویا کیمی اوشاخلارین خاطریندن گنچیردی. اونلار آز فرصت ایلیردیله قارداشلارینا وقت گنچیرد سینلر. اونلارین قارداشلاری تهرانا گئندنه اونلار تا بعضاً آلتی ایا جاخ گلمزدیلر. اونلارین مکتوب و نامه لری آیدا یا ایکی آیدا بیر گلیردی. بعضاً "علی پست" کی شهرین پستیچی سیدی ئوه گتیریب و تحویل وئرردی و یا گاه توکانا آپاریب و اوشاخلارین آتالارین تحویل وئرردی. اونا گوردون آتا ناهار اوچون ئوه گلنده بیردن جیبیندن بیر نامه چیخاریب و رشیده وئرردی.

رشید تنز و سرعتله پاکتین اوستونه باخاندان سونرا دیردی کی "اها سلیمانان گلیمش" یا "فیروز گوندرمیش". او نامه نی هیجانان اوخویوب و آنا آتا اوچون ترجمه ایلیردی. بو بیر نامه بیر هفته دن چوخ ئوده هامینی سرخوش و شاد و شنگول ایلردی. اونلار نامه ده بیر به بیر اوشاخلارین آدین آپاریب و اونلارین حالین خبر آلاردیلار. اونلار عین حالدا بیر به بیر دایی، خاله، عمو، و اونلارین اوشاخلاریندن خبر سوروشاردیلار. آخیردا گونشولاریدا یاددان چیخاتمیاراخ دیردیله کی نئچه آیدان سونرا گله جاخلار.

فیروز افسرلیخ کالجینده اولدوغو اوچون اوردان حقوق آلاردی و سلیمان دا مهندس لیخ اوخودوغو حالدا ساختمان نقشه سی چکماخ ایشینده بیر ایش تاپمیشدی. اونلار بیلیردیله کی اونلارین آتالارینین اصلاً امکانیندا یوخدو کی اونلارا پول کمکیلی ایله سین. او آنجاخ سکز باش ئوده قالاتلارین قارنینی دوپوردا بیلین. هفته ده بلکه بیر یا ایکی دفعه اوشاخلار ات دادی آغیزلارینا چاتایدی.

بایرام ددیغین بیر طرفندنه تازه پالتار گیماخ وقتبیر. اوشاخلار دا بونو بیلیردیله کی اونلارین پالتارلاری دیشیلاه جاخ. بو بو مفهومه دیل کی اونلار تازه پالتار گیه جاخلار. سلیمان و فیروز ئوزلری ئوزلرینه پالتار آلابیلیردیله. صحبت رشد، بارات و اونلاردان کیچیکلرین موردینده یدی. بو مشکل ده ئوده بویله سینه خل اولموشدو کی بویوکلرین پالتارلارین کیچیکلر اوچون پالتار تیکلین.

رشید چوخ خوشحالیدی کی اونون هیکیلی او اندازه بویوموشدو کی قارداشلارینین پالتارلاری بیر جزئی دیشیکله اونون اندازه سی اولسون. بعضاً فقط بیر شالواری قسباماخلا اونون مشکلی بیر طرفلیخ اولوردو. اما مشکل، بارات و اختای و پیروزون پالتارلاریدی.

بو ایل باراتین پالتاری "فیروزون" افسری پالتاریندان دیشیه ده چیخاریلمیش بیر پالتار اولاجاغیدی. "فیروزون" افسری درجه سی دیشیلیمیش اوچون اونون پالتارینین فورماسی دا دیشیلیمیشدی و اونا گوره بیر دست کهنه افسری پالتاری ئوده قالمیشدی.

بو پالتارلار چون افسری پالتاریدی اونون کوتی بوغازدان اشاغیا قدر بیر اون دانه دن چوخ دگمه بیردی. اونون شالوارینین دا ایکی طرفینده اشاغیدان اوسته قدر ایکی رنگلی نوار واریدی. خلاصه بایراما یاخین باراتین پالتارلاری چتینلیخه حاضر اولموشدو. دوزدو کی بو پالتار اونون کهنه لمیش پالتاریندان چوخ تازه یدی، اما چوخ او بیر پالتارلاردان چوخ دیشیک اولموشدو.

چون کوتی و شالواری آناسی خیرالدیب و دارادمیشدی اونلار اندازه اولوردولار. اما گیندن سونرا نه ارتشی یونیفرمه بنزیردی و نه معمولی کت و شلواره. اما هر حالدادی بو "فیروزون" پالتاریندان دوزلدیلمیش و باراتین بایرام پالتاری دی. اونا گوره بارات اونو گیملیدی. نه فقط گیملیدی بلکه اونلاریلا بیر ایل کامل مدرسه به گتملیدی.

اونون شلواری نین ایاخلاری لوله کیمی اشاغیدان یوخاریا جان دوز گلمیشدی و اونون نورمال شلوارلار کیمی کی بیر قسمتی ایاحدان دار و یوخاری قسمتی گن اولار، هیچ دارلیغی و گن لیغی یوخویدو. کوتی نین دا گول لاری عین اونا تای هیچ دارلیغی یا گنلیغی یوخویدو کی هیچ، اونون دستک لری ده کت دستک لری کیمی دیلدی. هر زاتدان دا دیشیک اونون یخه سی و اونون جکتینین یوخاریدان اشاغیا اون دانه دن چوخ دگمه سیدی کی اونو گیماخ و چیخارماغی چتین ایلیردی.

بله، بو کت و شاورلا بارات گرک بیر ایل تمام آزیندان یاشاسین. بو پالتارلا یاشاماخ چتینلیغی یوخدو فقط اونون یولداشلاری نه دبه جخلر. بونون پالتاری هامیلا دیشیک اولاجاخ. یولداشلاری نه دبه جخلر؟ هر حالدا بارات دا تازه پالتار گیه خاغیدی اوبیری اوشاخلار کیمی.

قیش سونا چاتدیخجا و بایرام یاخینلاشدیخجا گویده گونو آرتیخراخ و چوخراخ گورماخ اولوردو. نه فقط یلین سویوغو و سازاغی آزاراخ احساس اولوردو، بلکه گونش انسانین اوزونه گوزل بیر ایسدیلیخ ویریدی. یلده بیر گوزل ایپک پارچا کیمی انسانی سحرچاغی اوزون نوازش وثریب و یوخودان اویداماخ ایسدیردی کی "تنز اول دور قالخ و قاچ اشیه تا بو گوزلیغین سیرانین الدن وثریمه سن.

شهرین اوزو نه قدر کیچیک اولسایدی دا بارات گیلین اولری شهرین کنارلاریندا قرار تاپمیشدی. اولریندن چیخاندان سونرا درویش عمو گیلین باخجالاریدی. اونون دالیسی "قدم باجی" گیلین سبزی خانالاریدی. البته اوندان سونرا دا باراتین داییسی گیلین باخجالاریدی. بو باخجالارین چوخوسو "قلمه" و "کلمبور" آغاجلاری اولدوغو اوچون و همیده میوه باغ لارینین بار وثرمغینه و اونلارین بارلارینین یئتمیمه لرینه چوخ قالماغی اوچون اوشاخلار هیچ مشکل اولمامیشدان تمام باغ باغاتی ایاخلارینین التینا قویا بیلیردیله.

بایراما یاخیشدیخجا هولار ایسدیلیشیب و یئرده کی قارلار اریب یئرده قورو تکه لر چوخالیردی. باراتگیل آرتیخراخ جرات ایلیردیله کی باغ و باخجالار طرفینه گئت سینلر. آغاشدارین بوتالاری قورولوخدان چیخیب و یوموشالیردیله. بعضاً ده بوتالارین

کوکوندن چیدایب و بوغدا دانه سیجاخ آغاجین قاییغنین آلتیندان دویمه کیمی کوپوکلنوب قالخاردیلار. بونلارین هامیسی خبر وئرئردی کی قیشین یوخوسوندان قالخیب و اوپانماخ حالیندا دیلار.

بارت، بایرام، قوربان و ارسلان هردن هوس ایلردیلر کی اوز توتوب و باخجالار طرفه گنده لر. اونلار قارلارین اوستوندن کی هنوز اوزلری بوز دونموشدو و ایچلری گونون ایسدی زامانین اثری آلتیندا پوکلمیش کیمی اولان حالت دیدی یئریردی. اونلار گرک مواظب اولایدیلار کی بعضاً قارین اریماغی اثریندن اونون آلتی سویلا دولو اولاییلردی. ایاخلارین دیک یئرله باسالییدیلار. قارین آلتیندان اریب و آخان سو گوز یاشینداندان گوزل و پاک و تمیزیدی. اونلار بیر آز اوزاخلاشاندن سونرا بیر یاریمچیلیخ و پالچیخ دان قایرلمیش دیرارین اوستونده اوتوروب و اوزلرین شهره دوندریب و بیر دینجلیردیلر. اونلارین هامیسی دانیشیب و هامیسی دا بیر بیرین سوزلرینه گولاخ ویریردی.

گرچه هامیسی دا بیر بیرین سوزلرینه جواب گیتیردیلهر اما بیر نچه لحظه دن سونرا کاملاً یادلاریندان چیخیردی کی قاباخکی دانیشیخ نه مورد دیدی. اونلار او قدر قارین اریمه سی، گویون درین ماوی رنگینین و هوانین تمیزلیغینین محوی اولموشدولار. اونلار ارسلان بیر دن قایدیب و دیئر "گلین او کهنه دئیرمانا قدر گنڭداخ" اونلار دا هامیسی قبول ایلیب و تپه نی آشیب و او کهنه دئیرمانا طرف آخماغا باشلایدیلار.

ارسلانین دریسینین رنگی ساریا چالیردی. اونون اوزونده دوداغینین اوستونده کی توکلر ده ساری اولارخ اونون نفسیندن شه باغلامیش سو لاردان سونرا بیر آیری بیر شی معلوم دیلدی. اما مخصوصاً قوربانین "قارامتول" اولدوغو اوچون اونو بورنونون آلتینداکی توکلر آرتیخراخ قارالمیشدی و اوسدونده کی شه لر چوخراخ گورسنیردی. گویا اوشاخلار دا بایرامین گلمه سیله بویوموشدولر.

کهنه دئیرمانین آلتیندان هنوز سو آخیردی. اونون دامی دا حالا خراب اولمامیشدی. اونون تخته دن گیرلمیش بویوک حلقه سیده هنوز یئرینده اوتورموشدو. داهی اوشاخلار ایچریه گنڭدیب و اونون دیرمان داشینا باخماغی ایسده میردیلهر چون اوست و باشلارین باتیرماخ ایسده میردیلهر و نغشه لرین ده او بابتدن پوزماغ ایسده میردیلهر.

ناهاردان چوخ گنڭچیردی و اوشاخلار گیدیب و دونمغی اوز ایچلرینده هامیسی دوشونوردولر. اما بو مورد ده هیچ بیر دانیشماخ ایسده میردیلهر. اونلار هامیسی دیرمانین دامینین دیوارینین اوستونده ایلشیب و ایاخلارین اوردان سالادیلار. بو حالتده اونلارین اوزلری شهره طرفیدی. گون دن اونلارین قارسیسیندا یئنیب و سالانا سالانا اشاغیا ینیردی. اونلار شهره باخاندان اوز ئولری اصلاً گورسنمیردی. ئولری هم تپه نین دالینداید همیده آغاشلار قاباغین آلمیشدیلار. اما اوردان "نقده" تپه سی بیر درین یوخویا یاتمیش اصلان بنزیردی کی ایسدی یورقانین آلتیندان هنوز قالخماخ ایسده میردی. بو قوجامان اصلان نه لر گوروش، هیچ کس بیلیمیر. نه یوخولار گورور، هیچ کس بیلیمیر. سینه سینده نه خزینه لرو سَرلر گیزلدیب نه هیچ کس بیلیر و نه اوزو بو اسراری آچیب و سویلیر.

قیشین سویوغوندا بیر نئچه قوشدان سونرا هامیسی کوچوب و ایسدی یئرله کوچردیلر. بوحالته که اونلارین هامیسی سکوت دا اوتورموشدولار بیردن بایرام باغیردی "حاجی لیلکه باخین" اونلار گوردولر کی بیر حاجی لیلک بیر اوزون قلمه آغاجینین اوستونده دوروب او فقط ایکی اوچ آغاج بوتاسی اوز دوره سینه دوزمخله اوزونه یوا دوزتماغی باشلامیشدی.

قوربان دا کی الین محکم جیبینه باسمیشدی بیر دن یادینا دوشدو کی جیلیرینده بیر آز کشمش له ایده وار. اونلاری چیخاردی هامیلا پایلاشانان سونرا بیر نئچه زغیرچین قوشو دا او دوره ده ظاهر اولدولار. بو قوشلارین گلمه سی اوشاخلاری اوز قارداشلارینین مسافرتدن گلمه سی جاخ خوشحال ایلیردی.

اوشاخلار شهره گلرکن دونوب اوز کولگه لرینه باخیردیلا و کولگه لرین اوزانماسینا گولوردولر. اوزاخذان کهنه دیرمان دا گنجمیشلرین تاریخینی سینه سینده ساخالایاراخ اونلارا دیردی کی "نئجه آتالاریز اورایا بوغدا گتیریب تحویل وئریب و گلیب بوردان اون تحویل آلدیلاز" هنوز اونون حیاتیندا نوبه یه دوران اکیچیله سسلری اوزاخلاردان اوشاخلارین گولاخلاری یئلین اسدیغی سازاغی تک نوازش وئیردی.

اونلار شهره یتیشرکن هنوز آخشام اولمامیشدی. گونون ایشیغی آزالدیخجا سویوخ گننه ده اوز گوجونو گوستیردی و پیچاخ کیمی کسمغه باشلاپیردی. تازا گلمیش "زغیرچین" قوشلاری کی سولدوز محالینا هر ایل بو واختدا قوناخ گلیرلر، محرم گیلین دامینین دالیندا کی تپه یه دایانمیشدی و چوخ دا اوجایدی تپه نین دوشونده گنچن ایلدن قالان یوالارا گیرمخده بیر بیرلریله یاریشیردیلاز. سان کی اونلار دا بایرام و ارسلان بارات و قوربان کیمی سویوغو احساس ایلیردیله.

"زغیرچین لارین سسین اشیدن سونرا اوشاخلار هامیسی سان کی یوخودان اویندیلاز بیر بیردن آیریلیب و هره سی اوز ئولرینین سمتین توتدولار. بارات دا اوز اولرینه گندرکن آتدان آتدان زمزمه ایلیردی. "ایله بیلدیم باهار گلدی *****" سَلر آخیب سولار گلدی" بیردن "حمدین" سسی چورتونو پوزدو. "اده به سن هارداسان؟

بارات کی یوخو کیمی رویا دان ینه واقیته دونموشدو اوزون حاضرلاپیردی کی گونده کی واقیترلره اوزون اوز به اوز ایله سین. "سن ریاضیات مساله لرین حل ایلیسن؟" حمد سوروشدو. "ظاهراً مساله لرین چوخ چتین اولدوغو اوچون "حمدین" باراتا احتیاجی واریمیش. جواب وئردی بارات کی "یوخ حل ایله مهمیشم. ایندی گننیدب و بیرلیخده حل ایدریخ.

ایکیسیده یواش یواش اوزلرین ئو سمتینه توتوب گلرکن گوردولر کی ئوین قاپیسینا یتیشدیلر. دروازا تاغ به تاغ آچیلدی و قازلار دا حیاتدا آما آغاجینین آلتیندا باراتی گوزلیردیله کی گلین و اونلارا چورک خیرداسیندان شام وئرسین.

توکانلاردا یواش یواش شیرنی پیشیرنلرین توکانلاریندان گوزل گوزل عطرلی گوخولار گلیردی. اونلار بایرامین شیرنی سینی پیشیریپ و ایندیدن حاضرا لایردیلار. ئولرده یواش یواش بوغدا و مرجمکدن گوی قویماغا باشلا یاردیلار. قیرمیزی سوغانلارین قاییغین سویوب و یئغاردیلار تا اونلاریلا پیشمیش یومورتالاری بویاسینلار. هامینین ئوینده قیرمیزی سوغان قابیغیلا قاینار سودا یومورتالاری پیشیریپ و بایراملیخ وئرمایخ اوچون حاضرا لایردیلار.

بیلیم نه دن او پیشمیش یومورتالارین دادی نندن بو قدر یملی و لذتلیدی. بایراما بیر ایکی هفته قالمیشدان اوشاخلار کوچه ده دیوارلار قیراغیندا اوزلرین گونه وئرکن بیر بیرلریله بومورتا دویوشدورمه یاریشماسی قویاردیلار. گوروردون بیرینین یومورتاسینین باشی برک اولدوغو اوچون او بیرلرین اوچ دورد یومورتاسین اودوب و اوز قهرمان یومورتاسین افتخارلا دیشینه چالا چالا کوچه ده ن ائوه طرف گئدیر.

گون توتان و گون قاباغیندا ایسدی اولان دیوارلارین کناریندا جولاقازیب و بادام اوینامایخ و هابئله او بیر اوشاخ اوینولاری کی قیشدا اوینویا بیلیمیردیله بیر داها دان باشلا یردی.

قیزلار دا "قوناخ باجی" او یایب و "پارچادان دوزلمیش گلینلرین" بیر بیرلرینه قوناخ آپارماخلا قوناخ باجی اویناردیلار. آنالاری اونلاری راحت بیراخیمب و اونلاردان ایستیردی کی کمک ایله سینلر تا بایرام اوچون ئوین "هیسینی" آلسینلار. تمام یورقان تشک اشیکده چیرپاییب و توز توپراخدان تمیزلنپ و گون قاباغینا سره لنب و سونرا ئوده کی کلیمدن فرشده حصیردن هر نه واریدی اشیه چیخاریلیب یورقان تشک کیکی تمیزلنمه لیدی. ئوین ایچینده دیوارلار و "پسر" و یئر هامیسی سوپورولردی. سونرا کلیم، فرش، یورقان، تشک و آیری تمیزلنملی پالتارلار اشیه ده تمیزلنندن سونرا ایچریه گلردی. ئوین وسایلی نه قدر آز و یا کهنه ده اولسایدی پارلام پارلام پارلاردی.

حیاتین ایچی ده قوروماغا باشلارکن او قسمتلرینده کی هله قار یوخدو قیزلار باشلاردیلار اللرینه سوپورگه آلیب و سوپورسونلر.

کوچه ده هر کس کی یول گئدیردی اوزو گولوردو. هامی کوچه ده فیشقا چالا چالا و یا آغزیندا بیر اوخوماخ زمزمه ایلیه ایلیه گئدیردی. ایت پیشیه ده قاقیب اشیه ده بو شنلیغه قاریشیردیله. تو یوخ جوجه لر و قازلار و اوردکلر ده ئودن یواش یواش اشیه چیخاریلاردیلار تا ایخالاری آچیلسین و هولاری عوض اولونسون. اونلاردا بیر سس سالیب و دیمدیکلرین بیر بیرلرینه یاخینلاشدیریپ هامیسی بیردن قاقیلدایب سس ویرمخله شادلیخلارین بیلدیردیله. بیردن گورردون ئو قازلاری کی اوچماخ بیلملر سرعته مینیب و قاقماغا باشلادیلار. قاقاندان سونرا بیر نئچه سی تبه نین اوستوندن آلی تا یوز متره قدر اوچاندان سونرا اوبیری قاز و یا اوردکلره قاریشیب و بیر بیرلیخده شنلیک ایلیردیله.

باخجالاردا آغاشلار چیتدماخلا بیرلیخده و هولار قیزماغا باشلاماخلا بیرلیخده تک توک قوشلاردا دونمغه باشلاردیلار. او قوشلار کی پاییزین آخیرلاریندا کوچوب و سولدوزون جماعتین تک باشینا بوراخمیشدیله بیر دا تازه دن قوناخ گلیردیله. بو تازه

قوناخلارین گلمغی و اونلارین سسلرینین حیاتداکی آغاشلاردا و یا باخچالارداکی آغاشلاردا اشیتماخ بیر گوزل سمفونی کیمی گولاخلاری نوازش وئیردی.

نه گوزل کی قوناخلارین گلماخ وقتی یتیشیر. چوخلاری کی درس اوخوماخ اوچون و یا چالیشماخ اوچون آیری شهرلره گتمیشدیلر اونلار دا دونمخ اوچون دقیقه لری سایدیلار. اونلارین بعضی لری او بیریلرینه نسبت دوزوملری آز اولوب و تتر گلیدیلر. قوناخلار نولره نه قدر روح وئریب و شنلیخ و شادلیخ گتیردیلر. اونلار تازه یتیشندن سونرا بیر گون دایی گیلده بیر گون عمی گیلده بیر گون خالا گیلده و بیر گون عمه گیلده و ها بیله هر گون بیر یئرده قوناغ اولاردیلار. تعطیلری قورتولوب و گندندن سونرا دا دایی قیزی و عمو اوغلو و عمی قیزی گیل کوسردیلر کی ندن بیزه قوناخ گلمدیز.

اوتوبوس شرکتلرینده گرک گونلر و بعضاً هفته لر قاباخدان بلیط کرایه ایلیدیلر. او دا تاپیلیماندا شهر به شهر گلیب اوزلرین یتیردیلر. آیلاز اوندان قاباخدان نامه یله اوز گلمخلرین خبر وئردیلر. کیفلرینین ایچینده اوشاخلار اوچون بایراملیخ اونلارین یادلاریندان چیخمازدی.

آتالار و آنالار فرصتدن استفاده ایلیراخ اوغلانلارینا کی سرباز گتمیشدیلر و یا درس اوخویوردولار قونشو و قوهومون قیزلارین گورسدیب و اونلاری "نیشان" قویماخ اوچون تشویق ایلردیلر. قیزلار دا کی دایی اوغلو و یا عمی اوغلون چوخداندی گورممشدیلر اونلارلا خوش و پش ایلیم و یوخلایردیلار.

بعضاً ده گوروردون کی بیری کی گیزی سوگیسنه کی اونو سئودینگین بیلدیرمیش و ایندییه قدر سویله ممیش گلندن سونرا گوروردو کی او باشقاسینا نیشانلانیب. بو آغیر دردی چکماخ اوندا چوخ چتین اولوردو کی اونلار بیر بیرله قونشو یا قوهومیدولار و بیر بیرلرین تتر تتر گوروردولر. یانخلی عشقلر ده بیر بولوم بیزیم یاشاماغیمیزدانیدی کی گوزل یانخلی ماهنی لارلا اورک دردین بوشادماغا انسانی مجبور ایلیردی.

کوجه لر یواش یواش شلوخلاشیردی و خیابانلاردا سس چوخالیردی. بالیخچی خیابانیندا گئنه ده کوردلر ضبط صوت لره مخمل دون گیدیریب و "حسن زیرکین: نوارین ایچینه قویوب و اوجا سسله سسین یایردیلار. بیدن بو کناردان گوردون بیری باشینا بیر کویه پنیر آلیب و جمعیتین ایچینده باغیرا باغیرا گئدیر و سسلیر "پنیر پنیر تازه کویه پنیری" بو طرفده خیابانین کنانیندا بیر داشقاجی آت داشقاسین ساخلایب. گرچه شهرین چوخ یئرلرینه "شیر سویو" چکیلیمیشدی اما هنوز چوخلو جماعت "بارات سوچویا کوزه لرین وئردیلر تا "گادار" دان دولدوروب و اونلارا گادار سویو گتیرسین.

یاشلی کیشیلرده باش دستمالاری باشلاریندا و قارا پاپاخ پالتارلاری اینلرینده سالانان جیلری تولانا تولانا کوجه ده توتون قوطوسون چیخاردیب و کاغذله بیر سیقار باغلاب و بیر درین نفس چکیب یولا دوشردیلر. اوندا گوردون بیر جوان اوغلان کی اونون یانیندان گئچیردی اونو سالاملایردی. قوجا کیشی اونون علیک السلامین قایتارانان سونرا فکره جوموردو. بو گوره سن کیمین اوغلودو؟ اوغلان بیر طرفه و قوجا کیشی او بیری طرفه گئدیلر.

"حمد" اون گون بایراما فالاندان اجازه آلیب و کنده گندیب دیر.ئوده پیروز و اختایدان توتوب تا رشید و ترلانا قدر و یوز البته آتا و آنا هامیسی گوزلری فیروزان سلیمانین کلمه سین گوزلیردیلر. اما عین حالدا چهارشنبه سوری و بایرام لاپ یاخینلاشیردیلا. ئوده اوشاخلارین هامیسینین دیشیک پالتارلاری حاضریدی. اونلارین هیچ بیرسی تازه دیلدی اما هامیسینین دیشیک اولماغی اونلارا تازه لیخ وئیریدی.

ئوده اوشاخلارین آتاسی بیر طاباخ شیرینی آلیب و بیر خوانچه آلمادان و پرتقالدان بئله آلمیش و قوناغ اطاغیندا بایرام اوچون ساخالامیشلار. بایرام سفره سین حاضرلاماخ اوچون سبزیدن خرمادان آینه شمعدان و ها بئله باشقا شئی لری کامل ائدیردیلر. قوناغ اطاغیندا یاسدیخلار دیوارا دایانیب و تمام اطاقین دورھسین توتوبدور. اورادا سفره نین دوره سینده ایلشندن سونرا هامی قاز توکوندن قایریمیش یاسدیخلارا دایانیب و دینجله بیلریدلر.

قوناغ اطاغیندا سفره آچیلیب و یاریمچیلیخ بیر حالدا سفره دوشنمیشدی. آنالاری قویدوغو ایکی بشقاب سبزی ده گوریب و چوخ گوزل یتیشیب. هر بیر بشقاب سبزیین ده دوره سینه بیر قرمزی نوارلا کمر باغلایب و گوزل بیر تزئین له بزه میشدیلر.

ارسلان ایکی گون "چهاشنبه سوری" دن قاباخدان هر گون گلیب و بارات، بایرام و قوربانلی سسلیب و اونلاردان ایستیردی کی باخچالارا گندیب و قوروموش و سنیب و توکولموش آغاش بوتالارین توپلاماخ اوچون گندهلر. اوشاخلار گندیب و قیریخ و سنیخ قورو آغاشلاری بیغیب و چهاشنبه سوری اوچون حاضرلایردیلر. یاریسین بارات گیلین چورک دامیندا و یاریسیندا ارسلان گیلین حیلاتلارینین بیر کناریندا بیغیب و توپلایردیلا.

قیزلار صبرلری سونا یئتراخ چهاشنبه سوری گونو بالاخره یئتیشدی. صبح گون چیخمامیشدانیج جوان قیزلار و اونلارین داللاریجا قیز اوشاخلاری کوزه اللرینده گادار چایی طرفه یولا دوشوردولر.هاوا هنوز قارانلیغیدی، اما گونشین پارچا پارچا ایشیخلاری اوزلرینی گورستمه دیدیلر. کیچیک اوشاخلار هنوز سویوخدان باشلارینی دا یورقانیب آلتیندان چیخاردماخ ایسده میردیلر. اونلار اما کوچه لرده کی جوانلارین قیرتیلدیا قیرتیلدیا گولوش سسلرینی ائشیدیردیلر. اونلار دوزدو کی هوس ایلیردیلر ائشیه ده کی جوانلارا قاریشسینلار، اما سحر چاغینین سویوخ هاواسیندا ایسدس یورقانیب آلتیندان چیخماخ ایسده میردیلر.

قیزلاری ایتیریمیه دین جوان اوغلانلاردا بایرام پالتارلارین اول دفعه اولاراخ گیب و اونلاردا دسته دسته یولا دوشولر. قیزلار یولدا گندراخ اوغلانلاریدا کی یولدا گوروردولر بیر بیرلرینه گورسدیب و دانیشیب و گولوردولر. اوغلانلار دا قیزلارین توجه لری اونلارا

جلب اولدوغون بيلاراخ بيز آز نفسلرين سينه يه دولدوروب و غرورلانيرديلار. اونلار قيزلارين دانيشيخلاريندان بير شئي آنلاميرديلار، اما بيليرديلر كي قيزلارين توّجهلري اونلارا واردی.

اونلار هاميسي گادار چاينا يتيشديلر. هله گون چيخماميشدی اما هوا ايشيخلانيردی. گادارين سويو هله چوخ گورلو و دولو ديلدی. سو بير طرفدن آز و آرامیدی، او بيری طرفدن سو گوز باشی کیمی تمیزیدی. اونلار چايين کناريندا بير داشدان يا ديك يتر تاپيرديلار كي اونون کناريندا سو بير آز درين اولسون تا اوردان راحت کوزه لرین دولدورا بيلسينلر. کوزهلری چاين چوخ کناريندان يوخ بير آز ايچريدن دولدورماليديلار. بير آیری دليل بو مساله يه بويودو كي سويون اوستونه توشن بور بوجوکلر ويا زير زيبيلی سو اوزو گنتيريب و کنارا يغيردی.

قاقيلديا قاقيلديا قيزلار کوزهلری دولدوروب و کنارا قويدولار. سوندان گلدیلر راحت خياللا سويون کناريندا ال و اوزلرين يوماغا باشلاديلار. اوغلانلار دا كي اوزاخدايديلار قيزلار اوزلرين آچيب و يويان زامان گوزلری آچيب و اونلارا باخيرديلار اما فاصله اوزاخ اولدوغونا گوره چوخ چتينيخله کوره بيليرديلر. اونلار فقط اونلاری تانيا بيليرديلر.

قيزلارين بير تعدادی شمع گتيريب و کولشدن توخوندوخلاری "ال" يکه ليخده قايقلارين ايچينه قويوب و يانديراندان سونرا بخت لری آچيلماخ اوچون گادارين اوستونده يولا ساليرديلار. يول گلين و بوقدر چابالاردان سونرا آچيخيب دینی هرهسی بير آز تاپ تاپان چورگيندن و يا بايرام شیرنيسيندن اوز يانلاريندا گتيرميشديلر پايلاشيب و يمغه باشلاديلار.

گادارين سويوندان دويموياراخ دینی بير آخر دفعه اولاراخ سويون کناريندا چونلمه اوتوراراخ چادرلارين باشلاريندان آچيب و بير الليله چادری قوجاخلارينلا ديزلرينين آراسينا باسيب و او بيری اللرينی كي كاملا آزاديدي اونونلا اوزلری يدئی سگژ دفعه اوزلرينه سو سپيب و آخردا بير آز دا سودان ايچردیلر. سوندان اوزلری اوشويوب و دوندوغو اوچون هيچانلا تتر گادارين کناريندان قايچيب و کناردا چادره لريله اوزلرين قورولايب و محکم اوکاليرديلار كي بير آز دا قيزيشسين.

اوغلانلار اوزاخدان قيزلاری نظر آلتيندا ساخلاماحدان باشقا ايله بير شئي گورمزدیلر. بعضاً اونلار يتردن صاف داشلاری تاپيب و گادارين اوستونه آتاردیلار تا گوره لر کيمين داشی چوخراخ سويون اوستونده آتيليب و سوندان جوماجاخ. بو وخت ده داها گون تازه چيخميشدی و گون چيخان طرف يومورتايلا پيشيرن تاپ تاپان چورکلرين اوستو تک كي اونلارين آنا لاری ائوده تندير ده اونلارا پيشيردی قيزاريب. گونون اشيعی گویده كي بولوتلاری قورو اودونون شعله لرينه بنزيردی كي اوزاخدان چوخ آزاراخ ايسديسين هاميليخلا حَس ائديرديلر.

ارسلان و بارات گيل ده قيزلار يولا دوشندن سونرا يولا دوشوب و گلغه باشلاديلار. گاها قيزلاردان قاباغا دوشوب و گاه اونلاردان داليا قاليرديلار. بو ياخينلاشيب و قارشى گلمخلرده هم قيزلار اوغلانلاری هم اوغلانلار قيزلاری آغير يونگول ائدراخ بير نئچه کلمه سوز ده رد و بدل ائدرديلر. شهرين هاميسي ايسدی يورقانلارينين آلتيندا ياتميشديلار. هله گونون اشيعی ائوارين ايچين

اشیخ ایله ممیشدی. چوخلاری دا یورقانلارین باشلارینا چکمیشدیلر تا گونون چیخماغین دانیب و یورقانین آلتینین ایسدیسین ائشین سویوغونان یاخشی بیلیردیلر. ائوده کیلر یئدی یوخونون ایچینده هیچ بیلیردیلر گادار یولوندا نه خبرلر وار.

بارات گیل اشیتیمیشدیلر چهارشنبه سوری گونو گون چیخمامیشدان اوغلانلار و قیزلار گادارا گندرلر اما هر ایل اونلار یوخویا قالدیلار. تازه اونلار قیز اوغلان مساله سینه آیری بیر احساسلا باخمایردیلار. کوچه دک قیزلارین هامیسین تانیب و اونلارلا دانیسیب و گولردیلر. چوخ آز اوینلار واریدی کی اوغلانلار و قیزلار بیرلیخده اویناسینلار. اما گاهاً اولوردو کی اونلار بیرلیخده "گیزدنن پانج" و "خسترپین" اوینلارین بیرلیخده اویناردیلار. هله نه اورکلرینده بیر بیره نسبت آیری و دیشیک احساس یارانمیشدی و نه ده گادار باشینا گلمخدن کنجکاولیخدان باشقا بیر منظورلاری واریدی. اونلاردان بویوک اوغلانلاری کی اوردا واریدی بونلار اونلارین دالینا دوشوب اونلار گورنلری تقلید ایلیردیلر.

باراتین افسری پالتاردان گیدیگی کت و شالوار چوخ تمیز تازه پارلاغیدی و او بیرری پالتارلارا نسبت دیشیکیدی. شهره قیدن حالدا کی دونوسلرین بیرینده قیزلارلا قارشی گلنده گونون ایشیغی قیزلارین اوزونه ووروردو بیر لحظه گوزو اوز عمی قیزیسی "اولدوز" ساتاشدی کی کوزهنی الینده داشاماخدان یورولوب و اونو چینینه آلیب. "اولدوز" دا باراتی بو لباسدا گورمیشدی. بیر لحظه کی گوزلری بیر بیرلرینه ساتاشدی، بارات گوزلریندن تا اورگینه قدر بیردن موم کیمی اریدی. او فقط بیر کلمه دیه بیلدی کی "قیز اولدوز سن بوردا نه ایلیرسن". او دا نفس وورا وورا دیدی کی "منده گنتمیشم گادارا سو دولدورام".

اونا ایندییه قدر اولدوزا نسبت بویله حالت ال ویرمیشدی. بیر لحظه ایله بیله سن اولدوزون گوزلرینین درینلیغینین ایچینده جومودو و غرق اولدو. گونون ایشیغی اونون گوزلرینین رنگین باهاردا چیخان گلر رنگینه سالمیشدی. اونون نوزون ده گاداردا یویاندان سونرا هم تمیز و پارلاخ اولموشدو و همیده سویوخدان قان چاناغی کیمی قیزارمیشدی. اما اولدوزون دوداخلاری یتیشمیش هلو کیمی قیرمزی و سولو اولموشدو. کوزه نی داشیاراخ یورگونلوغوندان نفس نفس ووروردو. اونون نفسیندن آغزی غنچه کیمی آچیلین و ایچیندن صدف کیمی دیشلری گورسنیردی. بیر لحظه اختیارسیز اولدوزون دوداخلارین یمخ ایسده دی. اونون گوزلرینده غرق اولماخ ایسدهدی.

البته بو حالتلر کی باراتا نوز وئرندن سونرا باشماخلارینین بندین باغلاماخ باهانه سینه هامیدان دالیا قالدی. کی اولدوز اما هیچ بیر دیشیک احساسی باراتا گوره اوندا یارانمادی. او گوردو کی بارات بیر آز اوجالیب و اونون تازا پالتاریندان دا خوشو گلدی. حتی گوردو کی باراتین دوداغینین اوستونده کی قارالان توکلرینین اوستونده سویوغون شهی داملا باغلایب. او بیرلحظه احساس ایلدی کی بارات اونا باخاندان سونرا گوزون قاجیردی و گوزلرین یثره تیکیردی.

بارات هیچ داها بیلمدی نه زامان ئوه یتیشدی. هر دن اولدوزون گوزلرینین درینلیغی و هر دن اونون یاناخلاری دوداخلاری باراتین گوزلرینین اونونه گلیردی. بارات سفره باشیندا هامیدان تئز و تر تسلیه صبحانه سین گورتاردی و سونرا تئز گندی تا مدرسه دن بایرام تعطیلاتینا ویردیخلری درسلی یازماغا باشلا سین. او ایسده میردی کی تعطیلاتین شیرینلیغینده و خصوصاً قارداشلاری گلندن سونرا وقتین مشق یازماغا گنچیر سین.

ناهارا یاخین کوچه یه چیخدی. او داها "تازه" پالتارلارین گیممیشدی. او گوند کی پالتارلاری اینینده یدی. گون اورتایا یاخینلاشمیشدی. اوشاخلار هامیسی اشیهده اوینایردیلار. بارات اونلارا باخماغا مجبور قالدی. چونکی اوشاخلار هر اویون کی اوینویوردولارسا، قاباخدان بولوشموشدولر. باخماغین دا اویناماخ قدر لذتی واریدی. قوربان بو طرفدن سسلدی کی "اوغان به سن هارداسان؟" بارات دا قیتردی کی "مشق یازیردیم" اوشاخلارین چوخو کی مدرسه نین مشق لریندن خوشلاری گلمیردی بیر آجی گولوشله باراتین بو سوزون قارشیلادیلار.

بیر سری "مرمر" اوینایانلارین باشی اوستونده دوروب اونلارا تماشا ایلدی. نجه "بیر قرانلیخلاری" یاریم متر یاریم متر فاصله یله بیر بیرین دالیسیجا دیک دوزوب سونرا اولده کی خط دن ایکی بارماخلا مرمرلری اونلار طرفه دیغیرلادیلار. اگر باشلایان اونلارین بیرین ووروب و سالسایدی، او بیریسین نشان توتمالالی و او بیریسینه مرمری دیغیرلاتمالیدی. اگر ووراماسایدی ایکینجی نفر باشلایاجایدی. اویون بیلهسینه دوام ایدیردی تا آخیر بیر قرانلیخ دا وورولسون.

اوندان سونرا دیوار قیراغیندا بیر ساهات دا بادام اوینایانلارین اوینلارینا باخدی. بایرام یاخین اولدغو اوچون اوشاخلارین هامیسینین جیلرینده پول اولدوغو اوچون چوخ "قمار" تکین اوینلار اوینایردیلار. بادامی دا متر یاریم فاصله یله بیر خطین دالیسیندان تک یا جوت دیب و بیر به بیر آتیردیلار. تک دیسیدیلر و جوت اولسایدی او بیرری نفر اوداردی. اوندا گوروردون بیرسینین جیلری دولوردو بادامان و او بیریسینین جیبی بادامان بوشالیر. بیر تعداد اوشاخلار دا باغچادان ال آغاجی کسب و "پله دسته" یا "آغاج آغاج" اوینایردیلار.

ناهار وقتی یتیشیردی. اونا گوره یواش یواش کوچه بوشالیردی. بارات گیل بیلیردی کی بو بیر ایکی گونون ایچینده قارداشلاری تهراندان گله جنخ. آنالاری ناهارا کوفته سللمیشدی. کوفته سالان زامان آنالاری صبح گنڈیب و قصابدان مال اتی آلانندان سونرا اونو گتیریب بعضاً اوزو و بعضاً ده اوشاخلار اتی ات داشی نین اوستونده دویوب و سونرا بیر مقدار دا اونا سوغان قاتیب تازه دن دویماخدان سونرا اونو آنالارینا تحویل ویرردیلر تا او گرده دویو و لپه و ساری کوک و باشقا شیلری قاتیب و اوندان کوفته دوزلدسین. آنالاری دا کی ناهارا هر گون ئوه گلردی، ناهارین بیندن سونرا بیر داغ و قاینار چای اونون اوستوندن ایچیب و اوزون یلیه یلیه حیاتدان دروازهیه و دروازه دن ده اشیه باخا باخا دوروب دیردی کی "نامازیمی دا توکاندا قیلارام" و سوندان یولا دوشوردو.

بیندن سونرا اوشاخلارین قارنلاری دولوب و بیر آز کسل و یوخولو اولوردولار. اونلار دا چایلارین ایچندن سونرا بیر آز دینجلمغه مشغول اولدولار. اوندایدی کی بیر داها "اولدوزون" گوزلری و یاناخلاری و دوداخلاری باراتین گوزونون قاباغینا گلمغه باشلادی. بارات اوزو اوتاناراخ باشلادی اوزون مژمت ایلماغا. ایله بیله سن کی بیر گناه ایش گورور بیله نظرینه گلیردی کی گادار باشینا گتتملیدی. بو فیکیر اونون یادینا دوشنده اولدوزون گوزلری اونون وجودون موم کیمی اریدیردی. تنز سعی ایلدی فکرین دیشیب

و باشقا بیر شئی لرله افکارین مشغول ایله سین. بو فاصله ده بیردن گوردو کی یر نفر یتردن اونو ترپده ترپده بیله سینه دیر کی "بارت، بارت قالخ ایغا". بارت اوزاندیغی یترده یوخلاب و یوخویا گندمیشدی.

بارت تئز قالخارکن اوزون و باشینی اوکلاماغا باشلادی. سونرا تئز اشیه قاشدی تا مطمئن اولسون بیواختا قالمایب. هنوز هاوا اشیفیدی و آخشاما بیر نئچه ساهات قالیردی. یوخو اونو بیر آز کئی ایله میشدی. اونون عادتیی یوخویدو ناهارلار یاتماغا. بیر طرفدن کوفته نین یماغی و او بیرری طرفدن سحر تئزدن قالخیب و گادارا گنتمه سی اونو یوخویا آپارمیشدی.

کوتون گئیپ و کوچه یه قاشدی. ارسلان و بایرا گیلدن کوچه ده هیچ بیرین گورمه دی. فقط قورباننی گوردو کی بیر دسته اوشاخلارلا "کوس آغاچ" اوینایر. بو او یون دا اونلار یئده بیر جولاً قازاردیلار. بیر دسنه توپو آتماخلا و جولایا سالماخ ایستردی و او بیرری دسته آغاچ لا توپون جولایا دوشمه سینین قاباغین آماغا چالیشاردیلار. بارت چوخ زحمت له قورباننی او یوندان اشیه چکیب مجبور ایلدی که اونولا گل سین تا ارسلان و بایرامین دالیسیجا گن دسینلر.

ارسلان گیلین اولری تپه نین دوشونده ایکی مرتبه یه بنزیردی. او یوخاریدان بونلارین سسینه بالکونا چیخارخ اونلار خبر وئردی کی ائوده دیر و ایندی اشیه جیخاخاخ. او دونو ایچریه و بیر بئش اون دقیقه دن سونرا تازه پالتارلارین گیمیش و تازا باشماخلاری اینینده ائشیه چیخدی. اونلار سونرا بایرامین دالیسیجا گن دیلر. او دا تازه پالتارلاری اینینده چیخارکن بارت و قربان دا فکیرلرین دیشیب و ئوه دونوب و پالتارلارین دیشدیلر.

چوخ احتیاط لا کی پالتارلاری باتماسین قاباخدان توپلادیخلاری اودون لاری ائشیه چیخادماغا باشلادیلار. اونلار تازه متوجه اولوردولار کی نقدر چوخ اودون توپلامیشلار. اودونلاری بئش آلتی کوما یا بولوبوب و حاضر اولوردولار کی اونلاری اودلا سینلار. اونلار قارانلیغی گوزلیردیلر. بو فاصله ده یادلارینا دوشوردو کی گنجه نین "باجا باجا" سینا گرک شال حاضرلا سینلار. اونلارین بو بابتدن خیالاری راحتیدی چون کی قیشدان اونلارین هامی سینین بویون شالری واریدی.

آخشام قارانلیخ یاخینلاشماخلا بیرلیخده هوا دا سویوخلا شیردی. اوشاخلار شالارینی بویونلارینا دولایارکن اودونلارین دوره سینده دولانیردیلار. قیزلار اوغلانلار، آنالار و آتالار هامی سی یواش یواش اشیه چیخیردیلار. بارت گیل هیچ وقت کوچه نی بو قدر شلوخ گورم میشدیلر. هامی دا تازه پالتارلارین گیپ و گوزل و پارلاخ گورسنیردیلر. داها زامانی یوبادماخ وختی دیلدی. اودونلارین کوما لارینا اود قالاماغا باشلادیلار. سونرا اوغلانلار بیر آز دالیا چکیلدیلر تا یئل اودونلارین اودونو قیزیشدیر سین. اودونلار بوغدا سوتولونون یانماغی کیمی "چرت چرت" سسی وئیردی. شعله لر قالخدیخجا اونلارن اشیخلاری کوچه نی پارلاخ پارلاخ اشیخ ایلیردی. الوین سسی ده ایسدیله بیرلیخده یاخینداکیلارین اوزونه هجوم گنیریدی. سویوخ هاوادا اودون ایسدیسی ملتین آلرین و جانلارین قیزدیریدی.

شعله لرین اوجا اولدوغو اوچون هیچ کس اودون اوستوندن آتلاما جرات ایله میردی. بیردن بو حالدا هامی گوردو کی ارسلان توه چکیلدی و اولکی اودون کوماسینا هجوم گیرارخ اودون اوستوندن آتلاماغا باشلاب و ایکینجی و اوچونجو کوما یا هجوم آپاردی.

"آتیل ماتیل چرشنه ، بختیم آچیل چرشنه " . او شعله لری یاراراخ بیر شبیه کیمی اونلارین آراسیندان اوچون و او بیر طرفه ئچدی. اونون ساچلاریندان بیر نئچه سی الازدانمیشدی.

اونون دالیسجا مجال وئر مه دن قربان. اونلاردان سونرا بارات و بایرام دا آتیلماغا باشلادیلار. سوندان هامی بیر بیر قاریشاراخ سس سسه ویر دیلر هر کس بیر طرفه بیر کوما اودون اوستوندن آتیلماغا باشلادی. اودون شعله سی بیر آز یندی اما اودونلار کوزه رراخ اونلارین ایسدیسی چوخالیردی. بو زاماندا قیزلارین چوخو دا آتیلماغا باشلادیلار. "آتیل ماتیل چرشنه، بختیم آچیل چرشنه". کوچه ده بیر ولوله دوشدو کی تایی یوخ. هامی بیر هیجان ایچینده بختلری آچیلماخ اوچون هانسی کوما نین باشی خلوت اولورسا اونون باشیندا توپلاشیب و اودون اوسوندن آتیلماغا باشلادیلار.

بوردا بارتین بیر دها گوزی اولدوزا ساتاشدی. او دا بیر کوما قیزلارا گوله گوله اودون اوستوندن آتیلیب و سوز اوخویوردولار. اودون شعله سیده اونون گوزلیغین مین مرتبه گوزل ایله میشدی. قیرمیزی کوبنه یی اونا چوخ گوزل یاراشیردی. بوتون یاخاسین و بوغازینی کوبنه توتوموشدو. الوارین شعلهلری اونون گوزلرینده اویناماغا باشلامیشدیلار. گویا اورادان گوزل بیر تالار تاپا بیلمه میشدیلر. اونون سسلر ایچینده قاه قاه چکیب و گولمه لری گوزلتیرن موسیقیلردن ده آرتیخ باراتین اورگینی تیتردیردی. شعله لرین ایسدیسینده و هاوانین سویوغوندا اونون یاناخلاری و لاله کیمی قیزارین و دوداخلاری قنچه کیمی گولوشدو آچیلیب و یومولوردو. اونون وجودوندا بوتون گوزلیخ، حیات و یاشاماغین لذتین گورمخ اولوردو. اما بارات بونا بنزر کی بیر دها گناه ایش گورور تئز اوزون دوندردی و اویری طرفه گتدی. اولدوزدا نه انو گوردو و نه اونا متوجه اولدو. بیر دها باراتین اورگی موم کیمی اریب و آری سوسلاندی. او چوخ تئز اوزون تاپیب و گننه هامی نین ایچینده اولارین اوستوندن آتیلماغا دوام وئردی.

سوندان دهای ملت یورولوب و آجیخیردیلار. اولدار سوندوخجا قیرمیزی کوزلری یئرده قالیردی و هوانین قارانلیغی دها آیدینلاشیردی. کوچه یواش یواش قیزلاردان و خانیملاردان بوشالیدی. سونرا آتالار اوغلانلاریندان ایسدیردیلر کی ئوه دونسونلر. اوغلانلار دا بیر مقدار اکراهدان سونرا ئوه و سفره باشینا دونوردولر. اونلار قاباخدان بیر بیرلریله قرارلاشمیشدیلار کی شامدان سونرا "باجا باجا" یا گتتملی دیلر. هامیسی تلسیه له شاملارین ییب و اشیه قاشدیلار. بارات اشیه چیخمامیشدان گوزو پنجره لرینه ساتاشیب و بیر قرمزی شالین اوردان سالانماسین گوردو.

تئز باشلادی بیر یامان دیمغه "آی ارسلان" اودو باخ اونون شالیدی. آناسی دا باشلادی " نه بیلیرسن. مین نفرده او شالان وار" آناسی شالین باشینا بیر نئچه دانه شیرنی باغلادی. بو زامانیدی کی بارات احساس ایلدی کی بیواختا قالیب. تئز کوچه یه قاشدی. کوچه ده ایکی دانه "فیشقا" چالماخلا اونلار بیر بیرلرینی تاپدیلار. اونلارین فیشقا چالماخدا مخصوص بیر هاوالاری واریدی کی اونلارین بیر بیرلرین تاپماغ اوچون نیشانه لریدی.

داملارین اوستونه چیخماخ اصلاً چتین دیلدی. داملارین هامیسی یا بیر مرتبه یدیلر یا دا دالی لری تپه یه دایانیردی. اوشاخلار دا داملارین قارلارین توکماخلارینا خاطر داملاردان یوخاریا چیخماغین یولون بیلیردیلر. او ئولرده کی "باجا" واریدی "باجا" دان و او ئولرده کب "باجب" یوخویدو پنجره قاباغیندان شالر بیر به بیر سالانماغا باشلادی. هر ئوده هر سالانان شالین باشینا " آلمادان ف

پولدان ، شیرنیدن و یا نغل " باغلاردیلا. او اوشاخلار کی داما چیخا بیلمیردیله و یا قیزلار چادرالارین باشلارینا سالیب و اوزلرین کامل توتاردیلار و قاپی قاپیا یولا دوشوب و قاپیلاری چالیردیلا. سوندان قیزلار تئز ئوه دونوب و کیمدن نه بایراملیخ چرشنه گئجه سی آلیبار بیر بیرلرینه دیب و اونلاری ییه ییه شیرین شیرین گولوردولر.

اوغلانلار اما دام دیوارلارلا گولشمغه مشغولویدولار. اونلارین فقط سسلری کوچه دن گلیردی و شبه کیمی شاکری باجا لاردان و ایوانلارین قاباغیندان و یا پنجره لر قاباغیندان سالانیردی. اونلار اوشودوخلری زامان آلدیخلاری شیرنیلرین ییب و اشیه ده کی اودون ایسدیسینده آلرین قیزدیریدیلا.

کوچه لرده سسلر یواش یواش آزالیردی و اودلارین اوستونده کول آماغا باشلیردی و شهرین هامیسی بیر اوزون و سرخوش گوندن سونرا هامیلیخدا یوخویا گئدیردیله. اونلار شیرین یوخونون ایچینده بیر ایتین اوزاخلاردا بم و اوزون سسله هوورومغین اشیدیردیله. او دا بوندان پیغام ویریردی کی "آرام یاتین کی شهرین نگهبانلاری اویاخدیلا".

صباح صبح باراتین آناسی اونو اوایادا بيلمیردی کی گنتسین و صبحانه یه سوت آلسین. اونا گوره گوجو رشید قارداشینا چاتدی و اونو گوندردی کی گئدیپ قاپاندان قاتیخ آلسین. اوشاخلارین مدرسه لری یوخویدو، اما اونلارین آنالاری عادت کیمی صبح گون چیخمامیشدان قالخیب و نامازین قیلاندان سونرا "پیروز" قارداشلارین کی حالا بیر اوشاغیدی و سحرلر تئزدن قالخاردی آپاریب اوزویله باخچادا دولاندیراردی. او دال به دال اوشاخلا شیرین شیرین دانیشاردی و چوره ده کی قوشلاردان، گوللردن و باشقا گوردوخلری شئیلردن دانیشاردی. پیروز دا کنجکاولیخلا و هیجانلا آتاسینین دانیشیخلارینا قولاخ وئردی.

اونلار دونوب گلن زامان رشید قاپاندان دونوب و صوفی عبدالله دان قاتیخ آلیب و گلیمیشدی. آناسی قاتیخ چورک ییب اوسدوندن بیر استکان داغ چای ایچدی و توکانا گئدیغی زامان رشید بیر داها یورقان آلتینا قاجیب و یورقانی باشینا چکیب و یاتماغا چالیشیردی.

باراتین گوزونه اشیک دوشوردو و اونا گویموردو راحت یاتسین. او بیر طرفدن ده قهوه خانا دان آناسینین سسین اشیدیردی. پیروز دا قاباغینداکی اویونجاخلاری بیر بیر چالیب و گولوردو. بارات آناسینین اوخوماغین چوخ آز گورموشدو. اونا گوره یورقانی آلتیندان قالخماخ ایسته میه راخ گوزون یالاندان یوموب و آناسینین اوخوماغینا قولاخ وئردی. " داغلاردا جیران گزر ال ایاغین داش از من یارا نیله میشم یار مندن کنار گزر جیرانیم، ترلانیم، هاردا قالدی گلمدی، قاش قارالدی گلمدی ". آناسی یا هیچ وقت اوخومازدی. اوخوسایدی دا هیچ زامان شاد ماهنی اوخومازدی. ایندی ده "جیرانلارینین یولون گوزلیردی".

بارات بیر مدت اوزون یورقانی آلتیندا ساخیلاندان سونرا دوام گتیره میب قالخدی. بیر بالاجا سس چوخالاندان سونرا "ترلان" لا "مارال" یوخودان قالخدی. اونلار ایکی سیده بیر دست یورقان تشکین ایچینه یاتمیشدی. ترلانین باشینین توکو قسا و صاف اولاردی. اما مارلین توکلری اوزون دولو و چوخ زامانلار دولاشیخ اولاردی. صبح لر یوخودان دوراندا اونو یوخولو حالدا او قیرجنی باشیلا گورمخ لاپ تماشالیدی.

هامی یوخودان دوراندان سونرا گرک حیاتا گئدیپ و اوردا قویودان سو چکیب و آفتابه لری دولدوروب و اوز گوزلرین یومالیدی. پله لردن حیاتا دوشن زامان داها آدمین یوخوسو قاجیب و کاملاً اویانیب و هشیار اولوردو. گویونون سویوخ سویون چکیب و آفتابه یه دولدوروب وحیاتین گوشه سینده توالته گئدیپ و گلندن سونرا همان سویوخ سویلا ال اوزلرین یویاندان سونرا اصلاً یوخودان بیر نشانه قالمیردی که هیچ تئز صبحانه لرین بیندن سونرا گئدیپ و حیاتی سویلیب و سوپورمغه باشلایردیلار.

آنالاریدا صبحانه دن گورتولاندان سونرا قبالاری قویونون کنارینا آپاریب و دیواردان بیر تگه "سواخ" قوپاردیب و اونلا باشلادی قبالاری سورتماغا. قبالاری یویوب و سویا چکندن سونرا بر آز دا سماورین قالان قابنار سویوندان اونلارین اوستونه توکدو. بو ضمن ده قیزلار دا هره سی حیاتین بیر گوشه سیندن باشلایاراخ تتر تتر حیاتی سوپوروردولر. اونلار ایشلرین چوخ جدی توتاراخ تلاش ایلیردیله کی بیر بیردن دالیا قالماسینلار.

آنا دا قبالاری یویاراخ گویا اوز فکرلرینه جوموشدو. او صبح دن دیلینه دوشن ماهینی مرتب زمزمه ایلیردی. "جیرانیم ترلانیم هاردا قالدی گلمدی قاش قارالدی گلمدی". قیزلار حیاتی سوپورماخدان قورتولوب و پله لرین اوستونده اوتوروب و بارماخلارین ایپ دولایب و بیر بیرلریله اونایردیلار. آنا دا یواش یواش ناهارا نه دوزلتمه سینی فیکیرلشیردی. بارات دا گونه کی پالتارلارین گیب و اشیه گتماغی دوشونوردو.

تویوخ وخوروزلاری اشیه اوتورموشدولر. اما قازلار هنوز چورک دامینین قاباغیندا اوزلرین گونه ویریب و یاتمیشدیله. رشید تتردن ائودن اشیه گنت میشیدی. اختای دا پیچاخ الینده بیر ال آغاجی دوزلدیردی. هامی آنانین غمگین اوخوماغیندان سونرا و اونون او ماهنی نی زمزمه ایلیب و سکوتدا فکره جوم ماسیندان بیر آغیر و غمگین حالدا بیر انتظار حالیندا ایلدیلار.

بیردن اختای حیاتدان چغیردی. "نه، نه، نه، مشدولوغومو وئر، داداشلاریم گلدیلر". بو سسی اشیتماخلا آنا الینده هر نه واریدی یره آتیب و بوراخدی. بیر دلی جیران کیمی کی بیر بویوک تارلادا اوز ایتیردیغی بالاسینی تاپیب اشیه قاشدی. اوغلانلاری گوردن سونرا اختیارسیز اونلاری باغرینا باسدی. اورگی سرعتله دویونوردو. دیلی دولاشمیشدی و دانشامیردی. تنها کلمه کی آغزیندان چیخیردی و دویماخ اولایلیردی "بالالاریم". اوشاخلار داداشلارینین الیندن چمدانلارین آلیب و چوخ زحمتله دالدان سورویه سورویه چکیردیله.

یواش یواش پله لره یاخینلاشانا قدر آنا بیر آز ائوزون تاپیب و آیری بیر سری کلمه لر ده دیلینه گتیریردی. "قوربانیز اولوم، باشیزا دولانیم". اورک دویونمه سیده آزالیب و اوزونون رنگی کی سوت کیمی آغارمیشدی عادی حالینا دونمغه باشلادی. تازا تازا دوداخلاری گولمغه باشلادی. اوشاخلار گوروردولر کی داداشلارینین پالتارلاری نه گوزل مرتبیدی. اونلار گوروردولر داداشلاری اوزلرین صاف و تمیز قیرخییلار و حتی مرتب باشلاریندا داراییلار. اونلارین باشماخلاری چرمندیدی و واکس وورولموشدو. اوزلرین داداشلارین الینه و اوستونه سورتراخ اونلارلا برابر ایچریه گلدیلر. داداشلارین چمدانلارین قوناغ اطاقینا آپاراراخ هامیسی اورایا دولدولار.

داداشلارین چمدانلارینا هامیسی گوزلرین تیکمیشدیله. داداشلار دا تتر کیف لرین ایچیندن اونلارین هر بیریسینه بیر هدیه کی تهرانان گتیرمیشدیله وئریدیلر. اوشاخلار فعلاً بو هدیه یه راضی اولاراخ داداشلارین تماشا ایلیب و افتخارلا اونلارین سوزلرینه قولاخ وئریدیلر. بو فاصله ده اختای قاجیب و توکاندا آتایا دا خبر وئریب و اوندان ایکی قران دا انعام آلمیشدی. اونا گوره گوردوخ ناهار وقتی یتیشمه میشدن آتا دا ئوه گلدی. او دا اوغلانلاری باغرینا باسیب و اوپوب و قربانلاری اولدو. هامینن ئوزو و گوزو و تمام وجودو گولوردو. بیر ساهات بوندان قاباخکی سکوت کاملاً دیشیلیب و شنلیک و شادلیغا دونموشدو. اختای دا اشیه

دن ایچریه گیردی بارماخلارین یالیا یالیا، او دا ایکی قرانیا بامیه شیرنی سی آلیب و اشیح ده یمیشدی کی مبادا ایچریه گلسه او بیریرله پایلاشماغا مجبور قالسین.

بارات گیلین ثولرینده داهی بایرام رسمیت تاپدی. دوزدو کی بایراما هله ایکی گون قالیردی، اما ایله بیله سن کی بایرام بو گوندن باشلامیش. "خاور باجی" هیچ بیلمدی نه زامان و نه جوره سینه بیر گوزل قاز اتیله شوربا دوزلتدی. البته کی قیزلاردا شادلیخلاریندان پروانه تکین "والرون" دوره سینه دولانیب و آنالارینا کمک ائدیردیله. ترلان سلیمان داداشینین اته ینی چکراخ اونو سسایردی تا بو قال ما قالین ایچینده اونو توجه ایله سین. سلیمان ترلانا باخان زامان ترلان اونو بیر صفحه کاغذی کی نئچه هفته کیتابلارینین ایچینده گیزتمیشدی گورسدی. او املا درسینده ایگیرمی آلمیشدی. سلیماندا اونو گورندن سونرا اونون سئومه سینه قاریشیب و باشیندان اوپدو.

اوغلانلار بیر مقدار سفرین اوزونلوغوندان و یولون خبرلریندن دانیشدیله و بیر مقدار دا قارداشلاری و باجیلارینین سورولارینا جواب وئردیلر و دانیشیخ دوام ائدیردی کی آنالاری اونلاردان ایسته دی کی قارداشلارین چوخ یورماسینلار. قارداشلار دا چمدانلارین آچیب و ایچیندن نئچه قوطی دیشیه جوره شیرینی کی بیزیم طرفلرده یوخویدو گتیرمیشدیله. اونلار بیر مقدار میوه ده اوزرلیه گتیرمیشدیله. داهای بارات گیلین ده بایرام سفره لری هامی نین سفره سی کیمین تکمیل اولموشدو.

اوشاخلار داهای قارداشلارین راحت بیراخیب و کوجه یه اویناماغا قاجدیله تا عین حالدا قارداشلارینین گلمه سینین خبرین هامیلا پایلاشسینلار. بایراما ایکی گون قالیر ، هوا دا گونش دی و هامی اوشاخلار کوجه ده اوینیلار. یترین قورو و عین حالدا یوموشاخ اولدوغو اوچون اونلارین چوخو " آغاج آغاج و کوس آغاج و یا چیلیک آغاج " اوینو اوینایردیلار. قیزلاردا "خستر چین" اوینایردیلار. رشید کی تازه پالتارلارین گیمیشدی یولداشلاریلا دولانماغا گتمیشدی و بارات ، اختای و ترلان و مارال دا اوز یاشلی و اوز تایی یولداشلاریلا اویناماغا مشغول اولدولار.

اوشاخلار هر گون صبح تویوخ خوروز لا بیرلیخده اشیه چیخیب و اونلارلا بیرلیخده ایچریه دونوردلر. باراتگیلین ثولرینین قباغی بیر طرفدن کی باخچالیغیدی او بیری طرفدن بویوک آچیخلیخ میدان کیمیدی کی اوردا اوشاخلار اویناردیلا. اونلاردا بیر آز اوزاخدا "کونیز قباغی" محله سی و یا "خرمنلیخ" محله سی دا بونا تایدی. مسجد قباغی محله سینین قباغیندا ایله اویناماخ میدانی یوخویدو کی اونلار دا بو بیری محله لرین بیرینه گلیب و اوردا اویناردیلار.

"چولاخ درویش" اوشاخلارین بیرینین آدیددی. اونون آدی درویشیدی اما چون ایاخلارینین بیری او بیرسیندن قسایدی و یول گئندنه بیر ایاغین چکیب و بویو هی قیسالیب و قالخیردی اوشاخلار اونو اوز یانلاریندا "چولاخ درویش" سسلردیلر. البته اونون اوزونو سسلینده "درویش چاغیراردیلار. اما بیر بیرلریله اولاندا آدی "چولاخ درویش" اولوردو. "چولاخ درویش" بیر اود پارچاسیدی کی تایی یوخویدو. او باراتدان بیر ایکی یاشدا کیچیکیدی اما بارات اوندان بیر مقدار حساب آپاریب و اوزاخ گزردی.

نئچه دفعه ده مدرسه یولوندا گلرکن اونلار بیر بیرلریله سوزلشیب و قرار قویموشدولار کونبز قاباغیندا بیر بیرلریله گولشسینلر تا هامی گورسون هانسی گوجلودو. بارات کی هر نئچه دفعه ده "چولاخ درویشین" بئلین یثره وورموشدو اما چون هیچ زامان شر و داوا دالیسیجا دیلدی اوندن اوزاخ گزماخ ایسدردی.

"چولاخ درویش" یومورتانین قابیغیندا بیر نازیک دلچ دلیب و اونون ایچین آغ ساقیزی پیلته پیلته ایلیب و اونولا دولدوراردی. سوندان گلیب بارات گیلین محله سینده او اوشاخلار کی بونون بو کلکین بیلمزدیله اونلارلا یومورتا دیوشدوروب و یومورتالارین اوتاردی. آخشم ثوه دوننده بش اون یومورتا اودوب و اوزویله آپاراردی. بارات هیچ زامان او اوینایان دسته یه قاریشمزدی. اونون آتاسی هم شهرین ان مشهور قمارچی سی اولاراخ "درویش" ده اوشاخلارلا چوخ قمار اویناردی. همیده اونون آتاسی "سید" اولدوغو اوچون آروادلارا دعا یازاردی.

بو دعا یازماخ مورده بارات گیلین ئولرینده "سلیمان و فیروز" او قدر صحبت ایلیب و اونون غیر علمی و خرافی بیر دوشونجه اولدوغونو دیمیشدیله کی اونلارین ئولرینده هیچ کس داها دعا مسأله سینه اینانمیردیله.

بیر گون باراتین بویوک ننه سی "گلر ننه" اونلارا گلیمیشدی و بیر مقدار ایلشیب و دانیشانان سونرا ناخوشلوغونان شکایت ایلیاراخ "میر علی" نین یانینا گنیدب و اندان بیر دعا یازماسینی ایسته مغینی سویله دی. فیروز اوزون ساخالیب و دندی که "ننه من اوزوم میر علی دن چوخ سوادیم وار قوی من سنه بیر دعا یازیم" بالاخره "ننه قبول ایلدی و فیروز بیر صفحه کاغذ اوستونده اوزو بیلیر کی نه لر یازدی. سونرا اونو دعا یازانلار قدین کیمی قدددی و سونرا ننه یه سفارش ایلدی کی بو دعانی بیر هفته باغلیاندان سونرا سودا نه ایلیه سن و سونرا سویون دا نه لر ایله سی تا یاخشی اولاسان. گلدی و بیر هفته سونرا یاخاخ اونون باشی آغریسی گنتدی و حالی یاخجی لاشدی. سونرا دا اعتقادی دعایا آزالمامیشدی فقط اعتقاد تاپمیشدی کی فیروز دا دعا یازایلر.

صباحسینا کی بایراما داها بیر گون قالیردی، هامیسی ائوده اوتورموشدولار و ناهاردان سونرا دانیشیردیله. سلیمان لا فیروز دا اشیه گنتمیه جاغیدیلار چونکی اونلارین یولداشلاری بونلارین دالیسیجا گله جغیدیلر. اونا گوره اوشاخلار دا اشیه گنتمه یب تا داداشلارینین یولداشلاری گلینجه اونلاریلا دانیشیب، گولوب و خوش آن لار گنچیرماخ ایستیردیله. هر نه دن اونلاریلا دیب، دانیشیب و دانیشیخ ائدیله.

بو دانیشیب گولماخدا بیردن "فیروز" دونوب باراتا دندی کی "یادیان گلیر نئجه سنی سنت ایلدیخ؟". بونو دینده هامی باشلادی قهقا چکیب و گولسونلر. بارات دا اونلارا قاریشیب و بیر آجی گولوشله اودا گولودو و او صحنه لر سینما پرده سی کیمی گوزونون اونوندن گنچمه غه باشلادی.

بارات حالا چوخ آیدین یادینا گلیر که نجوره سینه اونو سنت ایله دیله. چونکی اوندا چوخ دا کیچیک دیلدی و یدی یاشینا دولموشدو. او اشیه ده ارسلانلا برابر اوینایردی و آخشاما یاخینیدی کی فیروز گلدی و اونو سسلدی. "بارات" داهی بسدی

آخشام اولدو گل ئوه قوناغیمیز وار. بارات چوخ سئویندی کی ئوده قوناخ وار. اودا گئندن سونرا گوردو داداشلاری دا قوناخلا برابر قوناخ اوتاغیندادیلار. باراتا بیر اشاره وئردیلر کی سنده گل قوناغ اوتاغینا. باراتین قولتوخلارینین آلتی یئله یئله گلدی و اوتوردو. قوناخ بیر سویوخ قانلی بیر یاشلی کیشیدی کی اوزوندن چوخ تمیز قیخیمیشدی.

بیر آز گئچمه میشدی کی بیر "مانقال" دولو تازا کول گئتیردیلر بیر کیچیک سکی بارادان سونرا ایسده دیلر سکی نین اوستونده اوتورسون و مانقالا دولو کولو اونون ایاخلارین آرایب آراسینا قویدولار. بارات بوراجاخ گوردو کی دیه سن نرمال بیر شرایط دیل. اما داداشی ایسدیب اوتورسون سکی نین اوستونده.

بیر نئچه لحظه دن سونرا "قوناخ قاباغا گلیب و ایلشدی باراتین اونونده. داداشی باراتین شلوارین اشاغیا سیریب و قوناخ باشلادی اونون قاباغینداکی آلتی سیغارلاماغا. نئجه کی یارات گیل ایلانلاری توتوب و اولدرندن سونرا سیغارلاردیلار. بیر مدت سیغارلایاندان سونرا بیر کیچیک فوتوسو کی یانیندا گئتیرمیشدی اونو آچاماغا باشلادی. اونون فوتوسونون ایچینده "اولقوش" و "الکل" و "پانیخ" و قیچی نی گورنده بارات باشلادی چیغیریب و قاشماغا. اما اونو ایکی نفر محکم سکی نین اوستونده میخ کیمی ساخلامیشدیلار.

هامیسنا بیر دقیقه چکمدی کی اولگوجن اونون آلتینین باشین قوپاردیب و اوستونه تازا کولدن باسدیلار. کول اونون قانین جانینا چکیب و لخته باغلاب و قورویوردو. اما باراتینکی چوخ چکدی کی قانی دایانسن. هامی شادلیخ ایلیردیلر اما بارات تیرتمه ایچینده و قورخو حالیندا بیر طرفنده آغری ایچینده شیرنی آغزیندا آغلایردی. اونون شلوارین چیخاردیب اونا اونلوک گیدیردیلر. داها هامی اشیح ده باراتی اونلوک له گورنده بیلیردیلر اونو دا کسدیریبیلر.

قوناغ اطاغیندا دیواردا بیر میخ واریدی اوردان بلکه بیر آی باراتی سئیندن سونرایا جاخ بیر کیچیک تکه ات تاخیلیمیشدی. او بیر تکه ات بیر آیدان سونرا بارات بیلمدی هارا گئتدی. بلکه او دیواردکی میخدان ایتدییه قدر نئجه تکه ات سالایب اونو دا بارات هیچ زامان بیلمدی.

بالاخره بایرام قاباغینین شوخلوخلاریندان دا باراتا اونو سنت لماخ شوخلوغو ییتیردی. فیروز و سلیمانین یولداشلاری گلندن سونرا اونلار داها آز اوشاخلارنان ایلگیلنوب و تهرانداکیلار تهراندان و تبریزدهکیلر تبریزدن و اورمییه دکیلر اورمییه دن و ها بئله هر کس اولدوغو یترین دانشگاهی و محیطیندن دانیشیردی. اونلارین صحبتلرینین دا مضمونو اوشاخلارا آنام وئرمیردی. اونلار تئز بیلدیلر کی اشیه گئدیب و بایرام آخشامیندا بیر یولداشلاریلا گوروشماخ ایله ملیدیلر. بارات بیر داها "تازا" پالتارلارین گیب و کوچه یه چیخدی.

هیچ کسی کوچه ده گورموبیر راخ شهرین اصلی خیابانینا طرف یولا دوشدو. ناهاردان خیلی گئشمیشدش اما آخشاما دا خیلی قالیردی. بارات "دخانیه" ساختمانیین قاباغینا چاتاندان سونرا سولا دونوب و شهرین اصلی توکان بازارینا طرف یولا دوشدو. تمام جوانلار نه فقط "پیاده رو دا" بلکه خیابانین اوزونده دسته دسته ووروب و ایکی طرفده یول گئدیردیلر. خیابانین اورتاسیندا

بیر ماشینا گلیب گنچماخ اوچون زحمتیله یئر اولاردی. "رشید" گیل و اونلاردان بویوک جوانلار هامیسی خیاباندا قدم ووروردو. بارات دا سیننه سین نفسله دولدوروب و اوزون بویوک و جوان احساس ایلیردی. هر دن ده دونوب پالتارلارینا باخاندا داها چوخ بیر عجیبه حالتده احساس قوت تاپیردی.

"شیر خورشید" خسته خانا سینین قاباغیندا قربان ، بایرام و ارسلان راست گلدی کی هامیسی بیر نقطه ده "نرده لره" دایاناراخ، گونه باخان تخمی "چیتدادیردیلا" بایرام لا ارسلان ایکسیده تلرین ایسلادیب و یوخاریا دارامیشدیلا و اونلاردا تازا پالتارلارین گیمیشدیلا. بارات یتیشماخ همی الین آچدی و اونلارین هر بیرسی بیر مقدار "تخم" لاردان اونون الینه بوشالتدیلا. بیر بیرلرینه نئچه تقا ووراراخ نئچه آتماجا دا بیر بیرلرینه آتدیلا.

ارسلان کوچه ده و خیاباندا قیزلار گئندنه هر دن آلتدان آلتدان اونلارا باخاردی. بایرام و قرباندا بو مورد ده اوندان چوخ دالیا قالان دیلدیلر. اما بارات بو موردده نه فقط چوخ اوتانجاغیدی، بلکه اوشاخلار اونا قیز آتماجاسی آتاندان چوخ اوتانیب و ناراحت اولوب و قیزاردی. او بوندان قورخاردی کی بو سوزلر گندیب و او قیزلارین قولاغینا یتیشسین. اوندان بارات نه جور اونلارین اوزونه باخیب و اونلارلا دانیشا بیله جخ.

اونلار مدرسه دن و معلملردن و کوچه دکى اویونلاردان و بالاخره کوچه دکى قیزلاردان دانیشماغا باشلا دیلا. قیزلارین صحبتینده بایرام و ارسلان هامیدان چوخ قاباغا آتیلاندیلار. اما بارات "سیچان دلین ساتینا آلیب" و دالیدا گئزلنیردی. اونلار سونرا یولا دوشوب و بیر باشاباش خیابانی اشاغیدان یوخاریا گندیب و باشلارین باشلارا قاتدیلا.

بو قدم وورمادا تازه گلن قوناخلاردان دا چوخون خیاباندا گوردولر. اونلار همیده او بیر یولداشلاری کی آیری محله لرده اولوردولار اونلاردان دا چوخون گوردولر. اونلار اوزلریندن بویوکله هم سلام و تریب و همده بیر گولومسیردیلا کی باشلارین باشلارا قاتیلا.

بیر داها گیدیب و "دخانیه" ساختمانیین قاباغینا یتیرنندن سونرا هامیسی دوندولر "قارا مجید" گیله گئدن کوچه طرفینه. اونلار بیر نئچه یوز متر گئندن سونرا وقتی یتیشدی کی آیریلیب و هر بیرسی اوز ئولری طرفینه گئدسینلر. اونلار گونده کی کیمی بیر بیرلریندن آیریلیب و صاباحدا تازه گوروش اوچون بیر بیرلریله خدا حافظ ایله دیلا.

شاما باراتین آناسی "کلم دولماسی" پیشیرمیشدی و اونون ایچینه "غاز اتی و همیده غاز یاغی" وورموشدو. همیشه کی کیمی اونو بیر آز دا ترش ایله میشدی کی باراتین ان سئودییی یمکلردنیدی. نو گئجه شامان سونرا و گئجهنین یاریسیندان قاباخ ایل دیشیله جاغیدی هر کس اوز ئوینده یدی. بارات گیل ده خانوده نین هامیسی بیر یئرده یدیلا. اونلار شامی ییب و چایی ایچندن سونرا دیب و گلوب و دانیشیردیلا. آتالاری همیشه کی یئرینده باغلامایا دایانیب و دیک غورولا ایشیب و تسبیه الینده دولاندیریدی. آنا دا پروانه تک اوشاخلارین دوره سینه دولاندیریدی.

هامیسی ایلین دیشیلمه سی یاخینلاشدیخجا آرتیخراخ او تاحجاداکی مخمل دونون ایچینده گیزلنن "رادبو" یا یاخینلاشیب و اونون دانیشیخلارینا گولاخ ویریدیلر. اونلار تهران رادیوسون توتوموشدولار و او لحظه به لحظه ایل دونومون یتیشمه سینی خبر وئریدی. اوشاخلار کی هامیسی "فارسی" دیلین بیلیدیلر، فکر اندیردیلر کی آتا آنالاریدا فارسی بیلیر. هر حالدا اوندا کی "ناقوس" سسیله ایلین دیشیلمه سین اعلام اندیردیلر، هامیسی بیردن "های" چکیب و گویه آتیلیدیلر. آتالاری بیر وقار و آغیر سنگینلیخله یئردن قالخیب و اوشاخلارین بیر به بیرله اوپوشدو. اوندان سونرا هامینین یادینا دوشوردو کی بیر بیرلریله اوپوشوب و ایلی بیر بیرلرینه تبریک دیسینلر. اونلار رادیونون موسیقی سینه و دانیشیخلارینا اوراجان کی امکانی واریدی گولاخ وئریدیلر تا یورولمادان هامین گوزلری آخیب و سونرا گندیب و یاتسینلار.

بیرامین گونو توکان بازار باغلیدی. باراتلا رشید ایکسی بیر دست یورقان تشکین ایچینده یاتمشیدیلار. بارات ایغا قالخانندان سونرا حیاتا قاشدی. ایندی داها حیاتداکی سو قویوسونون اوستونده بیر "تورومپا" واریدی. او "تورومپا" یلا "آفتافا" نی دولدوروب و تئز بیر حیاطین او بیرری گوشه سینده "توالته گندی" و گلندن سونرا قویونون باشیندا الین و اوزون صابونلایب و ئوه گلدی. ایچریه گیریشن قاباخ پله لردن دونوب بیر حیاطا باخدی. گونش تازا چسخمیشدی، هنوز هاوا سویوغویدو، حیاطدا داها قاردان اثر قالمامیشدی و گوی دوم دورو آچیحیدی. بارات بیر سینه سینی تمیز و سویوخ هاوایلا دولدورانندان سونرا روحی تازه لندی و ایچریه دوندو.

هوا سرینیدی، اما گونش تلاش اندیردی کی قیمیزی ایسدیسیله اوزلخلاردان اونو بیر آز قیزیشدیرسین. توپوخلار و قازلار کی دامدان اشیه چیخمیشدیلار حیاطدا بیر بیرلریله "قد قد ایلپ و گولوشوردولر. اونلارین قاباخلارینا "دنلرینی" قاباخدان توکوموشدولر. خوروز دا باشینداکی قیرمزی تاجیلا غورولا توپوخلارا افاده ساتیردی. حیاتداکی ایکی آلمآ آغجی و بیر مو آغاجی نین اوستونده کیچیک کیچیک تازه یارپاخلار چیتداماخدایدی. "زغرچین" و "سرچه" گوشلاری او آغاشلارین اوسوندن بوغوشا بوغوشا یئیب و حیاطین دالیسینده بیر دوره وورانندان سونرا بیر ده آغاجین باشینا قالخاردیلار.

بارات بیر گویدهکی درین و ماوی درینلیخلره باخاندان سونرا خیالی بو دنیادان کوچوردو، اما قیرمزی شعله رنگینده کی بولوتلاری گورندن بیرین آتا بنزدیب و بیرین گویده اوچان "غاز" لارا. سونرا داها یادینا دوشوردو کی ایچریه گلین. اونا گوره صبحانه اوچون "خاور باخی" قاباخدان پنیر و چورک و بال کره دن حاضرلامیشدی. فقط گندیب و "قدم باجی" گیلدن بیر بویوک کاسا تازا سوت آلیب و گلندن سونرا صبحانه نی کامل بیر بیرین یانیندا بیردیلر.

هامی تئز باشلادیلار صبحانه لرین یسینلر چونکی قوناخلارین گلمه سینه تلسیردیلر. بیندن سونرا هامی تازه پالتارلارین گیب و چاپیلارین ایچندن سونرا حاضر اولدولار کی یا قوناخلارا خوش گلین دیسینلر و یا گوروش اوچون اشیه چیخسینلار. بارات بونو بیلیدی کی هامی اول بیرام گوروشونه گنتمه میشدن قاباخ اونلار گرک او ئولره کی گئچن ایله اونلارین اولولری اولموشدو گندسینلر و اونلارا باش ساغلیغی وئرسینلر.

بونا خاطر بارات و ارسلان و یولداشلاری اونو بیلیردیله کی تنز بیر یره توپلاشیب و بیرلیخده گنڈیب و اولو یئرلرینه باش وورمالیدیلار. بارات قربان گیلین ئولرینه یئتیشتنه گوردو کی ارسلان دا اوردادیر. بیر نچه دقیقه ارسلان گوزلیندن سونرا گوردولر بایرام دا کی گنڈیب و بارات گیله باش ووروب قربان گیلین قاپیسیندا تاپیلدی.

اونلار دوشدولر یولا و خیاباندا بیر دسته کیشی کی بیرلیخده یول گنڈیردیله اونلارین دالیسینا دوشوب و اولین ئوه داخل اولدولار کی تانیمادان و بیلمدن معلومویدو کی اونلارین قارا بایراملاریدی. اونلار ایچریه گیریب و ایلشدیلر و فاتحه وئریب و بیر صلوات چویرندن سونرا بیر ایکی خرما ییب و بیر چای ایچیب و سونرا بیر دسته آیری کیشیلرله کی بیردن ایغا قالدیلار، دوروب و او بیرسی اوین قارا بایرامینا فاتحه ویرماخ اوچون یولا دوشدولر.

ناهاراجاخ بلکه بیر یئرمی ئوده " اولو " یرینه باش ووروب و باش ساغلیغی وئردیلر. سونرا داها یورولوب و اوز محله لرینه دوندولر. اوندان سونرا ئولرینه گنڈیلر تا ئوه گلن قوناخلاردان گوروش و خوش گلدین ایله سینلر. سونرا بارات گیل ئوده ایلشدیلر تا اونلارین آتا و آنالاری تنز تنز گنڈیب و دوره دکى آغ سقل یا آغ بیرچه یاشلی لارا بیر باش ووروب و بایرامی تبریک دیسینلر. بو گنڈیب و گلمه لرده اونلارین دا ئولرینه آتا طرفیندن و آنا طرفیندن قوهوملاردان مرتب گلیم و ایلشیم و گنڈن اولوردو. چوخلو قوهوملاری کی آیلار بیر دفعه گورماخ اولموردو بایرام گونونده گوروب و دوز چورکی تازه لیردیله.

بارات دا فرصت دن استفاده ائده رک تنز بیر دایی سی گیله بیر دا خالاسی گیله بیر ده عمی سی گیله بیر باش ووردو. او بویوک ننه سینده گوروب و اوپوش گوروشدن سونرا بایراملاشیب و اوز ئولرینه دوندو. هر بیر ئوه کی گنڈیردی اونا شیرنی یماخ و شربتدن و چایدان ایجمعی تعارف ایلیب اونو یماخ و ایشمغه مجبور ایلیردیله. آخردا آیریلاندا دا اونا بیر بایراملیخ وئریب و اونو یولا سالیردیله.

باراتین دا ننه سی چوخلو یومورتا پیشیریب و بویامیشدی. اونون آتاسی و قارداشلاری دا بیرجه قدر تازه سگه یا پول بایراملیخ وئرمخ اوچون حاضرلامیشدیله. گونون هامیسی گوناخ گنڈیب و قوناخ گلماخ و شیرین و میوه یماغا گنچندن سونرا آخشام اوستو بارات گیل یورولوب بیر ایکی ساهات دا بیر بیرلریله توپلاشیب و اوز کیفلی ایسده دیغی کیمین ایلنماخ ایسته دیله. اونلار اوز مخصوص "فشقا" سسیله بیر بیرلریله ارتباط باغلایب و تنز بیر بیرلرینی تاپیردیله.

اونلار تازه پالتارلاری اینلرینده بیر ده کوچه ده بیر بیرلرینی تاپیب و گونون آخیر قیرمیزی اشیغینین قاباغیندا آخر ایسدیلری جانلارینا آلیب و دیوارین قاباغیندا داشلارین اوستونده ایلشیم و اوزلریله ایلگیلی اولان صحبتلرله مشغول اولدولار.

بایرامدان سونراکی گونلرده بایرام گونی کیمی یا ئوه قوناخ گلدی یا بونلار قوهوملار و تانیشلارا قوناخ گنڈیلرو گورمیلیسی بودو کی اونلارین چوخلو قوهوملاری کندلردن گلیردی کی اونون آتا سی و آناسی اونلاری تانیردیله و بارات اونلارین فقط آدلارین

اشیتیمیشدی. اونلارین آتا و آنالاری بو قوناخلاری گورنده چوخ سئوینیردیلر. بونا بنزیردی کی اونلاردا اوشاخلیخلاریندا اونونلار ارسلان و بایرام کیمی یولداشلیخلاری چوخ یاخینیمیش.

گنت به گنت اونلارین قوناخ گنت گل لری آزالیردی و بارات گیلین اویناماخ و ایلنماغا زامانلاری چوخالیردی. اونلار چوللرده یئر برکیدینجه و چمن و گورنتی گوردینجه آرتیخراخ هوس ائدیردیلر کی چوله و باغا و باخچایا گندسینلر. اونلار هردن بیر "سلطان یاغیب" داغینا و یا "یدئ گوز بولاغینا" و یا "دیولر قویوسو" قایاسینا گنتماخ ايسدیردیلر. اونلار بیلیردیلر کی اورالارا تک باشلارینا اونلارین جراتلری یوخدو گنتسینلر. اونا گوره گرک بویوک قارداشلارینین برنامه لرینه دقت ایله سینلر کی هر زامان اونلارین بویله بیر برنامه لری اولاندا اونلارا قاریشسینلار.

گادار چایی داها یاخینیدی. اونلار گادار چایینین کورپوسونه گندیب و اونون اوستوندن سویا باحیردیلار. اونلارین بعضاً گوزلری قارالیب و باشلاری گیجلردی. اونلار سو داکی کفلی بورغانلاری گورنده گورخو اونلارین جانین آیردی. گادار چایی دولو و کفلی و بورغانلی آخیردی و سو دا چوخ سویوغویدو. اونلارین هیچ بیرسی جرات ایلیه بیلمزدیلر سویا دوشسونلر. اورادا "شیخ مختارین" باخچاسیندا گادارین قیراغیندا آغاجلار آراسیندا قدم ووروب و سوز اوخوماغا باشلایاردیلار. گاه سلدوزون اوز اوخوماخ هاوالاریندان اوخویاردیلار. گاه کور اوغلودان و باشقا عاشیق هاوالاریندان. گاهدا رشید بهبودفون اوخودوغو ماهنیلاردان. اونلار گاه دا فیلمدن اویرندیخلری "هندی و یا فارسی" اوخوماخلاری اوخویاردیلار.

فیروز نان سلیمان چوخ وقتلرین اوز یولداشلاریلا گنچیردیلر. اونلار بو فرصته هم "دیولر قویوسونا" گندیلر و همیده "یدئ گوزه". اونلار هله هوانین سویوخ اولدوغو اوچون و همیده سلطان یعقوبون اوستو چوخ قارلی اولدوغو اوچون او داغین اوستونه چیخمادیلار. اونلار بیر نجه یولداشلارینین ئولرینه کندلره ده قوناخ گندیلر. اونلارین آراسینداکی یولداشلیخ و محبت چوخ درین و چوخ یاخینیدی. اونلارین آراسینداکی دانیشیخلاردان اوشاخلارین چوخ خبرلری اولموردو.

بارات گوردو کی بیر گون اونون دایسی کی بیر زامان "مصدق" چیلرله واریمیش و باراتین قارداشلاری قولاخلارین رادیویا دایبیلار و اسرائیلین "سینا منطقه سینه" حمله سیندن دانیشیلار کی اسرائیل آلتی گونده اورانی آلیب. اونلار آمریکا و انگلیسین اسرائیلین دایسیندا اولماغیندان دانیشیب و اونلاری متجاوز تانیردیلار کی بیر ضعیف ملت و مملکت زور دیلر.

سلیمان بایرام تعطیلاتیندا "بارات" نان "توران" و رشیده بیر نجه دانه کتاب وئردی. بو کتابلار "صمد بهرنگی" آدلی بیر تبریزی کند معلمی توسطیله یازیلیمیشدی. اونلاردا بیر طرفدن ملتین آراسینداکی وارلیلار و یوخسولارین تفاوتون گوسدرین و اونون عئلترین آراشدیریب. بیر آیری سیرا یازیلاریندا او تورکلره اولان مضاعف ملکی ظلمی ده طبقاتی ظلمین کناریندا آراشدیریب و اونلاردان دانیشیردی.

بو سیرا ظلملری آز یا چوخ بارات اوز مقیاسیندا اوز دورھسی و اوز کلاسیندا دا گوروب و اونلاردان شیشه کیمی صاف اورگی کدرلنپ و سینمیشدی. او گوروردو کی اونون پالتارلاری همیشه بویوک قارداشلارینین خیردالمیش پالتارلار اولوردو. مدرسه لر آچیلاندا اونون جورابلاری همیشه اوچ دورد تکه یاماخدان تشکیل تاپیردی. او بو حالدایدی کی بیر آز عدّه همیشه نو و تازه پالتار گیپ و کلاسین اول ردیفینده ایلشردیلر. او گوروردو کی محرملیخده اونون یولداشلاری "قارا" کوینک گیپ و دسته نین ایچینده زنجیر چالیردیلا، اما بارات گلیب و کوچه نین کیچیک اوشاخلارین یغیب و "آجی قیجی" اوتونون دسته سیله زنجیر دوزلدیب و کوچه ده دسته لرین اداسین وئریدیلر.

او صمد بهرنگی نین نغلرین اوخویاندا، اونون شخصیتلرینده اوزون گورودو. اوزو گودوغو و شاهد اولدوغو ماجرالاری سینما پرده سی کیمی گوز قاباغیندا گوروردو. او گونده کی ماجرالار کی او عادی توتوردو، صمدین نغلرینده اونلار سوال آلتینا چکیلیردیلا. صمدین بعضی کتابلاریندا سلدوزدا دیلن نغردن دا یازیلیب. بعضی یئرلرینده بارات گوروردو کی او و اونون یولداشلاری بعضی نغلری صمد دن داها کامل بیلیردیلا. اونلار دیردیلا کی کاش نغلرین کاملین "صمد عمی" به دیه بیلیردیلا. اونلار بیر بیرلرینه دیردیلا کی اگر بیر گون صمد عمی نن بهروز عمی اورا گلکیدسلر بونلار اونلارا "دیولرین" نغلین و "ملک جمشیدین" نغلین ده تعریف ایلیر.

بایرام تعطیلرینده بیر مهم ایش ده کی گورولدو بویودو کی "فیروز" و "سلیمان" ایکسی نولرین برق سیمکشلیخ ایله دیلا. اونلار برق تیریدن بیر خط سیم آلب و کتوردان بو طرفه تمام سیم کشلیخ و برق و ایشخلیغی یولا سالماسین هامسین ایکسینه ایله دیلا. بو باراتی و اونون باجی و قارداشلارین اونلارین ذکالارینا و آیدینلیخلارینا داها آرتیخراخ گوندیردی. اوندان قاباخ اوشاخلار هامیسی پیلته چراغینین آلتیندا درس اوخویوب و یازاردیلار. داها بوندان سونرا گنجه لر برق چراغینین ایشغینین آلتیندا اوخویاجاغیدیلار.

شادلیخ و بایرام نه قدر شیرین ده اولسایدی او قدر ده سزعتله سونا یتدی. سیزدهین گونو یئتمیمیشدن اونلارین سلیمانان فیروز تهرانا دونملی اولدولار. اونلار گرک سیزده دن قاباخ اوردا اولسونلار. هامی اونلاری اوپوش گوروش و بیر آز دا گوز یاشیلا یولا سالدیلا. تعطیلات بیتمیمیشدن اوشاخلارین یادینا دوشدو کی اونلار گرک مشق لرین بیتیرسینلر. بعضی معلملر اوشاخلاری اذیت ایله ماخ اوچون ده اولمالیدی اونلارا اوقدر درس ویریردیلا کی اونلار باشلارین قاشاماغا وقتلری اولماسین.

اوشاخلار دا آخر گونلرده او اندازه کی امکانی واریدی ئوده اوتوروب و مشقلرین یازیردیلا، سونرا آخشام اوستو اشیه چیخیب و گونده کی او یونلاریندان اوینا ییردیلا. اونلار سیزده گونونو گوزلیردیلا. او گونده هامی بیرلیخده چوله چیخیب و بیرلیخده چوله ییب و ایچیب و ایلنه جغیدیلر. جوانلاردا او گونده "اشک بئلی قیرما"، "آغاج آغاج" و باشقا چوله اونانان او یونلاردان اوینایب و لذت آپاریردیلا.

بو ایل دوزدو کی بارات گیل عمی سی گیل و دایی سی گیلنن همیده چوخلو تانیدیغی قوهوم و قونشولاریلا طرفده بویوک بیر چمنلیغه گئتمیشدیلر، اما هنوز سلیمنا فیروزون یثری بوش گورسنیردی. دوزدو کی اونلار بوردا اولسایدیلار دا اوز یولداشلاریلا باشقا بیر یثره گنده جاغیدیلار، اما یئرلی گننه ده بوش گورسنیردی.

بارات سیزده گونونده ده امکانی اولدوغو قدر اولدوزدان اوزاخ گزیردی. دوزدو کی اولدوزون باراتین اورگینده کی دویونمه دن خبری یوخویدو، اما بارات بونو بیلیردی کی گوزلری اولدوزون گوزلرینه ساتاشاندا، بونون اورگی دویونمه یه دوشوردو. بو حالا ایندیلیخ مهّم بیر مسالع دیلدی، چون اوغلانلار اوغلانلارلا اوینایردیلار و قیزلار قیزلارلا بو مساله نی بیر آز بارات اوچون راحت ایلیردی.

سیزده بیتدن سونرا هامی مدرسه لره دوندولر. باهارین گونلرینده گونلر ده چوخ تئز تئز گئچیردی. اونلار ایلین آخیرکی امتحانلارین دا بیتیردیلر. نوبه بو دفعه باراتا یتیشمیشدی کی "غازلاری" چوله آپارسین اوتارماغا. باراتین شانسیندان تامام "غازلار" ، "تویوخلار" ، "اردکلر" و "خوروزلار" دولت طرفیندن "اینه" ووردولار کی ناخوشلوغون قاباغی آلیسین. یدی سگّز ایله کی بارات رشیدله و کوچه یولداشلاریلا چولده "غاز" اوتاراردیلار باراتین یادینا گلمیردی کی قوشلاری ناخوش اولسون. اما بو ایل اینه وورا وورا بیر ناخوشلوخ گلدی کی آدینا "نیوکسل" ناخوشلوغو دیردیلر. بو ناخوشلوخ قوشلارین هامیسین چولاخ و مریض ایلیب و نئچه گونون ایچینده اولدوروردو.

بو ناخوشلوخدان سونرا قوش ساخالایانلارین چوخو داهی ال چکدیلر و دها "غاز" یا "اردک" ساخالامادیلار. بارات گیل ده اونلاردان بیریدی. بارات پیس دورومدا "غازلاری" آپاردی چوله اما چوخو قیرقینا دوشدو و چوخ آزی دیری قالدی.

اونون کناریندا آتاسی دا آیری باخیمیندان گون به گون چوخراخ گلایه ایلیردی. داهی کند دکی اکینچیلر آز بوغدا اکیردیلر. سلدوزون اولکه سینده کی یدی سگّز نوع بوغدا عمله گله ردی، ایندی آمریکادان اوجوز بوغدا گلدیغی اوچون کندلی لره صرف ایله میب و اونلار ساتا بیلمدیخلری اوچون بوغدا اکمخدن ال چکیردیلر.

اونلاردا کی زمی لرین دوندریب و بوغدا یرینه آما باغی ایله میشدیلر، گوردولر کی "لبنان" یا "اسرائیل" آما و پرتقالی "بازاری دولدروب و اونلارین میوه لری کی نئچه ایلدن سونرا تازه بارا گلیردی، خارج دن گلن میوه لرین قاباغیندا رقابت ایله بیلمیردی.

بو بیری طرفدن "اصلاحات اراضی" آدینا او اکینچی لر دا کی تازا یئر صاحابی اولموشدولار کوروردولر کی بو یثرده اکدیغی حاصل فقط اونلارین اوز شخصی مصرفلرینه کفایت ایلیر. اونلار او حاصلدان ایله بیر بازارلیخ ایله میه جاخلار.

هر شئی تئز تئز دیشیلیردی. باراتین آتاسی دیردی کی دها کندلی لره نسیه ساتاماز تا خرمن وقتی اونلاردان آرپا بوغدا یغسین. او فقط نقد ساتاجاخ کی اونون بازارین یاریدان چوخ سیندیریردی. او تئز تئز گلیردی و بارات دان

ایسدیردی کی اونون بعضی مشتریلری کی بورجلارین دانیب و ورمیردیلر، اونلارا شکایت نامه سی یازیب و اونلاردان بورجون ایسده سین.

تئز تئز کندلردن اونلارین ئولرینه قوهوملاریندان قوناخ گلیردیلر و کندین دوروموندان شکایت ایلیب و دیردیلر کی ایش سیزلیخدن بویوک شهرلره کوچمه لیدیلر. بو او شرایط دیدی کی رادیو دا گونده "انقلاب سفید شاهنشاهی" و اونون آلتی بندی و سونرا او آلتی بندی اون ایکی بند اولدغوندان صحبت اولوردو.

بارت گیل گوروردولر کی اونلاری مرتب رژه اوچوخ مدرسه ده تمرین وئریب و "شاهین" دوغوم گونو هامی گرک رژه اوچون حاضر اولسون. "بارت"، "ارسلان"، "بایرام" و "قربان" گیلین هیچ بیرسی نه "پشاهنگ" اولا بیلدیلر و نه "سازمان جوانان" چون عهده لریندن گلیمردی اونون پالتارین آلسینلار. اونلار بو دیشیکلردن کی اوز وئیردی، ایله خوش باخیشلاری یوخویدو.

اونلار گوروردولر کی بیر عده دستمال چکن و فرصت طلب فرماندارلارین و اداره لرین رئیس لرین دوره سین توتوب و اوزلرین شیرین سالماخلا ملتی فدا ایله ماخلا اوزلرینه فرصت و ثروت قازانیلار. بارت گیل ده بو یالانچیلیخ و اوزلرین شیرین سالماخلاردان خوشلاری گلیمردی. اونلار بیر طرفدن ده گوروردولر کی دولتین دالیسیجا دانشانلارین دالیسیجا گلیب و اونلاری قورخودوب و "ساواکا" آپاریب و اوردا تهدید ایلیردیلر.

چوخ دیشیکلر آز زاماندا ئوز وئیردی. بو دیشیکلرده کندیلرین و باراتین آتاسی کیمین کسبه نین دورومون چوخ تئز زاماندا تپ چئویر ایلدی. تحصیل ایله میش جوانلار، اونلارین آتا آنالاریلا بیرلیخده دانشمایا باشلادیلار، آلتیه سلدوز کیمی بیر کیچیک یئرده "ساواک" بیلردی نه گئچیر، بیر عده اداره لرین باشینداکیلار، "حزب رستاخیزین باشلاری" و بیر عله زرنگ و پولی آداملارین دوروملاری یاخشیدی

بارت گیل او بابتدن کی تهراندا سلیمان و فیروز ایشلیب و پول قازانیب و ئوه دو کمکیلیخ ایلیردیلر، چوخ خوش شانسیدیلار. بارت کامل بو مساله نی هر ایل بایرام یئتیشنده گوزل گوروردو کی بایرامین میوه سین و شیرینسینین چوخون قارداشلاری آلیردیلار.

یاز تازا بیتیمیشدی. هولار ایسدیلشمیشدی. باراتین دوره سینده داها "غازلاری" چوله آپارماخ قالمایشدی. باراتین آتاسی گئنه ده نهار اوچون بیر آز تئز گلدی. او هر زامان بویله تئز گلنده بیر خبر واریدی. گئنه یتیشمه میش رشیدی سسلدی. او دیدی کی "علی پست" اونا بیر تلگراف گتیریب. سلیمانان فیروز گئندن سونرا ئوین ارشیدی او یویدو. رشید تئز تلگرافی الینه آلدان سونرا اونو اوخویوب و دیدی کی، "فیروز سئچیلیب تا دولت طرفیندن اوچ ایلیخ دنیزلر قوهسی رابطه سینده انگلستانا گئدسین". اونلار بیر هفته نین ایچینده تهرانی ترک انده جاخلار.

بیر طرفدن هامیسی فیروزا افتخار ایلیب و غرورلاندیلار. بو کیچیک شهردن کی تمام دیوارلاری پالچیکدانندی و چوخ وقتلر مملکتین نقشه سینده ده اونو گوره مزدین فیروز دولت طرفیندن سنجیلیب و اوچ ایلیخ اوروپایا گندسین. اوبیری طرفدن بارات گیلین خانواده سی چوخ بیر بیره یاخین و محبلی خانواده یدیلر. اونلار چتینلیخله قارداشلارینین تهراندا تحصیل اوچون اونلاردان بعضاً آلتی آی اوزاخ قالماسین تحمل ایلیردیلر. ایندی گرک فیروزون اوچ ایل اوزاغ اولماسینا دوز سونلر.

هامینی عجیب بیر شک وورموشدو. عین حالدا ناراحت و غمگین اولموشدولار. اوبیری طرفدنده فخر له بو خبری قارشیلایردیلار. "تلگرافین" آخیریندا فیروز یازمیشدی کی اوزاخلاشماخدان اونجه گلیب و هامیلا گوروشه جاخ. بو منگ حالتده صاباحا جاخ هامی وقتی گنجیردی تا صاباح ناهاردان سونرا هامی حیاتدا گوردولر فیروز گلدی.

گلندن سونرا فیروز دیدی کی صاباح گئنه تهرانه دونملیدی. اوردان ایکی اوچ گوندن سونرا "لندن" ه اوچاخالار. اونلار گنجه نی تمام هر شئی دن دانیشدیلار. خصوصاً انگلستان باره سینده. فیروز اونلارا قول وئردی کی مرتب اونلارا نامه یازسین و اونلارا عکس گوندرسین. زامان چوخ سرعتله گنجدی. فیروزون ائودن چیخیب و اتوبوسا مینمه سینین وقتی تنز تنز یتیشیردی.

اوشاخلار هر هسی بیر گوشه ده اوتوروب و سسیز صداسیز گوزلریندن سو آخیردی. فیروز اونلاری بیر بیر باغرینا باسیب اوزلرین سیلدی و اونلارین اوزلریندن اوپوب هر بیرسینن آیری آیری نئچه کلمه دانیشیب و اونلاری آرام ایلیردی. بارات دا ناهاردان سونرا چای ایچه ایچه گوز یاشلاری چاین ایچینه توکولوردو. فیروز اونلاردان اوزلخلاشدی ایله کی اونلارین وجودونون بیر پارچاسی کسلیب و آیریلدی.

بارات آلتینچی ایله گنچمیشدی و بو ایل داها اونا آتاسی تبریزدن گلنده بیر دست کت شلوار آلمیشدی. اونون بیر آز بویوک اولدوغو اوچون آناسی ایسددی کی قولتوغوندان دارالتسین. کتون قولتوغونون آلتین آچان زامان گوردو کی اونون ایچینی "تلیس" پارچاسیلا دولدوروبلار. اما هر حالدا اولین تازا کت شلواریدی کی بارات گیردی.

باراتین یانینداکی یاخین کلاس یولداشلاریندان بیر "رسول" آدلانیردی او بیر ده "یوسف" اونلارین اوچو ده درس لرینده و اخلاق و رفتارلاریندا قاباخ و تمیزیدیلر. یوسف "کورد" و رسول دا تورکیددی. اونلار درس اوخویوب و فوتبال اوینایاندان سونرا اوز دنیالاریندا گنچنلری سوال آلتینا چکیردیلر و بیث لر گنچیردیردلر. بیر بیرلرینه یاخینلیخ و اورکدن ده محبت احساسیلا دوستلوخ ائدیردیلر.

بیر گون بیردن کوچه ده بیر خبر بمب کیمی پاتلادی. کیچیک شهر و هامی هامینی تانیر. خبر بویودو کی "گاداردا بالیخ توتان زامان نئچه اوشاغین الینده دینامیت پاتلایب و اونلاردان بیر اولوب". گاداردان نئچه یول نان بالیخ توتولوردو. قارماخ، تور، بالیخ اولدورن سم و اده دوزلن دینامیت. سو لوله سینی ال اوزونلوغوندا کسب و ایلی طرفینده قاپادیب و جوش ووراندان سونرا اوستونده بیر کیچیک دلیک ساخلاردیلار اوردان باروت دولدوروب و اوزل و مخصوص بیر پیلته کی سو اونا کار سالماددی اونون ایچینه تاخاردیلار.

اوشاخلار پیلته یه اود ووراندان سونرا اونی سویا آتاردیلار. پیلته ایله دوزلیب کی سویون آلتیندا دا اونون ایچی یانیر تا آتش اونون ایچینه یئتیب و اونو پاتلاتسین. بو اوشاخلار پیلته یه اود ووراندان سونرا مطمئن اولمولار کی اونون ایچی یانیر یا یوخ. اونا گوره سویا آتامیب و آرتینده ساخلایلار. اونلاردان بیر کی دینامیتی الینده ساخلامیشدی "رسول" یدو. دینامیت پاتلادیخدا رسولون قارنین یئر تیب و درجا اولدورور. او بیر ایکی یولداشلاری کی بیر آز اوزاخدایدیلار یارالانیلار.

اوشاخلارین چوخو بو خبری ایشیدن زامان "شیر خورشید" خسته خانان سگندیب و یاخیندان گورمک ایسده دیلر. بارات کی شدتله شک ایچینه یدی حاضر دیلدی قاباغا گلن اولایی قبول ایله سین. او حتی ایله بیلدی خسته خانایا گندسین و یا رسولو یویاندا و اونو باسدیراندا قبر اوستونه گندسین. بیر ایکی آی سونرا ایله بیلدی قبر اوستونه گندیب و رسولون یاتدیغی یره الین قویوب اونونلا رازو نیاز ایله سین.

او ایل اونلار بایرامی "فیروزسوز گنجیردیله. فیروز اوج ایل اولاردی کی هنوز "انگلستان" دایدی. او اورادن مرتب اولری و سلیمان لا ارتباط دایدی. بایرام آخشامی اونلار شامی بیندن سونرا فیروزو یادا سالیب و اوندان صحبته باشلادیلار.

او زامان سولدوزدا و بوتون ایراندا سالینان عکسلر آغ نان قره اولوردو.. چوخ آز یئر تاپا بیلردیز کی اوردا رنگی عکس چکسینلر. اله اولان دوربینلر ده هامیسی آغ، قارا عکس چکیردی. گوزل گوی رنگی دنیزلر آراسیندا بیرینجی درجه بویوک گمی لر ایچینه ارتشی یونیفرمدا فیروزی دنیانین ان بویوک و ان گوزل شهرلرینده گوره راخ و اونون بیر بیر رسملرینه باخاراخ اونون بوش یئرینده دولدوردولار.

البته فیروز دا اونلاری اونودمامیش، اونلارا بایراملیخلار گوندرمیشدی کی هر بیرسی چوخ گوزل و سولدوز عیارلا چوخ قیمتلیدلر. فیروزون عکسلرینه باخاندا اونلار همی غرورلانیردیله و همیده دنیانین او بیرری اوزونو گورنده بیلیردیله کی دنیانین او بیرری طرفلرینده نه لر وار و همیده فیروزو او اندازه خوشبخت بیلیردیله کی حدی حسابی یوخدور.

اونلار گنجه نین یاریسینا قدر فیروزون گندیغی و یازدیخلاری باره ده و سلیمانین گلمه سی باره ده سلیمانان سورولار سوروشوردلار. او دا حوصله یله اونلارین هامیسینا جواب وئیردی. آخیردا آنالاری دیله گلدی و دئی کی "سلیمان یورقوندو و اوزاخ یول گلیب، دانیشیخلارین قالانین ساخالین صاباحا.

گنجه نی هامی تک به تک او اندازه راحت یاتمیشدیلا کی اون دانا دا توپ آتسایدین اویانمزدیلا. او گنجه اونلارین یاشاملاریندا گنچیریغی ان شیرین و لذتلی و گوزل گونلردن بیریدی. گنجه نی صبحه قدر بارات داش کیمی یاتدی. فقط صبح او یادینا دوشدو کی گنجه گنچن صحبتلرین بعضی سی دیری حالدا اونون حضوريله اتفأق دوشور.

او بو یوخولارین بعضی سینده سلیمان و فیروزلا برابریدی و اوردا اونلاردان بعضی سورونلاری سوروردو. او گوروردو کی سلیمان و فیروزلا بیرلیخده ایتالیا نین "پیزا" قالاسیا دیرماشیبیلار و او فیروزدان بو قالانین ایری اولماسی باره دا سورونلار سوروشوب و بیلگی لر آلیر. سلیماندا کی رشته سی "ارشیتکت" لیخیدی، تئریپن مناره نی "اصفهان" شهرینده مثال گنچیریغی کی صفویلا زامانیندا دوزلینیب.

یوسف نن بارات ایکسیده آلتینجی کلاسی بیتیردیلا. باراتین بویوک قارداشی "رشید" درسینین دوامیندا "اورمیّه" شهرینه گنچیب و یولداشلاریلا بیر اطاق کرایه ایله میشدی. او دبیرستانین دوردونجو ایلین "ریاضی" رشته سینده کی داها سولدوزدا یوخویدو اوخویوردو. باراتین آتا آناسی و سلیمان قارداشلاری تهراندان بویله دوشونوردولر کی باراتیدا اونون یانینا گوندرسینلر. بارات بیرینجی ایلیده دبیرستاندا "نظامی" دبیرستانیندا درس اوخودو. فوتبال اویناماخدا دا یاخشی "گولر" اولموشدو کی ایش اورا یئتیشدی کی او دا ایکینجی ایلدن اورمیّه یه گنچیب و رشیده قاریشسین.

بو گنتمخده "حمد ده اونلاردا قالیردی اونلارا قاریشماغی دوشوندو.بارات، رشید، حمد و بیر آیری یولداشلاری "رضا" آدیندا بیر اطاق کرایه ایلیب و دورد نفری اورمیه ده درس اوخوماغا قرار وئردیلر.

یابین آخیرلاریندا هوانین ایسدیلیغی آزالیب و آغ یئلین اسمه سیله هوادا بیر آز سرینلیخ اولاردی. یای فصلینین سونا یئتمه سی اوزویله چوخلو دیشیکلر گنئیریدی. داها مال و حیوانا چولده اوتارماغ اوچون اوت چوخ آزالمیشدی. مزرعه لرده و زمی لرده هامی محصولاری گوتوروب و فقط سبزی خانالاردا سبزی ساتانلارین محصولاری یئرینده بیر ده اوزوم باغلاری و بعضی آیری باغلاردا حالا محصولار توپلانمایب.

باغ بستان و زمی صاحبلاری بیلیردی کی زمی لرین تنز شخم ایله ماخ و یا باغلارین حرص ایله ماخ و سم وورماخ زامانیدی تا گلن ایله حاضرلاشسین. بارات گیلین ده اولرینده غازلاری اوچون چورکچی خانالاردان و مسافر خانالاردان نئچه تلیس آرتیخ چورک خیرداسی آلیب و توپلامالاری لازمیدی تا اونلارا اشیه ده اوت اولمایان زامان یا چورک خیرداسی و یا آریپادان زاتدان وئرسینلر.

او بیر طرفدنده اوشاخلارین هامیسی مدرسه یه گنتماغا حاضرلاشیردیلار. اولرده قیزلار جوراب و الجه توخوماغا باشلایردیلار. آنالار دا گیش پالتارلارینین یئر تیخ یاماغین دوزلدیردیلر. بارات گیلین کیشلاری کی اوچ دورد آی جوران گئی ممیشدی، رنگلی و الوان یاماخلی جورابلارلا بویاناجیدی.

بو ایل خاور باجی اونلارا غاز توکیله تازا یاسدیخ دوزلدیمیشدی و یورقان دشک لرینی ده سوکوب و یونون آچیب و اونلاری یوماشاخ ایلیب و اونلار اوچون راحتلاشدیریدی. اونلارین پالتار بوخجالاری و یورقان تشک بوخجالاری باغلانیب و اورمیله یه گنتمخ اوچون حاضریدی.

باراتی بیر نوع عجیب هیجان توتوموشدو. بیر طرفدن بویوک بیر شهره گندیب و اوردا درس اوخوماخدان بویوکلوخ احساسی واریدی. او بیر طرفدن آتا آناسی و باجی قارداشلاریندان اوزاخ قالمخ و بوتون یولداشلاریندان اوزاخ قالمخدان هم داریخیب و همیده بیر مقدار قورخوردو. اونون فقط اون دورت یاشی واریدی.

او بیلیدی کی داها قاباخکی کیمی فوتبال دا اوینایا بیلیمیه جخ. علاقه سی اولان فوتبال اوینوچولارین عکسیرین قازته لردن چیخاردیب و بیر آلبوم قایریب و اوزویله داشیردی. او بونو دا بیلیدی کی بیر نوع سئچیملر گرک ایله سین کی بو سئچیمده درس اوخوماغ اوچون گرک یولداشلارین آز گورسون و داها اولکر کیمی فوتبال اوینونو دا وقت قوبماسین.

یاین آخیرلاری یاخینلاشیردی. گونلر بیر مقدار قسالاشمیشدی.. گونون ایسدیسی داها آدامین اوز گوزون یاندیرمیردی. آغ یئل داها مه یئلندن چوخ اسیردی. بارات گیل داها کوینه لرینین اوستوندن بیر کت یا قالین کوینگ گیمغه مجبور قالمیشدیبار.

هله سولدوزا گلن گوشلاردان هیچ بیرسی کوچمخ فکرینه دوشممیشدی. "سرچه" گوشلاری کی چوخ سیمیتانیدیلار، قیشین شاخدا سیندا دا سولدوزدا قالدیلار. اما نارین رنگ به رنگ بولبوللر چوخ تئز کوچوب و گنردیلر. اونلاردان سونرا ظریف گوشلار "بیلدیچین" و "زغیرچین" و بونلارا بنزر قوشلار باشلاب کوچردیلر تا نوبت سونلار بویوک "چول اردگی" و "چول قازلارینا" یئتیرسین.

بونلاردان داها آز نارین و کیچیک بولبولر گورسنیردی اما هله او بیر گوشلار هامیسی یمک و ایشمک و ایلمنه لرینیدیلر. اونلارین دوغدوخلاری بالالار داها بویوک قوش اولموشدولار. بارات، رشید، حمد و رضا بوخجالارین باغلایب و سولدوزدان اورمیله شهرینه کوچمغه حاضرلانیدیلار.

اولجه رشید نر رضا بیر سفر گندیب و گزیب و بیر اطاق بی باشماخ چیخارتماخ اطاقی کی آدی "قهوه خانان"یدی کرایه توتدو لار آبی سکسان تومنه. هر نفرین آلیخ کراسی یزومی تومن اولوردو. چون رشید بیر ایل قاباخدان اورا گنتمیشدی و تانیشلیغی واریدی، اوزو تانیدیغی و گنچن ایل قالدیغی محله ده "بلکه ده همان قالدیغی ائوده" بیر اطاق توتدو.

بوخجالاردا فقط هره نین یورقان و دوشکی، پالتارلاری، و یتره سالماغ اوچون بیر ایکی پلاس و پتو واریدی. حمدین یورقان باغلاماسی پارچادان دیلدی بلکه اونو داوار یونونون ائشمه سیندن توخوموشدولار کی گوزل بویانمیش قیرمیزی رنگه یدی.

بیر ایکی قوتونون ایچینه ده بیر والور، بیر پیرامیس، بیر نئچه قابدان قابلامادان چایداندان و استکاندان قویموشدولار. اورمیه و سولدوزون یولو قومسالیدی، اما چون چوخ گنت گل اولوردو یتری داش کیمی برکیب و اونون اوستوندن اوتوبوسلار گنردیلر. یولون چوخ یئرلرینده چالا چوقه لری واریدی کی اورالاردا اوتوبوس یئرقالانا یئرقالانا گندیب و سالانا سالانا ایکی ساهات یاریمدان سونرا اوزون اورمیه گاراژینا یئتیردی.

اونلار گندندن قاباخ باجیلاری و کیچیک قاردشلاری و آتا آنا لاریلا اوپوشوب و گوروشدن سونرا باغلا دیخلاری بوخجالارین هامیسینی ال داشقا سینا قویوب و اوزلریده اونون دالینا دوشوب اورمیه گاراژینا ساری یولا دوشدولر. داشقا تپه نین دوشو طرفدن گنچن مزیدی، اونا گوره تازه یول کی "سالخ خانان دان تا شهریان" یانینا جاخ چکمیشدیله و هنوز تورپاخلیغیدی، او یولدان گنیدیله کی اوزون دا اولسایدی چوخ اشاغی اوجالیغی یوخویدو. بیر یاریم ساهاتدان سونرا گاراژا یئتیشدیله. رشید داشقاجیا بیر تومن عوزینه اون بیش قیران وئردی.

گاراژ دا بیر آیری اوتوبوس قاباخدا دورموشدو و اونون قاپیسینن قاباغیندا شوفر شاگرد کمک ایلیردی کی مسافرلرین وسایلین اوتوبوسون جعبه لرینه یئرلشدیرسین. اگر اونلار اندازه دن آرتیخ بویوک اولسایدیلار، اونلاری اوتوبوسون اوسدونه قویوب و محکم ایپنن بئرکیدیردیله.

شوفر شاگرد بو ایشلری گوره گوره سیگاری داماغیندان دوشموردو. او بیر آریخ و قارا یاغیز بیر جوان کیشیدی. گاراژین قاباغیندا بیر آبری باشی دستمالی کیشی خیشیلتیان بیر سسیله تئز تئز یولدان گئچنه اوز دوندریب و سسلیردی، "اشنو قالات"، "اشنو قالات". بو اوتوبوس اشنویه یه گندیردی و یولون اوستونده قالات دا ساخالایا جاغیدی.

رشید گیل ایچریه گندیب و ایچریده اورمیه اوتوبوسون تاپیب و قاباخدان یوکلرین اوتوبوسا ووردولار. اونلار خیالاری بو بابتدن راحت اولاندان سونرا گاراژین قاباغینا گلیب و هره سی آلرینه بیر بستنی آلیب و یماغا مشغول اولدولار.

اوتوبوسلارین ایچینه گیرنده بیر "ریزین" یانیغی تکین قوخو گلیردی. پنجره لرین قاباغین پرده سی قیزلارین دونلاری کیمی قیرمیزی گوللو اورتوه لرله پرده چکیب و اورتوموشدولر. فقط فرقی بوردایدی کی بو پارچالار "چیت" یوخ بلکه "پلاستیک" دن دوزلمیشدی.

بارات کی بیریمجی دفعه سیدی ایکی ساهات یاریم ماشیندا اوتورا جاغیدی. بو سفرین هیجانی چوخ تئز جانیندان چیخدی. اوتوبوسون ایچینین قوخوسو بیر چیرکین شکیلده اونو اذیت ایلیردی. بیر یاریم ساهات گئتمه دن سونرا اوتوبوسون اونو یئر قالمالاری باشلادی اونون باشین گیجلمه ماغا. رشید کی بونون حالینا بیر آز متوجه اولدو تئز پنجره نین پرده سین چکیب و زورلا شیشه نین بیر طرفین چکراخ باراتین اوزونه ائشین یئلی سرعتله وورماغا باشلادی.

بارات کی چیرکین یانیخ ریزین قوخوسوندان راحت اولوب و چولون هواسین آغ جیارلارینا دولدوروردو، چوخ فرحلندی و بیر مقدار حالی دوزلدی و چوله و اشیه باخماغا دوام وئردی. اوتوبوس اورمیه دریا سننن کناریندا "بالستان" کندیندن گئچیب و "ایلنلی" داغینا یاخینلا شیردی. بیر طرفه "خان طاووس" داغی اوزاخدان باشین بولوتلارین ایچینه گیزلیدی. اونون اطرافی پیچیلیمیش بوغدالیخلار دی هنوز گلن ایل اوچون شخم اولونمیشد بلارو باغلار و باخچالار هنوز یاشیلدی لار. بو بیر طرفه ده "اورمیه" دنیزی دورو سویویلا گویون رنگیندن ده آرتیخ سو رنگینده و چوخ قاطی گوی رنگینده گورسنیردی.

دنیزین اوستونده کی شپه لر چوخ آرام قسا اوجالیغیندا بیر ویلون نغمه سی سسی کیمی یواش یواش ساحله یاخینلاشیب و سونرا بیر عاشق تکی اوزون ساحل ده قوم لارین اوستونه سره لندیریب و معشوقه سینین ایاخلارینین آلتیندا محو اولوب و یوخ اولوردو. گوز گوردوخجه دنیزین دوامی واریدی و اویری طرفی گورسنمیردی. گویا کائاته قدر دوامی واریدی.

باراتین کیچیک دنیا سیندا بو بویوک عظمتلی طبیعتین بویوک لیخلری و اونون بو اندازه قدرتلی گوزگیخلرینه یئر تاپیب و اونلاری اونون یئرلشدیرماخ چوخ چتینیدی.

ایلانلی داغنین بوروخلارین آشیب او بیر طرفه یندن سونرا سولدوزدان خارج اولوب و اورمیه نین ماهالینه داخل اولوروخ. طبیعتده هیچ بیر دیشیکلیخ گوروشمور. دنیزین کناریندا بیر سیرا "شوره" یئرلر گورسنیر کی بارات آرزو ایلیر سویونوب اوزون اونلارین "لمینه" بولاسین چونکی چوخلو دری ناخوشلوخلارین دردینه درماندی.

بیر یاریم ساهات یئل باراتین اوزونه وورانان سونرا یئل اونو اذیت ایله ماغا باشلادی. هر حالدا اوتوبوس یئرقالانا یئرقالانا گنتمغیله اونون قارینداکی ایچ آلاتی بیر بیرینه وورموشدو. رشید کی بو مورد ده تجربه سی واریدی و اونون یانیندا اوتوموشدو، بیر طرفدن "حمد" و "رضا" یله دانیشیب و شوخلوخ ایله ماغا مشغولویدو، او بیر طرفدن ده باراتین اوزونون رنگین قیرمیزدان آغا دونمه سین گوروردو.

باراتین اوزونه او قدر یئل ووردو تا بئزب و پنجره نی باغلادی. گولاخلاری یئلین سسیندن راحت اولاندان سونرا نئچه لحظه گنجمیشدن، یانیخ ریزینین قوخوسو تازاشدان اونا هجوم گتیردی. رشید کی البینن ایچینده بیر کیچیک پلاستیک کیسه سین پوکه لیب و ساخلامیشدی دونو باراتا ساری. و دیدی "اگر حالین بولانسا بونون ایچینه قوس".

کیسه نین آغزین آچیب و باراتین ایکی الینه وئردی. بارات کیسه یه باخان حالدا اونون بیر دن بوغازینین ایچی سولانیب و تورشادی. تورشویاندان سونرا اوزونو ساخلایا بیلمدن بیر نئچه دفعه کیسه نین ایچینه قوسدو. بو نئچه دفعه نین هر بیر دفعه سینده بوغازی چوخ پیس بیر حالدا آغریا باشلادی.

بو حالت اولوم دیریم کیمی اونو اذیت ایلدی. اما قارنی بوشالاندان سونرا تمام اورک بولانما و باش گيجله لر گنتدیله. او پنجره نین قیراغین چوخ آز آجدی کی یئل وورماسین ، فقط ریزین قوخوسو آزالسین. آغزین و بورنون دستمالنان سیلیب و اوزون تمیزلیدن سونرا راحت اولوب طبیعت دن و بیر بیر کند لرین ایچیندن یا قیراغیندان گنچمدن لذت آپارماغا باشلادی. هر بیر کتده بیر نئچه نفر یئر دوشوب و نئچه نفر ده ایچریه مینیردیله. شوفر شاگردی اونلارین حسابلارین گوروب شوفره اشاره وئیردی کی یولا دوام وئرسین.

بیر بیر کندلرین ایچیندن گنچن زامان شوفر شاگردی کند لرین آدلارین سایدی. "دول دیزه سی". بیر نئچه نفر شوفره "اللیز آغریماسین" دیندن سونرا یئنیب و سونرا یئرده اورمیله یه گندن تاذا مسافرله ایچریه گیریب ، بیر بویونلارین اوزادیب و اوزلرینه بوش صندل آختارا آختارا شوفر شاگردینه گیریش پولارین ویریردیله.

اوندان سونرا آیری بیر کند "رشکان". ها بئله داستان تکرار اولوردو. ایچریه گیرن کندلیله هر بیرسی اللرینده بیر بوخجالاری واریدی. اونلارین بوخجالاری بویوک اولدوغو زامان شوفر شاگردی یئنیب و اونلاری اوتوبوسون صندوقوندا یئرلشدیریدی.

بعضا آروادلار کی بوخجالارینده و بیر اوشاخ دا قوجاخلاریندا زحمتیله چادرالارینین قیراغین آغیزلاریندا ساخلاماغا چالیشا چالیشا نفس وورا وورا ایچریه گیریب و یئر تاپیب اوتورانندان سونرا بئله نظره گلیردی کی اوچ نفر بیر یئرده اوتوروب.

بو ایکی ساهات یاریم بیر عمر قدر سوردو. بارات اونون فکرینه قالمیشدی کی ئولرینه دونن زامان بو یولون هامیسن بیر دهاا قیتملیدی. بو فکرده مشغولویلو کی اوتوبوس گاراژین ایچینده ساخلادی و رشید دونوب دیدی "یئتیشدیخ ، دور ایاغ". اونلار اورمیله گاراژیندا ایاخلارین یئر قویولار.

باراتین ایخلاری حالا آچیلمیردی. اوتوبوسون صندلری بیر بیرلرینه چوخ یاخینیدی. اونا گوره هامی دیک دورومدا اوتومالیدیله. اونا گوره ایاخلارین قتده ماغا مجبورویولار. هر دن بعضی لری اوتوبوسدا سو ایچماخ بهانه سینه صندل دن قالخیب و شوفرین

یانیناجاخ گندیب و شوفر شاگردیندن بیر استکان سو آلیب و ایچیپ نئچه آتدیم اوتوبوسون ایچینده یول گئندن سونرا گلیب و یئرلرینده ایلشیردیله.

اورمیہ گاراژی داها سولدوز گاراژیندان بویوکویدو. حیاطینین ایچینده دورد طرفده نئچه دانا اوتوبوس ساخلامیشدی. اونلارین هر بیریسینین یانیندا بیر نئچه کیشی دورموشدو. حیاطین قالانی کی چوخ بویوک نظره گلیردی بوشویدو. بیر نئچه داشقاجی نم هارادان ظاهر اولدولار. اونلارین بیر ده رشیدین طرفینه گندیب و دیدی کی "داشقا ایسته میرسیر؟" رشید ده باشلادی اوندان قیمت آلمای کی "بازار باشی" محلّه سینہ نئچهیه آپارار.

اونلار قیمتده راضیلخ ایلندن سونرا داشقاجی مهارتیلہ بوخچالار و یوکلری بیر بیرین کنارینا دوزندن سونرا اوز ایپینی کی مهارتیلہ داشقانین دسته سینین ایکی طرفینه سریمیشدی، آچیب و باشلادی اونلاری محکم برکیتمغه. سونرا داشقانین ایکی دسته سینین آراسینا گیریب و داشقانی اوز دالسیجا چکماغا باشلادی. رشید قاباخدا داشقاجیلا بیر خط ده و بارات، حمد و رضا اوچو ده یوکون دالسیجا یولا دوشدولر.

گاراژین حیاطی بیر مقدار اوزو اشاغیدی. داشقاجی یوکو چکماغ عوضینه یوک داشقاجینی ایتہ لیردی. گاراژین گیریشینین اوستو ایکی مرتبه ائو کیمی دوزلدیلیمیشدی و بیر طاق حالتینده یدی. پنجره نین شیشه لرینین ایچیندن گاراژین دفترینین ایچی گورسنیردی کی اونون ایچینده ایکی طرفده صندل دوزموشدولر و اونلارین اوستونده بیر نئچه نفر ایلشمیشدیله.

قاییدان کی اشیه چیخدیله، بارات گوردو کی بورانین خیابانلاری سولدوزدان داها بویوکدو. بورادا خیابانلاردا داها سولدوزدان چوخ ماشین گل گئد ایدیر. اگر سولدوزدا هر ایکی اوچ دقیقه ده بیر ماشین خیاباندا گئردی، بوردا هر دقیقه ده بیر ایکی اوچ ماشین خیاباندا گئچردی. پیاده رو دا گئیش نظره گلیردی. سالانا سالانا اوزو اشاغیدا داشقاجینین دالسیجا هامیسی ائو طرفینه یولا دوشدولر.

بارتین رنگی آغارمیشدی و قارنی آجیخمیشدی و قورولاماغا باشلامیشدی. او بیر لر بارات کیمی آج دیلدیلر. اونلار دیب گولوب و دانیشیردیلار. اما بارات دقتیلکه دوره یه باخیردی. سولدوزدا چوخ آز ایکی مرتبه ائو واریدی. بورداکا اولرین کی خیابان کناریندا ایدیلار، چوخو ایکی مرتبه یدی. چوخ یئرلرده خیابانلارین کناریندا آغاج اکیلمیشدی.

"بازار باشی" محله سینه یتنن زامان محله چوخ "نقدهین" "قاپان" محله سینه بنزیردی. بیر نازیک و ایری بویرو یولاخدان یوز، ایکی یوز متر اشاغی بیندن سونرا کی کوچه نین ایکی طرفیده سواخلی اولردن قایریمیشدی و ایاخ آلتی داش دوزولمه سی اولونموشدو، بیر میدان چایا یتیشدیلر. بو میدانچانین بیر طرفی چول و باغ و بستان و سبزی خانالیغیدی. او بیر طرفلریندن بیر طرفی توکان بازار و او بیر ایکی طرفی ائولرین دالی دیوارلاریلا بیر نئچه توکان واریدی. میدانین ایله هندسی شکلده فرمی یوخویدو. چوخ بلکه اوچ گوشه یه بولمخ اولاریدی کی اورتاسیندا بیر کیچیک دایره کیمی میدان واریدی.

او میدانا گیرندن سونرا توکانلارین ساغ طرفینده کی یولاخدان یولو دوام وئریب و یوز متر اشاغیدا ساغا دونوب و "ارشد" گیلین ائولرینین قاباغیندا دایاندیلار. "ارشد" رشید نین بیر مدرسه و بیر کلاسدا ایدیلار. رشید اونلارین حیاتلاریندا بیر اطاخ و بیر قهوه خانایا اونلار اوچون کرایه توتوموشدو.

داشقاچیلایا حسابی گوروب و هرهسی اللرینده بیر بوخجا اوه گیردیلر. ارشد گیلین اولرینین گیریشی ایکی مرتبه و پیشمیش کرپیشن دوزمیشدی و ایاغ آلتی دا موزائیک اولونموشدو. هر یئر چوخ تمیز نظره گلیردی. حیاتا گیرندن سونرا او بیر طرفینده ایکی ائو دامی کیمی اطاخ دوزلمیشدی کی اونلارین بیرسینه اوزلری وسایل قویوب و قاپیسین باغلامیشدیلار، او بیرسین بارات گیل کرایه ایله میشدیلر.

ائو دامی و اونون دا اوزو پیشمیش کرپیشن دوزلمیشدی کی رنگی او بیر کرپیشله گوره آپچیدی و ساریا چالیردی. ایاغ آلتی گچخاک اولونموشدو و دیوارلارا دا البته کی گچ چکیلمیشدی. اطاقین سقفی ده گچ چکیلیب و اورتاسیندا بیر سیمدن چراخ سالانمیشدی. اونلار تئز قوتو لاری جیریب و اطاقین کفینه سالدیلار. اونون اوستوندن باشلا دیلار پتو لاری سالماغا. بیر ایکی پتو بیر بیرین اوستوندن سالاندان سونرا یورقان دشکلری بوخجالاریلا دیوارلارا دایاندیلار.

اونلار اوز گیملی و دیشیک پالتارلارن دا ایچریده آیری چمداندا یئرلشدیردیله و قالان خیریم خیردالارین هامیسینین یئری قهوه خانایدی. " والور " و " پیرامیز " و قاب قاشقی اورا دوزندن سونرا گوردولر آخشام اولوب و هامیسی آجیخیب و شام و هیچ بیر نوع یماخ حاضر دیل. اونلارین هامیسی کی عادت ایله میشدیلر ناهار و یا آخشام ائوه گلنده قاپیدان آنالارینین پیشیردیغینین عطریله سر خوش اولالار، ائوده گچ و تورپاخدان سونرا هیچ بیر قوخو یوخویدو و هامیسی برک آجیخمیشدیلا. باراتین اورگی بیر سیخیلیب و داریخدی. او اول دفعه اوچون اورگی آناسی و آتاسی و باجی قارداشلارینا داریخدی. آج اولارخ ائودن نه بیر یماخ گوخوسو گلیر، نه یماخ اوچون بیر شئی وار کی اللرین اوزادیب و یسینلر و هامیسیندان مهّم نه خاور باجی واردی کی اوندان بیر یماخ ایستیه لر.

رشید کی بو مورد ده اونلاردان بیر ایل چوخ سابقه سی واریدی تئز قاشدی میدانداکی چورکچی خانادان بیر نئچه لواش چورکی آلیب و کوچه باشینداکی گوشه ده قرار تاپان مغازه یه گندیب و اوردان نئچه دانه یومورتا آلیب، و بیر کیلو اوزوم و بیر چلک نفت آلیب و ائوه دوندو. دوندن سونرا پیرامیس اوستونده بیر کتری سو گویدو چای اوچون. والور اوستونده یومورتالاری یاغدا پیشیردی. اوزوملری حیاتداکی حوضین کنارینداکی شیر ده سویلا یودو. اون دقیقه چکمدی کی سفره آچیلیب و تازه و ایسدی چورکله اوزوم و یومرتانی ییب و اوستوندن چایی ایچدیله.

بو آرادا حمد ده رادیونون سیمین برقه تاخیب رادیو مهابادی توتماغ ایسدیردی. مهاباد رادیوسو چوخ خیشبلیتلا توتولوردو. اما اورمیه و تهران رادیوسو چوخ گوزل توتولوردو. تبریزی ده مهابادان بیر آز یاخشی توتماخ اولوردو. مهاباد رادیوسوندان امید کیسیلارخ اورمیه رادیوسونا قناعت ایلیندن سونرا ائوده رادیو سسی ده باشلادی یايلمغا.

داها هاوا قارانلیخلاشویشدی. اونلار دا شاملارینی ییندن سونرا هره سی بیر طرفه راحتی پالتارلارینین ایچینده راحتلیب و اوزانمیشدیلا. اونلار هر یئردن و هر سئی دن صحبت ایلیردیلر. بیر قسمت ائوده کی اسگیه اولان شئی لرین موردینده و بیر قسمت چوخلو " نقده ده کی خبرلر و مساله لردن و بیر قسمت مدرسه دن و داها صاباح هارالارا گنده جاخلار.

چوخلو دانیشیخ دان سونرا یورولوب و یورقونلوخ اونلارا غالب گلیب و اونلاری مجبور ایلدی کی قالخیب و یورقان دیشک لرین سالیب و چراغی گئچیردیب و هره سی بیر طرفده یاتسینلار. اونلارین هیچ بیرى حمد دن سونرا تئز یاتامادیلار. بیر مدت چکدی تا هامیسی یوخویا گنده لر. بارات یوخودا آناسین گوروردو کی ایکسی ده بیر یئرده گادارا پالتار یوماغا گندیر دیلر. اونان آناسینن آراسیندا بیر آتدیم فاصله واریدی، اما نه قدر بارات تئز تئز و سرعتله ده گئنده الی آناسینا یئتیشمیردی.

بارات گئجه نین یاریسی اوزو اوز نفس وورماغینا و آناسینن دالیسیجا قاشماغا تلاش ایله ماغا یوخودان دیسگیندی و اویاندی. گئجه یاریسیدی. پنجره دن اشین هاواسی ایچریدن بیر مقدار داها اشیک یدی. ایچری داها قارانلیخیدی. بیر باشین قالدیراندان سونرا گوردو کی رشید، حمد و رضا هامیسی شیرین یوخونون ایچینده دیلر. اورگی اولرینه گوره داریخمایا دوشدو. بیر داها یاریم ساهات چکدی کی یوخو ایکینجی دفعه اوچون اونا غالب گلکین.

بیر زامان بارات رضایلا حمدین قرت قرت گولمخلرینین سسینه یوخودان اویاندی گوزون آچاندان سونرا گوردو کی و هاوا اشیکلانیدی گون چیخماسیندان هله بیر خبر یوخدو. او گوردو کی رشید حالا یوخونون ایچینده دی . بیر اونلارا قیزیب و سسلندی کی سس ایله مه سینلر کی او یاتسین. یورقانی باشینا چکیب و دو باره هوشلانمایا گئدی. حمد نن رضا اونون سوزونه توجه ایله میاراخ هیچ زاد اوستونده قرت قرت گولمه لرینه دوام وئردیلر. بارات دا یورقانی باشینا چکیب و گولاخلارینی توتوب و دوباره دن بیر ساعت هوشلانیب و تازاشدان یوخویا گئدی.

بیر دن گوردو کی بیر نفر اونون ایلخلارینین آلتین قدیخلایر. مجبوراً یوخودان ایغا فالخدی و گوردو کی هامی اویانین و یورقان دسک اوستونده ایلشیلر. هیچ کس ایسده میر ایسدی یورقان دسکین ایچیندن چیخسین. سونرا اونلار بیر بیر حیاتین گوشه سینده کی توالته گئدیب و حیاتداکی حوضین قیراغینداکی شیر سویوندا ال اوزلرین صابونلایب و ائوه گلیب و یورقان دوشکلرین یئغیشدیردیلا. گئنه ده رشید کی توکان بازارین یثرن بیلیردی ، گئدیب و بازاردان پنیر چورک آلیب و گلدی. صبحانه اوچون پنیر ، اوزوم و چورک ییب اوسدوندن چای ایچیب و حالاری یثرینه گلدی.

پالتارلارین گیب و اوستو اورتولو بازار طرفینه یولا دوشدولر. بازار باشی طرفیندن اوستو اورتولو بازار طرفینه دوز بیر مسیر ده بیر مقدار مستقیم یولدا و بیر مقدار دا بوروخ کوچه لردن گئدیب و سونرا بازارین یانیندان چیخیردیلا. بازاردان اونلارین اوینه یاریم ساهاتدان بیر مقدار آز یولویدو. کوچه لرین چوخونون دیوارلاری اوجایدی و چوخلاریدا سواخ چکیلمیشدی. آرادا بعضاً گورسنیردی کی بعضی ائولر ده وار کی تازا پیشمیش کرپیشن دوزلیب.

کوچه لرین هامیسینین کفی تورپاغیدی کی اوستونده یرمخدن برکیمیش و داش کیمی اولموشدو. کوچه لرین بعضی سینین اورتاسیندا بیر کیچیک سو یولاغی واریدی کی بعضا ائولردن اشیه چیخان سولار اوردان آخیردی. یولون هامیسین دانیشا دانیشا گئندن سونرا بیردن بارات گوردو کی کوچه لرین آراسیندان بازار چیخدی.

اینده قدر بارات اوستو اورتولو بازار گورمیشدی. بازارین ایچینه گیرندن سونرا اوستو طاق وورولوب و اورتولموشدو هر بیر یولاغی بیر مقدار گئندن سونرا اوزو بیر ایکی آیری یولاغا بولونوردو. یولاخلارین هر ایکی طرفیده توکانیدی. بازارین بیر مخصوص و خوشا گلیم گوخوسو واریدی. بو قوخو شاید چوخو ادویه لر و حلوالارین قوخوسویدو. جماعت ده بازارین ایچینه چوخویدو کی گاه بیر بیرلینه توقا ووروردولار.

بارات دا کی بعضاً دالیا قالیردی، قاچا قاچا اوزون رشید گیله یتیریدی. باشینین اوستونده کی طاقلار اونو چوخ شورا گتیرمیشدی. طاقلارین آراسینداکی پیجره لردن اشیخ ایچریه ووروب و ایچرینی اشیخلاندیریدی. بازارین ایچینه حتی مسجد و حمام دا واریدی. او بیر نچه دانا قصاب توکانی گوردو. بازارین بیر بولومو ده زرگرلر بازاریدی کی چوخ مشتریلری شکاک کوردلرینین آروادلاریدیلار. بو کوردلرین دانیشخلاری سولدوز طرفینین کوردلرین دیشیک اولدوغونا گوره اونلاری قانماخ بارات اوچون چوخ چتینیدی.

بونلار دولانماخدایدیلار کی بیردن بارات گوردو بیر باشقا یئرده بازاردان بیر خیابانا چیخدیلار. خیاباندا بازارین ایچی تکین شلوغویدو. بیر آز خیاباندا گئندن سونرا، بیر آیری قاپیدان دوباره بازارین ایچینه گیردیلر. بو قسمت ده ائو وسایلی ساتیردیلار. قاب قاشق و دیشیک اندازه ده قابلار و قازانلار کی بارات او گوزلیخده و او بویوکلوخده قازانلاری سولدوزدا گورمیشدی.

مسگرلر بولومونده مس قاب و قازانلاری دویمک و اونلاری "قلئی" یا "قلع" چکماغا مشغولویدولار. تمام مسگرلر بیر بیرلرینین کناریندا قرار تاپمیشدیلار. بو دولانمالارین دوامیندا بیردن بارات گوردو کی بیر بویوک میدانان باش چیخاتدیلار. رشید دیدی کی بورا مرکزیدی و او خیاباندا "شاپور" خیابانیدی.

مرکزین ده دوره سی هامیسی توکان و بازاریدی و دولویدو جماعت نن کی اوطرف و بو طرفه گئیدیلر. بیر نچه دقیقه مرکزده دولاناندان سونرا، گئنه ده همان گیریشن ایچریه گیریب و دوباره دن بازارین ایچینه ترسه طرفه دولانماغا باشلادیلار. دوزو ده

اونلار او طرفه دونوب و ائوه گنتماخ ایسده یردیلر. بو گلشده بازارین ایچی کاملاً دیشیک گورسنیردی. ائوه بیر نچه دانا آرتیخ قاب و قاشخ آلیب و بیر مقدار ادویه و دوز دان زاتدان آلیب و سونوندا بیر کیلو دا ات آلیب و بازارین بو بیری طرفیندن چیخدیلار. بو دفعه هامیسی یورولموشدولار و چوخ آز دانی شیردیلار. تنز تنز ده بیر بیرلرینی قاباخلاماخ ایستیردیلر. تلسه تلسه ائو طرفینه گلیردیلر تا اوز محله لرینه یتیشدیلر.

گنه ده چورکچیدن بیر نچه چورک آلدیلار. کوچه نین باشینداکی مغازه دن بیر کیلو یئر آلماسی و بیر کیلو دا سوغان آلدیلار. بو آلیش دا رشید اونلارا پنیر ، اوزوم ، چورک و باشقا شئی لرین آلماسینین یئرلرین گورسدیردی. حتی بازار باش میدانین چول طرفینده قرار تاپان عمومی حمامیندا گورمسی کی اوردا ایکی هفته دن ایکی هفته یه حماما گئتمه لیدیلر.

ائوه گیرندن سونرا تنز بیری سوغان سویماغا باشلادیلار، او بیری یئر آلماسی یوماغا و رشید نین رضا دا ایکسی اتی دورغایب و قیزارتماغا مشغول اولدولار. تا شوربا حاضر اولونجا اونلار چورکلرین بیرسین قورو قورو یمیشدیلر. بارات کی مخصوصاً عادت ایله میشدی ناهار وقتی ائولریده دروازه دن گیرندن آنا سینین پیشیردیغی ناهارین عطریله سر مست اولوب و شینگیلیم دیه دیه و آتیلا آتیلا ائوین ایچینه گیرسین، بوردا قورو دیوارلار و گچ قوخوسو چوخ اونون اورگین سیخیب و آناسی یادینا سالیردی.

حمدین محکم محکم دانی شمالاری و خصوصاً غلیظ کوردی لحجه سیله دانی شماغی اونون اوچون بیر آجی ایلنجه کیمی نظره گلیردی کی اونا چوخ دا خوش گلیردی ، اما ناچارلیخدان اونا قاریشیردی تا زامان گئچسین تا اینکه رشید و یا رضا بیری اعلام ایله سینلر کی ناهار حاضردی.

رشیدن رضا ایکسی ده یمک پیشیرماخدا حمد و باراتدان داها آرتیخ باجاریلیدیلار. خصوصاً رضا کی اوزو ده بیر مقدار بدنی دولویدو و چونلتمه قوراندا ایله عشقیله والورو فوجاغینا آلاردی کی اونون هوسله پیشیرمغی بونلاری اشتهایه گتیردی.

ناهاردان سونرا "سه گنبد" محله سی کی اونلار اوردا قرار تاپمیشدیلا چخیب و اوردان "سه گنبد" میداننا گیردیله. میدان بیر آچیخ و دوز یریدی کی یرین اوستونو قوم سپه لمیشدیله. قوم سالیغین اورتاسیندا بیر اوجا "کونبز" قرار تاپمیشدی کی قیرمیزی و پیشمیش کرپیجدن دوزلیب و چوخ قدیم زامانلاردان دوزلدیغی بلکی بیر دورومدا گوزه گلیر.

اونون گیریشینی داش بیر دیوارنان باغلابیلار، اما دیوارین اوستونه دیرماشیب و اوستوندن ایکی متر داها آچیخ بولوموندن ایچرسی گورسنیر. اونون اشاغیا باخدیحجا درینلیغی و یوخاریا باخدیحجا اوجالیغی و پسرینین طاقی باراتی حیرته سالیب و اونو دوزلدنلرین قدرتینه حیران قویموشدو. او اوزون بو عظمتین قاباغیندا چوخ عاجز و کیچیک گوروردو. اوندان کی رشید دیدی کی بو بنا "زرتشتی" لر زامانیندان قالیب اونون چوخ قدیمی اولدوغون دوشونوب اما نه قدر قدیمی اولماغین بیلمیردی.

اونلار هامیسی بیر بیرلرین قالدیریب و قاپینی کسن دیوارین اوستونه چیخدیلا. اوردا ایلشیب و ایچریه و ایچریده کی توسدودن قارالمیش قیرمیزی کرپیشله و باشلارینین اوستونده کی طاقا باخیب و اوز دانیشمالارینا مشغول اولدولار. دوزدو کی اونلار اوز گون مساله لریندن دانیشیردیلا، اما اوز رویالاریندا، تاریخده سیر ایلیب و بو بنانی دوزلدنلر، اوردا گنجه گوندوز مین ایلر بویو اودو یانیخ ساخلیانلاری دوشونوب و بیر سینما پرده سی کیمی گوزلری قاباغیندان گنچیردیله.

بو رویانی دوام وئره وئره دوشوب و مدرسه لری طرفه یولا دوشدولر تا یولو اویرنسنلر. "فروغی" مدرسه سی میدانین بیر طرفینده قرار تاپمیشدی. اونون قاباغیندا "استاد برزگر" خیابانین توتوب و دوز "ابن سینا" مدرسه سی طرفه یولا دوشدولر.

خیابانین چوخ یئرلرینده ائو دوزلمیشدی اما بعضی یئرلری بوش یئریدی کی اونلارین دالیندان دالداکی مزرعه لر و سبزی خانالار و بستانلار گورسنیردی. حتی بعضی یئرلردن شیخ تبه سینین اته لری ده گوزه دیردی. اونلار بیر اون بیش دقیقه گئندن سونرا "خیام" خیابانینی میدانیندا "جوانلار اوداسی" ساختمانین کی بیر گوزل و مدرن بیر ساختمنیدی قاباغیندان گنچیب و ابن سینا مدرسه سینین حصارینا یتیشدیله.

اوردا دا بارات بیر غرورکیمی حَس بيله سیننه ال وئردی. بورا همان مدرسه دی کی بوقدر باراتین بویوک قارداشلاری "فیروز" و "سلیمان" اوندان تعریف ایلردیلر. اوردا درس دین معلملرین چوخونو بارات گورمیشدن آدلارین بیلیردی. حتّی اونلارن شخصیتلریله ده بیر مقدار آشنا اولموشدو. بیر شئی که بو مدرسه موردینده باراتا مسلمیدی بویودو کی مدرسه نین بوتون کادری هم چوخ سوادلیدیلا و هم چوخ زحمت چکیلا تا اوشاخلارا اویردسینلر و هم چوخ اورک یاندیراندیلار.

"رحیمی افشار"، "جعفر زاده"، "پرتوی"، "فاتحی"، "جم"، "مختارزاده"، "اسلام نور" و ها بئله او بیری معلم لرین خصوصیاتلارینین باره سینده بارات گورمه میشدن چوخ شئی لر بیلیردی. اونلارین کلاسلا رینا گندمخ اوچون و اونلاری یاخیندان گورمخ اوچون بارات هم تلسیردی و هم غرورلانیردی.

مدرسه نین ایچینه گندیب و اوردا رشید، باراتان حمد ینده آدلارینی مدرسه یه یازدیردی و سونرا مدرسه نین بویوک حیاطینی بیر دولاندیلار. خصوصاً مدرسه نین حیاطینداکی آخان آرخ و اونون ایکی طرفینده اوجا آغاجلار باراتا چوخ خوش گلمیشدی. مدرسه نین اشاغی طرفینده بیر آغاجین باشیندا بیر "حاجی لیلک" یواسی گوردو کی ایچینه حاجی لیلک ایشیب و سرین یلین قاباغیندا گوزلرین آچیر و یومور. گویا کی اودا بارات کیمی درین رویالار ایچینه غرق اولوب. او دا بارات کیمی بیر اوزون مسافرت فکرین باشیندان گئچیردیردی.

یولا دوشوب ائو طرفینه گلدیلر. اوینویا اوینویا و آتیلا آتیلا گلیب و "جوانلار اوداسین" گئچیب و همان "استاد برزگر" خیابانی کی گلن بئش ایلده باراتین مدرسه یولو اولاجایدی گلدیلر تا سه گنبده یتیشدیلر. بیر داها اشیه دن دوره سیننه دولانیب و باشلارین دالیا قالدیریب و اونون اوجالیغینا باخیب و یولا دوام وئریب و ائو طرفینه گلدیلر.

داها بوندان بویله آزارخ ائودن شوربا و خوروش قوخوسو گلیردی. چوخ زامانلار فقط یاغ یومورتا و یا قیرمیزی بادمجان اوملتی دوزلدردیلر. بیر داها سوغان دورغایب و نئچه بادمجان یویوب دورغایب و بیر نئچه یومورتایلا بیر املت دوزلدیرلر. هامیسی ایسدی املتی ییب و رادیونون سسیده او طرفده باغیرا باغیرا باشلادیردیلا آیدان و چایدان دانیشماغی.

حمد نن رضا نین اورمیه یه درس اوخوماغ اوچون گلمه لری اونلاری چوخ هیجانلی ایله میشدی. بونا گوره ده اونلار چوخ هیجانلی دانشیردیلا و گولوردولر. اونلارین های هوارلاری باراتین دائماً فکرینی مشغول ساخلاب و گویموردو کی او چوخ داریخسین و آتا آناسین و باجی قارداشلارین فکر ایله سین.

صباحینا کی یوخودان دوردولار بو دفعه رشید حمددن ایسددی کی گئتسین و بازاردان صباحانه اوچون تازا چوره و اوزوم و پنیر آلسین. گئچن گون رشید اونلارین هامیسین اونلارا گورستمیشدی. حمد گندیب و گلینجه یورقان دشکلر یغیشمیشدی، هامی ال و اوزلرین یوموشدولار و چای دا حاضر اولوب و دملنمیشدی.

بو دفعه صباحانه نی ییندن سونرا اونلار خیام خیابانیندا یوخاریا پهلوی خیابانین گئتماغی دوشونوردولر. خیام خیابانیندا چوخلو ارمنی لر و آسوریلر واریدی کی یوخاریسیندا ننه مریم کلیساسی قرار تاپمیشدی. خیابان چوخ انلی دیلدی اما تمیز بیر خیابانیدی کی اونون کنارینداکی مغازه لر آز اولسایدیلار دا، چوخ تمیز و لوکس یدیلار. اونلار گندیب و کلیسانین قباغیندان گئچندن سونرا پهلوی خیابانینا چاتدیلار. اوردا اول سولا دونوب و مرکز طرفینه دوندولر. بارات بورداکی مغازه لرین بویوک ، دولو و داها شیک اولماخلاریندان اوز ایچینده غرورلانیب و هیجانا گلمیشدی. چوخلو مغازه لر ده واریدی کی اوردا دوزلدن و یا ساتان جنس لری سولدوزدا تاپامازدین. او جمله دن آغاشدان یونتما ظریف ایشلر و یا حلوا توکانلاری و ها بئله.

بارات مرکزه یتیشنه جاخ یولدا اوچ دانا سینما گوردو کی بیر دانا خیام خیابانینداکی سینمایلا دورد سینما اولوردو. رشید اونلارا دیدی کی بیر آیری سینما دا واردی کی اونلارین معلّم لرینین بیرینین کیدی. سونرا یولگارینین دوامیندا ایالت میدانی طرفه یولا دوشدولر. ایالتین دورد طرفینده کی ساختمانلار باراتی داها آرتیخراخ حیرته سالمیشدی. او ساختمانلارین بیر استناداری ، بیر شهرداری و بیر ده ارتش و او بیر ده دادگستری ساختمانلاریدیلار.

بو ساختمانلار عین حالدا کی اوزلرینه گوره چوخ عظمتلری واریدی، عین حالدا چوخ ظرافت و گوزلیخله دوزلمیشدیلر. خصوصاً شهرداری و استانداری ساختمانلاری چوخ گوزلیدی. میدانی بیر دوره دولاناندان سونرا اونلار دونوب و خیامین باشینا یئتیردیلر. اوردا خیامدان اشاغیا دوننده هوس ایلدیلر کی اورداکی سینمایا گنڈیب و او فیلمه تماشا ایله سینلر.

فیلم بیر دانا "وسترن" فیلم لریندنیدی کی "آرتیس" دوشمنلری کی هامیسی پیس و آدام اولدورنیلر، توتوب و اولدوروب و دده لرین یاندیردی. اونلار اوچ ساهات سینما دا اوتوروب و سینما نین تمیزلیغیندن حیران قالاندان سونرا فیلمین آخیریندا دا "آرتیس" پیس کیشیلرین باشچیسینی چوخ پیس و ضعتده اولدوردو و اوز نیشانلیسیلا اولندی.

بیله لیخله باراتین آلتی ایل اورمیه ده درس اوخوماغی باشلانندی. بارات گیل اولان یئرده اونلاردان سونرا اشاغیدا ایکی آیری اطاق دا واریدی که اونلارین بیرینده بیر کورد کارمند واریدی کی چوخ وقتلری اوده اولمازدی. او بیرری اطاقدا بیر جوان باشماخچی اولاردی کی تازه اولنمیشدی.

ارشدین ده ایکی آیری قارداشلاری واریدی کی اونلار چوخ درس اوخوماخ فکرینده دبلدیلر و ایش دالیسیجاغیدیلار. ارشد رشیدله بیر کلاسدایدیلار. رشید دوزدو کی چوخ هوشلو و باشدیددی اما بویوک شهره گلدیغی اوچون و باشینین اوستونده بیر کس اولمادیغی اوچون، چوخ درسه گیریشمیب و ارشد له بیرلیخده چوخ وقتینی قونشولارین قیزلاریلا قیز بازلیغا گنچیردیردی.

بو مساله باعث اولوردو کی رشید درس لرینده چوخ یاخجی نمره آلمیا و فقط قبول اولوب و گنچه. اما ارشد اوندان چوخ تنبلیدی. هر حالدا اونلار دائم اشیه گنڈیب و باشماخچینین توکانیندا کی بیر گاراژ یئری کیمی اونلارین کوچه طرفلرینده قرار تاپمیشدی توپلانیب و قونشو نون قیزلارینا باخیردیلار.

باشماخچی دا گوروردو کی او بیر دانا ائوده آلتی یددی دانه جوان اوغلان واردیلار، گونده بیر دفعه غیر مربوط بهانه لرله جوان گلینینه بیر دست کتک ووروردو. هر دن حمدنن رضا دا رشیده قاریشیب قیزلار باره سینده بیر پارا شوخیلر ایلیردیلر، اما اونلار او طورلو مساله لره چوخ جدی گیریش میردیلر.

اونلار بو موردلرده شوخی ایلیب و گولنده، بارات دا اونلارا قاریشیب و یالاندان گولردی، اما اوزونده هیچ بیر انگیزه گورموردو بویله بیر سری مساله لره گیریشسین. بو سری مساله لر دائماً اونلارین باشین مشغول ساخلایاراخ، قویموردو کی اونلارین زامانی دارخمایلا گنچسین.

ارشیدین اوچ باجیسی واریدی کی اونلارین ایکیسی اولنمیشدیلر و بیر (زری) اونلارین هامیسیندان کیچیک اولاراخ بیشینجی کلاس گنیدردی. اونلارین بویوک باجیسی بیر ارتشیلره اولنمیشدی، او بیر ده بیر خیطاط له کی ایشی بیر مدت سولدوزدایمیش.

سویوخدا اونلارین حیاط دا توالته گنیدیب و حیاط دا سویوخ سویله اوز گوزلرین و دیشلرین یوماخ چوخ چتینیدی. اونلارین هامیسیندان چتین آغلارین سویوخ سویلا یوماغیدی کی باراتین دیشلرین اینجیدردی. بو حاضرلیخ لارلا بارات اوزون مدرسه به گنماغا حاضرلامیشدی.

گون او گون اولدو کی بارات مدرسه به گنستین. اوندان قاباخ اونلار مدرسه کتابلارین آلمیشدیلا و مدرسه پالتارلارین دا گنجه یاتاندا یورقان دسک آلتینا قویم شدولار ک صاباها قدر اوتولنستین. مدرسه نین بارهسینده بارات او قدر ائوده دانشمیشدیلا و بیلیگیسی واریدی کی گننده او قدر "سورپرایز" اولمادی.

بارات مدرسه به عشق نن گنیدردی. او چوخ عشق و ایسده له درسین اوخویوردو. او علاقه سی اولدوغو رشته کی "ریاضیات" رشته سیدی، هر نه قدر ده چتین اولسایدی علاقه یله و سوینجله اوخویوردو. بو رشته ازبرله مه اساسیندا دیلدی. بو رشته ده اوزو چالیشیب و پرابلم لاری چوزملیدی.

هم ریاضیات رشته سی چتین بیر رشته ییدی و هم درسین استانداری اونلارین مدرسه سینده یوخاریدی. اونا گوره اونلارین مدرسه سینده یوزه سکسان بلکه یوزه دوخسان یونیورسیتته به گنیدردیلر. ایلک زامانلاردان بارات متوجه اولدو کی اگر کنکور

سوالآرینی طرح ایلینلر "تهراندا خوارزمی" تکین مدرسه لرین معلملری اولماسایدی، اونلارین مدرسه سی یوزده یوز قبولی وئریدی.

"اوردا درس دین معلملر " پرتوی"، "مرادخان"، "جعفرزاده"، "مختارزاده"، "اسلام نور"، "رحیمی افشار" و او بیرری معلملر هر بیررسی اوز رشته لرینده استاد اولاندان سونرا او اندازه درس دیماخلاری و اویردمخلرینده جدی و جان یاندیرانیدیلار کی اویرنجی لرده عشق و هوس یارادیردیلار تا جدی اوخوسونلار. اونلارین هر بیرینین متد و درس اویردماخ سلیقه سیده دیشیک یدی.

مدرسه نین حیاتی عین حالدا کی ورزش اوچون ده مناسب بیر یئر یدی، اویرنجی لر اوچون فیکیر دینجلمه لی بیر محیط یارادمیشدی. اوزون اوزون آغاجلار کی آخار آرخین کناریندا گورمیشدیلر، یارپاخلاری اسدیخجه ذهن لری آچیب و دینجلدی. اورانین حیاتیندا دا بارات "فوتبال" اوینویاندا چون کیچیک گول اوینایردیلار، گولرلیخ ایلیه بیلیمیدی، اما فوتبالدان کناردا دا قالمیدی.

بارات اولدنده درس ده زرنگ اولدغو اوچون او بئش آلتی اویرنجی لردن اولاردی کی کلاسدا هامیدان یوخاریدا قرار تاپاردیلار. بوردا دا ایله دوروم بویله اولموشدو. بارات کلاسدا او بئش آلتی کلاسین یوخاری طلبه لریندن اولدو.

اؤدن مدرسه یه و مدرسه دن اوه گلدیغی اوچون ائوده درس لرینده کامل اوخویوب و همیشه سعی ایلردی کی مدرسه ده وئریدیخلری مساله لری ده ائوده حل ایلیب و سونرا مدرسه یه گئت سین. شهرده ده نه اولوب و گئچمه سین رشید گلیب و اونلارا دیدی. شهرین بویوک اولدوغو و عین حالدا آچیخ اولدوغو و اوزونه نسبت جمعیتین آز اولماغی اونلارا چوخلو فکیر دینجل مسی و آرامش وئریدی. شهرین جمعیتی ده محیطی کیمی آرام و عین حالدا کولتورلو و فرهنگ لیدیلر.

بارات کلاً سولدوزداکی یونیورسته ده اوخویان اویرنجیلرین تاثیرلی اساسیندا اویرنمیشدی کی اولاً هیچ زادی کور قبول ایله مسین و هر زادین موردینده سوال ایله سین. ایکینجی مساله ده بویودو کی او زمانکی سیاسی دوروموندا کی بیر حزبی نظامی آلتیندا اولاراه و تمام رادیو و تلویزیون و هامی قازننه لر دولتین الینین آلتیندا یدی. اونون اوچون و الی الخصوص و امنیتتی پلیس و

"ساواکین: قورخونج اشکنجه لرینین قورخوسوندان هامی دولته بله وثرمخده اولسایدیلارداسا، بارات همیشه پیسی گلیب و انتقادی باخاردی.

اونون اجتماعی دنیاسی کیچیه اولدوغو اوچون "انشا" یازماخ اونون اوچون لاپ چتین درسلدنیدی. اوندان سوروشاندا کی "علم یاخشیدی یا ثروت"، او بیلیردی کی گرک یازسین "علم یاخشیدی" اما بیلیردی ثروت آداما نه ایله بیلر چون هیچ زامان اونلاردا اولما میشدی. بیر ده اونو بیلیردی کی اونون اوچون ثروتی کی یوخدو اونا ال تاپماخ اوچون اونلارا بیر یول وار اودا درس اوخویوب و "علمه" ال تاپمالاریدی. بو تمام اجتماعی انشالارین موردینده صدق ایلیردی.

او اجتماعی باخیمیندان بویوک شهرین داورانیشی و آداملارینین دوشونجه لرین حالا اویرنیم و تانیامامیشدی. او اقتصادیات دان دا بیر شئی بیلمه میشدی چون هیچ زامان او قدر پول و ثروت اولمامیشدی کی اقتصادی دولاندیرانلارین و اونلارین روانی دوروملارین آنالاسین. ریاضیات رشته سیده اونا اویردمیشدی کی هیچ زادی کور کورونا قبول ایله میب بلکه هر بیر زادا شک ایله سین.

نئچه هفته بویله سینه گئچدی. بو فاصله ده اونلار ان آزی هفته ده بیر دفعه بازارا و خیابانا گئدیردی. رشید یاخجی فیلملرین ده گلمغین بیلردی. اونلار خصوصاً "انتونی کوین" اوینادیغی فیلم لره چوخ بازیدیلار. اوه گلندن سونرا دا بیکار قالماغا وقت یوخویدو. یا قاب و قاشق یوماغ. یا توکان دان بیر شئی آلماخ و یا بیر شئی پیشیرماخ و آخیردا یئر یئغیشدان سونرا درس اوخوماخ. درس اوخوماغیدا حمدین رضایلا ایلدیغی شوخی لر همیشه نظمین بیر بیره ووروردو.

نئچه هفته دن سونرا کی ایسده ایسده میه تمام بو شلوخلوخلارین ایچینده وقت تاپار تاپماز اورگی آتا آناسی و باجی قارداشینا دارخیردی و یولداشلاری یادینا دوشوردو باشلادی اونلارا نامه یازسین. او گرچه بیلیردی کی خصوصاً اونلارین اولرینده هیچ کس اونا جواب یازماخ موقعیتینده دیل اما باشلادی اورمیّه ده کی تجربه لرین اونلارا یازسین.

اورمیه ده نچه نفر آیری سولدوزلو محصل ده واریدی کی درس اوخویوردولار. بونلارین هامیسی کندلردن گلمیشدیلر. بارات بیر آز تعجب ایلدی کی نیه شهردن یوخ بلکه کندلردن گلیبلر اورمیه ده درس اوخوسونلار. بونلارین هامیسیلا اونلارین سلام علیکی و گئت گل لری اولوردو. گرچه بو گئت گل چوخ دا دیلدی، اما او اندازه واریدی کی احساس ایله مسینلر کی اوردا تک دیلر.

سونرا لار بارات بیلدی کی اونلار کند اربابلارینین اوشاخلاریدیلا کی اونلاری درس اوخوماخ اوچون اورمیه یه گوندرمیشدیلر. اونلارین بیر نچه سیده "ابن سینا" مدرسه سینده درس اوخویوردولار کی سونرالار یونیورسیتیه یه گندیب و "مهندس" دن زاتدان اولدولار.

اونلاردان بیرینین آدی اسفندیار و بیرینین آدی صلاح و او بیرینین آدی یوسف و ها بئله. اونلار درس لرینده متوسط و یا جَدیدلر و هامیسی آزادان چوخدان موفق قاباغا گئیدیلر. رشید نن ارشد ایکیسیده بیر آز خط دن چیخیب و "قیز بازیغا" مشغول اولموشدولار. بيلمم رشید ارشدی بو یولا چکمیشدی و یا ارشد رشیدی. هر حالدا گونده ساعتلر اونلار قاپیدا دوروردولار تا گونشونون قیزی گلیب و اوردا گئچسین و بونلار اونلارا بیر سوز دئسینلر. رشید بویوک باجی و ارشد کیچیک باجیا گوز لری دوشموشدو.

اوه گلندن سونرا دا گرچه آز او مورد ده دانیشاردی، اما هر دن سنگول و هر دن ده نه چوخ سنگول اوه گلردی. گرچه او بیر آزادا درسه دقت ایله سیدی درسه عالی نمره لر آلاردی اما هیچ درسه جدی باخمیردی. ارشد ده کی زاتاً درسه ایله قاباخ دیلدی. بونلار هئله محصلیدیلر و هیچ ایش و هیچ گلیرلری یوخویدو.

بیر گون قیشین اورتالاریندایدی کی گوردوخ رشید چوخ ناراحت دی. خبریمیز اولدو کی اونون سئودیفی قیزا ایسده مغا و نیشان قویماغا گلیبلر و ایسدینین شغلی و گلیری وار و قیزین آتا آناسی دا راضی دیلر. قیزین اوزو ده گرچه بونلارا خبر وئریب کی نه ایله سین، اما اوزو ده بیلیر اونولا رشیدی اولنمه سی اولاماز. قیزین دا نهایت ده گونلی وار بو مسأله یه.

رشید چوخ ناراحتیدی و حتّی بارات اونون بیر دفعه آغلاماغینی گوردو. اما رضا و حمد و ارشد هامیسی کی اونون دورون آلمیشدیلاز اونا آرامش وئردیلر و مساله بیر مدتدن سونرا چتینلیخله خل اولدو و رشید درسینه قیدتی.

قیشین شاخدا سیندا حیاطین گوشه سینده بیر اطاحدا بیر والورون ایسدیسیله یاشاماخ و حیاط دا حوض قیراغیندا ال، اوز و قاب قاشق یوماغ چوخ چتینیدی. بوزدو سویلا دیشلره مسواک چکیب و یوماخدا بارات گوروردو کی دیشلری نئجه سیزیلامایا دوشوردو. آفتافه یله کی یاریاجاخ ایچینه کی سو بوز دونوب و سویوخ کولکیق قاباغیندا مستراحه گندیب و گلماخ هر صبح اولومدن چتین اولموشدو. اوین ایچینه گلندن سونرا هامیسی والورون دوره سینه یئغیشیب و آز قالردیلار کی اونو قوجاخلا سینلار.

ناهاردا ائوه گلنده بویوک کوبه نین ایچیندن آناسی قیله ایله دیغی "غاز" اتیندن بیر نئجه تیکه چیخاردیب و بیر شوربا دوزلدیردیلر. تئز باراتی گوندریردیلر کی چورکچیدن بیر نئجه چورک آلسین. پیشمیش ایشلرینی رضا اوستالیخ و رهبرلیخله الینه آلیردی و او بیر لری گرک اونا شاگردلیخ ایله سینلر. بیر یئر آلماسی سویماخدا او بیر سوغان سویماخدا و بیر قیرمیزی بادمجانلاری یوماخدا و ها بئله. ناهاری بیندن سونرا ساهات ایکیدن تا دورده قدر دوباره مدرسه یه گئدیردیلر

اونلار ایکی هفته دن ایکی هفته یه حمّام گئدردیلر. حمّام دیدیغین بازار باش میدانیندا اونلارین کوچه سیندن میداننا گیررکن ساغ الده بیر سیرا توکانلارین سونوندا قرار تاپمیشدی. حمّامدان سونرا او بیر طرف داها مزرعه لر باشلایردی. حمّامین اوزو تماماً کریچدن دوزلمیشدی و ایچریسنده کفی و دیوارلاری موزائیک اولونموش و زامانینا نسبت چوخ مرتّب و تمیز دوزلمیشدی.

اونلار هر نه قدر ده تئز گئدسیدیلر گئنه ده هفته سونو نوبه یه دورمالیدیلر چون اولاردان تئز گلنلر واریدی. اونلار ایکی هفته ایچینه کی باتیران پالتارلاریندا حمّامآ آپاریب و اوردا ایچریده اولان تشطین ایچینه "فاب" نان یواردیلار. دورد نفر جوان بیر نمره نین ایچیندن گریب و بیر گاهآ ایکی بوخجا پالتار یویوب و سونرا دا اوز جانلارینی یویوب و ایشه چیخمالاری لاپ گورمیلیدی.

اونلار ایچیریده اولدوخجان اورانی ایسدی بوغ و بخار آلتیندا نفس آماخ چوخ چتین اولوردو. پالتارلاری یویوب و ایکی نفری سیخیب و سونرا بوخجالارین و یا چمدانلارین ایچینده یئرلشدیرمه لری کیسه لری چوخ شیشمان و آغیر ایلیردی. اونلار قورتولاندان سونرا کی بیر یئرده اشیه چیخیردیلا، بیر دن ایله بیله سن جهندمدن سویوخلوغا چیخیردیلا. قاپیلارینی آشدیخدا بوخ "نمره نین" ایچیندن اشیه پوفلیردی. سونرا بوغون ایچیندن دورد نفر جوان هره سینین الینده بیر آغیر کیسه ایچی دولو یاش یولموش پالتارلا اشیه چیخیردیلا. اونلارین هامیسی ایسدی و بوغدان اوز گوزلری قیپ قیرمیزی اولوب. اشین سویوغو خصوصاً قیش گونلرینده اونلارین اوزونه حتی حمامین ایچینده ده پوفلیردی.

اونلار چیخانان سونرا بیر نفر حمامدا چالیشانلاردان نمره نین ایچینه گندیب و بیر مقدار تمیز لیب و قورولایب و سونرا او بیرى مشتری نین گلمه سی اوچون حاضر لایردی. اونلار پیش خانای کی گلیردیله حساب وئرسینلر. دورد نفر میزین قاباغین کسبیلر آلرینده ساکلاری. حمام صاحبی بیر اونلارین قیزارمیش و ایسیدن پشمیش اوزلرینه باخیردی و بیر آلرینده داشیدیی آغیر ساکلارا و آخیردا اوزه قالاراه اونلاردان دورد نفرین پولون آلیب و اونلاری یولا سالیردی.

بیر ایکی دفعه حمام صاحبی مجبور اولوب و اونلاردان ایسددی کی ساک لارین بیرینین ایچینی آپسینلار تا او بیر باخسین. او ایچیریده کی یویولموش پالتارلاری گوروب بیر بونلارین اوزونه باخدی. بونلارین قیزارمیش اوزلری داها اوندان آرتیخ قیزارامازدی. نه او بیر سوز دیردی و نه بونلار. سونرا حمامدان اشیه چیخیردیلا.

اشیه چیخارکن چول طرفیندن اشین سویوغو اونلارین اوزلرینه پوفلیردی. تئز اونلار اوز گوز لرین شال نان بورهیب و باشلارین بورک چکیب و بوخجالار آلرینده ائو طرفینه یولا دوشوردولر. تئز تئز ائو گلرکن یولدا چورکدن، یا اوزومدن هر بیر شئی ده لازم اولسایدی آلردیلار و تئز تئز اوزلرین ائو یئتیردیله.

ائو چاتارکن اول پالتارلاری اشیه ده پالتار طنابیندان آساردیلار. هوانین سویوغوندا چوخ چکمزدی کی پالتارلار دونوب و شاقلداخ اولماسینلار. اونلارین اوزلری ائو گلندن سونرا ایله بیل کی جوت چکماخان گلبلر، یورقونلوخلاریندان تئز صبحانه لرین ییب و

اوستوندان بیر ایکی دانا چای ایچردیلر. چایی ایچندن سونرا تازا بیر آز اوزلرینه گلیب و اوزلرین تاپیردیلا. اوندان سونرا رنگ لری بیر آز نورمال اولوردو.

بوندایدی کی گوروردون بیر دن "حمد" بو طرفدن بیر دن پارتدایب و گولماغا باشلادی. او حمامچی نین اونلاری اوزونه باخیب و کیسه نی آچماغی مسخره چکیب و دیب و تکرار ایلیب و گولماغا چکیب و دیب و تکرار ایلردی. بو بیر لرده اونا قاریشیب و گولردیلر. اما "حمد" کوردو لهجه سیله و اوجا سسیله گئچن ماجرائی تعریفلیب و "حق به جانب" حالتینده شرح ورمای هر باشی چامیرلینی گولماغا سالاردی.

گلن ایکی هفته سونرا کی اونلار گئنه حماما گنده جایدیلار، بیر ایکی دفعه بیر مقدار آز پالتار آپاراردیلار، سونرا گئنه ده گیدردی او بیر حالتینده. تا قیش یواش یواش سونا چاتارکن بایرام دوباره یاخینلاشیردی و اوزون آلتی آیدان سونرا کی بارات اوچون بیر عمرودو، سولدوزا دونماخلارینین زامانی یئتیشیردی.

بو فاصله ده اونلار بیر نچه مکتوب تهراندا سلیماننا و سولدوزدا اولرینه و بارات دا بعضی یولداشلارینا یازمیشدی و اونلارا بایرامین یاخینلاشماسین و اونلارین تازا دان گوروشمه لرین یادا سالمیشدی. اگر زامان اجازه وئرسیدی بیر آیدان سونرا بیر جواب آلیردی کی اونلار دا بایرامین گلمه سی اوچون و گوروشلری تازالاماخ اوچون گونلری ساینلار.

بایرام یاخینلاشدیخجاخ سویوخلار آزالیردیلا. کوچه لرده قیشین شاخدا سیندا قالانان قارلار کی داها بیر قسمتلری بوزا دونموشدو، چوخو اریب و کوچه لردن آخماغا باشلاردی. هنوز اما کوچه لرده بیر مقدار قار قالمیش و گاهاً بایرام یاخینلاشسا دا گئنه ده بیر آز قار یاغیب و اونلارین اوسدون بیر داها اورتوردو. اما نچه گون سونرا گون چیخیب و اونلاری اریلردی.

بو ایل بایرام یاخینلاشدیخجا هولار گوزل آچیلیب و گونش داها چوخ پارلایردی. اونلار دا نچه دفعه اوتوبوس گاراژینین یانیندان گئچمیشدیلر تا بایرام یاخینلاشاندا لاپ قاباخدان گئدیپ و بلیط آلسینلار. اما بیر اتفاق دوشدو کی اونلارین هیچ انتظار یوخویدو.

هوانین سویوخلوغو بیر طرفدن قارلاری چوگرده و شهرین کوچه لرینده اریتماغا باشلادی. او بیر طرفدن بیر ایکی هفته بایراما قالدنا، گویلری بیردن گوی بولوت آلیب و یاغیش یاغماغا باشلادی. یاغیش ایله بیر سئلمه یله یاغماغا باشلادی کی بونلارین هیچ انتظارلاری یوخویدو.

یاغیش شهری چوخ گوزل یویوب و کوچه لردکی قارلاری اریدیب و آپاردی. کوچه لرده قومسآلیخلار اوزه چیخدی و گئت گل راحتلشدی. اما بونلارین خبرلری یوخویدو کی بو یاغیش چوگرده نه لر ایلیب. چوگرده سیل گلیمیش و چوخ یئرلرده سولدوز یولون دا سئل آلتینا آلیب و بعضاً بوتون باتیرمیش.

گاراژا گئت گلده رشید خبر وئردی کی اتوبوسلار سولوزا گئت میلر چون کی یولاری سئل آپاریب و گئت گل ممکن دئیل. "بایرام" گلیر. هر نه جوره اولمالیدی اونلار گئتملیدیلر. بو قیریم او قیریملاردان دئیل. "اولدو وار دوندو یوخدو". اونلار اگر بو یوز اوتوز و یا یوز آلی کیلو متر یولو کئت به کئت پیدا دا گئتملیدیلر، گئنه ده گئدهجاخلار. بو مورد ده بارات گرک باخسین و گورسون خصوصاً رشید و رضا نه چاره تاپیلار.

رشید نن رضا بیر نئچه دفعه گاراژا گئدیب و او دوره دکی سولدوز مسافرلریله دانیشیب و چاره آختاریردیلار. اونلار حتی شهرین چیخیشین گئدیب و اوردان سولدوز طرفینه گئدن ماشینلارلا دانیشیغا باشلادیلار. هامیسی خبر وئیردیلر کی یولار باغلیدی. رشید گیل بوتون جوانلیخلا آخیر دا بیر آیری فکر باشلارینا چاتدی.

کندلره گئدن مسافر آپاران گاراژلارین مسافرلری آز اولدوغو اوچون چوخلارینا بیر سئری "جیپ" ماشینلاری کی بئش آلتی نفردن آرتیخ داشیامادی ، مسافر آپاریردیلار. بونلار باشلادیلار کند لره گئدن گاراژلارا باش ووروب و اوردان ماشین آختارسینلار. "جیپ" ماشینلاری کیچیک اولدوخلاری اوچون و "طایر" لری اوجا اولدوخلاری اوچون ایله بیلردیلر کی یولون خراب اولدوخلاری بولومونده قیراخدان و یا حتی بیر تکه نی چوله ووروب و رد ایله سینلر.

آخیردا بیر جیپ شوفری حاضر اولدو "سکسان تومن" اونلار دان آلسین و اونلاری کند به کند آپاریب و سولدوزا یئتیرسین. رشید گیله بو بیر کلمه سوز کفایت ایلیردی. اونلار تئز پولون بیر مقدارین وئریب و وسایلری جیپین دالیسینا قویوب و قاجیب ایچریده ایلشدیلر. قاپیلاری باغلاب و یولا دوشدولر. بیر آن اونلارین فکریندن گنچدی کی "سلیمان" تهراندان نئجه گلیب و چاتاجاخ. اما اونلار تمام بدنلرینده کی سلولاری حاضر اولموشدو کی سولدوزا گتماغ اوچون هر نه ممکندی ایله سین. اونلار یولا دوشدولر. بیر حدود اون بئش دقیقه فلان یول گئندن سونرا کی یول دا ساغلامیدی و هیچ مشکلی یوخویدو، شوفر اونلارا دئدی کی یولون اوچدن بیرین او اصلی یولدان گنده جاخ بلکه کتدن کنده گئدیب و سونرا گنه ده اصلی یولا قاریشا جاخ. بو رشید گیله داها اورک وئیردی چونکی گورسدیردی کی شوفر بیلیر نه ایش گورملیدی.

اون بئش یئرمی دقیقه گئندن سونرا جیپ اصلی یولدان چیخیب و کند یولون قاباغینا توتدو. بو یولون چالا چوقبی چوخویدو اما یئری برکیددی. ماشین یئرقالانا یئرقالانا و آز سرعتیله گئیدیدی. کند به کند قاباغا گئیدیدی. بیر ایکی کنده گئچندن سونرا، ایکی کنده آراسیندا کی هر دورت طرفده باخچالیخ و وزعه یدی، بیر یئره یئتیشدیلر کی یولو سو آلتینا آلیب. شوفر بونلارا دیدی ماشین یونگول اولماسی اوچون ماشیندان دوشوب و پیاده چومورلوغون او بیر طرفینه گنچسینلر.

جاده نین ایکی طرفده باخچالیخ و بوغدالیغیدی. شخم لوغون اودونده هنوز هیچ بیر گورنتی چیخمامیشدی. قورو آغاشلار و قورو اوتلار تاش پالچخلارین ایچیندن باش ائشیه چیخامیشدی. باخچالارین آغاشلاری سویوخ هاوانین قاباغیندا یارپاخسیر تیره مغه باشلامیشدی. اونلارین هنوز بوتالاریندان هیچ بیر جوان و گنج بوتلار ائشیه چیخمامیشدی.

بوراجاخ کی اونلارین پالتارلاری و باشماخلاری تر تمیزیدی، یئره دوشرکن جاده نین بو طرفینده تمیز و سرین هوانی آغ جیارلارینین ایچینه چکیب و یوخو حالتیندن اویاندیلار. جیپ چوخ آرام آرام سویون و چومورلوغون ایچینده دیاز و برک و محکم یئرلری آریارخ چومورلوغون او بیر طرفینه حرکت ایله دی. بیر ایکی یئرده شوفر مجبور اولدو بیر گاز وئرسین تا طایرلرین بیر کی بیر مقدار درینلیغه دوشموشدو، اوردان چیخسین.

هر حالدا ایله کی نظره گلیردی چتین اولمادی و جیب گنجیب و او بیر طرفده جاده نین ساغلام بولومونه یئتلی. نوبت یئتیشدی بونلارین پیاده بو اوتوز متری گئتمه لرینه. اونلار گرچه باخجانین ایچیندن یولا دوشوب و گئتماغا باشلادیلار، اما گئنه ده باشماخلاری و شلوارلارینین اته لری باتماغا باشلادی. رشید کی قاباخدا گئدیردی، او بیریلر ایاخلارینی اونون ایاخلارینین یئرینه قویوردولار.

اون اون بئش دقیقه دن چوخ چکمدی تا اونلار دا جیبین یانینا یئتیشسینلر. مینیب و یولا دوام وئردیلر. اونلارین ماشینین ایچینده گولوشلری داها بیر مقدار نگرانچیلیخلا برابریدی. آز دانیشیردیلار و گوزلری قاباغا باخیردی. ایله بیر حالت ال وئرمیشدی کی ایله بیله سن گئیتماخ یولو دا باغلیدی و قاباخداکی یول دا نامعلوم. بونلار یولون بئش دن بیرین گئدیلر و بئشدن دوردو قالیر.

یولا دوام وئردیلر تا بیر ایکی کندی ده رَد ایلیندن سونرا کی ماشین یئر قالانا یئرقالانا بعضاً یواش و بعضاً سرعتله گئدیردیلر، بیر آیری یئره راست گلدیلر کی چولون اورتاسیندا ماشین گرک چومورلوخدان گنجسین. گرچه بوردا چومورلوخ اولکیندن کیچیک و او بیر طرفه پیادا گئچماخ چوخ چتین دیلدی، اما جیبین بیر طایری چومورلوخدا گیر ایلدی و چیخمیردی. رشید گیل کمک اوچون گلیب و ماشین ایتله ماغا باشلادیلار. دوره دن داش دا تاپا بیلیردیلر کی طایرین آلتینا قویسونلار تا آلتین دولدورسونلار.

بو چالیشمالارین ایچیندهیدیلر و تیرین آلتینی اوت علف و اودونلا دولدورماخدایدیلار کی گوردولر هیچ بیر اثر ایله میر. یورقون و نامیدلیغین ایچینده چالیشا چالیشا گوزلری گوردو کی بیر تراکتور گلیر. تراکتور یئتیشندن سونرا بیر سلام علیک ایلیندن سونرا، تراکتور شوفری بیر غارورلا سالانا سالانا اشاغیا یئنیب و زنجیری سالیب و بیر حرکتده جیبی چکیب و چومورلوغون او بیر طرفینه قویدو.

تشکر و الله آ تاپشیرمادان سونرا بیر داها یولا دوشدولر. بوردا داها بیر جدی ساواش ایچینده اولانلار کیمی دیشلرین قیجا میشدیلا و جدی بیر دورومدا گوزلرین قاباغا دیره میشدیلا. هر دن ده بیر چوره یه باخیب و طبیعتین بو خوشونتینین ایچیندهکی گوزلیخلرینه حیران قالیردیلا. هله دوزگانلیخدا گنډیردیلا و داغلارا یئتیشمه میشدیلا.

بیر ایکی کیچیخ چومورلوغو دا احتیاطلا گنچندن سونرا شوfer دیدی کی اولنار اصلی یولا قوشماخ ایسده یلا. اون اون بئش دقیقه دن سونرا کی جاده نین هیچ بیر طرفینده ماشین گلیب و گنتمیردی، بونلار کند یولوندان سولدوزون اصلی یولونا قاریشدیلا. جاده باشلاب اوزو یوخاری و داغلار سمتینه گنډیردی. اوزو یوخاریلارا سئل ایله کار سالمامیشدی. ایکی ساهاتدان چوخ یولدایدیلا حالا یولون یاریسین گنتمه میشدیلا.

جیبین سرعتله اصلی یولدا اوزو یوخاری گنتمه سی و والای وورماماسی اولنارین اورکلرین قیزیشدیریب و اولناری بیر داها دانیشیغا سالدی. شوfer بیر سیگار یانډیردی و راحت کیف ایلیه ایلیه اونو دریندن توسدوسونو ایچریه چکدی. رشید کی شوferین یانیندا قاباخدا ایلشمیشدی اونونلا بیر جدی دانیشیخ دایدی.

دالیدا دا اوشاخلار ایله بیله سن بیر اویونون اورتاسیندا کی اونو اوتماخلارینا مطمئن یدیلار، ایچریدن سر خوش اولارخ هیجانلا دانیشیغا مشغولویدولار. بارات چوخ آز دانیشیردی ولی حمد چوخ جدی و یئرتهجی بیر حالدا خوشحالیدی. رضا دا دانیشیب و گولمخده یدی.

اونلار سولدوزون اوتوز کیلومتر سینده "حیدر آباد" کندینه جاخ داها چوخ راحت گلدیلر. اوردان بو طرفه داها گننه ده اولنار کند به کند "حسنلی" طرفیندن یولا دوام وئردیلر. بو یولون چوخ چتینلیغی یوخویدو، فقط کند یولو اولدوغو اوچون چاله سی چوخویدو. جیب گرک یواش یواش گلسین.

یئر قالانا یئرقالانا و یورقون بیر دورومدا یوآش یوآش اونلار یولا دوام وئریردیلر. اوندا کی اونلار "اشنو" اوچ یولونا یئتیشدیلر، دورد ساهاتدان سونرا یورقون آرغین بیلدیلر کی داها "نقده" شهرینین ایچینده دیلر. جاده نین ایکی طرفینده باغلار آلیب و ایکی طرفده ده آغاجلار کی حالا بارپاخلاری آچمایب صف چکمیشدیلر. گویا بونلاردان "سان" گورمخ اوچون صفه دوروبلار تا اوز اولادلارین کی اوزاخلارا گوندریبیلر، قارشیلایب و دوباره دن تحویل آلسینلار. بولارین دا هامیسی یورقون آغاجلارا باخارکن اونلارین دالیندان "کوهول" کندینی گوز آلتینا آلمیشدیلار.

اوردان گئچرکن بو بیر طرفده "گادارین" کناریدا "مجید آوا" کندی کی چوخ بیر کیچیک کندیدی قرار تاپمیشدی. اونو دا گنچندن سونرا "گادار" چاینین کورپوسونه یئتیشدیلر. اختیاری آلریندن وئریب هامیسی ایغا قالخیب کورپونون اوستوندن سویا باخدیلار. "گادار" دولو سویلا، اوزو کوپوهلو ظاهرده آرام آخیردی. بعضی یئرلرینده یورغان بورولوب و سویو چکیب ایچریه آپاریردی. بارات بیلیردی کی همی سو نه قدر سویوخدو و همی اوندا چیم ماخ نه قدر خطرلیدی.

کورپو دن گئچیب و سول الده کی "میخانا" قاباغیندان گنچندن سونرا جاده یوآش یوآش شهرین گیریشینه یاخینلاشیردی. بیر نئچه یوز متردن سونرا توکان بازار باشلیردی. گرچه اونلارین بدنلرینده قوت قالمامیشدی اما گوزلری ، قولاخلاری و اورکلری تمام بو گوروشدن جماعتین او طرف بو طرفه گئدیب و دانیشماسیندان قوت آلیردیلار.

دخانیات ساختمانیین بانینا یئتیشدن رشید گورستدی کی شوفر سولا دونوب و اونلاری ائولری طرفه آپارسین. جیب یوآش یوآش باراتگیلین قاپیلارین یاخینلاشیردی. او دا پنجره ده او طرف بو طرفه تئز تئز باخیردی کی گورسون کوچه ده کیمی گوره جاخ.هر ایکی طرفه تئز تئز باخارخ گوزلری بیر انتظار حالدا آغزی دا آچیخ بو طرفه باخیب و دونوب او بیر طرفه باخیردی. او فقط تانیشلاردان بیر قوربانین و بیر ده ارسلانین کیچیک قارداشلارین کوچه ده اویناماسین گوردو. تپه نین دوشونده " پناه عمی نمازی" الینده ال آغاجی دیوارین کناریندا ایلشیب و اوزون گونه وئریردی.

بیر لحظه بارات گوردو کی جیب ماشینی "پناه عمی" گیلین قاپیسین گئچیب و ساغا دونوب اونلارین قاپیسینین قاباغیندا ساخلادی. بارات قاپیلاریندان ایچریه گیرنده ایله بیله سن سویوخ قیشین شاخدا سیندا بیر ایسدی غاز توکوندن قایریلمیش یورقانیین ایچینده قوجاخلا نییدی.

اونلارین حیاط دروازاسیندان تا اولرینین قاپیسینا یئرمی متر زاد اولاردی. بیر نچه آتدیم آتامیشدی کی اونلارین اولرینین قاپیسی آچیلدی. آناسینین آری سوستلا شیب سالناخ حالدا ایکی دانا پله نی یئنیب و فقط آغزیندان بیر کلمه دن آرتیخ چیخامادی "بالالاریم".

گویا ایلشیب و تئرتیخ یاماخ ایلیرمیش. بلکه ده بایرام اوچون اوشاخلارینا پالتار یاماخلیرمیش. اوستو باشیندا ساپلارین پارچا لاری سالنمیشدی. بالا لارین بیر بیر باغرینا باسیب و اونلارین سویوخ جانلارینی اوز جانینین ایسدیسیله قیزدیراندان سونرا اونلاری اوپوب ایچریه یولاندیلار.

بو فاصله ده بارات و رشید باجیلاری "مارال و ترلان و کیچیک قارداشلارینا دا گوروشدولر. باشماخلاری چامیر اولدوغو اوچون اشیه ده چیخارتدیلار. هوا گوزل گونشلیغیدی. اشیخ حالا سرین و ایچری ملایم ایسدیدی. اوین ایچینده ائولرینین گوخوسو گئنه اونلاری مست و سرخوش ایلدی. هیچ بیلمدیلر نه زامان اونلارین قاباخلارینا چای قویولدو. گئنه ده آنالارینین پیشیرماخ قوخوسو اوین ایچین دولدوردو.

بارات بیلدی کی داها لازم دیئل قاچیب بازاردان چورک آلماخ و یئر آلما سوغان گئتیریب و پیشیرماخ فکرینده اولسون. بونلارین هامیسین آناسی بیر گوز آچیب باغلا دیغی زامان گورولوب و حاضرلا شیردی. اما او هر نه قدر ده سنی آز اولسایدی بویویوب و اویرنمیشدی کی او ایشلری یئر به یئر ایله ماخ چتیندی. آناسینین یانیندا دوروب و اونات دورغاماخ، یئر آلماسی سویماخ و ها بئله ایشلرده کمکلیخ ایلردی.

جیپ شوفرینین قاباغینا بیر تکه پنیر چورک و شیرین چای قویدولار او دا ییب و ایچندن سونرا رشید اونون حسابین گوردو. بو فاصله ده "حمد" ده دونوب و دئدی کی گرک ناهاردان سونرا کندلرینه کتسین. او بیلردی کی ساهات ایکی نن دورد آراسیندا بیر جیپ اونلارین کندلرینه مسافر آپاریر. اونلار دینجلیب و ناهاری گوزله مخده اولدولار. بارات دا هوس ایلدی بیر اشیه چیخسین.

او حیاطا چیخاندا باشلادی شلوارینین اتهینده کی چومورلاری اوکالیب و اونلاری چیرپسین. اونلاری چیرپیب و تمیزلیدن سونرا حالا آغ توپراخلارین یثری شلوارلارین اوستونده قالیردی. او گتندی تا قویونون باشیندا بیر چلک سو چکیب و باشماخلارینین اوستون یوسون.

شلوارین و باشماغین تمیزلیدن سونرا کی کوچه یه چیخدی، تمام کوچه نین نارین و نورون اوشاخلاری گونشین قاباغیندا اویناماغا مشغولیدولار. اونلارین چوخو باراتی تانیب و یاخینا گلیب و گولماخلا اونو خوش گلدینه دیلر. بیر عدّه سی ده قاجدیلا کی اولرینه بارات گیلین گلمه سین خبر وئرسینلر.

بارات بیر کوچه ده ساغا سولا گئدیب و گونون قاباغیندا گونشدن و ایسدی دن خوشلانندی. آلرینی کت شلوارینین جیلرینده اویناداراخ کوچه ده بویوک لوخ احساسی اونا ال وئرمیشدی. او داها بویوک بیر شهر ده تک باشینا قارداشی و یولداشلارینا بیرلیخده باشایر. او قوربانان و ارسلانان و بایرامدان هیچ بیرسین گورمدی. کوچه نین اوشاخلاری کی اوردا اوینایردیلار هامیسی اوندان کیچیکیدیلر.

او دوباره دن ائوه دوندو. دروازه دن ایچریه گیرندن سونرا آناسینین پیشیردیگی ناهارین گوخوسون ایلیب و سرخوشلانندی. اورمیّه دکی پیشیردیخلری یمکلهر هیچ نه آناسی پیشیردیگی کیمی گوزل گوخو وئیردی ، نه اونون کیمی دادلی و یملی. ایچریه گلندن سونرا آناسی دیدی کی گرک بیر یاریم ساهات دا ناهارین حاضر اولماسینا دوزسون.

حمد کی کنده گنتماغا تلسیردی تئز سفره یه لازیم اولان شئی شویو حاضرلایردی. سفره نی آچیب و قابلاری دوزوب و سبزیدن و قاتیخدان دوزوردو. بوخجاسین دا قایی آغزینا قویموشدو. هردن ده بیر چونوب دیردی کی "باجی بس بو ناهار نه زامان پیشه جاخ؟"

بالاخره ناهار حاضر اولدو. هامیسی سفره باشینا یئغیشدیلار. بیر دن گوردولر کی "اختای نان آتاسی" دا ایکیسی ایچریه گیردیله. آتاسی اونلاری باغزینا باسیب و اوچونده اوپدو و سونرا سفره نین باشیندا ایلشدیلر. بو حالدایدی کی اونلار ناهاری ییه ییه باشلادیلار اورمیه دن سولدوزا گلماخلارینین اولاینی اونلارا تعریف له سینلر.

اونلار سئلین گلمه سی و یولارین باغلانماسی و اوتوبوس لارین گلمه مسین و سونرا جیپ نن بو یولو دورت ساعتدن چوخدا نئجه بیر دورومدا گلمه لرین تعریفلیدیله. باشماخلارینین و شلوارلارینین چومورلاری حالا یئرینده دوروردو.

حمد ناهارین تئز تئز ییب و اونلاردان آیریلیب و کنده طرف یولاندی. اوشاخلارین آتاسی بیر آز چوخ ائوده قالب و اونلارین باش لارینین قضیه سینه قولاخ وئریب و هیجانلا اونلاردان سوروشوردو کی "سونرا نه اولدو". گون اورتا نمازین اوده قیلاندان سونرا دو باره توکان طرفه یولاندی.

ئوده باجی و قارداشلار هامیسی بیر بیر نن دانیشیخدایدیله کی "اختای" اشیه دن گلیب و باراتا دیدی کی "ارسلان نان قوربان" گلیله. بارات تئز کت و شلوارین گیب و جوراب باشماغین ایاغینا تاخیب و الینی باشینا چکیب و دروازا طرفه یولاندی. دروازه آچیغیدی. ا. اوزاخدان ارسلان نان قوربان اشیه ده گوروب و اوچوده گولومسه دیله. بارات اورگینین ایچینده بیر غرور و بویوکلوخ احساس ایلیردی. او آغیر آغیر دروازه یه یاخینلاشیب و اشیه ده اونلارلا گوجاخلاشیب و اوپوشوب و بیر بیرلرینین کیف و حالین سوروشدولار.

گرچه باهار گلمه میشدی، اما هوا چوخ باهار هواسینا بنزیردی. کوچه ده خیاباندا اوشاخلار "مر مر، جولا یا بادام آتما، آغاج آغاج و قیز لار دا "خستر چین" اوینا ریدیلار. بارات گیل داها اوزلرین اوندان بویوک گوروردولر کی کوچه ده بویله اوینلاردان اوینیلار.

اونلار قدم آتا آتا خیابان طرفینه یولاندیلار. خیاباندا ماشین چوخ آزیدی. هر نئچه دقیقه ده بیر ماشین یولدا گلیردی. اونلار خیابانین کناریندا اوچو ده تجربه لریندن و بو آلتی آیدا نه لر اولوب او باره ده دانیشیردیلار. اونلارین چوخ دانیشمالاری واریدی.

اونلار ژاندارمری قاباغینا قدر گندیب و دو باره دونوب اشاغیا دوندولر. بیر آز گلمه میشدیلر کی یولدا یوسف گیله راست گلدیله. اونلارلا اوپوشوب و گوروشدولر. بیر مقدار اونلارلا یول گئندن سونرا یولون اورتا سیندا یورولوب و بیر قهوه خانادا ایلشدیلر تا بیر چای ایچسینلر. اوردا چایی ایچه ایچه بارات اونلاردان بیر بیر یولداشلارینین باره سینده سوروشوردو. "بویوک آغا" نه ایش گورور؟ بایرام نه گلمدی؟ فوتبال تیمی نئجه قاباغا گئدیر؟

چای قورتولاندان سونرا قوربان قویمادی او بیریلر پولو وئرسینلر. تئز گندیب و قهوه چیه چایین حسابین گوروب و دونوب گلدی. اونلارین بیر آز یورولوخلاری چیخدی و بیر مقدار دا جانلاری قیزدی و سونرا "درمانگاه" طرفینه یولا دوشدولر. اونلار اوچو ده بیلیردی کی گادار طرفه گئدیردیله.

اونلار دانیشا دانیشا گئدرکن بیر زامان گوردولر کی گادارین داش کورپوسونون اوستونده دایانیب و سویا باخبردیله. گادار کوپوهلو و بورغانلی و دولو آخیردی. بارات گیل بیلیردیله کی دوزدو کی ظاهرده گادار آرام آخیر، اما بو سویا دوشن نه قدر ده اوزماخ یاخشی بیلسه، چتین گادارا غالب گله بیلر.

بو دیلسیز و آغیزسیز چای باراتا نسلر بویو ایلرین ناغیلارین سویلیردی. بو طوفانلی و طغیانلی چای باراتین اورگینه آرامش وئیریدی. بو چای باراتین دامارلاریندا قان اولوب آخیردی. گادار چایی اونون روحی و جانیدی. بو چای اونون اولومو و دیریلغیدی. بو چایین یانینا گلنده ایله بیله سن آناسینین گوجاغینا گلیر. بو چایدا نه حکمت واریدی، بارات اونو انلامیردی، فقط

بونو بیلیردی کی نئجه آناسینین گوجاغیندا آرامش تاپماغا نیازی وار، بو چاین کناریندا اولماغا دا او قدر نیازی وار. بونا گوره گاه ساھاتلار گادارین بورغانلارینا باخاردی. گویا بو بورغانلار و کفلر و سویون شاقیلداغی نئجه مین ایلین ظلملر و جنایتلرین نئجه لحظه نین ایچینده باراتا دیماخ ایسدیردیلر.

ارسلان، بارات و قوربان اوچو ده بیلیردیلر کی اونلار همیشه گادارلا گولشیب و همیشه گادار اونلارا زور گلسه ده ، اونلار قادر اولوبلار گادارا وحشی آت کیمی سوار اولوب و اونو کنترل ایله سینلر. گئنه ده گادارا باخا باخا بو فکرلریندن گئچیردی کی نه جوړه اونلار ایله بیللر گادارین بورغانلارینا سوار اولالار. هامیسی آخیردا بو نتیجه یه یئتیشیردیلر کی هر کس ایندی گاداردا چیم ماخ ایسده سه بوغولار.

گادارین کنارینداکی باخچالارین آغاجلارینین چوخونون بوتالاری سویون ایچینده شپه لرله گولشیردیلر. بارات گیل گاداری وحشی آت کیمی اوز طبیعتینه بوراخیلار تا اوز پادشاهلیغین ایله سین. بونلار دا ماهر مهتر کیمی او طرفه یولاندیلار. مرکز دهکی دورد یولا یئتیشنده اوز به اوزدن "ایرجی" گردولر گلیر. بونلاری گورندن سونرا گوله گوله بونلاراساری گلیب. اونلارلا ال وئریب و اوپوشوب و گوروشدو. اونلارین جمعینه قاریشیب و اونلارین بیتمین دانیشیخلارینا قاریشدی.

ایرجین گوزل سسی واریدی. آخشام یاخینلاشیب و هوا نین اشیغی آزالماغا و گویون رنگی قیزارماغا باشلامیشدی. اونلار آرام آرام گلن حالدا، ایرج باشلادی "آیریلیخ" ماهنی سین اوخوماغا.

"فیکریندن گئجه لر یاتا بیلیمیرم"

بو فیکری باشیمدان آتا بیلیمیرم"

نیلیم کی سنه چاتا بیلیمیرم"

"آیریلیخ، ایریلیخ، آمان آیریلیخ"

"هر بیر درد دن اولار یامان آیریلیخ"

هامی درین بیر سکوت دا آرام آرام گندرکن ایرجین آرام و گوزل اوخوماغینا گولاخ وئریب و اوز رویالارینا جوم موشدولار. بو شعرلر باراتین قلبین سیخیب و اورگین دولدوروردو. باراتین گوزلری دولارکن اونلاری گیزلتمخ ایسدیردی. او شانسی گنتیرمیشدی کی هامی اوز رویالاریندا قاباغا باخیردیلار. ارسلان و قوربان دا سکوت لاریلا گورسدیردیلر کی باراتین آیریلیغی اونلاری دا داریخمایا سالمیشدی.

ایرج بو ماهنی نی بیتیرندن سونرا کی هامینی درین بیر فیکره جوئماخ حالیندا گوردو، دونوب رشید بهبودف دان بیر شاد ماهنی اوخوماغا باشلادی. "یازین اولینده گنجه چولونده" چیخیلار گننه ده دیزه لاله لر". هامینین روحیه سی دیشیلدی و اورکلری آچیلدی. ایله بیله سن بشش دقیقه بوندان قاباخکی آدم دیلدیلر. بارات احساس ایلدی کی نه اندازه یولداشلارینا نسبت محبتی وار و نه اندازه اونلاردان اوزاخلیخ اونلارین هامیسینا چتین اولوبوش.

دخانیات ساختمانینین قاباغینا چاتارکن اونلار "ایرج" دن آیریلیب و اوز ائولری طرفه یولا دوشدولر. یولدا بیر بیر قوربان و ارسلان دا آیریلیب و سونرا بارات دا اوز ائولرینه دوندو. قارانلیخدا عمی سی گیلین قاپیسینین قاباغیندان گئچیپ و اوز اولرینه یاخینلاشدی. تئز یادینا دوشدو کی گلک بیر عمی سی گیله گندیب و اونلارلا گوروشسون. بو ایشی نه قدر کی امکانی وار تئز گورمیلیدی. بیر لحظه ده عمی سی اوشاخلاری یادینا دوشدو. اولدوز یادینا دوشن زامان بیر اورگی تئز تئز چیرپینمایا دوشدو. او تئز گئچیپ و آیری مساله لری دوشونمغه باشلادی.

دروازه هنوز اچیفیدی. پنجره لرین اشیغی حیاطی اشیخانلاندیرمیشدی. بارات پله لردن چیخیپ ایچریه گیردی. آناسی اولارا گوناغ اطاغیندا یاتماخ یئری سالمیشدی. اوشاخلار گننه ده هیجانینا اونلاردان جیپ ماشینی نن نه جور گلمه لری باره ده سوروشوردولار. "نجه شامدان سونراکی دانیشیخلاردا" سلیمانین" نه جوره گلمه سی سورونو اونلارا مطرح اولدو. اونلار بیلیردیلر کی او دا گله جاخ. اما بیلیردیلر کی بو سئل آخمدان سونرا و یولار باغلاناندان سونرا اونون نه جوره گلمه سیندن مطمئن دیلدیلر.

گنجه نی گنژ وچوخ واختا جان اونلار دانیشدیلار، تا کی هامیسینا یوخو گوج گلدی. اونلار آخیردا قالخیب و یاتماخ اوچون یئرلرینه گنژدیله. باراتین یورقان دشکی او قدر راحتیدی کی راحت چیلیغیندن او یاتا میردی. "کورلوخ چکه چکه" بیر آز زامان گنژندن سونرا، بارات دا یورغان دشک ایچینده درین یوخویا گنژدی.

گنجه نین اوزونا جاخ یوخودا بارات یوخودا گوروردو کی گاداردا چیمیر. سو دا چوخ گوجله گلیر و او دا سویون آخار سمتینین ترسه سینه اوزور. او هر نه قدر تئز تئز اوزگش وورور، گنجه ده قاباغا گنجه میر. نه قدر الین اوزادیر، الی قیراخداکی آغاجلارا یئتمیشیر. تئز تئز نفس وورا وورا نه قدر تلاش ایلیر، نتیجه آلامیر. بدننده هیچ قوه قالمیشدی.

بیر لحظه او تایدا آغاجلارین آراسیندان "سلیمان" تاپیلیر و الین بوتالارین آراسیندان اوزادیب و باراتین الیندن توتان حالدا، بارات یوخودان اوینیر. گورور کی یورقان تشک و یاسدیخ چوخ یوموشاخ و ايسدیدی. یورقانی یاریمچیلیخ اوستوندن آچیر. بیر مقدار سرینلیب و گنجه دن یوخویا گنژدیر.

صباح یوخودان بیواخت دورور. او وقت دورور کی هامی دوروب و ال اوزلرین ده یوموشدولار. آتاسی چورگین ییب و توکانا گنتمیشدی. سفره نی سالمیشدیله. اختای گنژدیب و بازاردان قاتیخ نان خاما آلمیشدی. چورکلری ده چورک دامیندان گنژیریب و سو سپه لیب و اوستونه سفره دستمالی سالمیشدیله. بارات قالخارکن تئز یورقان تشکین توپلایب و باغلاما ایچینده باغلا دی. سوندان قاجیب اشیه گنژدیب و ال اوزونو یویوب گلدی او بیرلره سفره باشیندا قوشولدو.

ائو چورگینین دادی بازار چورگینین چوخ فرق ایلردی. دادلی دوزلو چورکله قاتیخ لا خامانی ییندن سونرا آنالاری اونلارا قاینار سماوردن چای توکوب هره سینین قاباغینا بیر استکان چای قویدو. بارات نه قدر راحت چیلیخ احساس ایلردی کی. او لازم دیلدی بیر استکان چاپدان اوتری او قدر زحمت کی اورمیّه ده چکیردی. بوردا آناسی هر شئی هامی اوچون حاضر لایردی.

بارات صبحانه دن بیر مقدار کئز قورتولدو. بو حالدا دروازه نین اشینده، بایرامی گوردو کی قاپیدان اشیح ده او تای بو تایا گئدیر. او قاپینی چالماخ ایسده میدی. فقط اوزونو گورسدماخ ایسدیدی. بارات تئز گینیب و اشیه چیخدی. بایرام لا بیر بیری گولوشله قارشیلایب و اوپوش گوروشدن سونرا بیر بیری باغیرلارینا باسدیلار. ایسدر ایسده مز بارتین گوزوندن بیر ایکی دامجی سو آخدای.

او گوزلرینی سیخیب و تئز گولونون دسته کیله ایله سیلدی کی بایرام گورمه سین. بایرام اونا دیدی کی گئجه باراتین گلمه سیندن خبری اولوب. او نا گوره صبح اول و اخت بو طرفه گلدی. اونلار تصمیم توتدولار کی "کوردلر محلّه سینّه" گئدیب و اوردا "یوسف گیل و او بیری قدیم مدرسه یولداشلارینا گوروشسونلر.

یوسف اونون ان سئودییی یولداشلارینداندی. اونا محلّه لرینده هامی "کوری رش" دیردیله. "کوری رش" کوردو دیلینده "قارا اوغلان" مفهوم وئریر. او چوخدا قارا دیلدی. ائولرینده هامیدان کیچیک و هامیدان عقّیدی. اونلار بارات مدرسه ده چوخ تنفس ساھاتلاری بیر بیرله مدرسه حیاتیندا قدم ووروب و اورک سوزلرین اوشاخلیخ دنیا سیندا دانیشاردیله. یوسفین جسمی حتّی بیر آز باراتدان دا کیچیکیدی. یوسف "درفش" فوتبال تیمینده "حمله" ده اویناردی. بارات دا "اسپارتاک" تیمینده گول چی اولاردی.

اونلار یوسف گیلین قاپیسیندا اوپوش گوروشدن سونرا بیر مدت قدم ووراندان سونرا چوخ آژ دانیشدیلار. ایکسی ده اورکلری سیخیلیب و هنوز آچیلما میشدی. "کوردلر میدانی" نا یئتیشدن سونرا اونلارین آغیزلای آچیلیب و اورکلریده آچیلیب و گوله گوله دانیشماغا باشلادیله. اونلارین ایکسی ده بیر بیرلرینه گوره داریخمیشدیله.

یوسف باراتی "قالا" یا شهرین تپه سینین دوره سینده کی کهنه بازار طرفینه آپاردی تا اورادا داها اویقون شکیلده اونلارین کیچیکلیخ دوره یولداشلیخلاری دیرلسین. شهرین بو قسمتینده هنوز آزاراخ دیشیکلیخلر اوز وئرمیشدی. اونلار "دئلی بریم" گیلین قاپیسیندان و او نقطه دن کی چوخ زامانلار "حسین فتحعلی" میز اوسدونده قمار ورقی اویناتماخان شرط باغلایب و یولدان گئدنلری اوتاردی، گئچیب و ردّ اولوب و سونرا اوزو یوخاری داش دوزولموش یولاخدان "مسگرلر و" تنیکه سازلار

بازارینا گندیب و اورادا گننه ده اوشاخ کیمی اونلارا باخیب و مهارتله اونلارین دویمه لرینه قولاخ وئره وئره، گننه ده اوزلرینی کیچیک اوشاخ کیمی حسّ اندیلر.

اورادان آشارکن، اوچ یولدان دها "قاپان طرفه گنتمه یب، و "شیخ مهدی مسجدی طرفی "کمالی" لرین قاپیسی طرفینه دوندولر. اورادان گنچرکن دها گننه ده اوزون بویوک احساس ایله یب و میر یوسفین یخدان دوزلدن توکانیندان و "نوبری" گیلین دوز ساتان توکانلاریندان گنچیب و سیروس نان فیروز یولداشلارینین قهوه خانایا یئتیشیب، اورادان اصلی خیابان طرفینه دوندولر.

ناهارا قدر اوچ ساهاتدان چوخ اونلار خیاباندا قدم ووروب، قهوه خانایا گندیب و چای ایچیب و او بیری یولداشلاریلا خیاباندا گوروشوب و اونلارلا دا گوروشو تازالادی. خیاباندا چوخلو بویوکلردن گوروب و اونلارلا سلاملاشیب و چوخلو کوچه نین کیچیک اوشاخلاری دا اونلاری خیاباندا گوروب اونلارا سلام وئردیلر.

بعضی اوزاخ تانشلاریدا خیاباندا گوروب و اونلارلا دا سلاملاشیب و اوزونو ائوین ایچینده احساس ایلدی. بو کیچیک شهر ده هامی هامینی تانیر، هامی هامیا احترام قویور و هامی بیر بیرین سئویر و قورویور. بونلارا گوره اونون اورگی بو قدر بو کیچیک شهره گوره داریمیشدی.

ناهار اوستو یوسف و بارات گیلین ائولرینه گلمدی کی ائوده نگران اولالار. اما بایرام ناهاری اونلارین ائوینه گلیب و سفره باسیندا "خاور باجی" نین شورباسینا ائو چورگین دورغایب و بیرلیخده یئدیلر. بایراما آز قالیردی و هنوز سلیمان گلیب چیخمامیشدی. ائوده صحبتلر سلیمان سمت دونوب و بیر مقدار دا هامی نگرانلیغین بیلدیریدیلر. او بو سئل یاغیشین ایچیندن نه جوره تهراندان سولدوزا یئتیره جاخ.

هامی بیلیدی کی اگر پیادا دا گلملی اولسا او داغدان داشدان آشیب و اوزون یئتیره جاخ. یولاری چوخ یئرده سئل آپاریب . اورمیه دیزین دوره سینده کی شهرلین هامیسیندا سیلمه یاغیش یاغیب و سیل آخیب. اونلار فقط ایله بیلردیلر گوزلرین دروازه یه دیره سینلر. منتظر اولسونلار کی نه زمان سلیمان ساکی الینده قاپیدان گیرسین.

ایکی گوندن چوخ بایراما قالمیردی. ناهاردان سونرا اوده یواش یواش دانیشیخلار آزالدی تئز تئز هامی اشیه باخیردیلار. سلیمانانان هیچ خبر یوخویدو. بایرامان بارات گئنه ده اشیه چیخیب و خیاباندا دولانماغا چیخدیلار. اونلار سینما خیابانی طرفه یولا دوشودولر کی گورسونلر شهرین بیر دانا سینماسی نه فیلم گورسدر. اونلار بو گونلر اوچون گرک گوزل فیلم گئتمیش اولسونلار. اما فقط بیر نورمال هندی فیلم گورسدر.

دولانا دولانا بیر دسته یولداشلاریلا گئنه دع گادار طرفه گئدی و مرکز ده میدانین دوره سینده اوتوروب و دانیشماغا باشلادیلار. اونلار دانیشیب، اوخویوب و گولندن سونرا گئنه ده گوی قیزاریب و هوا قارانلیخ اولماغا باشلادی. کنده گئدن مینی بوسلار تئز تئز مسافرلین یغیب و داشیماغا باشلا میشدیلار.

بارات قاپیا یئتیشنده گوردو کی بیر نئچه دانا اوشاخلاردان اونون طرفینه قاجیب و دیدیلر کی "سلیمان گلدی"، "سلیمان گلدی". بارات دروازه دن ایچریه باخاندا پله لرین اوستونده کی باشماخلاری گوردو و ایچریده چراغین ایشیخلیغیندا اوین ایچینه او طرف بو طرفه گئندلری گوردو.

گون باتمیشدی و هوا تازا قارانلیخلاشیردی. بیر سویوخ و سازاخلی یئل باراتین گولاخلارین و بورنونون اوجون اوشودوردو. کتینین یخه سین چکیب و یئین یئین پله لره طرف قاشدی. قهوه خانانین قاپیسین آچاندان سونرا هم اوین ایسدیسی، هم آناسی پیشیردیگی شامین عطری و همیده اطاحدان گلن دانیشیب و گولمه سسی بوتون اونو او قدر سویندیردی کی بیلدی کی بو گون اونون عمرونون بیر دانا ان گوزل گونلریندن اولاجاخ.

تئز تئز باشماخلارین چیخارتدی تا ایچریه گیرسین. آز قالدی کی ایاخلاری بیر بیرینه دولاشسین. سماور بیر طرفه قینیردی، شام دا بیر طرفه پیشیردی. اطاغین قاپیسین آجدی و سلیمانی گوردو کی مارال اونون یانیندا ایلشیب و او دا الین مارالین باشینا چکه چکه بیر حالادا کی مارال گوزون اونون اوزونه توتوب و سلیمانی سوالارلا و اوز ماجرالارین تعریف ایله مه لرله بمباران ایله میشدی گوردو. مارالین ایله دولویویدو چکدیغی نقاشیلر و آلدیغی نمره لرله لی اونلاری قاباخدان بیر بیر سلیماننا گورستمیشدیر.

تئز سلیمان باراتی گورمخ همین قالخیب و بارات نان سلاملاشیب و اوپوشنده باراتین آغزی باغلانان کیمی اولدو و فقط سلیمان دانیشیدی. "اوغلان کیفین حالین نئجه دیر؟"، "به به اوغلان اوزوین گوره بیر بویوک کیشی اولوبسان". بارات فقط باشاردی کی سویوخدان آخان بورنونو تمیزلیب و بیر گولومسه سین.

بارات بیر نئجه دقیقه ایلشندن سونرا گئندی راحتی پالتارلارین اینینه گیندن سونرا گلدی و او دا باشلادی سلیمانلا دانیشماغا. "داداش، بو سئلده بوراندا سن نه جوره گلدین چاندین؟". سلیمان کی تازا مارالین سورولاریندان بیتمیشدی، آتاسی و آناسی و هامی نین یانیندا باشلادی دیسین کی نئجه تبریزه جاخ اتوبوسنان گلندن سونرا اوردان اوزون اورمیله دنیزین "شرفخانا" بندرینه یئتیریب و اوردان گمیله اوزون حیدر آباد بندری کی سولدوزون یانیندایدی یئتیریب.

سوزده چوخ راحت گلید اما عملده سونرا باشلایب و صحبتی خیردالاماغیندان بللی اولوردو کی نه قدر او دا شهر دن شهره، ماشیدان ماشینا یئر عوض ایلیب. او بارات گیلدن داها آرتیخراخ سولدوزا گلماخ اوچون چتینلیخ چکمیشیمیش، اما او خیرداجا بیر اطاخدا باجیلاری و قارداشلارینین جواریندا اونلارلا ایسدی دانیشیخلاردان لذت آپاریردی. شامی هامی بیر یترده ییه ییه نه قدر بیر بیرین حضوروندان لبات آپاریردی یار حدی حصری یوخدو. هامی دا "فیروزون" بوش یئرن حَس ایلیارخ اونون باره سینده بیر سوز دانیشمیردی یار.

"فیروزون اوردا اولما ماسی ته جه عاملیدی کی اونلارین اورگینده بیر مقدار آغیرلیخ ایلیردی. شامی یمکدن سونرا کی چایلارین ایچماغا باشلامیشدیلا، سلیمان قالخیب و ساکیندان "فیروزون" اورپا و انگلستاندا سالدیغی ارثشی یونیفرمدا سالدیغی رنگی عکسلری گنتیردی. بو طرفندن ده آناسی دوروب و فیروز اونلارا گوندردیغی رنگی عکسلری گنتیردی.

صبحانه نی بو گون هامیدان قاباخ رشید گندیب و صوفی عبدالله بن توکانیندان "بال" "خاما" و "قاتیخ" المیشدی و آناسی باراتیدا گوندردی تا "قدم" باجب گیلدن بیر بویوک تونگوله تازا ساغلمیش سوت آلسین. او چورکلری ده کی قاباخدان ایسلانیب و یوموشالمیشدی،

هامیا یندیخلری صبحانا ایله یاپیشدی کی هامیسینین بدنلریده قالدی. اونلار بوغازلارین تمیزله ماغ اوچون چایلارین دا ایچندن سونرا، قالخیب و یواش یواش اشیه چیخدیلا تا گندیب و یولداشلارین گورسونلر. البته سلیماندا اوز یولداشلارین گورماخ اوچون اولجه "تغی" گیلین کوچه لرینه گتمه لیدی.

"تغی" گیلین کوچه لرینده اونون یولداشلاریندان بیر نئچه سی واریدی کی اونلار اورمیه و تبریز یونیورسیتیه لرینده درس اوخویوردولار. "تغی"، اونون قارداشی "قلی" و اونلاردان سونرا ایکی دانا آیری "قلی" دا واریدی کی اونون یولداشلاریندانیدیلار. بو اوچ "قلی" نی آنا لارینین آدیلا سسلیردیلا. اونلارین بیرینین آدی "آلماس قلی" او بیر "زهرا قلی" و آخیرکی "دیلبری قلی" آدلانیردیلا.

اونون چوخلو یولداشلاریدا واریدی کی کندلردهیدیلر کی اونلاریدا بو گونلرده حتماً خیاباندا گوره جاغیدی. اونلار هامیسی بیر بیرلرین تاپاندان سونرا اوز ایچلرینده جوموردولار و بیر بیرلریله چوله دولانماغا گنیدیردیلا و یا بیر بیرلرینین ائولرینه قوناخ گنیدیردیلا.

بارات گيل سليمان و تغي و اونلارين يولداشلارينين دنياسيندا گنچن يولداشليخلاردان سونرا آيري صحبتلردن خبرلري اولموردو. بونو بيليردير كي اونلار دا باراتين يولداشلاري كيمي اوز يولداشلار يلا يولداشليخلاري چوخ محكميدي.

بليرام گونو گلدی و ياخين قوهوملار هاميسي بايرا گونو بير بيرلرين ائوينه گلدیلر تا بايرام اوچون گوروشسونلر. گوروشوده بارات رشيد له بيرليخده عميسي گيله گنتدير تا اونلارلا گوروشسونلر. بارات اوردا اولدوزو گوردو و او دا گليب و بونلارلا خوش پش ايلدی و گولومسه سينده ايله بير آيري بير احساسی گورسنميردی. فقط بو باراتيدي كي بيلميردی او نه يیدی اولدوزون گولوشونده كي ياپيشقان كيمي اونون اورگينه باغلانيردی و اونو سيخيردی. بلکه ده اينديه قدر اولدوز بير شئيلر بو باره ده احساس ايله ميشدی، اما بيلميردی نه جوره عكس العمل گوردسين.

بو تعطيلات دا بارات چوخلو فوتبال اويونو دا اوينادی اما اونون مهارتي گول توتماخدا آزالميشدی و اول كي كيمي ديلدی. سولدوزدا آيري نچه نفر گول چي ليخلده اوندان داها آرتيخ يوخاريا قالخيمشديلار. "اسپارتاك" تيمنين اوندان سونرا آيري بير گولری ده واریدی كي باراتين مدرسه يولداشلاريندانیدی. او داها تيمين دائمی قولری اولموشدو.

مدرسه تعطيلاتي بيتدی و اونلار تئز اورميه يه دونمه ليدیلر. گنه ده ياشاما و مدرسه همان اورميه ده كي قاباخكي دورومونا دوندو. هولار يواش يواش آچيلدی و اورميه نين طبيعتی چيچکلندی. قيشين سويوخ يئل و بورانلارين يئرین ، يازين سرين و گونشين ايسديسيله بيرليخده ايسديسي انسانا فرح گئتيريب و روحين آچيردی.

اوزاخدان باخاندا داغلارين اوزونون ياشليخلارين احساس ائده بيليردين. "شهر چايی" كي بارات گيلين مدرسه لرينين يانيندان آخيردی، دولو آخيردی و بارات گيل درس اوخوماغ اوچون اونون كنارينا گئديب و اونون كنارلاريندا درس اوخويارديلار.

اورمیه نین گن بول خیابانلاری و اونون ساکت هردن بیرجاده لریندن ماشینلارین رد اولماسی حتی شهرین اوز ایچینده دولاناندا انسانا بیر آرامچیلیخ وئریردی. جاده لرین کنارینداکی آغاجلار دا اوجالیب و یاشیل گورمیشدی. یاشیلیخ و گونش و هوانین قیزیشماسی قیشین سویوغون بارات گیلین جانیندان چیخاردیردی.

ایلین سونونون امتحانلاری یاخینلاشماخ اوچون، بارات گیل بیر مقدار داها چوخ درس اوخوماغا احتیاجلاری واریدی. اونا گوره اونلار اولریندن چوله و باخجالارا گندیب و اورالاردا درس اوخوماغا باشلادیلار. اونلارین ائولریندن شهر چاینین کنارینداکی باخچالارا چوخ یاخینیدی.

آغاشلارین یارپاخلارینین آرام یئلین قاباغیندا اوینایاراخ موسیقی چالماسی و گونشین قاباغیدا شفق سالماسی و "مجنون سوویت آغاجلارینین" دوم یاشیلیغی و مست ایلین عطری باراتین تمام وجودون زوب ایلیم و اوزونده حل ایلیردی. بارات یولدا گندرکن بنوشه و شقایق و نیلوفر گوگريله کی وحشی صورتده یولاخلارین کناریدا گورمیشدی لر اوینایاراخ اونلارلا بیرلیخده اوینایب و دانشیب و اوخویاردی. بارات اوزو بیر بولوم اورمیه نین طبیعتیندن اولموشدو.

زامان سرعتله گنجیردی. بارات گیلده داها بیر کس یوخویدو کی قازلاری اوتارماغا آپارسین. یاخینلیخلاردکی "زمی" لرین بیر تعدادی دا اکین اکیلمیبو بولونموشدولر. بیر تعدادین دا دوره سینه حصار چکراخ، میوه باغینا دوندیلیمیشدیلر. اونلارین قازلاری چوخ آزالیب، تویوخ جوجه لری هنوز دا چوخویدو.

قیشدا آخیردا اونلارین "اثرکک غازینین" باشین کسنده پیشیرماغ اوچون اونلاری آغلاماخ توتوموشدو. بو غاز کی ایلر بویو اونلارین غاز سوروسونه باشلیخ ایلیردی چوخ مهربان، دوشونجه لی و مسئولیتلی بیر غازیدی. او غاز ایلر بویو سورویه بویوکلوخ و باشلیخ ایلیردی. اونون باشی کسیندن سونرا داها اونلار غاز ساخلامادیلار.

بارات داها اولکی کیمی فوتبال اویونوندا آز تمرین ایله ماغی اوچون یاخشی گول توتامیردی. اونلارین ایکینجی گولچی لاری دیکلیب و یوکسلیردی. فوتبال تیملری داها گوجلوشیب و جدی اولوب و او بیر شهر تیملریله مسابقه وئیردیلر و چوخ زامان او بیر تیملری اودوردولار.

فیروزون "اوروپا" تمدن دنیا سینا گنج و جوان اولاراخ گئدیپ و اونولا اویقون اولماسی، اونون محبتینی اوز خانواده سینه آزالدامیشدی، اما فاصله سینی سولدوزون ملتینین داوانیشیلا چوخاتمیشدی. فیروز بیلیردی کی سولدوزا دونرکن، اوروپا کولتورونین سولدوز کمی شهرین کولتورون و داوانیشینی نه جوره توتوشدوراجاخدیر.

گون او گون اولدو کی فیروزون گلمه سی گون یئتیشدی. بو گلمه یه حاضرلاشماغا اونون آتاسی نئچه آی اوندان قاباخدان بیر قویون آلمیشدی تا ائوده "قربانلیخ" گونونه قدر بویوسون. سلیمان دا فقط اونون آناسینا خبر وئرمیشدی کی اونو تهرانا "هاوا لیمانینا" آپارسین فیروزون پیشوازینا. سولدوزدا بیر طرفدن قوربانلیغا حاضرلاشیرلار، اوپیری طرفدن "خاور باجی" فیروزون پیشوازینا گنمه غه حاضرلاشیردی.

"هاوا لیمانیندا" هامی افسرلرین کی اوچ ایلیخ دوره دن دونمه لریندن دونمه لرینه پیشواز گلمه لرینه گلن بوتون آتا و آنالار هامیسی مرتب و مدرن پالتارلاریلا گلیمشیدیلر. اونلارین هامیسی حلقه گل دسته لری آرینده کی عزیزلرینین بونونا سالیسینلار، اورادا حاضرلاشیردیلار. خاور باجی چیت چادره سی اینینده سلیمانینا بیرلیخده "هاوا لیمانینا" یئتیشدیلر. اورادا فیروز اوچاخدان یئرکن گورور کی هامینین عزیزلری اونلاری آلقیشلاب و بویونلارینا "گل" سالیلار. او کی هیچ کسی اولجه اورادا گورمور، تئزلیخه آرادان چیخارکن، خاور باجینی "چیت چادرا" باشیندا سلیمانینا بیرلیخده "هاوا لیمانینا" گورور، بیر مقدار دا اورکده سئوینیر کی اونلاری اول مرحله ده یولداشلاری گورمیلر.

اونون بونونا دا "گل" حلقه سی سالان دا اولمامیش. اونونلایدیگاری بیر عکس سالماخ اوچون دا هیچ بیر حاضرلیخ ده گورولمه میش. اونلار بونونلای بیرلیخده سئوینه سئوینه سولدوزا دونولر. یئتیشمه دن قوربانلیخ هیچ بلی اولمور نه زامان کسلیب، سونرا کوچه ده و گونشولار و قوهوملار آراسیندا بیر بویوک قال مه قال دوشور.

بو فاصله ده باراتین هوشو کسمه دن " ترلانیین " یولداشلاریندان بیرینی اونونلا آناسی فیروزا معرفی ایله مییشدیله کی اونلارین دا یاخیندان تانیس اولماسینین امکانی بو مرحله ده حاضرلاندی. باراتین داها گئنه ده هیچ زامان خبری اولمادی کی اونلار نه جوره بیر بیرلرینله مکتوبلاشین و یا مصاحبه شکلینده دانیشیب و تانیس اولدولار. اونلارین تانیس اولما بارات هیچ بیلمه دن چوخ ایره لی گنجیب و اونلار یای اوچون فیکیرلر ذهن لرینده داشیردیله.

یایدا چوخ تلسیحله "فیروز" اولندی و خانمیلا آبادان " بندرینه گئندی. اونلارین مرخصلیخلری آز اولدوخجا ایله بیر بویوک توی توتما دیلار. حتماً اونلارین اصلی توپلاری بندر ده اوز یولداشلارینین ایچینده اولموشدور.

بارات گیل ایکینجی ایل اولاراخ اورمییه یه دوندولر. بو ایلی گئنه گنچن ایل کیمی داها جدی درس لرینه باشلادی. او داها تک باشینا قارداشی و یولداشلارینلا یاشایب و باش ساخلاماغا عادت ایله میشدی. او داها اولکی ایل کیمی باجی قارداشلارین و آنا آتاسینی گورمخ اوچون شدتله اورگی داریمیردی.

قیشین سویوخلاری گلدی و اورمییه نین سویوخلاری سولدوزون سویوغو کیمی قاردا بوراندا آدمی کسیردی. شاها گوگه اتان گونون ایل دونومونده اونلارین بیر دانا معلم لریندن "مختار زاده" گلیب و صف باشیندا بیر ساعت سویوخ قاباغیندا دانیشیب و او اولایی محکوم ایلیراخ، سونرا اونلاری شاه پرست لیغه چاغیریردی.

بارات ائولرینین کولتورو و فرهنگیندن و سولدوزون جوانلارینین دانیشیخلاریندان ایکی شئی کی اویرنمیشدی. بیر بویودو کی هیچ زادی راحتلیخه قبول ایله میب و "شک" ایله ماخلا اونون ایچینده کی واقعیتین سورونلارلا اشیه چیخارسین. ایکینجی مساله

دو بویودو کی او بیلیمیشدی کی شاه رژیمی یالانلا و گورخو سالماخلا حکومت ایلیر او بیر آزاده فیکیرلی جوان اولاراخ اونلاردان خوشو گلیمیدی.

او بیر طرفدن ده بیلیدی کی اوندان بویوک جوانلار اجتماع دا دیشیکلیخ یاراتماغی دوشونوگر. اونلار یارادان دیشیکلیخلر بو سمت ده دی کی جامعه ده بیر ظلمی آرادان قالدیرماخ ایسدیردیله بیر دا فکری آزادچیلیخلار و دوشونجه لره میدان وئرمای گنترماغ ایسدیردیله. بارات بو مساله لری آغیر اولدوخلاری اوچون چوخ دوشونموردو. اما اونون فکرینه "اویرنجی" یا "دانشجو" لار دین سوزله آرتیخراخ دوزگون گلیدی.

اونلارین مقابلهنده فقط و فقط شاهچیلارین دوشونجه سی واریدی کی بیر طرفدن دولتچیلره "قویروخ تولامخ" و "دستمال چکمه" اساسیندایدی و او بیری طرفدن جماعتی بیر الدن قورخودماخ و او بیری الدن پول وئرمای بیطرف و یا اوز طرفلرینه چکیردیله.

طبیعتا آزاده فیکیرلی انسانلار او دسته یه باغلی اولامازدیله. اونلار آزاده فیکیرلی اولاراخ هر شئین علتین آریشدیراراخ دوزگون و عادلانه دیشیکلرین جامعه ده یارناماسین ایسدیردیله. اونلار تولکو صفت انسانلار یوخ بلکه آزاده فیکیرلی و پارلاخ فیکیرلی و باغیمسز جوانلارین دوشونجه لرینه طرفیدیله. اما او مورد ده ده دانیشماخ راحت دیلدی.

تلویزیونلار "مراد برقی" سریالیلا و جماعتی مشغول ساخلایاراخ سینمالار "هالیوود" فیلملرین گورستمه دیدیله. کتابخانه لرده دولت سیاستیدن خارج کتاب تاپامازدین. دیوارلارن گولاغی واریدی. اگر دولته مخالف دانیشسایدین گرک بونو نظرده آلایدین کی حکومتچیلرین خشمی و غضبی اونلارن قاپیسی آغزیندا اولاجاخ. آیری بیر مخالف سیاسی تشکیلات قورماخ او زاماندا فقط و فقط "اولومو" گوز قاباغینا آلیب و قبول ایله ماغیدی.

اونلارین او معلمری کی صف قاباغیندا گلیب و شاها گوئه آتماخ ایل دونومو مناسبتینه دانیشاراخ اونلاری بیر ساعت سویوخدا اشیه ده صف ده ساخالیب و "اعلیحضرت" دن دانیشاردی، تازه کلاسا گلیب و کلاسدا دوام وئردی کی "اعلیحضرت" تمام بو جامعه دکی ظلم لر و بی عدالتچیلیخلری گورور و او ظلملری چکنلرله دردلرینه شریکدی و او مشکلری چوزمخده اونلاریلا بیر یولدادی.

بارت دا اونون سوزلرینه کی جامعه ده اولان مشکلی سایاراخ آدآپاریدی بو تکه سی بینینه باتیردی کی جامعه ده چوخلو اساسی مشکلی وار، اما ایکنجی بولومویله کی "اعلیحضرت" اونلاری بیلیر و گورور و اونلاری چوزمخده ملته بیر یولدادی، شکی واریدی و قبول انده بیلمیردی.

اگر "اعلیحضرت" ملته اورگی بیردی، بس بو قدر قورخو سالیب و ملتی آزار وئرمخ نه دن اوتریدی. بس نه اونون طرفدارلاری نه ایش بیلن آداملار، بلکه فقط تولکو صفت آداملاریدلار. باراتی سیاسی فیکیر فلسفه سی بویله بیر دنیا دا سیر ایلیاراخ گنه ده اونون اصلی فیکری و دوشونجه سی درسین یاخشی اوخوماخدایدی. او بونا اعتقاد تاپمیشدی کی "دانشگاه" یا "یونیورسیتیه" گندیب و درسین بیتیرسه، بو شدتلی چتینلیخن کی او هر گون گنجیردییر خلاص اولاجاخ.

قیشین شاخدا سیندا بهمین آیینین سونلاریندا بیر گون آخشام ائوه گلراخ رشید الینده او گونون قازته سین گنتیرمیشدی. قازته نین صفحه لرینین بیرینین گوشه سینده بیر قسنا جا یازی واریدی. رشید اونو بونلارا گورسده راخ هامیسی اونو اوخوماغا باشلادیلار.

"ایرانین گوزیننده سیاهکل منطقه سینده بیر دسته شورش ایلینلر ژاندارمری پاسگاهینا یوروش آپاراراخ نچه ژاندارما نی اولودوروب و قاچمیشلار". خبر دولت طرفیندن یایلاراخ یوروشچیلری پیسلاراخ اونلارا یاپیشدیرجیلار یاپیشدیریب و اونلارین یوروش لرین کیچیک و اهمیتسیز سایدی.

باراتین اوزو ده بیر محصل اولاراخ مساله نین اهمیتینه متوجه دیلدی. بو خبر اونو سرعتله "قادر آغا" گیلین ژاندارما لارلا کوردستان داغلاریندا ساواشیب و اولمه لرین اونون یادینا سالدی. بیر کیچیک دسته چریک کوماندوسی "شاهین" ژاندارمالاریرلا ساواشمالاری باراتین جانینا اورمودا گورخو سالیب و گوروردو کی اونون اوزونده بئله بیر جرات یوخدو.

خبر گورتولدو و هیچ بیر زات شهرده و اونلارین یاشامالاریندا دیشیلمدی. هر شئی نورمال شکیلده گنډیردی کی بیر نئچه آیدان سونرا اون بئش یئرمی کسین عکسینی "سیاهکل" حمله سی رابطه ده دیوارلارا یاپیشدیرمیشدی. دولت ، ملتدن ایسده میشدی کی بو آداملاری هاردا گوردولر تئز امنیتی مامورلارا تائیدیرسینلار.

چوخ چکمدی کی تبریز یونیورسسته سینده اوخویاراخ سلیمانین یولداشی "تغی" نی بیر آیری کیچیک چریکی عملیات رابطه سینده کی بیر "شهربانیدن" "پاسبانین" النده اسلحه سین قاچیردماخ رابطه سینده توتدولار. بو خبر "بمبا" کیمی سولدوزدا پاتلادی و هامیا اثر قویدو . بو خبر سیاهکل ماجراسینی سولدوزا گتیردی. اونلارین ائولرینه و شهرلرینه.

چوخ چکمدی کی روزنامه لرده توتولانلارین رابطه سینده بیر لیست قازته لرده یایلدی اورادا توتولانلارین آدلاری و اونلارین محکومیتلرین آدلارینین یانیندا یازمیشدی. چوخلارینین آدینین یانیندا "اعدام" محکوم اولماخلاری یازلمیشدی. او اوزون لیسته نین ایچینده "تغی" نین ده آدی واریدی. او اعداما یوخ بلکه "ابد" ه محکوم اولونموشدو.

بارات یایدا و یا بایرام تعطیلاتیندا سولدوزا گلدیگی زامان اشیه چیخدیغیندا "ایرج" گیلی گوروب و ایسده ایسده میه اونلارین باشینا گلن ماجرا دان دانیشاردی. خصوصاً باراتین آناسی "زهرا خالا" ، "تغی نین" آناسینی تئز تئز گوروب و اوندان تغى گیلین حالین خبر آلیردی. "تغی" گیلین اولایلاری هر بیر ائوه دواملی اثر قویوردو.

هامی بو مورد ده ائولرده دانیشاردی. چوخلاری دولتین گورخوسوندان و بعضی لریده وارلی اولوخلاری اوچون بو عملی تقیه ایلیاراخ دئیردی کی "آی تغى سنه ایله بو دولتدن بیر دکتر لوخ یئتیشردی دا. داها نه ایستیردین." او بیرلرده اولرینین ساکت

گوشه لرینده تعی گيله دایاخ اولاراخ سسلرین چیخاردمیردیلار. چونکی دیوارلارین گولاغی واریدی و هیچ کس دولتین "اشکنجه" و "اولوموندن" اماندا دیلدی.

بارات گیل سیاستدن چوخ باشلاری چیخمیردی. سلیمان تهراندان هر دفعه گلراخ بیر نئچه دانا "صمد بهرنگی" و اونا تای یازیچیلارین کیتابلارین گتیردی. بو کیتابلار آرتیخراخ مساله لری کی بارات هر گون اوز یاشاملسیندا گوروردو، یازی صورتینه گتیریب دئیر کی "گرک بویله اولماسین". "بو عادلانه دئیل".

بو کیتابلار اونون ذهنینی چوخ "کریٹیک" یا "انتفادی" بیر ذهنه دوندریدی. او زامان دولتدن "کریٹیک" اولماخ یعنی اونلارلا دشمن اولماخ سایلیردی. اونون دا جزاسی چوخ شدتلی زندان جزاسیدیر.

او بیر ایلر باراتین باجیلاری "مارل و ترلان" دا اورمیّه ده اونلارلا درس اوخوماغا قاریشدیلار. اونلار داها بیر اطاق تک اوزلرینه توتوموشدولار. حمد ده اوز کیچیک قارداشی و عمی سی اوغلوله کی هر ایکسی کیچیک محصلیدیلر بیر اطاق توتوموشدولار. رضا دا "دانشسرا" دا "معلم لیغه" سئچلمیش و اوردا درس اوخویوردو.

بارات "دیرستان" نین سون ایلرینه یاخینلاشیردی. اونون معلملرینین چوخ یاخشی اولدوخلاری اوچون و اونلارین جان یانديران

اولدوخلاری اوچون و همیده اونون هوشلو و چوخ چالیشقان و جدی اولدغو اوچون درسلی یاخشی قاباغا گئیدیدی.

او ریاضیات درسلیرینده کی چوخ دا چتین اولاردی یاخشی نمره لر آلاردی. اونلارین مدرسه لرینده و کلاسلا ریندا هوشلو شاگرد

چوخویدو. اونلارین ایچینده بارات کلا سین باش رده سینده اولانلاردانیدی. بو علتله گوره یدی کی اونون کلا سیندا کیلارین یوزه

سکسان بلکه دوخسانی یونیورسیتیه یه سئچیلدیله.

اونلارین بیر دانا معلملریندن اورمیّه ده اولان اوچ ریاضی مدرسه سینین شاگردلرینه "گنجلر ائوی" ساختمانیندا هفته ده ایکی

ساعات آرتیخراخ و اوزوندن کلاس قویموشدو. اوردا بیر قیزلار مدرسه سی و ایکی اوغلانلار مدرسه سیندن چوخ یوخاری سطح

ده ریاضیات درس وئرماخ اوچون اوردا کلاس ترتیب وئرلمیشدی. کلاسلا رین بیرینده کی هم بارات و هم اونون باجیسی ترلان

وردایدی، ترلان یولداشلاریندن اشیدمیشدی کی "ابن سینا" مدرسه سینده ایکی آلتینچی کلاس ایچینده "مخروطاط" درسینده

وئرلن ان چتین مساله نی فقط بارات چوزه بیلیمیشدی. ترلان بو خبری ائشیدراخ او دا ماراخلامیشدی. او یولداشلارینا دیمیشدی

کی "بارات" اونون قارداشی دیر. او بو خبری باراتا وئرندن سونرا بارات تصدیق تیله میشدی کی او ایکی کلاسدا تک باشینا

بیرینچی طلبه "محصل" یدی کی او سئوالی چوزه بیلیمیشدی.

تک باشینا یاشاماخ حتّی باجی و قارداشلا بیر یئرده ده اولمالی اولسا بارات گيله راحت دیلدی و حادثه سیز گنچمیردی. بارات

هیچ وقت یادیندان چیخماز او ایل کی کهنه بیر ائوده کی گیریشی بیر قارانلیخ و اوسدو اورتولو یولاخدان ایچریه گئیدیدی ، نئجه

اونو گنج عقر ب چالدی. بارات فقط قدرتلی و گوجلوروخیه سینه دایاناراخ کی "عقر بیر آز" اری دان آرتیخ زهرلیدی "دیراخ اونون شیشمه سین و سمینی تحمل ایلیب و باشدان گنجیردی.

نئجه بیر دفعه اوشاغ اولاراخ ات دورغاماخدا اوز بارماغینی دریندن پیچاخلا کسدی. او سونرا بارماغینی هفته لر بلکه آی دان چوخ دستمال لا باغلاباراخ اونون پیتیشمه سین گوزله دی. یارا درین اولدوغو اوچون و اونا بخیه وورمادیخلاری اوچون پیتیشمیردی. بارات او وضعیت له ائو ایشلری گورماغا دوام وئریردی. عین حالدا بارماغینین پیتیشمه سین گوزلیردی. شاید اگر اونون گنجلیغی اولماسایدی اونون بارماغی هیچ زامان بو راحتلیخله او شریط ده پیتیشمیددی.

یا اونلار مریض اولوب و یئرده قالاندا اوزلری "انتی بایاتیک" و "مسکن" داوالاری ییب و توخدا یایدیلار. آنا و آتا یوخویدو کی اونلارا یمک پیشیرسین و اونلاری دکتیره آپارسین. اونلار اولسیدیلر ده گرک اوز ایشلرین ده اوزلری گوریدیلر.

باراتین هیچ زامان خاطریندن چیخماز او زامان کی "آنفولانزا" توتاراخ "نب" ایچینده بوغولان حالدا "یانار والور اوسدونده بیر کتری قاینار سو" نون یانیندا یاتمیشدی. تب ده هذیان دیراخ الینی والوره یاپیشدیردی و الینین دالسی آنفولانزا ناخوشلوغونون تب یاندیریب و بوغان زامانی قابر اولوب و بوتون یاندی. یانیخ دردی و آنفولانزا دردی اونو ضعف دن بیر دری بیر سوموه ایله میشدی. او حالدا گرک ائوده او ایشی گوروب و باجی قارداشلاریلا تک باشلارینا باش ساخلا سینلار.

بو ایلر باراتی اوز ایاغی اوستونده دوران، بوتون اوز ایشلرینی اوزو گورن، قدرتلی روحیه لی و چالیشقان و قورخماز ایلدی. بو ایلرده سلیمان اونلار اوچون "صادق هدایت و ماکسیم گورکی" نین رمانلاریندان گنتیریردی. او ایمانلی و پولاد کیمی بیر جوانا دونوردو. عین حالدا جوان و گنج اولاراخ مدرن جامعه لرین دئیرلری و ارزشلرین تئز قاپاراخ گوتوروردو. او خصوصاً یولداشلاریلا سولدوزدا خیاباندا دولاناندا کوینه لرینین یاخالارین آچیب و شالوارلارینین اته لرین گئنلیدیلر. اونلار چاغداش دیشیکلری اوزلریله جامعه یه گنتیرمگی دوشونوردولر.

بارات او اندازه درس اوخوماغی و اوز گله جاغینین آیدینلیغینی اونلا باغلی گوروردو کی اوزونو گنجلیخ دورانینین بیر پارا امکانلاری و گوزلیخلریندن محروم ایله میشدی. البته بو محرمیت فقط ایسده ماخ اساسیندا دیلدی بلکه یاشاماخدا اونلارا ال تاماغیندا امکانی اولمامادیغی جبراً اونا بو محرومیتی تحریم ایله میشدی.

او او بیرری جوانلار کیمی سئوگی و عشقی اوز اورگینده بوغوب و درسین بیتیره نه ساخالایردی. او نا عاشق اولوب و سئودیغی قیزلا عهد و پیمان باغلاماغا یئر یوخویدو او حالدا کی درس اوخویوردو و اوزونون گلیری یوخویدو و اوزوندن بویوک ایکی سوهای قارداشی واریدی و آتاسینین واری و ملکی ده یوخویدو.

او اولدوزو گورنده همیشه اونون گولوشوندن و اونون باخیشیندان اورگی تیترب و شورا گلیردی. بیر دورومداکی ایله بیله سن آغزیندا بیر قند تکه سی اریر اونا شیرینلیخ وئریردی، اما او همیشه تلاش ایلیردی کی اولدوزدان اوزاخ گئزسین. او عشقی اوز ایچینده بوغوردو، بلکه ده اونا ال تاپماغ اوچون بویله شدتله و جدی درسیرین اوخویوردو.

اونلارین مدرسه دکی "مدیر" لری چوخ آیدین و دوشونجه لی و باجاریلی بیر کسیدی. او عین حالدا کی ان یاخشی و باجاریلی معلمری "ریاضیات" درسیرینده ساخالایردی، ایکی اونلارین دردینه دیمین و یا اونلارا اونملی اولمایان درسیره ایله بیر معلم لر گئتیرمیشدی کی اوشاخلار اونلاریلا تفریح ایلیاراخ ذهن لری آچیلیردی.

او معلملردن بیرری بیر نفر قدیمی "مائو" نون طرفداری اولان کومونیست یدی کی همیشه کلاسا کیفلی گلیب و "تعلیمات دینی درس دیئردی" او فقط بیر آیه یازیب و اونو معنی ایلیردی و سونرا اوتوروب محصل لرنن دارونین تکامل تئوریسین ثابت ایلیاراخ بحث ایلردی. آخیردا دا اون اون بئش صفحه سولار آراسیندان امتحان آلاردی. او حتی کلاسدا گئتیریب و مائو نون کتابلارین نچچه نفره او بوغونتو شریط ده پایلامیشدی.

او بیرر معلّم لردن ده بیرر طبعی معلّمیدی کی کلاسه گلیب بیر یارپاخ چکیب و اونو تشریح ایلینده اوشاخلارین بیرر دالیدان بیرر سس چیخاردیب و یا بیرر نوخود قارا تاختایا آتاردیلار. بو زمان او دلی اولوب و کلاسین آخیرینا جان یامان دیردی. او یامان دیردی و اوشاخلار گولردی.

بعضاً اوشاخلار مدرسه حیاطیندا اونون کهنه ماشینی ایته لیب و چکیب مدرسه نین دالیسنا آپاراردیلار و اونو بو طریقله قیزغین ایلیب و اوزلری گولردیلر. بو طریقله اوز ویرقونلوخلارین چین لریندن بوشالداردیلار. شیرینلیخلر و آجیلیخلار بیربیرله برابر قاباغا گئدیردی. اما او گله جاغا آیدین باخارخ ، پیسلسخلر و چتینلیخلرده دا گوزلیخ و آیدینلیخ گوروردو. هر نه قدر ده چتینلیخ اولسایدی، گئنه ده گوزلیخلر اونلارا غالب گلیردی.

باهاردان بیرر آی گئچندن سونرا باخچالار، سبزی خانالار، بستانلار و باغلار گوریب و آچیلماغا باشلاردیلار. اورمیّه ده شهر چایی نین ایکی طرفینده کی بتخچالارین هامیسی باشاباش یاشلیخ اولاردی. اورالارین چوخو آچیللیخ اولدوغو اوچون او بیرر طرفده "شیخ تپه سی نین" اته لری بیرر گوزل اون دوگوزونجو عصرین نقاشلارینین تابلولاری کیمین انسانی مات و مبهوت ایلیردی. بارات گیل کی شهر چایی نین بو بیرر طرفینده درس اوخوماغا گئدردیلر، هرّه سی بیرر طرفده اوزلرینه بیرر یاشیل و ساکت یئر تاپیب و اورادا درس اوخوماغا باشلاردیلار.

اونلار تازا بلبلرین گلمه لرینه خوش گلدین دیب و اونلاریلا باهارین گلمه سینه خوش گلدین دیب و اونلاریلا بیرلیخده گلر و چیچکلره اویناردیلار. بارات یوموشاخ توپراغین آلتیندان کوپوک کیمی دیکلین و توپراغی قالدیریب و چیخان اوتلار، گوگر و چیچکلره تاماشا ایلیرخ اونلارین گوزلیخلرینه حیران قالیردی. گاه گوروردون کی جوان بیرر بوتتا توپراغی قالدیرارخ کمری ایلیب و زور و زحمتله توپراغی دالیا آتماغ ایسدر. صاباحسینا کب بارات اورادان گئچیردی گوروردو کی نه فقط او بوتتا توپراغی دالیا آتیب، بلکه یاپراخلارینین آراسیندان بیرر گوزل ارغوان رنگینده چیچک آچیلما دادی.

نئچه هفته نین ایچینده هر یئری یاشیلخ آیردی. شهر چایی نین دا سویو دولو و دورو آخیردی. اونون سویو "گادارین" دوت دن بیرری اولمازیدی، اما طبیعتینین اوزل و مخصوص گوزلیغی واریدی. اوندایا کی داها اوتلار، گولر و چیچکلر داها دیزدن یوخاریا قالدیریدی، بارات اوزون مجنون کیمی طبیعتین گوزلیغینه بوراخیردی. کپنحله، بلبکر، چیچکلر و یاشیلخال باهار یئلینین بیرلیخده باراتین روحونو دیریلدیرید. بارات بو گوزلیخدن دويا بیلیمیردی. او درسین اوخویا اوخویا، هم سوز ده اوخوماغا باشلایردی و هم گوزون بو گوزلیخلردن چکه بیلیمیردی. وحشی لاله لر قان کیمی قیرمیزی اولاراخ یاشیل چمنین ایچینده یئلین قاباغیندا اویناماغا باشلایردی. اما یاسمنلر و شقایقلر قیستا بویلو اولاراخ، اوشاخ کیمی یئلین و گونشین قاباغیندا اوینایردی. بال آریلاری او گولدن بو گوله سوز اوخوباراخ اوچوب و بیر لحظه دایاناندان سونرا گنه ده او بیرری گوله قاچیردی. گویا اونلار باراتدان دا چوخ باهارین گلمه سیندن لذت آپاریردی.

گاه بیردن بو سمفونی نین ایچینده بارات یولداشلارینین بیرینه باغین و باخچانین ایچینده چای قیراغیندا راست گلیردی کی او دا درس اوخوماخ اوچون طبیعتی چخیب. اونلار ایکی تا اوچ آیی شهر چاینین قیراخلاریندا طبیعتین قوجاغیندا اوزلرین ایلین آخیر امتحانلارینا حاضرلایردی.

بو گونلرده یدی کی گنه ده سولدوزدا بیر خبر هر یئری توتدو. "تغی نین کیچیک قارداشی و عمو اوغوسو کی بارات لا بیر یاشدایدیلار و نئچه نفر آیرسین کی اونلار دا یونیورسیتیه ده اوخویوردولار سیاسی چالیشمالار رابطه سینده توتولار. بو زامانا قدر "سازمان چریکهای فدائی خلق" آدیندا بیر تشکیلاتین آدی داها بارات ین قولاغینا دیمیشدی و آشنایدی.

اونلارین محلی فوتبال تیملرینین آدی بلی اولمادیغی شیوه یله "اسپارتاک دان" دیشیلدی و "هما" قویلدو. بو توتولمالاردا "تغی" نین عمی اوغلو سو "ایرجین" دایانیشی و کیچیک اولدوغو اوچون تئز بوراخیماسی و ائشیه ده دانیشمالاری و اونلارین توتولماسی رابطه ده یارانان سورونتولارا تاپیلان آچیلیشلار بلی ایله دی کی اونلار "سازمان چریکهای فدائی خلق" رابطه سینده بیر اوزلری یاراتدیغی "هسته" یمیشدر.

بو ماجرا داها آرتیخراخ سیاهکل ماجراسین اونلارا یاخینلاشدیردی. داها شهر ده اونلارا راجع دانیشیخلار چوخالیب و بیر بولوم شهرین سیاسی دانیشیخلارینا دونموشدو. بو مساله آرتیخراخ سولدوز شهرین بیر سیاسی شهره دوندرمیشدی. جوانلار او توتولانلارین هامیسینی یاخیندان تانیاراخ اونلاریلا اوزلرین یاخین بیلیردیلر.

اونلارین بیر بولوم ایده آلاری "سوسیالیم" ایدع آلارینا دایاناراخ "عدالت" قوروب و ظلم اوین بر باد ایله ماخ اساسینا دایانمیشدی. او بیر بولوم اونلارین دوشونجه لری جامعه به آزادلیخ گنتیرماغیدی. صمد بهرنگی نین "پاره پاره" کیتابی و "تاپماجالار و قوشماجالار" کیتابی بارات گیلین آنا دیلینده دیکلیدیب و او دیلده یازیب اوخوماغین یاساخ اولاماسینی بیر دانا عاملردن ایلدی کی بارات گیل آرتیخراخ اوزلرین توتولانلارا یاخین بیلسینلر.

جوانلار دولانماغا چیخاندا "ایرج" اونلارا گوزل سسیله "رسید بهبودف" ون ماهنی لاریندان اوخویاردی و اونلارین روح لاری پروازلاناردی. بو جوانلارین اوشاخلیخ دورانلیخلاریندا قیشین اوزون گنجه لرینده دیئلن ناغیلاری و عاشیقلا رین اوخویان ماهنیلاری یادلارینا سالیردی کی آرادان گنتدیردیر و هیچ کس اونلاری قورومور.

بو بیر طرفدن اونلار چوخ زحمتیله "باکی" رادیو سون توتوب و اوردان آنا دیلینده دانیشیخلار و ماهنیلار و دستانلارا قولاخ وئریردیلر. اونلار بو باخیمدان سنیر "مرزین" او طرفینی بهشت بیلراخ اوز ایده آلارین اوردن آرایردیلار. یواش یواش رشید بهبودفون بیر پارا عاشیقلا رین کاست لری شهر ده تاپیلیب و یایلمغا باشلادی. داها هر بیر ائوده "شوکت، زینب، ربابه، رشید بهبودف، بابا میرزایف و ها بنله سی دیلره دوشدو. آذربایجاندا آزادلیخ سئونلرین هامیسی او آزادلیغی اوز ملی آزادلیخلاریلا جوشقون شکله گوروردولر.

توتولانلارین ایچینده بیر معلم، ایکی یونیورسیته اویرنجی سی و ایکی نفر ده "دبیرستان محصلی" واریدی. اویرنجی لرین بیر "قولو" آدیندا بارات گیلین قونشولاریندانیدی. او بارات گیلدن دورد بئش یاش بویوک اولماسینا گوره بارات گیلنن بیر یئرده ایلشگیلنمزدی. او اوز یاشینداکیلا ر لا چوله چیخیب و دولانماغا و درس اوخوماغا گنرددی. او سلیمان گیلدن ده بیر نئچه یاش

کیچیکیدی. دیماخ اولار کی او بیر ایکی ایل "تغی" گیلدن سونرا یونیورسیتته یه گندیب و اونلار توتولان زامان اونلارین بایراغین قویمایب یثره دوشسون و اونو قادیریب.

"تغی" گیل زنداندا اولان زامان، "قولو" گیل اشیح ده چالیشما دایدیلار. "قولو" همیشه گندیب و باخچا دا درس اوخودوغو زامان بارات گیلین قاپیسیندان گنچردی. بیر سنت کیمی اولاراح تمام او زامانین محصلری اوزلریندن قاباخ یونیورسیتته یه گندنلر کیمی هر بیرسی باخچالاردا بیر بولومو اوزلرینه اختصاص وئراخ صبح دن ناهارا و ناهاردان آخشاما قدر اوردا درس اوخویاردیلار. اونلار او اندازه باخچادا درس اوخویاراح یول گنדרدیلر کی اونلارین ایاخلارینین آلتیندا اوت گئورمزدی. اونلارین آدلاری باخچالاردا آغاجلارین اوستونده قازیلیمیشدی. "قولو" دا اونلاردان بیریدی.

"قولو" هر گون صاباح بارات گیلین قاپیسیندان گنچیب و باخچایا درس اوخوماغ اوچون گنردی. بارات اونو گندنده و یا نهار دا ائوه دونن زامان گورنده فقط بیر اوزوندن بویوگون گوردوغو کیمی اونا ایلیب و "سلام" وئردی. اوندان سونرا اونو سولدوزون قاباخگی گنجلرینین یولونو دوام وئریب و جدی شکلده درس اوخودوغو اوچون ماراخلاردی. "قولو" دا چوخ بیر آغیر سنگین و عین حالدا جدی و ایچی دولو بیر کسه بنزدی. او نا سلام وئرن زامان کی گولومسیب و جواب گیتاراردی، سسیندن محبت و تواضع یاغاردی. سونرا اوز رویالارینا جوموب و باشین اشاغیا سالاراح دوشونه دوشونه یولونا دوام وئردی.

بارات بوندان آرتیخ "قولونو" تانیمازدی. اونا درین احترامی واریدی. او بیرى معلم باراتین معلمی اولمامیشدی. اونو بارات چوخ جدی و چتین بیر معلم تانیاردی. او بارات گیلین محله سینده اولمازدی. بو او دلیلده دیلدی کی اونلار بیر بیرلرین تانیمیردیلار. شهر کیچیک اولدوغونا خاطر هم بارات اونلارین هامیسین تانیردی و هم اونلار هامیسی بارات گیلی تانیردیلار.

بارات اوز دوره سینه گوره و یاشینا گوره چاغداشلیخ سئون و چاغداشلیخ آخداران بیر انسانیدی. او بونو دا بیلیردی کی "فدائیلر" تشکیلاتی دا اجتماعیه دیشیکلیخ گنترماخ ایسدیر، اما او بیر آزاده بیر انسان اولاراح، چاغداشلیغی بوتون مدرن ارزشلرین اجتماعه

داخل اولماسی و بوتون کهنه و خرافی ارزشلر و دیرلرین آرادان گنتمه سین ایسدیردی. او ظلمون آرادان گنتمه سین ایسدیردی. او آذربایجان دیلینین و شعرى و مدنیّتینین یا یلماسین بیر بویوک آتدیم نوزگورلوخ و دموکراسی یولوندا بیلیردی.

او گرچه هیچ بیر دسته یه باغلی دیلدی ، اما اونون شخصی "کارکترینده" بو دیرلر شکیل تاپمیشدی. او تازا یایلان موسیقیلر و تازا گیلن پالتارلارا دا بو باخیمدان یاخینلاشیب و اونلاری دا امتحان ایله ماغا باشلامیشدی.

باراتدا بو دیشیکلر شکیکل توتا توتا او ایلین دوکوز آینا قدر اورمیّه ده درسيله چالیشیردی. او ایندیّه قدر چوخ زامانلار گورموشدو و تجربه ایله میشدی کی جامعه ده عدالتسیزلیخ حکم ایلیر. او اوشاخلیخدان مدرسه یه گئدن زاماندا یادیندایر کی اونون گیدیغی پالتارلارنان او بیریلرین چوخونون فرقی واریدی. اونا آبدین اولموشدو کی اوزونو بیر دسته آیری لاریلا آیرسین چون اونلارلا اجتماعی باخیمندان بیر دسته ده اولامازیدی.

او گوروردو کی کنکوردان چیخماخ نه اندازه چتیندی خصوصا بو دلیلّه گوره کی "یونیورسیتّه" لرده یئر آزیدی. بلکه هر یوز نفر کنکور وئرندن ایگیری سی یونیورسیتّه یه گئده بیلیردی. او بیریلر یا "دیلم" دا دایانیردی. او یا دانشسرا و کالج لرده معلم لیخده اوخویوردولار.

کنکورون سوالرین طرح ایلینلر ده "تهراندا" ، "خوارزمی" و بیر ایکی اونا تای مدرسه لرین معلملریدیلر کی اوز محصلرینه کنکوردا گلن سورونلارا بنزر سوالاری قاباخدان اویردمیشدی. بارات گیل نه اندازه ده هوشلو اولسلیدی. گئنه ده نئچه درجه محرومیت ده قرار تاپمیشدی.

بارات چون کلاسلا ریندا بیرینجی دورده بئش بیلجیلی محصلردنیدی، اوزونه اعتمادی چوخویدو. او ریاضیات درس لرینده بویوک مهارتلی و قابلیتلی اولموشدو. اوزونه بویوک اعتمادی اولاراخ، کنکوردان قاباخ ، یونیورسیتّه سئچیملری اوچون ان بیرینجی درجه

"رشته" لری سئچمیشدی. او بو سئچگی لردن سونرا اوزون کنکورا حاضرلایردی. اون ایکینجی ایل یاخینلاشیردی کی بیتسین. او دا سونونکی امتحانلارا اوزون حاضرلایردی.

بو ایل ایلک مرتبه اولاراخ یونیورسیتته یه گیریش امتحانلارینین دیشیکلرین باشلانماسینی اعلام ایلاراخ اعلام اولونموشدو کی ایلین سونونون امتحانلاریلا کنکور امتحانینین آراسیندا بیر اورتاخ محاسبه اولوناجاخ و بیر معدّل توتولاجاخ. یونیورسیتته یه سئچیلنلر ده او نمره نین اساسیندا یونیورسیتته یه سئچسله بیلرلر.

بارات اوزون "کنکور" امتحانلارینا حاضرلامیشدی. او بوتون درس لری نئچه مرتبه بئیتیرراخ، اوزونه کامل اعتمادی واریدی. اما او او بیر طرفدن بیلیردی کی "تهرانداکی" بیر سیرا مدرسه لرین معلم لری کی کنکورون سوال لارین یازیلار، او سوالارا تای مساله لری اوز خصوصی کلاسلا ریندا شاگردلرینه وئریلر. بو مساله موجب اولور کی اونلارین مدرسه لری و اونلارین خصوصی مدرسه لرینین شاگردلری کنکور دان راحت قبول اولالار. بو او صورت دیدی کی بارات گیل هیچ زامان بیله مزیدلر سوال لار نه جور اولابیلر.

او نا گوره بارات یوزده اون تا یوزده ایگیری سوال طرح ایلین معلم لرینین "سورپریز" سوا لارینا اوزون حاضرلامیشدی. او دوزدو کی اوزونه یوزده یوز اعتمادی واریدی، اما بیلیردی کی گرک "واقعیتی گورسون و اوزون" سورپرسزلره "حاضرلا سین.

اونون امتحانلاری گلدی و یئتی. او بیر به بیر امتحانلارینا گنتی و اونلاردا شرکت ائتدی. او عموماً تک تک امتحانلاریندان راضیدی. سونرا او متوجه اولدو کی "مکانیک" درسینده بیر مساله نین بیر بولومون اشتباه متوجه اولوب. او بیلدی کی مکانیک ده احتمالاً او بیرری درس لره گوره چوخ یوخاری مارک آلماسین. اما او بیرری درس لرین هامیسیندان راضیدی.

سون امتحان، انشا امتحانیدی. او بیلیردی کی ریاضی رشته سینین کنکوروندا "انشای فارسی" درسینی گنتیریب "جبر و هندسه" یله بیر یثره قویوب و اونلاری بیر دیرلندیرماخ بویوک بیر اشتباه و دلی لیخدیر. انشا امتحانی فقط ایلیه بیلر کی "تنبل" شاگردلره بیر شانس وئرسین کی معلّم اونلارا چوخ نمره وئرماخلا اونلارین معلّترین چوخالیدیب و اونلاری کنکوردان چیخاردسین.

باراتین موردینده بو مسأله تماماً ترسه سینه اولدو. او امتحاندا باشلادی جامعه سیندن کی یاشایر انتقاد ایله سین. و باشلا سین نظامین و جامعه نین مشکلیریندن دانشسین. او بیر طرفدن جامعه ده اولان گوخوموش آلمالاردان دانشمیشدی، عین حالدا چوخلو "ساغلام" آلمالار دا واردی کی جامعه نی دوزیولا داشیاجاخ.

بو بیر انتقادی مضمون انشا دا کافیدی. حتّی اونلارین "ادبیات" معلّم لری کلاسدا قوخوموش آلمالاردان انتقاد ایلیردی. او انتقاد ایله مخده جدّی بیر ایراد گورمیردی. هر حالدا او شرایط دا کی او "جبر"، "هندسه" و اونا تای اجباری درس لده 18 و یا 19 آلمیشدی ، اونا انشا درسینده 11 وئرمیشدیلر. بو باراتین معلّین بیر نمره اشاغی گنتیرمیشدی.

او حدس ووردوغو کیمی "مکانیک" درسینده سوالی اشتباه متوجه اولماسی نتیجه سینده 15 آلمیشدی کی یاریم نمره اونون معلّین اشاغیا گنتیرمیشدی. او نون معدلی 18 و یا 19 اولدوغونون یثرینه گلیب 16.50 اولدو. بو باراتا بویوک شک گنتیردی. او کی بویوک یونیورسیتیه لرین ان بویوک رشته لرینه گیرماخ ايسدیردی و اونلارین ان بویوک رشته لرین لیسته سینده یازمیشدی، بو معدلنن اونلارا گیرمغی چتین اولاجایدی، او دا فقط انسانی انتقادی یازماسی اوچون اتفق توشموشدو.

او سنجیم لری سنجمیشدی و داها دیشه بيله مزدی. آخیردا فقط احتیاط اوچون اورمیّه نین تکنولوژی کالجینده "راه و ساختمان" رسته سین یازمیشدی او گرچه بیلیردی کی او ایلیه بیلر درسین بیتیرمخله بیر یاخشی "مهندس" اولسون، اما بو کی تهراندا و تبریز دکی یونیورسیتیه لره گیره بیلیمب اونون اوچون بویوک شکست سایلیردی.

اونون دوشونجه لری و احساسلاری قاریشیغیدی. بیر طرفدن یونگوللوخ احساسی کی دیپلمون آلدی و کالجه گirdی. داها آغیر درس اوخومالارین بویوک بیر بولومو سونا یتتدی. اونون گله جاغی آیدیندی و ایلیه بیلر بیر مهندس اولسون کی یاخشی یاشامی اولسون. اما بیر آن دایانمادان تصمیم توتدو گلن ایل بیر داها کنکورا شرکت ایله سین و تهرانداکی یونیورسیتهلرینه بیرینه گئتماغا تلاش ایله سین.

اونون ان یاخین یولداشلاریندان بیر کی اونون دا آدی یوسفیدی و اونلارین کلاسینین بیرینجی شاگردیدی و همیشه درس لرینده 20 آلاردی، اونون باشینا بیر اویون گلمیشدی کی اینانمالی دیلدی. او امتحانلارینین بیر کی بیر گون صبحیدی، او اونودوب و فیکر ایله میشدی کی ناهاردان سونرا دیر. او بوجورسونه بیر امتحانا گئتمه میشدی. بو نندن او نون معدلی ایکی نمره قدراشاغیا یئنه راخ او فقط ایله بیلدی "اصفهان" یونیورسیتیه سینده سئچیلین.

یوسفون دورومونون بویله اولماسی بیر مقدار باراتین اورگین سرینلتدی. او گوردو کی فقط او دیلدی کی بد شانسلخ گئتیرمیشدی. او مخصلیخ دنیا سیندان چیخاراخ "واقعیتلر" دنیا سینین اولین بد شانسلخ و ضربه سینی بیر داها گوردو. او بیر طرفدن "کالج" اویرنجی سی اولدوغونا گوره غورولانیردی.

دبیرستانین سون گونو گلدی کی ایش مدرک لرین "کارنامه: لری وئیردیلر. او عین بیر عادی گونلر کیمی مدرسه یه گئدیپ و همکلاسیلریله گوروشوب و دانشدیلا. اونون معدلی گئنه ده چولاریندان یوخاریدی. او گوردو کی بیر نئچه نفر ده کی کلاسدا اوندان اشاغیدایدیلار، اوندان یوخاری معدل گئتیریلر. اونون دا علتی فقط "انشا" درسیدی.

او گون کی "کارنامه" لری وئره جیدیلر، بارات مدرسه یه گئتدی. باهارین آخیر گونلریندن بیریدی. هوا گونش و گوزل ملایمیدی. مدرسه نین حیاطیندن گیرندن سونرا گوردو کی چوخ ساکت دی و یولداشلاریندان بیر نئچه سی حیاط دا دانشیلار و او دا سالانا سالانا حیاطدا قدم ووروب و دفتر طرفینه یولا دوشدو. حیاطدا گوردوغو یولداشلاریلا سلاملاشیپ و اونلارلا بیرلیخده ایچریه گیردیلر.

دفتیرین قاباغیندا یولداشلاریندان بیر نئچه نفر آیرسی داها واریدی. اونلارلا دا گوروشوب و دانیشماغا باشلادیلار. اونلار اسش مدرک لرین "کارنامه" لرین آاندان سونرا بیر داها هاوانین گوزلیغی و گونشین ایسدیسی اونلارا خوش گلمیردی. داها مدرسه نین حیاطیندا اوشاخلارین های هاوارینین سسی گلمیردی. داها ایچریده کی پله لرده و یولاخلاریا گئت گل دن خبر یوخویدو. مدرسه همیشه کی کیمین سسلی و صدالی دیلدی. باراتین بیلمز ندن اورگی داریخیردی. او هر گونکو کیمین مدرسه یه گلمیشدی. عین حالدا بونو بیلیردی کی بو گون دبیرستا گلمغین آخر گونودو. هیچ بیر خاص اتفاق دا بو اونملی گون موردینده تدارک گورولمویب. حیاط دا داکی همیشه یوزلرله طلبه اولاردی، اوتوز نفر دن آرتیخ یوخویدو.

نه ایچریده سس واریدی نه ایشیه ده. معلمترین ده اطاقیندا هیچ کس یوخویدو. اونلارین آرنده کارنامه لر و قاپی نین ایشینده ایاغ اوسته دورارخ بیر بیرله دانیشماغا باشلادیلار. تازا یولداشلارینین هامیسی دا اورادا یوخویدولار. بلکه بعضیلری قاباخدان گلیب و گئت میشدیلر. بلکه بعضی لری ده ناهاردان سونرا گله جغیدیلر.

بارات یولداشلاریلا بیرلیخده حیاطدا قدم وورماغا باشلادیلار. اونلار ایسدیه ایسده میه دروازه نین سمتینه یولا دوشدولر. بونه بنزیردی کی او مدرسه کی بئش ایل اونو بوتون های هاواریلار و اوشاخلارن سسی و صداسیلا ، اونلارین گنجه گوندوز درس اوخوماغیلا اونون اوچون ائودن ده آرتیخ "یوا" و "یا" "اوبا" کیمی اولموشدو، ایندی اونلاری قاپیدن اشیه ایته لیر.

بونا بنزیردی کی آنا اوشاخلارین بو یودوب و پروزالاندیراندان سونرا اونلاری اوز باشلارینا بوراخیر. بارات دونوب بیر دالیدان حیاطه باخدی. آرخلارین کناریندا "قلمه" آغاجلاری اوزانیب و گوی سمتینه قد چکمیشدیلر. یئل اونلاری اسدیریب و یارپاخلارینین شفقی باراتین گوزونه ووروردو. گویا دوننیدی کی بارات بو قاپیدان ایچریه گیریب و همان شفقلره باخیب و بوردا درس اوخوماغا باشلامیشدی.

بو گون مدرسه سکوتویله اونلاری اشیه یولا سالیردی. بارات اوزونه دیردی کی "ای کاش بیر دفعه ده امکانی اولایدی کی او بوتون کلاسداکی یولداشلاریلا بیر یتره یئغیشیب و توپلانا بیلسیدیلر". حتّی حیاط دا "بسکتبال" میدانیندا هیچ کس نه بسکتبال اوینایردی، نه ده فوتبال. قاپیا چیخاندان سونرا همیشه کی کیمین خیابان داها محصل نن دولو دیلدی. فقط اونلاریدلار. اونلارین هیچ بیریسینین اوزو اورکدن گولموردو.

گویا اونلار ایسده میردیله مدرسه بئله ساکت اولسون. اونلار ایسده میردیله بیر بیردن آیریلار. اونلار گله جخلریندن دا خبرلری یوخویدو. قاپینین آغزیندا اونلارین دورد بئش نفرلری ایکی دسته یه بولونوب و ایکی دسته بیر بیرلریله آیریلماغا مجبور اولدولار. باران یولداشلارینین بیرله "گنجلر اوی"نین یانینا جاخ برابر گلدیلر و اوردا اونلار دا بیر بیرلریله آیریلماغا مجبور اولوب و بارات "استاد برزگر" خیابانینی بازار باش طرفینه یولا دوشدو. اونون یولداشی دا "خیام" خیابانیندا یوخاریا یولا دوشدو.

اونون روحیه سی بیر طرفدن بیر یئتمیم اوشاغا بنزیردی. او بیر طرفدن او بیر بالغ جوان اولموشدو کی یونیورسپته قاپیسینی دویمغه باشلایب. گله جخده بویوک چابالار و تلاشلار گوزلیر. اونو اورمیّه ده ساخلایان بیر شئی یعنی اونون مدرسه سی داها اونو ایسته میردی. او اوزونه بیر آیری هدف آیری اوبا آیری یول آراشدیرمایا مجبوریدو.

مدرسه دن قورتولاندان سونرا هامی اشیه چیخیب آیری بیر گونلر کیمی بیر بیرلریله خداحافظ لشیب و آیریلاندان سونرا بارات بیلیردی کی یولداشلاریدا عین روحیه یله هره سی اوز یولاریندا افکارلارینی ایچینده جومولار. گرچه بارات بیلیردی کی بو اولایلر کی اونلارین سون گوروش و سون آیریلماسی اولسون اما بیلیردی نه دن بئله عادی گونلر کیمی آیریلماغا دوندو.

بارات اورمیّه ده کالج ده چیخماغی اوزونه بیر بویوک شکست بیلیردی. او تهران و یا تبریز یونیورسیتته لرینده چیخماغی اورادا "مهندسلیقی" اوخوماعی دوشونوردو. او کالج ده سئچیلنلردن هامیسیندان ایکی معدّل یوخاریسی واریدی، اما نتیجه نی آاندان سونرا آنی تصمیمی مشخصیدی. او گلن ایله اوزون حاضرلایردی.

اونون ترلان باجیسی تبریز یونیورسیتته سینده قبول اولدو. بارات اونا چوخ غرورلانیردی. اونون باجیسی "اکابر" کلاسیندان باشلایب و بو چتین یولو گندراخ یونیورسیتته یه گندمغی چوخ بویوک بیر قازانماغیدی. البته کی ترلان چیخدیغی رشته سیندن راضیدی، اما بارات اوزو چیخدیغی رشته سیندن راضی دیلدی.

باراتین پالتار گئیشی ده دیشمغه باشلادی. او داها مجبوریدو کی اوزونون توکلرین قیرخسین. اونون اوز توکلری داها اوزانیردی. اونون سیلّری ده قارالیردی. او اول دفعه لر اوزونو قیرخاندا اوزون کسیردی، اما تئز اورگندی کی نه جوره اصلاح ایله سین کی اوزون کسمه سین.

او بیر ده باشلادی باشینین توکلرین کی همیشه دیدن قیرخاردی اوزادیب و داراسین. باشینی شامپویلا یویوب و اوزادیب و داراماسی بیر طرفدن و اوزونو و بیغلارینی قیخماسی اونو بیر گوزل جوانه دوندرمیشدی. او باشلادی داها پالتارلارینا دا بیر مقدار جلدی باخسین. او کوبنه و شلوارلارین دا گون مدلینده سئچمغه باشلادی.

او داها بیر نئچه آی اورمیّه ده قالماعا ایشی یوخویدو. اونون اوچون سولدوزا دوندو. سولدوزا ارسلان گیل و قوربان گیل و بایرام گیل و او بیر یولداشلاری کی "دیپلم" لارین سولدوزا آلمیشدیلار و یا گلن ایل آلاجاغیدیلار، دانیشیغا و دولانماغا و او بیر یولداشلاری کی جوانلار گوروردولر باشلایب و مشغول اولسونلار.

بایرام نان قوربان ایکسی ده معلین رشته سینده اورمیّه ده چیخمیشدیلا کی ایکسی ده چوخ راضیدیلر. اونلار ایکی ایلدن سونرا ایله بیله جیدیلر کی معلّم اولاراخ درس وئرمغه باشلا سینلار. اونلار حتّی ایسده دیخلری قیزنان اولنمغه باشلاماخلارین دوشونوردولر. او بو حالدایدی کی حالا ایندییه قدر بارات قیز سئومغی اوزونه یاساخ گورموشدو. ایندی ده بیر دنموش بیر آدام کیمی چتین دونو آچیلماغا گلیردی.

اونلار دیب گولوب و دانشاندا بارات بیر شاهد کیمی بو صحبتلره قاریشیردیلا، او بو حالدایدی کی بایرام و قوربان آشکار قیز یولداشلارین هارادا نه جوره گوروب و دانشدیلا و نه صحبتلر آرالاریندا گئچدی آچیب و اشیه توکوردولر.

ارسلان دا تبریز یونیورسیتیه سینده "اقتصاد" رشته سینده چیخمیشدی کی چوخ راضیدی. اونلار یایی بیر بیرلیله دولاناراخ یونیورسیتیه و کالجرینه گئدیپ و یازیلمالارینا دا مشغولیدولار. باراتین بیر آیری مشغولیتی ده واریدی. او دا اونلارین تازا ائو دوزلتمه لریدی.

بو ایلرده بیر نئچه آیری دیشیکلر ده اولموشدو. باراتین بویوک قارداشلایندان سلیمان یونیورسیتیه سین و سربازلخ خدمتین قورتاراراخ، "ایزد استانداریغی و سونرا دا باتی" غربی "آذربایجان استانداریغیندا" استانین شهر سازلیخ نظری اولموشدو. اونون او بیری قارداشی رشید ده کالج دن "ساختمان و یول مهندسیلیغی" رشته سینده اوخویوردو. اونلارین بویوک قارداشلاری "سلیمان و فیروز و بیر مقدار دا آتالاری پول قویاراخ بیر تکه یئر آلیب و اورادا تازا ساختمان سالدیرماغا مشغول اولموشدولار.

بو ساختمان ایشی نین فیکری و پلانی و اصلی سرمایه سین "سلیمان" قارداشلاری چکیب و بونونا آلمیشدی. اجراسیندا رشید یئر به یئر ایلیردی چون سلیمان چوخ اوزاخدایدی. و رشید ده آرادا بیر سیرا ایشلر گورمخده کمکلیخ ایلیردی.

ایشلر گورولوب و بیتمخده یدی. اونلارین قدیم ائولری کی اورادان باراتین بوتون اوشاخلیخ خاطره لری واریدی ساتیلدی و اونلار تازا ائولرینه کوچندن سونرا او ائو ده اوچورولوب و اونون تازا صاحابلری اوزلری اوچون تازا ائو قایرماغا مشغول اولدولار.

باراتین دوزدو کی خیابانا گنتمخده یولو قدیمکی ائولرینین قاباغیندان گنچمیردی، اما اورگی ده ایسده میردی کی او اوین قاباغیندان گنچسین چونکی او ائوی اوچورموشدولار. اونلارین تازا ائولری ده چوخ بویوک، مدرن و راحتیدی. اونون اوچ بویوک اطاغی واریدی. بیر بویوک هالی و بیر انباری واریدی. اونون حیاطیدا گوزل کردی بندی سی واریدی کی باراتین آناسی اوچون بیر گوزل سبزی خانای اولای بیلردی.

الته باراتین وظیفه لریندن بیر ده او کردی لری قازیب و آناسی اوچون اونلاری تپ چورور ایلیب و دوزلدرمغیدی. سونرا آناسی گلیب اونلاردا سبزی . گول اکریدی. باهاردادا اورا دولو اولاردی گول، چیچک و عطیرلی سبزیلرله. اونلار چوخ زامانی حیاط دا بالکونون اوستونده ایلیشیب و اولدوزلارا باخاراخ آین اشیغینین آلتیندا شام ییب و دانیشاردیلار.

بارات باجیسی ترلان لا بیرینجی دفعه اولاراخ تبریزه گنديلر تا ترلان یونیورسیتته ده یازیلسین. اونلار یونیورسیتته نین بویوکلوغو و عظمتیندن غرورلانیردیلار. ترلان اورادا "شیمی" رشته سینده یازیلدی و سونرا دونولر. او یونیورسیتته نین "اویرنجیلر اوداسیندا" یازیلدی کی اونون قالماسی اوچون یئر ورسینلر تا اورادا قالیب و درس اوخوسون.

اورادان دونندن سونرا بارت دا کالجه گنديلر و اورادا یازیلدی. بو فاصله ده سلیمان دا اورمیّه یه منتقل اولماخدایدی. او باتی "غربی" آذربایجانین شهر سازلیخ ناظری تعیین اولونموشدو. بو بویوک بیر سمتیدی. اونون اوزو یاش باخیمیندان چوخ گنج و جوانیدی.

سلیمانین اورمیّه یه گلمغیله مارال و اختای دا اورمیّه یه درس اوخوماغ اوچون گنديلر. پاییز گلدی و کلاسار باشلادی. بارات دا کالج ده درسه باشلادی. کالج ده اونون دبیرستان همکلاساریندان بیر نئچه سی ده اوردا واریدیلار.

بارت گوروردو کی یکی معدل فاصله کی اونونلا اوبیریلرین آراسیندا اولاراخ او بیرری محصنلر اوندان چوخ دالیدیلا. اونلارین چوخ دالی اولماخلاری و باراتین چوخ قاباغ اولماغی داها آرتیخراخ باراتی تشویق ایلیردی کی اوزون گلن ایل تهران و تبریز یونیورسیتیه لرینه گنتمغه حاضرلا سین. اورادا باراتین اورگی سیخیلیردی.

دبیرستاندان اورادا چیخان یولداشلاریلا چوخ یاخین یولداش اولدولار. خصوصاً کی اونلار داها ان آزی مهندسلیغی گوزلرینین قاباغیندا گوروردولر. اونلار درسدن سونرا دولانماخ و سینمایا دا بیرلیخده گنیدریدیلر. اونون یولداشلاری غربی موسیقیسینه ده علاقه تاپمیشدیلا و پالتارلاری و قیافه لرینده دیشمیشدیلا. بارات بو دیشیکلیخلره احتیاطلا قوشوردو.

باراتین بو دیشیکلره قوشماغی بیر بو دیشیکلرین اونا خوش گلمه سینه باغلیدی، او بیرری طرفدن افراط ایلیب و خرابکارلیغه چکمه سیندن قورخوردو. البتّه اونون سلیمان قارداشینین اوردا اولماسی دا بیر عاملیدی کی بو دیشیکلره احتیاطلا یاخینلاش سین. او مدرنلشیردی، اما اوردک اولوب غاز یثریشی گنتمیردی.

سلیمانین یولداشلاریندان بیرری آمریکا دا درس اوخویوردو. سلیمان اونونلا تماس باغلادی کی "بارات" اوچون یونیورسیتیه لرین بیرینده "گیریش" آلسین. اونون جوابیندا اونون یولداشی یازمیشدی کی اورادا "اقتصاد" رشته سی "چوخ اونملی رشته لردن دی. اونلارین آراسیندا بیر مدت یازمالاردان سونرا اورادا "کالیفرنیا" ایالتینده "وودیتری" یونیورسیتیه سینده بارات اوچون "اقتصاد رشته سینده" بیرگیریش آلدی.

سلیمان دا باراتی تشویق ایلیردی کی آمریکایا گنتسین. بارات باشلادی کی تدارکاتین گورسون. اولجه انگلیسی امتحانیدی کی بارات اوزون حاضرلامالیدی. او اوزونون درس لرینی اوخویا اوخویا باشلادی کی انگلیسی درسینده اوخوسون.

او بیر طرفدن بیلیردی کی اونون اویرنجی اولماسی اوچون ایله بیلر ایراد توتسونلار و قویماسینلار اشیه گنتسین. بارات انگلیسی درسین جدی بیر دورومدا اوخویاراخ نهایت اونون امتحانیندا قازاندی و باشلادی کی او بیر مدرکی حاضرلا سین تا آمریکایا درس اوخوماخ اوچون گنتسین.

او هم کالج ده اوخوماغی، هو انگلیسی امتحانین و هم یونیورسیتیه یه گتمغی بیر بیرینین کناریندا اوخویوب و تعیب ایلیردی. اول وحله ده بیننه وورموشدو کی آمریکایا گتمه نی تعیب ایله سین. عین حالدا باخسین و گورسون ایچریده هانکی رشته ده چیخاجادیر.

کالج ده اونلارین کلاسیندا بیر نفر "قیز خانم" و قالانی هامیسی اوغلانیدیلار. او بیرینجی دفعه یدی کی بیر قیزنان بیر کلاسدا درس اوخویوردو. بو بابتدن اتانیب و دونموش حالتدهیدی. او اویری اوغلان محصلرله چوخ راحت گوروشوب و دانیشا بیلیردی، اما بو بیر نفر قیز نان بیلیردی نه جوره دانیشسین و عادی و نورمال بیر ارتباط باغلا سین. بلکه او بیر ایله کی اونولا بیر کلاسدایدیلار، یکی اوچ دفعه دن چوخ گوز گوزه ساتاشیب و سلام علیک ایله مدیلر.

عین حالدا بارات کالج ده درس اوخوماخدان لذت آپاریردی. درس لر اونون اوچون چوخ چتین دیلدیلر. او بیر طرفدن اونلار هفته ده بیر دفعه چوله گندیب و "نقشه بردارلیخ" اویرنیردیلر. کالجین ایچینده "نقشه کشلیخ" ایلیردیلر و "کارگاهدا" ال ایشی دا گوروردولر. او اندازه کی دبیرستاندا درس اوخوماخ واریدی، بورادا اوندان خبر یوخویدو.

بارات او بیر طرفدن اوزو ائو نقشه سی چکیب و "مساحلیخ" ایلیب و آیری ایشلر گورمغینه او بیر طرفنده غورولانیردی.

سلیمان اورمیّه یه گلندن سونرا اونلارین وضعیتلری چوخ راحتلشمیشدی. اونلار بیر مدرن و بویوک آپارتمانین ایچینده کی شهرین "دانش" خیابانیندا یئرلشمیشدی ائو توتوموشدولار. او نلارین هامیسی مدرسه لرینه ده یاخینیدیلار. اختای" و "مارالدا" آیری دبیرستاندا درس اوخویوردولار. بونلارین اولرینه "تلویزیون" دا وارد اولموشدو اونلار بیرینجی دفعه اولاراخ تلویزیونون آمریکایی سریال لارین تعیب ایلیردیلر.

بیرنجی دفعه اولاراخ اونلارین ائولرینده آشپزخانا آیری بیر اطاعیدی و انلارین نئجه یاتماخ اطاقلاری واریدی. اطاقلارین دا کمدلاری و یثری ده بوتون فرش دوشه میشدیلر. بونلارین هامیسی بیر طرفدن راحتچیلیخ و او بیر طرفدن "اطمینان و امنیت" یاراداراخ اونلارا خوش زامانلار فراهم ایلیردی.

بارات کی درسی چوخ دیلدی عموماً آشپزلیخ ایلیردی. او کی بیرنجی دفعه اولاراخ ائوده تلویزیون صاحبی اولاراخ تازا فرصت اله دوشموشدو، دنیانین آیری اوزلرین او کیچیک پنجره دن گورمخ اوچون چوخلو زامانلار ایکی گوزون تلویزیونا تیکه راخ، اورادا گئچنلری تعقیب ایلیردی. اوردا بعضی پروگراملار دا انگلیسی دیلینده اولاراخ اونلارا دا انگلیسی اویرنماخ اوچون باخاردی.

او بیر طرفدن حالا اویرنمه میشدی شدتلی "گاز" شعله سینده نه جوره یمک پیشیرسین. او بیر طرفدن تلویزیونا معتاد اولماسی و آشپزخانانین آیری و یوخاریدا اولماسی و "گازین" شدتلی یانماسیلا هیچ زامان ایلیه بیلمدی یمک پیشیرمغی تنظیم ایله سین. او تقریباً هر گون یمک لری یاندیریب و سونرا باشلاردی تازا دان یانیخلاری کسبب آتسین و تازادان ساغلام قالان قسمتیه بیر یمک دوزلدسین.

بعضاً اولوردو کی گونده ایکی دفعه یاندیراراخ یمکلری آجی دادیردی. او بیریلر مجبور چوخ زامانلار یانیخ یمکلری ییردیله و چوخ زامان دا گئدیب و اشیح ده یمک آلیب و ییردیله. چوخ گونلرده سلیمان ایشدن گلراخ اولجه بیر بورنون چکیب و سوروشاردی "بیر دفعه یاندیریسان یا ایکی دفعه؟". بارات دا کی بیر کلمه یالان دانیشا بیلمزدی دونوب اونلارا تعریفلردی کی نه جوره اولدو کی "کرفس خوروشو" ایکی دفعه یاندی.

سلیمانین ایش یثری اونلارین ائولرینه چوخ یاخینیدی. اونون ایشینین اهمیتییه گوره سولدوزون بویوک و پولگی آداملاری اونون یانینا گلیب و شهرین "پلانینین" رابطه سینده و یئرلری محدوده یه سالماسی و تفکیک باره سینده دانیشاردیلار کی بارات

اونلاردان بیر شئی آنلامازدی. اونلارین هیچ زامان یئرلری اولمایب و هیچ زامان اونو بولوب و ساتماسینا و یا دوزلدیب ساتماسینا فکر ایله میبلر.

او اما آز مدتده سلیمانین ایشلرینین نتیجه سین سولدوزدا گوروردو. شهرده تازا بویوک خیابانلار باشلانماسی و "گادارا" محمدیار کندینده تازا کورپو وورمالاری و "محمدیار یولونو دوزلدیب و آبادانلاشماسی اورمیّه یولوندا بویوک بیر دیشیکلیخ یاراتدی.

بارات اما تهرانا گنّدیب و آمریکا سفرین تکمیلشدیرماخ فکرینده یدی. تهراندا اونلارین شهرلری سولدوزدان بیر تعداد یونیورسیتیه اویرنجیلریندن بیر ائو کراییب و "24 اسفند" میدانینا یاخینلیخدا یاشایردیلار. او اونلارین آدرس لرین آلیب و دوز اونلارین ائولرینه گنّدیب و اونلاردان ایسته دی کی نئچه گونی کی "امریکا" سفارتلیغینین رابطه سینده کی ایشلری یئر به یئر ایله ماغ اوچون تهراندا قالمالیدی اورادا قالسین.

اونلار استقبال ایلیب و خوشلوخلا ایسته دیلر کی بارات اورادا قالسین. باراتین ایشی بیر مقدار یوباندی اما سفارتدن ایشلرین تکمیلشمه سی بئله ده راحت دیدی. آمریکا ایلچیلیغینین قباغیندا او اندازه آدام صف چکیردیلر کی حدی و اندازهسی یوخ.

بارات ایچریه گنّتماخ اوچون مشکلی اولوردو اونا گوره آخیردا او دا تصمیم توتدو کی او دا چوخلاری کیمی گنّجه نی سفارت قباغیندا یاتسین تا ایله بیلسین نوبه آلسین تا ایچریه گنّدیب و ایشلرین یئر به یئر ایله سین. گنّجه نی صبحه قدر اورادا دوران امریکادا درس اوخوماغ اوچون گنّدنلرین صفینده دوروب و تعجّب ایلدی کی بو اندازه آمریکایا درس اوخوماغ اوچون گنّدنلر وار.

اونلارین چوخو باشلارینین و پالتارلارینین دوروموندان بئلیدی کی چوخ درس اوخویانا بنزه میلر. هر حالدا آمریکا دا یاشاماخ اونلارین ایده آلی اولاراخ اورایا کوچمغی ایستیلر. اونلارین بعضی لری ده آمریکا دا یاشامیش و اورادکی تجربه لریندن دانیشیردیلار. بارات فیکر ایله میردی بئله درس اوخویان و زرنگ شاگرد اولاراخ یونیورسیتیه یه گنّدماخ اوچون گلک بو گونلره

دوشسون. اونون همتایلاری هامیسی یونیورسیتیه لرده یاخششی رشته لرده چیخیب و اوخویوردولار، اما بارات او بد شانسلیغا گوره بو دولاشیخ و چتینلیغه دوشوب.

بیر فیکیر ده باراتین ذهنین همیشه اذیت ایلیردی. اودا بویودو کی او دانشجو و اویرنجی اولدوغو اوچون اونون پاسپورت آلماسی چتین اولاجاخ. اما همیشه بو چتینلیغی قولاغینین دالینا آتیردی تا وقتی یئتیشنده گورسون کی نه ایله ملیدی.

گنجه دن سونرا صاباح باراتین مدلی پالتاری پوزولاراخ و اوز گوزو یویولمامیش و باشینین توکلری پوزولاراخ اونا نوبت چاتدی و ایلچیلیغین ایچینه گئدی. اورادا بیر نچه اطاقا گندراخ تنز اونون مدارکین آلیب و اونا دیدیلر کی فلان گون آمریکا موردینده عمومی بیلگیلر آماغ اوچون ایلچیلیغه گل سین . اونا ایچریه گیرماغ اوچون بیر کاغاذ دا وئردیلر . و ویزا ایشلری تکمیل اولاراخ فقط گئدیب و پاسپورتون آمالیدی.

او عین زاماندا پاسپورت رابطه سینده کی مدارکین تکمیلشدیرمه یه باشلامیشدی. او کی ایندیجه جاخ اداری سیستمین بو اندازه دولاشیخلیغین و اونون ایچینده کی اوغورلوخ و پول یئماغ و تانیش طریقیله ایش گورماغ و ها بئله ایشلر عالمیندن خبری یوخویدو، فقط مدرکلرین تکمیل ایله ماغا مشغولویدو.

بو زاماندا باراتین ایکینجی ایلک یونیورسیتیه یه یازیلماسی نتیجه لری گلدی. او هر حالدا بیلیردی کی "انشا" امتحانی گئنه ده اونا ضربه ووراجاخ اما بیلیردی نه اندازه. اونون هیچ زامان یوسفین ده بد شانسلیغی یادیندان چیخماپاراخ واقعی دنیانین آجیلیخلارین دامماغا باشلایردی. ایکینجی سئری نتیجه لری قازته یه وورموشدولار. بارات تنز تنز لیسته یه باخاراخ اوز آدین اونلارین ایچینده تاپدی. بو سئری بارات "اقتصاد" رشته سینده تهراندا "ملی" یونیورسیتیه سینده چیخمیشدی.

هر حالدا بارات یا تهراندا و یا آمریکا دا "اقتصاد" اوخومالیدی. دوزدو کی او اقتصاد رشته سینی اوخوماغا گوره بیر مقدار فیکرینده قاریشیلخیز واریدی، اما هر حالدا تهراندا یونیورسیتیه یه گئدمگی یاخجی بیر موفقیت سانیردی. ایندیجه قدر بیلیمیشدی کی

آمریکا دا اقتصاد ان یاخشی رشته لردن سایلیر، او بیر طرفدن ایراندا بئله دیلدی. اونا گوره اول وحله ده اقتصاد رشته سینی آمریکا دا اوخوماغی ترجیح وئیردی. او بیر طرفدن ده آمریکا یا گندمخ آیری بیر دنیا اوزونه آچاغاغیدی.

او دوام وئریب و پاسپورتونو آلماغی جلدی دالیسین توتوردو. او تمام مدارکی بیر بیر اونلاری کی لازمیدی حاضرلاپردی تا بلکه اونلار ایراد توتمایب و اونا آمریکا یا گندمخده آخرین پله نی آشماغ اوچون پاسپورتون مشکل سیز وئرسینلر. او تازا درس کلاسیندان اشیه چیخارخ خبری یوخویدو کی اشیه ده جامعه ده ایشلر نه جوره قاباغا آپاریلیر. بیر اون دوگوز یاشیندا مدرسه دن چیخان گنج، بیر فاسد سیستمین ایچینده اوز ایشینین دالیسیندا قاجیردی.

اونون خبری یوخویدو کی رشوه خواریلیخ، تانیس طریقیله ایش گورمخ و یوخاری باشلاردا آدامین اولماخ و ها بئله نه اندازه جامعه ده عمل ایلیر. او فکر ایلیردی کی هر یترده ایش کتاب اوزویله و قانونلا و بیر مقدار دا انصاف و عطوفت له قاباغا گندیر.

او باشلادی بیر به بیر ارتشین پاسپورت دایره سینین بیر به بیر طبقه لرین اشاغی یوخاری گندماغه. بو اطاعا بیر سری مدارک وئر، سونرا گل اونلاری آل و او بیر دایره سینه تحویل وئر. اورادان امضا آه، بورادان مهرله و ها بئله آتدیم آتدیمین دالیندا او کیچیک کتابچه نی آلماغ یاخینلاشیب و عین حالدا اوندان آغاشلار اوزاخلاشیردی.

بارات عمرونده بیر کلمه یالان دانیشماخ ایسده سیدی، رنگی قیزاریب و بوغازی باغلاناردی. دیلی قورویوب و اورگی دویونمه به دوشردی. او درس اوخودوغو زاماندا نه یابدا بازاردا چالیشاردی کی بازارین کلکلریندن اویرنسن، نه اونلارین مال و ملکلی واریدی آلیم ساتیم و ملک اداره ایله ماخدا وارلی اولماغین و اونو اداره ایله مغین یولونو اویرنسن. او بیر یازین "مه" یلیدی. او " پاییزین "آغ" یئلیدی. او یاین ایسدیسی و قیشین سویوغویدو. او آزاد و پاک طبیعت کیمیدی کی جامعه نین چیرکین قانون و کورالاریندان خبری یوخویدو. او کورالار اونو سانجیب و اینجیدنده دردلرینین یئری سانجیردی.

او جامعہ دن بیر سانجی لاری گوروردو کی اونون تایلارینی سانجیردیلا، اوبیری طرفدن اوز تایلارینین آراسیندا مزایقہ سیز محبتی گوروردو. او جامعہ نین چتین و ظالمانہ درس لرین گرک بیر عمر صرف ایله سین تا بوتون چیرکینلیخلری تجربہ ایلیب و تانیسین.

او بیر باہارین اوگینده سولڈوزا گلن بلبلر کیمی کی ظریف و قسنا جانلاری و عمر لریله فقط سوگی و عشق له دولویدولار، او دا کوچوب و تهرانا گل میشدی. بیر آزاده روح یا ملائکہ کیمی شہرین او باش بو باشینا گنڈیردی. او تهرانی تجربہ ایله مخدن سرمست اولوردو.

بالاخره پاسپورت اداره سینده اونون پروندہ سینہ تمام مہرلر و امضالار وورولدو و ایش اورا یئتیشدی کی آخرین باشی یکہ درجہ دار ارتش امضالاسین تا اونو صادر ایله سینلر. بارات پروندہ نی تکمیل ایلیندن سونرا آخیردا او درجہ داردان نوبت آلدی کی اونون یانینا گنڈسین.

او گون کی بارات مزین بو طرفینده و او درجہ دار مزین او بیری طرفینده یدیلر، باراتین آمریکا یا گنٹمغیلہ گنٹمہ مغنین آراسیندا بیر امضا فاصلہ واریدی، او بیر امضا دا بو درجہ دارین الینده یدی، او بیر پروندہ یہ باخیب بیر بہ بیر مدارکی آلت اوست ایله دی. فتو کیپلر تکمیلدی؟ بلی تکمیلدی. ہامیسینین دالیسی امضالانیب؟ بلی امضالانیب. فرملارین ہامیسی دولوب؟ بلی دولوب. لازم امضالار و مہرلر واردی؟ بلی واردی. بارات اورگینده دیرکی "بیر امضا وور قورتار" /

آخیردا بیردن درجہ دار بیر شئی تاپدی. سن اویرنجین؟

- یوخ جناب سروان من استعفا وثرمیشم و داہا او کالجین دانشجوسو ديلم.

- اولماز. سن اویرنجیمیشن.

بارات ایکی کلمہ تاپا بیلمدی کی اونا اصرار ایله سین کی "جناب سروان بو بیر امضا بیر عمر زحمت چکن بیر جوانین گلہ جغیلہ باغلیدی". باراتی کی بیر آزاده عشق و باہار نسیمی تک بیر روح اورادا ایلش میشدی ، بیلمیردی کی بو بیر "اولمازی" چوخ

یولارلا" اولار" ایله ماخ اولار. او فقط بئله آنلادی کی حتماً قانون دئیر اولماز. پس اولماز. بو موردلرده اونون بویوک قارداشی کی اونلاردان آرتیخراخ دنیا گورموش و تجربه لیدی، بیر آدام دیلدی کی بیرینه آغیز آچسین و یا آیری بیر یولارلا تلاش ایله سین او درجه داردان او بیر امضانی آلسین.

بارات او اوجا ارتشین ساختمانین بئش آلتیمجی طبقه سیندن بیر بیر پله لری و طبقه لری اشاغیا یتدی. بیر طرفدن یورقونلوخدان چینلریندن بیر بویوک یوک گوتورولراخ یونگولوخ احساس ایلیردی. او بیر طرفدن یوسفی پله لرده اوز کناریندا گوره راخ اوز اوزونه دیردی کی "بو انصاف دئیل".

بیر ایل بو یولدا زحمت چکیب و "انگلیسی" امتحانیندان چیخماخ، امریکانین یونیورسیتیه سیندن چیخمیش و اورادا درسه یازیلماسی. حتی اورادا قالماخ یئری ده بلی اولماسی. آمریکا ایلچیلیغیندن گئجه نی قاپیدا یاتارخ ویزا آلماخدان سونرا بیر درجه دار یاریم ساهات اونون پرونده سین اوتای بوتای ایلیراخ، بیر "ولماز" کلمه سیله، باراتی اشیه یولکندیردی.

ایله ده کی انتظار گئدیلیردی، سلیمان دا هیچ کسه آغیز آچمادی و او دا بارات کیمی "اولمازی"، "اولماز" قبول ایلدی. بارات دا تهراندا ائوه گلیب و یولداشلارینا ماجرانی تعریفدی. اونلارن هر بیرسی اوز دنیالاریندا و عالمترینده یدلر. بیر دانیشیب و گولمخله قضیه نین اوستوندن گئچدیلر.

بارات او بیر طرفدن بیلیردی کی چون تهراندا یونیورسیتیه ده اقتصاد رشته سینده چیخیب، گئدیب و اورادا اوخویا بیلر. بو اندازه چتینلیخ و شک لار و ضربه لردن سونرا کی دبیرستانی بیتیرندن سونرا بیر ایله اونون باشینا گلیب بیر دینجلیب و دایانماغ ایسیدیردی. او باشلادی اوز اورگینه قوت وئرسین. "اقتصاد رشته سی ایله بیردی. نه فرق ایلیر، بوردا اوخویاسان یا آمریکا.

بوردا تازا تاز تئز سولدوزا گئده بیلر. بوردا اقتصادین قدرن بیلیملر ده سونرا بیله جخلر. او اقتصادی آمریکا دا دا بیتیرسه، گئنه دونوب و یوردونا قیدیب اوردا چالیشاجاخ، پس نه فرق ایلیر کی بوردا اوخوسون یا اوردا.

یاین گونلری تئز تئز گنچیردی. او اوچ دورد گونلوخ تهرانا گلمیشدی، اما ایندی بیر آیا یاخینیدی کی او تهراندایدی. اونون یونیورسته ده یازیلماخ گونونون ده فرستی تئز تئز یاخینلاشیردی. تا او گون یئتیشدی کی او یونیورسیتیه یه گنڈیب و یازیلسین.

"24 اسفند" میدانیندان اونلارین یونیورسیتیه لرینه مستقیم اتوبوس واریدی. او اتوبوسدا ایلک دفعه ایلشراخ، اتوبوس باشلادی "پارک وی" جاده سیندن "اوین" طرفینه گنڈسین. بارات جاده نین عظمتینه و گوزلیغینه باخراخ چوخ ماراخلانیردی. او تازا آپارتمانی دوزلن محلّه لری گوروب و جاده اوستوندن گنچن کورپولری گوروب تهرانین گوزی قسمینی چوخ بینیردی. او هر نه قدر شمال سمتینه گنڈیردیله آرتیخراخ داغلار و طبیعت و ساختمانلار اونا اثر قویوردولار.

اونلارین یونیورسیتیه لری داغین دوشونده یئرلشمیشدی. آغاشلیخ و مئشه نین ایچینده آسفالت جاده لرین آراسیندا بیر به بیر فکولتی لر قرار تاپمیشدی. هر فکولتی اوزونه گوره بیر بویوک ایکی و یا اوچ مرتبه ساختمانی کی آلیدن چوخ اطاقلاری واریدی.

اورانین جنگل و آغاجلیخ ایچینده اولماسی و هواسینین تمیز اولماسی و ساختمانلارینین چوخ بویوک و مدرن و تازا اولماسی باراتا اثر قویدو. او اوز اوزونه باشلادی دیمغه کی "فکر ایله میرم آمریکاداکی یونیورسیتیه بوندان گوزل، بوندان بویوک و بوندان آرتیخ اولسون. بو لحظه ده یونیورسیتیه نین اقتصاد فکولته سینین قاباغینا یاخینلاشمیشدی. او داغ داش و پله لری چیخماخدان یورولوب و نفس نفس ووروردو.

یونیورسیتیه ده اونلارین فکولتی لرینین قاباغی بویوک آچیخلیغیدی کی اونون بیر بولومونده بیر تعداد اویرنجی لر "فوتبال" اوینایردیلار. اونون قاباغینین آلچاغ اوچاسی گوزل بیر شکلده پله و سکی شکلنده دوزلمیشدی. قاپینین قاباغینین آچیخلیغیندان اونلار ایچریه گیریب واوردا تابلو لارلا تازا یازیلماغا گلن لره بیلگیلر ویریلیردی.

بیرینجی ایل ایرنجیلرینه درسلی قباخذان تعیین اولنموشدو. اونا گوره بارات اوچون چوخ چتینلیخ یوخویدو. او ساده جه گندیب و یازیلماخ پروسه سین بیتیرمه لیدی. او حتّی چوخ شیک و اوروپادان گلن خانیملاری گوردو کی اونلارین کالج لرینده یا درس دیردیلر و یا چالیشیردیلاز.

بارات او تصویری که تلویزیوندا و سینمادا آمریکا و اروپا یونیورسیتیه لریندن گورموشدو، اونلارین هامیسین بوردا گوروردو. سونرا اورگی قیزیشیب و اصلینده باشلایردی سئچیلدیگی یونیورسیتیه نی و اوز فکولتیلرین سئوسین. اونلارین یونیورسیتیه لری تهرانین تمام گوزینده اولاراخ، داغ دوشونده قرار تاپمیشدی. بارات اورادا یازیلیب و حتّی یونیورسیتیه گیریش کارتین آلدان سونرا اوز فکولتیلرین بیر دولانماغا باشلادی.

اونلارین فکولتیلرینین نئچه قاپیسی واریدی کی بارات بیلمدی هانسی هارا آچیلیر. اونون ایچریدن نئچه بولومعه نئچه سمتده دونراخ بولوملری واریدی کی بارات آز قالیردی ایچینده ایتسین. آخیردا بارات اوچونجو طبقه یه چیخاراخ، اورادان دونوب و پنجره دن شهره باخدی.

احساس ایلیردی کی بویوک بیر سلطان کیمی دشمنین لشکرین دیزه چوکلوروب. یاخینلارا باخاندا جنگلیخ و مئیشه لیخ ایچینده اولان اونون فکولته سی اونون دورت دوره سین توتاراخ اونو باغرینا باسمیشدی.

تهران بوتون بویوکلوغو و عظمتیه بیر دومان ایچینده یاتمیشدی. دومان ایچیندن اوجا ساختمانلارین باشلاری دومان یاریب و کسبب و اشیه چیخمیشدیلاز. شهرین اوزاخلاری کی اصلاً گورسنمیردی، اما معلومویدو کی تهران او دومانلیغین آلتیندا کول آلتینداکی کوز کیمی یاتیب و ایدیسندن توسدو قالخیر.

بارات بو بویوکلوخده و عظمتده کی تهرانی اوز ایخالارنین آلتیندا گورراخ بو دنیادان محو اولدو و رویالارا جومدو. بئله نظرینه گلیردی کی اسکندر مقدونی نین لشکری اونون ایاغینین آلتیندا سجديه دیزلرین یثره قویوب. اونلارین حرکتیندن بوتون شهرین توزن دومان آلیب.

بو دفعه دونوب پله لری آستا آستا و قارلا اشاغیا یینده آیری بیر احساسی واریدی.